

T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI
TARIH BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**315 NUMARALI HİCİRİ 1154-1155 (M. 1741-1742)
TARIHLİ DİYARBAKIR ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ**

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMAN TASYON MERKEZİ**

**HAZIRLAYAN
İbrahim ÖZCOŞAR**

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Ahmet KANKAL**

113090

113090

**DİYARBAKIR
2000**

ÖZET

Bir tek deftere bağlı kalarak, belli bir zaman diliminde de olsa bir şehrin idari ve sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgi vermek mümkün değildir. Bu sebeple, çalışmanın içeriğinden de anlaşılmacağı gibi, elimizdeki defteri temel almış olmamıza rağmen, Diyarbakır'ın özellikle idari ve fiziki yapısı hakkında daha çok başka kaynak ve araştırmalara başvurmak zorunda kaldık. Bir bölgeyi veya şehri bulunduğu ülkenin idari ve sosyo-ekonomik yapısından bağımsız incelemenin imkansızlığı da bu zaruretin bir başka sebebidir.

İncelediğimiz dönemde, Diyarbakır tarih içerisindeki önemini Osmanlı idari yapısı içinde 'Diyarbekir Eyaletinin' paşa sancağı olarak "Amid" ismiyle devam ettirmiştir.

Bu dönemde Diyarbakır fiziki açıdan, kurulduğu alana has özelliklerin oluşturduğu coğrafi farklırlara rağmen, klasik bir Osmanlı şehri görünümündedir.

Diyarbakır'ın, paşa sancağı olması sebebiyle birinci dereceden sorumluları eyalet valileridir. Ancak dönemin yaygın uygulaması dolayısıyla valilerin bu görevlerini mütesellimlere devretmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

Sosyal bakımından Diyarbakır, bulunduğu İslâm coğrafyasının (bölgesel bazı farklar dışında) genel özelliklerini yansıtmaktadır.

Eski dönemlerden beri, bulunduğu konum gereği, ticari yönden büyük öneme sahip olan Diyarbakır, incelediğimiz dönemde de bu önemini devam ettirmiştir. Özellikle Van, Halep, ve Bağdat yolları üzerinde önemli bir merkezdir.

Özetle; iki yıllık bir tereke defterini esas alarak, XVIII. yüzyılda Diyarbakır'ın idari ve sosyo-ekonomik yapısını ortaya koymaya çalıştık.

ABSTRACT

It is impossible to give enough information about administrative and socio-economical structure of a city, even between a particular time, being depended on a "court notebook". So as it will be understood from the context of the study, I had to consult various resources and researches about administrative and physical structure of Diyarbakır even though I based my study on "the court notebook". The impossibility of seeking an area or a city independent from administrative and socio-economical structure of the country which they belong to is the reason for this obligation.

During the period, I have researched, Diyarbakır was keeping its importance in the history in Ottoman's administrative structure to be the pasha city in "Diyarbekir province" by the name "Amid".

In this period despite geographical differences derived from special characters of the land which Diyarbakır had been built on Diyarbakır seemed to be a classical Ottoman city.

Being pasha city, those who were responsible for Diyarbakır were mainly governors. Nevertheless due to the common application it is most likely that governors transferred their duties to mütesellims. Diyarbakır from social aspect reflected general characters of Islamic geography, it existed in (excluding some differences).

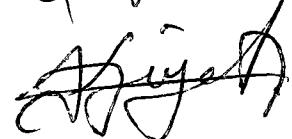
Diyarbakır which had had a great commercial importance since the ancient time thanks to its position was maintaining its importance in the period, I've researched. It is a centre especially on the ways to Van, Halep and Baghdad.

Initially, based on a two-year age-court notebook I have tried to account for administrative and socio-economical structure of Diyarbakır in the 18th. Century.

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma jürimiz tarafından, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı, Tarih Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç.Dr. H. Bhsin Fenoglu -

Üye: Doç.Dr. Kenan Ergen TAS -

Üye: Doç.Dr. Ahmet KANKAL

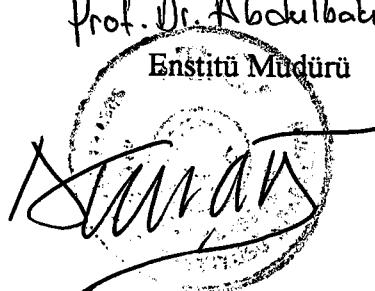
Üye:

Üye:

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../.....

prof. Dr. Abdulkadir YILMAZ
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

XV. yüzyılın ortalarından, XVII. yüzyılın sonlarına kadar geçen 250 yıl boyunca, bulunduğu coğrafyanın tek belirleyici gücü olan Osmanlı devletinin, siyasi, askeri, mali teşkilatı; dayandığı hukuki çevre ile sosyal ve ekonomik yapısı, yerli yabancı bir çok araştırmmanın konusu olmuştur. Önceleri genellikle siyasi tarih üzerine yapılan araştırmalar son yıllarda sosyal tarih ve şehir tarihçiliği üzerinde yoğunlaşmıştır.

Osmanlı devletinin en buharlı dönemlerinden biri olan XVIII. yüzyılda, bir tek deftere bağlı kalarak bir şehrin idari, sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgi vermek mümkün değildir. Kaldı ki, bütünü bir parçası durumundaki bir şehri, bütünü gözardı ederek açıklamak da imkansızdır. Bu sebeple, bu çalışmada şer'iyye sicillerinden bir defter temel alınmasına rağmen, başka kaynak ve araştırmalardan da yararlanılmıştır. Genel olarak XVIII. yüzyılda Osmanlı devletinde bir şehrin idari, sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgi verdikten sonra, Diyarbakır'ın bu bilgilere uygunluğu, varsa farkları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada, başta kaynak konusu olmak üzere, hemen her konuda, bir yüksek lisans öğrencisine gösterilmesi gereken ilgiden çok daha fazlasını gösteren Danışman Hocam Doç.Dr. Ahmet KANKAL'a ve kıymetli Hocalarım Doç.Dr. Kenan Ziya TAŞ ile Yrd.Doç.Dr. Salih ERPOLAT'a teşekkürü borç bilirim.

**İbrahim ÖZCOŞAR
DİYARBAKIR-2000**

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER.....	II
KISALTMALAR.....	VI
TABLOLAR.....	VII
GİRİŞ.....	VIII
I-ŞERİYYE SİCİLLERİ VE TARİHSEL ÖNEMLERİ.....	VIII
II-TEREKE DEFTERLERİ.....	XI
BİRİNCİ BÖLÜM	
DİYARBAKIR TARİHİNE VE COĞRAFYASINA GENEL BAKIŞ	
I-SEHRİN TARİHÇESİ.....	1
A-OSMANLI ÖNCESİ DÖNEM.....	2
B-OSMANLI DÖNEMİ.....	4
II-SEHRİN COĞRAFİ KONUMU VE ÖNEMİ.....	5
İKİNCİ BÖLÜM	
TRANSKRİPSİYON	
I-TRANSKRİPSİYON İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR.....	8
II-METİN TRANSKRİPSİYON.....	10
III-BELEGELERİN MİLADİ TARİHLERİ.....	232
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
DEĞERLENDİRME	
I-SEHIR YERLEŞİMİ VE YÖNETİM MERKEZLERİ.....	236
A-İDARI NİTELİKLİ YAPILAR.....	236
1-DİYARBAKIR KALESİ.....	236
a-Dış Kale ve Kapılar.....	236
b-İç Kale ve Saray.....	238

2-MAHKEME BİNASI.....	39
3-MAHALLELER.....	240
a-Müslüman Mahalleleri.....	243
b-Gayr-i Muslim Mahalleleri.....	243
c-Karışık Mahalleler.....	243
B-DİNİ VE SOSYAL NİTELİKLİ YAPILAR.....	244
1-CAMİ VE MESCİTLER.....	244
2-KİLİSELER.....	246
3-MEDRESELER.....	247
4-HAMAMLAR.....	247
C-İKTİSADI NİTELİKLİ YAPILAR.....	249
1-ÇARŞI VE PAZARLAR.....	249
2-BEDESTEN VE HANLAR.....	251
a-Bedesten.....	251
b-Hanlar.....	251
III-ŞEHİR YÖNETİMİ.....	254
A-ÜMERA.....	254
1-VALİ.....	254
2-MÜTESELLİM.....	255
3-VOYVODA.....	256
B-ULEMA.....	257
1-KADI.....	257
2-MÜFTİ.....	261
3-MAHALLE İMAMLARI.....	262
4-ULEMAYA YARDIMCI OLANLAR.....	263
a-Şuhûdü'l-hal.....	263
b-Vasi ve Nazırlar.....	265
III-SOSYAL DURUM.....	267
A-AİLELER VE SOSYO EKONOMİK DURUMLARI.....	267
1-MÜSLÜMAN AİLELER.....	267
a-Müslüman Ailelerde Nikah Akdi ve Evlilik.....	267
b-Müslüman Ailelerde Eş Durumu ve Çok Eşlilik.....	269

c-Müslüman Ailelerde Çocuk Sayısı.....	271
d-Müslüman Ailelerde Kullanılan İsimler.....	272
2-GAYR-İ MÜSLİM AİLELER.....	275
a-Gayr-i Müslüman Ailelerde Nikah Akdi ve Evlilik.....	275
b-Gayr-i Müslüman Ailelerde Çocuk Sayısı.....	275
c-Gayr-i Müslüman Ailelerde Kullanılan İsimler.....	276
B-KADININ SOSYO-EKONOMİK DURUMU.....	277
1-KADININ SOSYAL DURUMU.....	277
2-KADININ EKONOMİK DURUMU.....	278
3-MEHİR.....	280
C-KÖLELER.....	281
D-EVLER VE EV EŞYASI.....	283
1-EVLERİN FİZİKİ DURUMU.....	283
2-EV EŞYASI.....	285
a-Döşeme Eşyası.....	285
b-Yorgan , Döşek ve Yastıklar.....	285
c-Mutfak Eşyası.....	286
d-Diğer Eşya.....	287
3-GİYİM, SÜS VE ZİYNET EŞYASI.....	287
a-Kadın Giyim Eşyası.....	287
b-Erkek Giyim Eşyası.....	288
c-Kadın Süs ve Ziynet Eşyası.....	288
d-Erkek Süs-Ziynet Eşyası ve Silahlar.....	290
IV-İKTİSADI DURUM.....	291
A-ESNAF GRUPLARI.....	291
B-ÜRETİM.....	292
C-TİCARET.....	294
D-KULLANILAN PARA VE FİYATLAR.....	294
1-KULLANILAN PARALAR.....	294
2-FİYATLAR.....	296
a-Hububat Fiyatları.....	297
b-Gıda Maddeleri.....	297

c-Canlı Hayvan Fiyatları.....	297
d-Taşınmaz Malların Fiyatları.....	297
SONUÇ.....	300
BİBLİYOGRAFYA.....	303

KISALTMALAR

age	: Adı geçen eser
agm	: Adı geçen makale
B	: Batman (ölçü birimi)
bkz.	: Bakınız
C	: Cild
Ç	: Çift
DİA	: Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
g	: Guruş (kuruş)
İA	: İslâm Ansiklopedisi
OA	: Osmanlı Araştırmaları Dergisi
Osmanlı-Toplum	: Osmanlı Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, Ank. 1999, V. Cildi
p	: Para
T	: Takım
t	: Top
TAD	: Tarih Araştırmaları Dergisi
TİD	: Tarih İncelemeleri Dergisi
Z	: Zira'

TABLOLAR

- TABLO 1: Defterde Adı Geçen Mahalleler
- TABLO 2: Müslüman Mahalleri
- TABLO 3: Gayr-i Muslim Mahalleleri
- TABLO 4: Karışık Mahalleler
- TABLO 5: Diyarbakır Camileri ve Yapım Tarihleri
- TABLO 6: Müslüman Ailelerde Eş Durumu
- TABLO 7. Müslüman Ailelerde Çocuk Sayısı
- TABLO 8: Müslüman Erkek İsimleri
- TABLO 9: Müslüman Kadın İsimleri
- TABLO 10: Gayr-i Muslim Ailelerde Çocuk Sayısı
- TABLO 11: Mahallelere Göre Ev Fiyatları

GİRİŞ

ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE TEREKE DEFTERLERİ HAKKINDA

I- ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE TARİHSEL ÖNEMLERİ

İslâm hukukunu, hukuk sistemi olarak kabul eden Osmanlı devletinin en önemli yargı organı olan şer'i mahkemeler, Osmanlı devletinin yıkılmasıyla birlikte tarihe karışmakla beraber, devletin muhtelif devirlerindeki hukuki, iktisadi, dini, askeri ve idari müesseseleri hakkında bize çok değerli tarihi belgeler de bırakmışlardır.¹

Bilindiği üzere şer'i mahkemenin idarecisi durumunda olan kadılar, kendilerine intikal eden her olayı zabta geçirmişlerdir. Bir kısmı günümüze ulaşan bu belgeler, kadıların ugraştıkları işlerle paralel tüm bilgileri günümüze taşımışlardır. Kadıların, aşağıda belirteceğimiz üzere ne denli geniş ve değişik alanlarla ugraştığı göz önüne alınırsa, bu belgelerin önemi kendiliğinden ortaya çıkar. Kadıların ugraşlarını şöyle sıralayabiliriz:

1- Kadılar her şeyden önce bulundukları bölgelerdeki halkın hukuk ve cezaya taalluk eden işlerine bakarlardı. Bu tip davalarda, kararlar tarih sırasına göre zabıtlar halinde yazılırdı.

2- Bulundukları bölgede âmme hukukunu korumak da kadıların göreviydi. Bu sebeple vakfiyelerin tanzim, tescil ve vazifelerin tayini de bunlara düşerdi. Bölgelerde âmme hizmeti ile ilgili yazışmalarda kadılarla düşerdi.

3- Kazalara kadar yayılmış bulunan kadıların daha küçük yerleşim bölgelerindeki işleri takip etmek üzere naib tayin etme selahiyetleri de bulunduğuundan bölgelerinin en ücra köşelerine kadar cereyan eden hadiselerden naibleri vasıtasiyla haberdar olur, hususi ve âmme hukukuya alakalı meseleleri sicillerine kaydederlerdi.

---

¹ Ahmet Akgündüz, Şer'îyye Sicilleri, İst. 1988, C I, s 11

4- İslâm hukukunun muamelat kısmına taalluk eden ve bugün noterlerce ifa edilen her türlü kefalet, vekalet, mukavele ve borçlanma gibi akitler de kadılar tarafından yerine getirilir ve bunlar da sicillere işlenirdi.

5- Yine İslâm hukukunun mirasa taalluk eden ferâiz meseleleri de kadı tarafından neticelendirilirdi. Bu nevi muameleler de sicillere işlenirdi.

6- Aile hukukunun tanzim ve takipçisi de kadıları. Nikahlar kadı veya naib huzurunda kıyılı veya bunların verdikleri izinnâmelerle imamlar tarafından bu hizmet yerine getirilirdi.

7- Kadılar, bulundukları bölgelerdeki bütün vakıf ve mukataa ve tımarlarında murakabı idiler.

8- Bilindiği gibi Osmanlı'da seyfiyeyi temsil eden beylerbeyi ve sancakbeylerinden sonra kadılar gelirdi. Bunun için merkezden gelen idari, iktisadi hatta askeri yazıların birer sureti de beylerle birlikte kadılara da gönderilirdi. Kadılar da bunları sicillere kaydederlerdi.

9- Ordunun seferde bulunduğu bölgenin kadıları da orduyla birlikte sefer görevi alırlardı. Menzillerin tanzimi, sefer kaçaklarının tedibi, ordunun iaşe ve mühimmatının takviyesi de kadılar aitti.

10- Bölge asayışının temini hususu da beylerbeyi ve sancakbeyi ile birlikte kadıya aitti. Emniyet kuvvetlerince yakalanan eşkiyalar kadıya getirilir ve kadı tarafından hükm verilerek gereği yerine getirilirdi. Kadı sicilleri bu tip vukuatı da muhtevi bulunmaktadır.

11- Kadılar bugünkü beledi hizmetleri de ifa etmişler ve bu görevleri gereği narhların tespiti, esnafın teftiği hususunda önemli vazifeleri yerine getirmiştirlerdir.

12- Esnaf loncalarının başındaki "Esnaf şeyhleri" de esnafın arzusu istikametinde kadılar tarafından tayin edilmiştir.

13- Seyfiyeden birinin yaptığı suistimalleri teftiş etmek üzere zaman zaman ilmiye ricalinden özellikle kadıların tayin edildiğini görmekteyiz.

14- Arazi ve emlak alım satım işleriyle de meşgul olmuşlar ve muameleleri de sicillere kaydetmişlerdir.

15- Merkezden yazılan, fermanlar, hatt-ı hümayunlar, beratlar ve yasaklar da doğrudan doğruya kadılar bildirilirdi. Kadılar hem bunların gereğini yerine getirir, hem de birer suretini sicile kaydederlerdi.

16- Kadılar, bazı meselelerde müftüden fetvalar sorar ve ona göre mahkemedede ona göre hükmederdi. Bu fetvalar da sicile kayd olunurdu.

17-kadılar, halkla daha çok iç içe olduklarından yanın, zelzele, çetin kış, kuraklık, Ramazan ve bayramların ilanı gibi mevzularla da tabi olarak ilgilenebildiler. Bu sebeple kadı sicillerinde bu nevi meseleler de yer almıştır.²

Kadının görevleriyle bağlantılı olarak, XV. Asırın ilk yarısından başlayarak, XX. Asırın ilk çeyreğine kadar ki uzun bir zaman dilimi içinde, en azından 472 yıllık Osmanlı tarihini, Osmanlı iktisadını ve Osmanlı siyasi, sosyal ve hukuki hayatını yakından ilgilendiren ve kısaca Osmanlı kültür tarihinin temel kaynaklarının başında gelen şeri'yye sicillerini³ şu şekilde tarif etmek mümkündür: “Şer'i mahkemelerde mahkemenin bilgisi dahilinde tutulan resmi statü taşıyan her türlü kayıtların toplanmış olduğu defterlere yaygın adıyla şer'iyye sicili denir. Şer'iyye sicillerine “kadı defterleri”, “Mahkeme defterleri”, “defattır-i şer'iyye”, “zabit defterleri” denildiği gibi kısaca “defter” de denilmektedir.⁴

Bu defterler tutuluş tarzlarına göre üçe ayrılır:

- 1- Tereke, vekalet, hüccet, ilâm gibi yalnızca bir konuya ait kayıtların bulunduğu defterler.
- 2- Bir tarafına evlenme-boşanma, alacak-verenek, alım-satım, nafaka, vakıf, hibe, cürm-cinayet gibi mahalli olay kayd edilen, diğer tarafına merkezden gelen belgeler kaydedilen defterler.
- 3- Kayıt sırasında konu hatta tarih sırasına bile dikkat edilmeden karışık tutulan defterler.⁵

Yukarıdaki bilgilerden de anlaşılacağı üzere, şer'iyye sicillerinin, birinci dereceden bir kaynak olduğundan şüphe yoktur. Kadıların devlet merkeziyle yaptıkları resmi yazışmaları, halkın dilek ve şikayetlerini, mahalli idarelere ait hukui düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümleri, en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansitan mahkeme kararlarını ihtiva eden bu siciller incelenmeden, Osmanlı devletinin siyasi, idari ve sosyal tarihini hakkıyla

² Cahid Baltacı, “Şer'iyye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel Önemi”, Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu, İst.1985

³ Akgündüz, age, C I, s 11

⁴ Kenan Ziya Taş, “Arşiv Malzemesi Olarak Şer'iyye Sicilleri ve Taşra Üniversitelerinde Tarih Araştırmaları”, I. Milli Arşiv Şurası, Ank. 1998, s 178

⁵ Taş, agm,aynı yer

ortaya kaymak mümkün değildir. Sicillerin her konuda tarihe temel kaynak olacağından şüphe bulunmamakla beraber özellikle şu konularda baş vurulacak tek kaynaktır: son zamanlarda ortaya çıkan şehir tarihleri ve yurdun muhtelif bölgelerindeki mahalli hayatı ait ilmi araştırmaların birinci derecede kaynağı şer'iyye sicilleridir. Özellikle bir bölgenin tarihi ve iktisadi şahsiyetini ve bütünlüğünü meydana çıkarmak gayesiyle kaleme alınan bu çeşit tarihler, geçmiş bütün canlılıklarıyla yeniden yaşatan şer'iyye sicilleri incelenerek ve bu değerli tarih malzemesi tahlil edilerek senteze gidilmedikçe daima eksik ve kısır kalmaya mahkumdur.⁶

II-TEREKE DEFTERLERİ

Çalışma konumuzun ana eksenini bir tereke defteri oluşturduğundan, şer'iyye sicillerinin bir türü olan tereke defterleri hakkında ayrıca bilgi vermek zaruridir.

Tereke; ölünen bırakıldığı mal yerinde kullanılır bir tabirdir. Bunun yerine “*Muhellafat*” da kullanılır.⁷ Kadıların görevlerinden biri de ölenlerin tereke kayıtlarını tutmak, mirası varisler arasında taksim etmek ve bunları kayda geçirmekti. Terekelre genellikle ayrı bir defter olarak tutulmuşlardır.

İçerikleri bakımından değerlendirildiklerinde, mahalli ve şehir tarihleri açısından vazgeçilmez kaynaklar olan terekeler, özellikle bir bölgede ailelerin sosyo-ekonomik yapısı hakkında şer'iyye sicilleri içinde başka tür belgelerden çok daha fazla ve detaylı bilgiler içermektedirler. Tereke defterlerinin içeriğini maddeler halinde sıralarsak bu önem daha iyi anlaşılacaktır.

- 1- Ölen kişini adı
- 2- Ölen kişinin mesleği
- 3- Ölen kişinin oturduğu mahalle
- 4- Ölen kişinin eş durumu ve eşlerinin adı
- 5- Ölen kişinin çocukları (İsimleri tek tek belirtilerek)
- 6- Eşinden ve çocuklarından başka diğer varisleri
- 7- Ölüm tarihi (veya terekenin kayıt tarihi)
- 8- İş yerinde veya evinde bulunan kendisine ait tüm eşyası ve bunların fiyatları

---

⁶ Akgündüz, age, C I, s 12

- 9- Gayr-i menkulleri (ev, bağ-bahçe, tarla, dükkan vs) ve fiyatları
- 10-Eşya ve gayr-i menkuller dışındaki tüm mal varlığı
- 11-Borç durumu (Kendisinin borçlu olduğu veya kendisine borçlu olanlar, borç miktarıyla birlikte
- 12- Kadınların mehir miktarları
- 13- Ölen kişinin tüm mal varlığının toplam tutarı

Yukarıdaki maddeler, iyice düşünüldüğünde, değerlendirmesini bilen bir araştırmacının elinde, şehir ve mahalli tarih hatta kişilerin özel yaşantısı açısından tereke defterlerinin eşi bulunmaz bilgiler ile dolu olduğu görülecektir.⁸ Bu defterlerden, içerikleriyle bağlı olarak, ait olduğu zaman ve mekanla ilgili, ailelerin sosyo-ekonomik yapısından, giyecek ve içeceklerle hatta kişilerin özel zevklerine kadar bir çok konuda bilgi elde edilebilir.

---

⁷ M. Zeki Pakalın, Osmanlı Tarih ve Deyimleri Sözlüğü, İst. 1983
⁸ Örneğin bkz; L. Fekete, “Taşrahi Bir Türk Efendisinin Evi”,

BİRİNCİ BÖLÜM

DİYARBAKIR TARİHİNE VE COĞRAFYASINA GENEL BAKIŞ

I-ŞEHRİN TARİHÇESİ

Diyarbakır bölgesi, eski çağlardan bu yana Akdeniz'i Basra Körfezine, Karadeniz'i Mezopotamya'ya bağlayan ayrıca, Bitlis ve Van Gölü üzerinden Azerbaycan ve İran'a ulaşan önemli yollar üzerinde bulunduğuundan her devirde önemini koruyan bir merkez olmuştur.¹

Şehrin eski adı “*Amida*” olup, bu ismin menşei hakkında çeşitli rivayetler varsa da kelimenim nereden geldiği bilinmemektedir.² İslâmi dönemde bu isim “*Amid*” şeklini almış ve XVII yüzyılın ilk yarısına kadar hem şehir hem de onun merkez olduğu sancağın adı olarak kullanılmıştır.³ Amid ismi bazı Türkçe kaynaklarda “*Kara Amid*” şeklinde zikredilmiştir. Kara sıfatının, şehri baştanbaşa kuşatan surların, kara bazalt taştan yapılmış olmasından takıldığı kabul edilmektedir.⁴ şehrin daha sonraki adı adı olan Diyarbekir ise, Müslüman Araplar bölgeyi fethettikten sonra, Rebia Araplarının iki büyük kabileinden biri olup Dicle kenarında yaşayan Bekir bin Vail kabilesinin yayıldığı topraklara verilen “*Diyar Bekr*” veya “*Diyar-i Bekr*” adına dayanır.⁵

Ne zamandan beri kullanıldığı, kesin olarak bilinmemekle birlikte VII yüzyıldan itibaren kaynaklarda geçtiği tespit edilen “*Diyar-i Bekr*”, Osmanlı hakimiyeti döneminde “*Diyarbekir*” şeklini almış, Amid şehri merkez sancağı olmak üzere teşkil edilen beylerbeyliğinin adı olmuştur. Cumhuriyet döneminde 1937'de “*Diyarbakır*” şekline çevrilmiştir.⁶

¹ Yılmazçelik, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır, Ank 1995, s 1

² Bu rivayetler hakkında bzk. Beysanoğlu, Bütün cepheleriyle Diyarbakır, İst. 1963; Nejat Göyünc, “XVI. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır”, Belgelerle Türk Tarihi Dergisi, VII; Remzi Balin, Diyarbakır, İst. 1966

³ Nejat Göyünc, “Diyarbakır”, DİA, C IX, s 464

⁴ Şevket Beysanoğlu, Anıtları ve Kitabeleriyle Diyarbakır, Ank. 1987, C I, s 3

⁵ Diyarbekir adının menşei hakkında Süryanilerin daha farklı görüşleri vardır. Bunlara göre “Diyarbekir”, kilise anlamındaki “Deyr” ve bakire manasındaki “Bekr” kelimelerinden türemiştir. Bkz Türk Süryanileri Tarihi, s 422

⁶ Göyünc, agm, s 465

A-OSMANLI ÖNCESİ DÖNEM

Diyarbakır bölgesinin neolitik devirlerden yani bundan dokuz bin yıl öncesinde iskân edildiği, dolayısıyla dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biri olduğu yapılan arkeolojik çalışmalar sonucunda ortaya çıkmıştır.

Tarih öncesi dönemler ait oldukça fazla yerleşim yerinin bulunduğu Diyarbakır bölgesine⁷ M.Ö. III binde Akadlar, Gutiler⁸, M.Ö. II binde ise Hint-Avrupaî bir kavim olan Hurri-Mittaniler⁹ hakim olmuşlardır. M.Ö. I. Binin başlarında Sami kökenli Arami kabileleri bölgeye yerleşmiş, M.Ö IX. Yüzyıldan sonra ise Diyarbakır Asur Devletinin hakimiyetine girmiştir.¹⁰

Asurlardan sonra sırasıyla İskitler (M.Ö. 653-625), Medler (M.Ö. 625-550), Persler (M.Ö. 550-331), Büyük İskender (M.Ö. 331-323)¹¹, Selevkoslar ve Roma hakimiyetine geçmiştir.¹²

Roma ve Bizans hakimiyetinde iken, İranlılarla yapılan mücadelelerde ileri karakol vazifesi gören şehir,¹³ M.S.349'da İmparator Constantinos tarafından etrafi surlarla çevrilerek bölgenin askeri ve idari merkezi haline getirildi. Buna rağmen şehir 359 ve 502'de Sasani işgalinden kurtulamadı.¹⁴

639 yılında Hz. Ömer tarafından el-Cezire'nin fethiyle görevlendirilen İyaz bin Ganm komutasındaki ordunun saol kanadına kumanda eden Halid bin Velid tarafından şehir fethedilmiş,¹⁵ böylece Diyarbakır İslâm hakimiyetine girmiştir.

⁷ Veli Sevin, Üçtepe Kazıları, İst. 1989, s 3

⁸ Adil Alpman, Eski Ön Asya Hukukunda Adaption, Ank. 1988, s 36

⁹ Afif Erzen, Doğu Anadolu ve Urartular, Ank. 1984

¹⁰ Sevin, age, s 7

¹¹ Beysanoğlu, age, C I, s 30-97

¹² Bkz; Arif Müfit Mansel, Ege ve Yunan Tarihi, Ank. 1971 ; Beysanoğlu, age, C I

¹³ Ernest Honigman, Bizans Devletinin Doğu Sınırı, Çev. Fikret İslitan, İst. 1970, s 76

¹⁴ Göyünc, agm, s 465

¹⁵ Mükrimin H. Yinanç, "Diyarbakır'daki Vukuatın Tarihi", İA C III, s 606

Emevi ve Abbasi hakimiyetini izleyen dönemde sırasıyla Hamdaniler (930-980), Büveyhogulları (980-984) ve Mervaniler (984-1085) şehri hakimiyetleri altına almışlardır.¹⁶

1042 tarihinde Anadolu'ya başlayan Oğuz akınları sonrasında Mervani hükümdarı Nasrûddevle, Tuğrul Bey'in tabiiyetini kabul etmiş ve bölgeye Türkmen reislerinden bazıları yerleştirilmiştir.¹⁷ Selçuklu Sultanı Alparslan bu dönemde iki defa Diyarbakır bölgésine gelmiş ve karargahını burada kurmuştur.¹⁸ selçuklu hükümdarı Melikşah döneminde ise Fahrûddevle Muhammed bin Cehir Diyarbakır'ın zaptıyla görevlendirilmiş şehir 1085'te tamamen Selçukluların eline geçmiştir.¹⁹

Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümü üzerine Mervanoğulları tekrar şehri ele geçirmeye teşebbüs etmiş ancak, başarılı olamamışlardır. Daha sonra Tutuş tarafından ele geçirilen Diyarbakır (1093), 1097 yılına kadar Suriye Selçuklularının hakimiyetinde kalmıştır. Bundan sonra sırasıyla İnalogulları (1097-1142), Nisanoğulları (1142-1183) idaresine giren şehir²⁰, 1183 tarihinde Eyyubi Sultanı Selahaddin tarafından fethedilerek, Hisn-ı Keyfa Artuklu Emiri Nureddin Muhammed'e verildi. Daha sonraki tarihlerde tekrar Eyyubilerce alınan (1232) şehir 1240 yılında II. Gıyasseddin Keyhüsrev tarafından Anadolu Selçuklu hakimiyetine alındı.²¹

1259 yılında Hülagu tarafından zaptedilen şehir, Moğol tabiiyetini kabul eden Selçuklulara geri verildi. 1303'te Gazan Han Diyarbakır bölgüsini Mardin Artuklularına bıraktı. 1384 yılına kadae süren Mardin Artukluları hakimiyetinde de Diyarbakır üzerinde İlhanlı nüfuzu devam etmiştir.²²

1394'te Timur tarafından zapedilerek yağma edilen şehir 1401'de Karayoluk Osman Bey'e verildi. Böylece Akkoyunlu hakimiyeti başladı.²³ Bu dönemde şehir Karakoyunlular tarafından kuşatılmış ise de bunlar sonuçsuz kalmıştır.²⁴

¹⁶ Bkz Beysanoğlu, age, C I

¹⁷ Göyünç, agm, s 465

¹⁸ M. Halil Yinanç, Türkiye Tarihi Selçuklular Devri, İst. 1944, s 69

¹⁹ Göyünç, agm, s 465

²⁰ Osman Turan, Doğu Anadolu Türk Devletleri Tarihi, İst. 1980, s 6

²¹ Göyünç, agm, s 466

²² Yılmazçelik, age, s 5

²³ Göyünç, agm, s 466

Uzun Hasan'ın 1473'te Fatih Sultan Mehmet'e yenilmesi Akkoyunluların sonunu hazırlamış ve 1507'de Akkoyunlu Devleti yıkılmıştır. Bu tarihte bölgeyi ele geçiren Şah İsmail ile Safevi hakimiyeti başlamış ve bu hakimiyet Osmanlı fethine kadar sürmüştür.

A- OSMANLI HAKİMİYETİ DÖNEMİ

Safevilerin elinde bulunan Diyarbakır, bu devletin Osmanlı sınırlarındaki en önemli kentiydi. Dolayısıyla, Diyarbakır'ın alınması, İran'ın faaliyette bulunduğu doğu sınırının güvenliği açısından önemliydi.²⁵

23 Ağustos 1514 Çaldıran Savaşın'da Safevilerin yenilmesi, muharebe sırasında yöre valisi Usatclu Muhammed Han'ın ölmesi, meşhur tarihçi İdris-i Bitlisi'nin bölgedeki Osmanlı lehine faaliyetleri sonucu yöredeki Sünni beylik ve aşiretlerin Osmanlı tabiiyetini kabul etmeleri üzerine Amid ahalisi de ayaklanarak şehirdeki Safevi kuvvetlerinin bir kısmını öldürdü, bir kısmını da şehirden çıkardı. Bu olay üzerine Amid bir yıl kadar Safevi kumandanlarından Kara Han tarafından kuşatıldı. Şehre Osmanlılar Dergâh-ı âlî müreffekalarından aslen Amidli olan Yiğit Ahmet Paşa kumandasında takviye gönderdiler ancak, Büyüklü Mehmet Paşa ve Rum Beylerbeyi Şadi Paşa idaresindeki esas Osmanlı birliklerinin yetişmesi üzerine kurtarılabildi. Kara Han'ın kuşatmayı kaldırarak Mardin istikametine çekilmesiyili 10 Eylül 1515'te şehir Osmanlı idaresine girmiş oldu.²⁶

4 Kasım 1515'te Büyüklü Mehmet Paşa Diyarbakır Beylerbeyliğine getirilmiş ve bölgenin fethinde önemli rol oynayan İdris-i Bitlisi'ye padişah tarafından bir çok hediyeler gönderilmiştir.²⁶

Fetihten hemen sonra teşkilatlandırılan Diyarbakır, Osmanlı'nın en büyük ve en ehemiyetli eyaletlerinden birinin merkezi ve İran'a karşı sefer den orduların üssü ve kışlağı olarak büyük öneme sahip olmuştur. Bu sebeple Kanuni iki İran seferinde de Diyarbakır'da konaklamıştır.²⁷

²⁴ Faruk Sümer, Karakoyunlular, Ank. 1984, C II, s 90-91

²⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, Ank. 1983, C II, s 273-274

²⁶ Göyünc, agm, s 466

²⁶ Nejat Göyünc, "Diyarbakır'ın İlk İdari Taksimatı", TD 23, 1969 s 25

²⁷ Yinanç, agm, s 6243-624

XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Diyarbakır tarihi hakkında fazla bilgiye sahip değiliz. Bununla birlikte bu dönem Diyarbakır tarihini ancak bir kısım genel mahiyetteki hadiselerden takip edebiliyoruz.²⁸ XVI: yüzyılın ortalarında Anadolu'da bozulan ekonomik durumun ortaya çıkardığı sosyal bozukluklar Diyarbakır ve çevresinde de etkisini göstermiş ve XVII. Yüzyılın ikinci yarısında bölgede asayiş oldukça bozulmuştur.²⁹

Osmanlı devleti ayrı bir önem verdiği Diyarbakır'a atanmış valiler tarafından birçok dini ve sosyal yapılar inşa ettirilmiş ve imar edilen şehir askeri ve idari alanda olduğu gibi kültür ve alanlarında da önemli bir merkez olmuştur. Kısaca Diyarbakır'ın osmanlı fethinden sonra her sahada büyük bir merkez haline geldiği söylenebilir.³⁰

II-ŞEHRİN COĞRAFİ KONUMU VE ÖNEMİ

Bir şehri önemli kıılan, ona tarih içinde kayda değer bir yer veren en önemli faktör şüphesiz o şehrin coğrafi konumudur. Bu sebeple Diyarbakır'ın tarih içerisindeki öneminin temel faktörü olan coğrafi konumuna, Diyarbakır tarihiyle ilgili her çalışmada kısaca da olsa değinilmesi zaruridir.

Diyarbakır şehri Karacadağ'dan Dicle'yedegin uzanan geniş bazalt platosunun doğu kenarında, Dicle vadisinden yüz metre kadar yükseklikte ve açıkça belli olan nehir kavşının tepesinde hakim,hissolunacak şekilde ufki bir satır üzerinde kurulmuştur

Dicle ile bu düzlük arasında zemin, doğu ve güneydoğuya doğru sırp bir kayalık ile bir silsile arz eder. Güneyde ise tatlı bir meyille alçalır. Platyoyu güneybatıda “*Ben-u-sen*” denilen az derinlikte bir sel çukuru yaratır. Batı ve kuzeyde ise bazaltlı arazide hafif bir meyil vardır.

Bu genel şartlar, doğu ve güneydoğuda kayalık bir korniş kenarında kurulmuş olan şehri baştan başa kuşatan surun şeklini belirlemiştir.

²⁸ Yılmazçelik, age, s 8-9

²⁹ Akdağ, Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası, Ank. 1975, s 67

³⁰ Yılmazçelik, age, s 9-10

Şehrin kapsadığı alan, 37, enleinin 56 dakika kuzeyinde ve 40. boylamın 13 dakika doğusundadır. Denizden yüksekliği 150 metredir. Bu yükseklik bazı yerlerde 640 metreye düşer, bazı yerlerde ise 660 metreye yükselir.

Şehrin ne zaman kurulduğu bilinmiyor. Ancak şehrin doğusunu sınırlayan ve Dicle yatağından yüz metre yükseklikte buluna “*Fiskayası*” adlı sarp kayalığın İçkale kesiminin ilk yerleşim yeri olarak çekirdeği oluşturduğu sanılmaktadır. Diyarbakır kurulduğu günden bu yana yeri değişmemiş ender beldelerden biridir.³¹

Diyarbakır'ın coğrafi durumunun özelliklerinden biri de kuzeyde Doğu Toros Dağları, batıda Karacadağ, güneyde Mardin tepeleri arasında, ortası çanak gibi çukur bir bölgeye merkez oluşudur.

İklimi sert, yazları çok sıcak, kişileri soğuk olmasına rağmen, burası hububat ekimine, sulama olan yerlerde çeşitli bahçe ziraatine ve geniş yaylalarda koyunculuğa pek elverişlidir. Bununla beraber Diyarbakır'ın önemi, buranın mahalli ehemmiyeti haiz bir merkez olmasından değil, fakat kuzeydeki dağlık yaylalar ile güneydeki çöl manzaralı ovalar arasında yerleşmeye elverişli sahasında, büyük mıntıkaları birbirine bağlayan ana yollar üzerinde bulunmuşandan ileri gelmiş olmalıdır. Bu yollardan biri Anadolu ve Suriye'den gelerek, Irak'a giderdi. Akdeniz kıyılarının Basra Körfezine bağlayan bu en kısa yoldan, Diyarbakır'da ikinci bir yol ayrılarak, kuzeydeki dağ seddini, tabiatın hazırladığı bir geçit ile aşip, Harput ve Sivas üzerinden Samsun'a iniyor ve bu suretle Mezopotamya ile Karadeniz kıyıları arasında irtibat sağlıyordu. Nihayet ikinci derecede bir yol da, Diyarbakır'ı Bitlis ve Van Gölü havzası üzerinden Azerbaycan ve İran'a bağılıyordu.

Bir taraftan çeşitli geçim kaynakları bulunan bu bölgenin merkezi olmak, bir taraftan da ehemmiyetli yollara düğüm noktası teşkil etmek sayesinde Diyarbakır tarih boyunca gelişme imkanı bulmuştur.³²

Yukarıda saydığımız özellikler sayesinde Diyarbakır, daha ilk çağlardan itibaren ticari, idari ve askeri yönden önem kazanmış ve bu özelliğini daha sonraki dönemlerde de devam ettirmiştir.

³¹ Beysanoğlu, age, C I, s 1-2

³² Besim Darkot, “Diyarbakır”, İA, C III s 601

XII ve XIII. Yüzyıllarda anadolu şehirleri arasında ticari açıdan büyük bir öneme sahip olan Diyarbakır, aynı zamanda Anadolu'dan doğuya gelen ve giden yolların kesiştiği bir merkez idi.³³

Ottoman devleti zamanında da İran, Irak ve Azerbaycan'dan gelen ve giden yolların Diyarbakır'da kesiştiği görülür. XVII yüzyılda da Diyarbakır özellikle Van, Halep ve Bağdat yolları üzerinde bir merkezdir. Diyarbakır bu önemini XIX. yüzyılın sonuna kadar korumuştur.³⁴

---

³³ Akdağ, age, s 346

³⁴ Yılmazçelik, age, s 13-16

İKİNCİ BÖLÜM

METİN TRANSKRİPSİYON

I-TRANSKRİPSİYON İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Milli Kütüphane Şer'iyye Sicilleri Arşivinden aldığımız, 315 envanter nolu defter, Hicri 1154-1155 (M. 1741-1742) tarihlerine ait olup, tereke kayıtlarından oluşmaktadır. Defteri mikrofilmden fotokopi yoluyla aldığımız ve arşiv kuralları gereği aslına ulaşamadığımızdan, defterin fiziki yapısı hakkında bilgi veremeyeceğiz. Ancak mikrofilminden, defterin pek fazla yıpranmamış olduğunu, birkaç yerde sayfaların birbirine yapışık olması dışında maddi hatasının olmadığını söyleyebiliriz. 41 varaktan (82 sayfa) oluşan defterde, tereke kayıtlarından meydana gelmiş 144 belge bulunmaktadır.

Defterin transkripsiyonu yapılırken, Osmanlıca harflerin, günümüz alfabetesine çevrilirken dikkat edilmesi gereken kurallara uyduk. Ayın (ع), hemze (ء) ve uzatmaları (â,î,û) özellikle gösterdik. Ancak Osmanlı alfabetesinde birkaç tane, günümüz alfabetesinde ise bir tane olan harfleri ayrıca belirtme gereği duymadık. Örneğin; Osmanlı alfabetesinde “Se (ش)”, “Sin (س)” ve “Sad (ص)” harflerini biz bir tek “S” ile gösterdik, bu harfleri birbirinden ayıracak işaretleri kullanmadık.

Belgelerin transkripsyonunu yaparken, her belgeyi düz yazı ve tablolardan oluşan iki bölüme ayırdık. Ölenin ismi, oturduğu mahalle, varislerinin adları ve tereke kaydının tutuluş tarihi bulunan bölümleri düz yazı halinde yazdık. Terekede bulunanların adları, miktar ve kıymetleri (fiyatları) ile “*Minhâ el-ihrâcâr*” ve “*Sahhi' l-bâkî*” bölümlerini ise miktar ve kıymetlerinin birbirine karışmasını önlemek için tablo halinde düzenledik.

Ölenin mal varlığını içeren tablolar 3 sütundan oluşmaktadır. 1. sütundan mal varlığının cinsi yer almaktadır. 2. sütunda miktarı ölçüsüyle birlikte verilmektedir. Miktar ölçülerinin bazlarında kısaltmalar kullandık, bu kısaltmalar çalışmanın başında verilmiştir; sadece ölçüsü “adet” olanlar için hiçbir harf yada işaret kullanılmadı. Ayrıca bir satırda birden fazla eşya ismi verilmişse miktarlarını sırasına göre ve sayıların arasına tire (-) bırakarak gösterdik. 3. sütunda malın kıymeti akçe veya kuruş olarak gösterdik. Kıymetler sütununda “akçe” lerin yerine hiçbir harf yada işaret kullanmazken kuruşları “g”, paraları ise “p” ile gösterdik.

Defterde okunamayan yerleri de “.....” şeklinde işaret bırakarak belirttik.

Örnek tablo:

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Yorgan, döşek, yastık	1-2-3	400
Mahlut bakır	10 B	15 g 1p

Yukarıdaki örnek tabloyu çözümlersek;

1.satırın 1. Sütununda üç ayrı eşya ismi verilmiştir. Miktar sütunundan bu eşyadan yorganın 1 adet, döşeğin 2 adet, yastığın 3 adet olduğunu anlıyoruz. 3. sütundan ise bunların toplam fiyatının 400 akçe olduğunu çıkartmaktayız.

2. satırın 1. sütunundan mal varlığının adını, 2. sütunundan miktarının 10 batman olduğunu, 3. sütundan ise kıymetinin 15 kuruş 1 para olduğunu çıkartmaktayız.

II-METİN TRANSKRİPSİYON

SAYFA NO: 1   BELGE NO:1

Fî'l-asl Adana ahâlisinden olub Medîne-yi Amid'de vâki' Hasan Paşa Hanında bi'l-müsâfere sâkin iken bundan akdem fevt olan Dede Hüseyin Efendi bin el-Hâc Ahmed bin Hüseyin'in kazâ-yi mezbûrda mevcûd olan varakasına îsâl içün hâl-ı hayatında vasî-yi muhtâr eylediği müsebbet olan el-Hâc Kasım taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve ba'de'l- müzâyedeti's-şer'iyye bey' olunub vasî-yi mezbûra def' ve teslîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-ışrîn min-şehr-i Saferi'l-Hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Meksûr tüfenk	1	294
Meksûr kılıç	1	75
Köhne nâfe kürk	1	105
Köhne kaftan, zibun, çuka dolama	1	381
Köhne çakşır	1	360
Köhne 'aba yağmurluk	1	273
Köhne kavuk, saruç	3	90
Kahve fincanı, tâbe,dibek	1	60
Köhne yorgan, minder, yasdık	1	252
Üzengi, gem, rişme	1	168
Heğbe, garâr, çuval	1	150
Leğen, ibrik	1	129
Yorgan, fener, kilim, hurdevât	-	1104
Mevcûd akçe	-	600
Der-zimmet el-Hâc Kasım	-	840
Yağız at ma'a eger	1 re's	5440
Cem'an yekûn	10530	
Be-hesâb guruş	87 guruş 1 rub'	

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn	1020
Beytü'l-mâlden tahlis içün resm-i voyvoda	1050
Resm-i ma'rifet-i Efendi	1050
Hüddâmiye voyvoda çukadârnâma	240
Kâtibiye, çukadâriye, ihmâriye	240
Cem'an yekûn	2480

Sâhhü'l-bâkî vasî-yi mezbûra def' ve teslîm olunan 7050
yedi bin elli akçadır gaflet olınmaya.

SAYFA NO: 1   BELGE NO: 2

Medîne-yi Amid mahallâtından Mehmed Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan es-Seyyid Vahhab bin Mirza Beşe'nin zevce-yi menkûhesi Münteha Hatun bint-i el-Hâc Hüseyin ile vâlidesi Emine Hatun ve subî sagîr oğulları Sunullah ve Mehmed'e ve kebîre kızı Züleyha'ya ve sagîre kızları Abide ve Rukiye'nin tesviye-yi umûrları içûn kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan ceddeleri Emine Hatun taleb-i ma'rifetleriyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve ba'de'l-müzâyedeti's-şer'iyye bey' olunub beyne'l-ashâb-ı düyüna tevzi' ve gurema' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l- yevmi't-tasi' ve'l-işrîn min-şehr-i Saferi'l-Hayr sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne yaşıl destâr kavuk	1	490
Mercan tesbih	1	450
'Akik tesbih	1	1720
Sim yüzük	1	96
Köhne sâde	2	180
Köhne kutnî zübun	1	30
Köhne şâlî kuşak	1	600
Köhne bez zübun gömlek	2	438
Köhne çuka biniş	1	172
Köhne çakşır	1	240
Uçkur mikrame	2	75
Köhne kara kablı hançer	1	138
Köhne boğça	2	36
Köhne eger, başlık, çultar, çuka hâse	-	678
Köhne eger ma'a üzengi	-	480
Palaska, vezne	-	78
Köhne kırmızı ve gayr-i mak'ad	-	510
Köhne kapuluk	2	105
Köhne orta halî	1	1033
Köhne yan halî	-	178
Köhne halî seccâde	-	176
Köhne alaca çârşeb	-	108
Alaca peşkir	1	195
Köhne yorgan	3	658
Köhne döşek	2	425
Köhne tenur yorgan	1	300
Köhne yasdık	-	75
Köhne nâfe kürk	1	1215
Köhne kedi kürk	1	186
Tüy yasdık	-	48

Piştahta	2	171
Fağfür fincan	20	384
Kütahya kâse, tabak	-	60
Ceviz dolaması zarf	5	186
Sagîr sahan ma'a kapak	3	243
Cam tabak	7	63
Köhne kilim	-	240
Kebîr tencere	1	600
Vasat ve sagîr tencere	2	263
Şem'dân	-	186
Sagîr dolab	-	30
Kahve ibrik	4	105
Ateş küreği	1	105
Def'a şem'dân	-	108
Pêşhûn	-	63
Sagîr havan		70
Köhne çizme		78
Serpuş tabak	-	102
Na'lini	2	42
Meksûr ocak demürü maşa	1	102
Şem'dân kürsisi	1	60
Meksûr balta	-	78
.....yük hurdevât, kendir, çular,..... çuval keçe	-	510
Köhne harar	7	900
Gölgelik ağaç ve çadır	-	240
İnek, tosun, düşe ve buzağı	17	9120
Al iğdiç ma'a ma'z	1 re's	3000
Der-zimmet Şehasi kefere	-	2400
Sakal tarağı	-	108
Cem'an yekûn	33000	
Be-hesâb guruş	275 guruş	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT		'Anî'l gurema'
Techîz-i tekfin	2500	
Resm-i 'âdî	810	
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	810	
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûre Münteha Hatun	9600	5530
Deyn-i müsebbet Mardini el-Hâc Ahmed ber-mûcib-i temmessük	6531	3641
Deyn-i müsebbet Tütüncü Yusuf Çelebi ber-mûcib-i temmessük	1440	828
Deyn-i müsebbet Çukacı el-Hâc Mehmed	3600	2080
Deyn-i müsebbet Miran Mehmed bin Sadri bahâ-yi kutnî	1320	359
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezbûre Münteha Hatun	2100	1242
Deyn-i müsebbet Yusuf köle-yi sabık	840	482

Deyn-i müsebbet hizmetkârının binyüz elli üç Muharreminden bin yüz elli dört Muharremine gelinceye bir senelik ücret	1680	966
Deyn-i müsebbet Bağdeser zimmî	1560	891
Deyn-i müsebbet Aygo veled-i Merderos	1250	891
Deyn-i müsebbet etmekçi	240	128
Deyn-i müsebbet Kahveci Od'abaşı	180	93

Müteveffâ-yı mezbûrun deyninin beher guruşuna yirmi üç akçe isabet idüb guremâ' olınmışdır, gaflet olınmaya.

SAYFA NO: 2   BELGE NO: 3

Medîne-yi Amid mahallâtından Veli Kethuda Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin İlyas'ın verâseti er kardeþası Yusuf ve kız kardeþları Fatma ve Ümmühani'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sânî min-şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne yaþil destâr ve kavuk	1	252
Köhne çuka biniþ	1	1065
Köhne kilim ve halî parçası	-	160
Köhne çuka dolama	-	450
Köhne çuka şalvar	-	990
Köhne kaftan	-	252
Köhne yorgan,döþek, yasdık	-	294
Meksûr taht	-	650
Tencere, tâbe	-	183
Ateþ küreði	-	78
Na'lîni, tahta destgah, hurdevât	-	300
Sagîr menzil sâkin-i der-mahalle	-	1800
Der-zimmet kardeþası Yusuf	-	1680
Cem'an yekûn	8154	
Be-hesâb guruþ	67	

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn	2260
Resm-i'âdî	289
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	60
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	120
Cem'an yek'ûn	2719

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	8501
Hissetü'l-ah	4250
Hissetü'l-uht	2125
Hissetü'l-uht	2125

SAYFA NO: 3   BELGE NO: 4

Medîne-yi Amid mahallâtından el-Hâc Büzürg Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefet iden Züleyhe bint-i Seydi Ağa'nın verâseti sulbî sagîr oğlu Mehmed'e ve kebîre kızları Fatîma ve Rukiye ve Hâdîce'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukdan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'îşrîn min-şehr-i Rebi'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve ve mi'ete ve elf

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne sebet	-	60
Köhne bez kaftan, zibun, don, gömlek		294
Köhne hamam rahti	-	120
Köhne yorgan	4	900
Döşek	1	120
Köhne yasdık	-	90
Köhne tenur yorgan	-	400
İplik, çırkîk dolab, hurdevât	-	210
Hamam tası, kildân, tâbe	-	120
Tenur kürsi	-	60
Hinta ma'a çuval	-	360
Menzil-i sekene der- mahalle-i mezbûr	-	36000
Cem'an yekûn	38760	
Be-hesâb guruş	323 guruş	

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn ve ıskât-ı salât	2400
Resm-i 'âdî	900
Kalemiye, hüddamiye, ihzâriye	180
Cem'an yekûn	348

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	38412
Hissetü'l-ibn	15374
Hissetü'l-bint	7687
Hissetü'l-bint	7687
Hissetü'l-bint	7687

SAYFA NO: 3   BELGE NO: 5

Medine-yi Amid mahallâtından Kaşik Budak Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan imam-ı mahalle Hüseyin Efendi bin İbrahim'in veraset zevce-yi menkûhesi Hamide Hatun bint-i Osman ile sulbî kebîr oğlu İbrahim'e ve sagîr kızı Aişe'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra sagîr-i mezbûre Aişe'nin tesviye-yi umûuru için kibel-işer'-i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan vâlidesi mezbûre Hamide Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve bi'l-vereseti's-şer'iyye beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sani 'âsere min şehr-i Rebi'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
İlmu't-tefsir m'alimu'l-tenzil	1 Cild	183
Tefsir	Cild	123
Tefsiri'l-ibn-i Kesir	Cild	360
İbn-i.....şerh-i mesalih	-	330
Eşbah ve Nezâir	-	315
Tefsir-i Leys	-	246
Şerh-i Kuduri	-	15
Siyer-i Ebu'l-Feth	-	318
Cenk	Cild	60
Hülâsatu'l-şerh-i Abdurrahim	-	510
.....	.....	.....
Minhâcu'l-'abidin	-	138
Kafiye ve Şafîye	-	171
Tarikat-ı Muhammediye	-	370
Takrîr	-	114(?)
Kara Davud	-	270
.....	.....	.....
Tevzîh	-	216
Şerh-i	-	240
.....	.....	.....
Tefsir-i Nebâi-yi Cezir	-	189
.....	.....	.....
Kavl-i Ahmed	-	120
Revnak-i Meclis	-	120
Şerh-i Tecrîd	-	210
Bend-i 'Atar şerhi	-	117
Dav'(?)	-	111
Şerh-i Enmuzeç	-	29
Feraiz-i Seydi	-	60
İskâl-i te'sis	-	525
Bahru'l-ebkâr	-	120
Molla Cami	-	96

Mustalahat	-	60
Müsavarâtu's-sadakât	-	150
Mevzu'at-ı 'ulum	-	111
Usûl	-	75
Hal	-	141
Muhyiddin	-	105
Metâli'u'l-enzer	-	165
Tecbir şerhi	-	99
.....el-musallı	-	21
Tehzib u tehzib	-	60
Emsile şerhi	-	15
Seyyid Ali	-	120
Mesâlihi'l.....	-	150
İzhar	-	51
Faris-i kutub	-	30
Ferâiz ve hesâb	-	51
Evrâk-ı perişân	-	1220
Köhne kavuk, destâr	-	183
Köhne nâfe kürk	-	420
Köhne kaftan kürk	-	480
Köhne tırnak kürk	-	960
Köhne çuka ferâce	-	420
Köhne çakşır	-	420
Köhne şalî dolama	-	330
Köhne karacalar şalî kuşak	-	120
Köhne kaftan zibun	-	81
Köhne yorgan	-	270
Köhne yasdık	-	840
Köhne döşek	-	840
Köhne kilim	-	300
Dolab	-	60
Şukke ve kise	-	90
Satılı ma'a kazgan	-	840
.....	-	240
Tencere	-	360
Leğen, ibrik	-	210
Gügüm	-	240
Sahan	-	180
Üskure	-	120
Lengeri	-	120
Taht ve anbar	-	420
Küp sagîr hurdevât	-	480
Nîsf-ı menzil-i seken-i der-mahalle-yi mezbûr	-	2400
Cem'an yekûn		42000
Be-hesâb guruş		350

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	3240
----------------------------------	------

Resm-i âdî	1050
Kalemiye, hüddamiye, ihmâriye	225
Dellâliye, kâtibiye, hammâliye	210

Sahhü'l-bâkî lî't-tasîm-i beyne'l-verese	38285
Hissetü'l-zevc	4658
Hissetü'l-ibn	21756
Hissetü'l-bint	10876

SAYFA NO: 4   BELGE NO: 6

Medîne-yi Amid mahallâtından Fâtih Mehmet Paşa Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Fatma bint-i Abdullah'ın verâseti zevci Hasan Ağa ibn-i el- Hâc Bekir ile mevlâ-yı 'utekasının oğulları Ömer Bekir ve gâib-i 'ani'l-beled İbrahim Beg'e 'ammisi Murtaza Beg'e münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra gâib-i mezbûr İbrahim Beg yerine kayyım ve nâib-menâb kîbel-i şer'-i enverden nasb olunan müteveffâ-yı mezbûrenin zevci Hasan Ağa taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-i garrâdan tahrîr ve bi'l vesâyeti's-şer'iyye beyne'l-verese taksîm olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis 'aşere min-şehr-i Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Meksûr cevâhir kuşak	-	4200
Sağır sim kemer	2	1110
Altun hatem ve sagır küpe	5	1440
Köhne telli hatâyî kablî fakum kürk	-	9840
Köhne atlas kablî sîmlü kürk	-	2160
Köhne bildar kablî sincab kürk	-	1200
Köhne hatâyî kaftan zîbun	-	5940
Köhne ferâce kara dolama	-	1200
Köhne bildâr kaftan zîbun	-	1200
Köhne hatâyî don	-	300
Köhne kutni don	2	480
Köhne melez gömlek	-	600
Köhne çuka dolama	-	300
Köhne libas gömlek	-	210
Fağfür gülabdân buhurdân	-	1200
Beyaz zîbun	-	45
Köhne serpûş	-	180
Köhne bahçâ	7	180
Köhne hamam rahti, gömlek	-	600
İşleme havlu mîkrame	-	360
Köhne aziye	6	700

Sofra ve yaşması	-	240
Tütün kise ve mikrâme	-	120
Köhne beyaz zibun	-	120
Köhne uçkur	-	150
Köhne telli yemeni	-	210
Def'a sagîr çit	2	480
Sagîr kumaşî bogça	-	80
Köhne sûzenî	-	360
Yemeni bogça	2	240
Hödük papuç	-	120
Meksûr havan	2	102
Sîm zarf	-	120
Ceviz zarf	-	240
Def'a yüzük	-	260
Bağum sof	-	150
Köhne kumaşî yasdık	-	1140
Köhne yorgan	3	687
Döşek	3	1080
Köhne halı	2	600
Sagîr yasdık	2	120
.....	.....	.....
Köhne cah (?)	-	53
Köhne tenur yorgan	-	360
Tüy yasdık	-	180
Köhne fes ve hurdevât	-	90
.....	.....	.....
Ayna	-	150
Tahterevân	-	210
Sîm kâse	-	54
Vasat sini	-	390
Hamam leğeni	-	156
Sahan ma'a kapak	-	600
Üskure	-	240
Kilis	-	300
Şem'dân	-	118
Kırmızı yemeni mak'ad	-	660
Köhne alaca çârşeb	-	360
Defe'a sagîr köhne çârşeb	-	40
Tencere	-	240
Zarenduz	-	108
Siyah sepet	-	160
Köhne	-	.....
Köhne keçे	-	69
Cam tas, gülâbdan, kahve ibriği	-	150
Sofra bezi	-	36
İbrişim çorap	-	30
Sim dolama	-	120
Peşhûn	-	75
Zenâne tarağı kemuk	-	84

Hurdevât	-	237
Mehr-i Der-zimmet zevci mezbûr	-	18000
Der-zimmet-i zevc bahâ-yı câriye	-	9600
Cem'an yekûn	69760	
Be-hesâb guruş	571 guruş	

MİNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfin, ıskât-ı salât ber-mûcib-i vasiyet	7600
Resm-i Âdî	1749
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	360
Dellâliye ve kâtibiye, hâmâliye	
Cem'an yekûn	560
Be-hesâb guruş	88 guruş

Sahhü'l bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	- 59160
Hissetü'l-zeve	29580
Hissetü'l-Ömer Beg	9860
Hissetü'l-İbrahim Beg	9860
Hissetü'l-Mahmut Beg	9860

SAYFA NO: 5   BELGE NO: 7

Medîne-yi Amid mahallâtından Camiu'l-Esved Mahallesinde sâkin iken bundan akdem düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Halil bin İbrahim'in zevce-yi menkûhesi Kafiye bint-i Mustafa ve subî kebîr oğulları Feyzullah'a ve Mehmed'e ve sagîre kızları Meryem ve Ümmühani'nin tesviye-i umûrları içün kîbel-i şer'i enverden vasî nasb olunana vâlidesi mezbûre Kafiye Hatun taleb-i ma'rifiyle cânib-i şer'i at-ı garrâdan tahrîr olunub beyne'l-ashâb-i düyüne tevzi' ve guremâ' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis min-şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Meksûr dolab	1	33
Köhne kilim ve çular	-	195
Köhne yorgan	2	300
Köhne minder	-	22
Köhne yasdık	4	105
Köhne şukke	2	102
Köhne cacım	1	90
Teşt ma'a kazgan	-	861
Tencere	2	216
Sagîr sini	1	330

Sahan	8	330
Terazu	1	48
Tâbe	1	90
Küp, çivili destgâh	2	600
Hurdevât	-	60
Cem'an yekûn		3420
Be-hesâb gurus		28.5 gurus

MİNHÂ EL-İHRÂCAT		'Anî'l-gurema'
Resm-i 'âdî	84	
Kalemiye, hüddâmiye	20	
Dellâliye ve kâtibiye	90	
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûre	3000	2415
Deyn-i müsebbet Beşikçi Kefere	1200	900

SAYFA NO: 5   BELGE NO:8

Medîne-yi Amid mahallâtından Kastallı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olen Ali çavuş bin Hüseyin'in verâseti zevce-yi menkûhesi H âdîce bint-i Mehmed ve subî sagîr oğulları Ali ve Osman ve kebîre kızı Aişe'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukdan sonra sagîran-ı mezbûrana kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre H âdîce Hatun taleb-i ma'rifetleriyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve bi'l-vesayeti's-şer'iyye beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis 'aşere min-şehri Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne yorgan	5	975
Köhne dösek	5	1122
Köhne yasdık	13	999
Kıyı minder	1	96
Şilte	3	516
Alaca Çarşeb	-	60
Köhne kilim şukkesi	12	1279
Köhne şukke halî	3	480
Köhne sitâr	1	75
Köhne tenur yorgan	1	855
Teşt, kazgan	1	810
Tencere	4	72
Bakır sahan	1	460
Sagîr tencere	-	192
Sagîr teşt	1	180
Satıl	1	165
Tâbe	1	60

Sahan, kepçe	2	180
Şem'dân	1	48
Kırmızı ibrik	-	240
Sahan, üskure	-	114
El leğeni	-	210
Vasat sini	2	800
Kebîr lengeri	1	135
Bakır hurdası	-	237
Baha-yı koyun ve kuzu	-	840
Öküz	1 re's	1440
Menzil-i sekeni der mahalle-yi mezbûr ahur	-	29600
Cem'an yekûn	60330	
Be-hesâb guruş	502.5 guruş	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	1530
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	300
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	330
Mehr-i müsebbet der-zevce-yi mezbûr 'alâ takdîs-i şer'i	6000
Cem'an yekûn	8160

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	Mevcûdan	Menzilde
	12570	39600
Hissetü'l-zevc	1570	4950
Hissetü'l-ibn	4400	13915
Hissetü'l-ibn	4400	13915
Hissetü'l-bint	2200	6957

SAYFA NO. 6   BELGE NO:9

Medîne-yi Amid mahallâtından Mardin Kapusu Fırınunda bi'l-müsâfere mütemekkin iken bundan akdem halik olan Bedo veled-i Hacı zimmînin zahirde vâris-i ma'rûfesi bulunmamağla hâliyâ medîne-yi mezbûrda bi'l-fi'l voyvoda ve emin-i beytü'l-mâl iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim 'izzetlü Halil Ağa bin Mustafa Ağa tarafından cem'-i beytü'l-mâl içûn ta'yin olunan Mehmed bin Salih taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve emin-i beytü'l-mâle def' ve teslîm olunan defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî gurre-i Rebi'i'l-evvel sene 1154

Mevcûd akçe	2400
-------------	------

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâya	240
Resm-i ma'rifet-i efendi	210
Resm-i Voyvoda Ağa	210

Emîn-i beytü'l-mâl	60
Kâtib-i Çukadar Ağa	60

Sahhü'l-bâkî emîn-i beytü'l-mâle def' ve teslîm olunan	1260
--	------

SAYFA NO: 6

BELGE NO: 10

Medîne-yi Amid mahallâtından Hoca Necdi Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlike olan Meryem bint-i Mardoris'in verâseti zevci Gorgo veled-i Ohan ile vâlidesi Hafe ve sadriye sagîre kızları Akene ve Zenzirne'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonradan sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-yi umûrları içün cânib-i şerî'at-ı garradan vasî nasb ve ta'yin olunan Gorgo taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fî'l-yevmi'l-âşir min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne hatâyî kaftan	1	621
Köhne k âdîfe çâkşîr	1	306
Köhne hatâyî zibun	-	243
Köhne hatâyî don	-	93
Köhne arar	-	60
Köhne hamam rahti	-	54
Köhne aziye	-	330
Köhne gömlek	-	120
Liçek(?), uçkur mikrame	-	180
Köhne kırmızı şal	-	180
Tahterevân ve ayna	-	60
Köhne sepet	-	60
Cam tas	-	90
Köhne haliçe	-	51
Hamam leğeni	-	240
Köhne minder ve yasdîk	-	120
Köhne boğça	-	158
Cem'an yekûn	2900	
Be-hesâb	24 guruş	1 sülüs

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	72
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	10
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	78
Cem'an yekûn	160

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	2735
Hissetü'l-zevc	674
Hissetü'l-bint	1060
Hissetü'l-bint	1060
Hizmetkârı olan mesfûr Hamid'e isâbet hissesi iki buçuk guruş bir rub' oligelmiştir.	

SAYFA NO: 6   BELGE NO: 11

Medîne-yi Amid mahallâtından Câmi-i Kebîr Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Maraşlı el-Hâc Abdullah ibn-i Mehmed'in zevcât-ı metrûkât-ı Ümmühani bint-i İsmail ve Züleyha bint-i Muharram ve Fatîma bint-i Mustafa'ya ve sulbî sagîr oğlu Mehmed'e ve sulbîye sagîre kızları Züleyha ve Fatîma'ya ve müteveffâ-yı mebûrun firâsında hâsil ve zevce-yi mezbûrenin batnında mebnî olan hale münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra sagîrûn-ı mezbûrine ve hamle kîbel-i şer'-i enverden vasî olunan mezbûre Ümmühani Hatun taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-'âşere evvelî-yi min Rebî' sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk destâr	-	144
Köhne kürk	-	402
Köhne çakşır	-	180
Könne kuşak	-	84
Köhne kaftan,zibun, don	-	225
Sahan	12	52
Sahan	-	192
El leğeni, tâbe	-	111
Kazgan	-	540
Tencere	-	240
Tâbe	-	60
Def'a sahan, satıl	-	240
Gügüm	-	92
Kebîr balta, kapan	-	180
Hîmar mîhi	Bir mikdâr	1260
Tavan tahtası ve katran	-	1536
Cem'an yekûn	6000	
Be-hesâb guruş	50 guruş	

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	460
----------------------------------	-----

Resm-i 'âdî	150
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	30
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	165

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	196
Hissetü'l-zevc	196
Hissetü'l-zevc	196
Hissetü'l-ibn Mehmed	1369
Hissetü'l-bint	684
Hissetü'l-bint	684
Hisstü'l-haml-i mezbûr	1396

SAYFA NO: 7   BELGE NO: 12

Medîne-yi Amid mahallâtından Fâtîh Mehmed Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Aişe bint-i Musa'nın verâseti Alemdâr Mustafa Beşe bin Mehmed ile sadrîye sagîre kızları Züleyha ve Emine ve li-ebeveyn kız karîndaşı Emine Hatun'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra sagîrân-ı mezbûrâna kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan b'abaları mezbûr Mustafa Beşe taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerf'at-ı garrâdan tahrîr ve ve bi'l-vesâyeti's-şer'iyye ve beyne'l- verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmîs 'aşere min şehr-i Rebî'i'l-ûlâ sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne telli hatâyî kaftan	-	1110
Köhne telli kürk kabı	-	450
Köhne milte, don, gömlek	-	246
Köhne zer-ende-zer kuşak	-	962
Köhne kürk	-	130
Köhne peştemâl	-	60
Köhne çarşeb	-	222
Köhne hamam rahtı	-	150
Köhne kutnu zibun, don	-	471
Köhne sepet, ayna	-	141
Köhne boğça, gömlek	-	54
Köhne yorgan, döşek	-	355
Yük	--	120
Köhne yasdık	-	180
Hamam taşı	-	18
Sahan	-	240
Üskure, tabak		60
Kildân	-	54

Leğen, ibrik	-	300
Hamam leğeni	-	297
Sağır test	-	211
Vasat tencere	-	420
Hurdevât	-	60
Derûn-ı kal'ada olan menzilde hissesi	-	9600
Cem'an yekûn	15360	
Be-hesâb guruş		128 guruş

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	384
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	90
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	150
Cem'an yekûn	624
Be-hesâb guruş	5 guruş 8 para

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	14736
Hissetü'l-zevc	3790
Hissetü'l-bint	4890
Hissetü'l-bint	4890
Hissetü'l-uht	1260

SAYFA NO: 7   BELGE NO:13

Medîne-yi Amid mahallâtından el-Hâc Büzürg Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Serdengeçti Ağası Gülşenzâde Ahmed Ağa bin Mehmed'in veraseti zevce-yi menkûhesi Rukiye Hatun bint-i Mehmed ile li-ebeveyn er karîndaşları Hasan Çelebi ve Ebubekir Çelebi ve vâlideyi Havva Hatun'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve bi'l-vesayeti's-şer'iyye beyne'l-verese taksîm olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere ff'l-yevmi's-salis 'âşere min Rebî'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KIYMET
Köhne çuka kablı sansar sırtı kürk	-	2280
Köhne sansar paçası kürk	-	900
Köhne çuka biniş	-	1050
Simli hançer	-	1140
Simli topuz	-	960
Pandol sa'at	1	2040
Köhne hellâliye kaftan	-	300
Köhne destâr	-	660
Köhne "abaye çuka biniş	-	1440
Nâfe kürk	-	600

Köhne çakşır	-	216
Köhne şal kuşak	-	510
Köhne kedi dolama kürk	-	210
Sim zarf	2	360
Nehâsi zarf	-	90
Köhne eger, teğelti, sînebend, başlık çultar	-	540
Köhne halı seccâde	-	270
Köhne orta halı	-	1080
Köhne cacım	-	60
Şilte	-	585
Köhne yemeni yasdık	-	865
Köhne k âdîfe yasdık	-	960
Köhne kilim	-	192
Köhne dimi mak'ad	-	150
Köhne siyah kise	-	150
Cam fanus	-	480
El leğeni	-	315
Meksûr pîştahta	-	150
Def'a silte	-	600
Kepçe, kefgir	-	240
El ibriği	-	120
Tencere	3	60
Sahan kapak	-	369
Tu(n)ç mangal	-	210
Sagîr sini	-	218
Fener	-	369
Satıl	-	180
Tâbe	-	367
Pêshûn	-	90
Teşt	-	66
Lengeri	-	660
Könne haliçe	-	135
Der-zimmet kölesi Ali	-	360
Mevcûd akçe	-	18000
Hâriciye oda menzil	-	6000
Çiftlikte olan öküz ve inek mezru' hînta, şâ'ir ve sâîr hubûbât	-	60000
Mahluç penbe	-	4800
Hurdevât	-	180
Cem'an yekûn		188400
Be-hesâb guruş		(1)570 guruş

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât ber-mûcîb-ivasiyet	15840
Resm-i 'âdî	4790
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	960

Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	510
----------------------------------	-----

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	166300
Hissetü'l-zevc	41580
Hissetü'l-ümm	28820
Hisserü'l-ah Hüseyin	4850
Hissetü'l-ah Ebubekir	4850

SAYFA NO: 8   BELGE NO:14

Medîne-yi Amid mahallâtından Cami-i Nebi Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ümmühani bint-i Mahmud'un verâseti zevci es-Seyyid İsmail ibn-i İbrahim (ile) sulbî sagîr oğlu Mahmud'a ve sulbiye sagîre kızı Urve'ye ve vâlidesi Fatîma bint-i Saide münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra sagîran-ı mezbûrâna kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb ve ta'yin olunan b'abaları mezbûr es-Seyyid İsmail taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve bi'l-vesâyeti's-şer'iyye beyne'l-verese taksîm olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâdis ve 'l-ışrîn min Rebî'i'l-evvel sene 1154.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne yasdık	-	44
Mukeddemâ fûrûht olunan arka esbâbı min-ciheti'l-mecmû'	-	1320
Köhne yorgan	-	750
Köhne döşek	-	1820
Zümrûd küpe	-	1440
Sagîr def'a küpe	-	390
Sagîr yasdık	-	420
Yün yasdık	-	114
Köhne halı	-	180
Döşek çârşeb	-	51
Na'lîn kutu tahterevân	-	85
Köhne boğça	-	75
Kütahya fincan	-	21
Leğen, ibrik	-	204
Na'lîn	-	30
Şilte	-	120
Tencere	-	156
Sahan, üskure	-	480
Lengeri, kahve ibriği, tas	-	114
Şem'dân	-	60
Kildân	-	51
Sagîr sini		180

Mehr-i mü'ecel zevci mezbûr	-	14400
Der-zimmet zevc		3000
Cem'an yekûn		24480
Be-hesâb guruş		204

(MİNHÂ EL-ÍHRÂCÂT)

Resm-i 'âdî	600
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	120
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	156

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	23604
Hissetü'l-zevc	5820
Hissetü'l-ibn	9340
Hissetü'l-bint	4680
Hissetü'l-ümm	3770

SAYFA NO: 8   BELGE NO:15

Medîne-yi Amid mahallatından Mertebon(?) Mahallesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Toma bint-i Likefos'un verâseti sadî kebîr oğlu gâib-i 'ani'l-beled Bedros ve sadîye kebîre kızları Saye ve Maria'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra gâib-i mezbûr yerine kayyım ve nâib-menâb nasb olunan hemşiresi Saye taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve bi'l-vesâyeti's-şer'iyye beyne'l-verese taksîm olunan eşyası defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-tâsi' ve'l-ışfîn min-şehr-i Rebi'i'l-evvel 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Altun kaşlı üstüfân	-	4600
Altun zülüflük taşlı	-	2300
Cevâhir küpe	-	7200
Zümrûd küpe	-	1800
Yalduz altın	26 ?	1180
Altun zerde	-	1500
Kemik bıçak	-	180
Sağır küpe	-	600
Vasat sim kemer	-	1560
Sağır sim kemer	-	120
Köhne metla kürk kabı	-	1200
Sim zerendün	-	2250
Köhne beyaz yorgan	-	720
Bend peştemâlı	-	720
Şal alacısı kaftan	-	2100
Maldeye alacısı don	-	1200

Menekşî don	-	920
Huşam(?) çit	-	1320
Haleb kutnisi don	-	330
Hare donlik	-	1200
Def'a maldeye alacasi	-	480
Burç parçası	-	720
Kuş gözü	-	460
Ketani	-	660
Sandal zübün	-	330
Bez kuşak basma.	-	120
Malta (?)mendil	-	3840
Köhne üslük	-	600
Peçe bağı	-	2220
Kutni don ma'a uçkur	-	300
Keten don gömlek	-	630
Melez gömlek	-	540
Telli uçkur makrama	-	1020
Sim sürmedan	-	120
Kırmızı dimi(?)	-	480
Alaca şarşeb	-	1260
Yasdık yüzü	-	270
Sahan bezi don	-	720
Tüfek(?) bezi	-	270
Defe'a beyaz bez	-	240
Alaca peşkir	-	150
Mısır çârşeb	-	180
Mısır mikramesi	-	300
Ketan	-	720
Defe'a ketan	-	180
Köhne aziye	-	840
Kırmızı şal sagîr	-	240
Köhne boğça	-	810
Keşanî boğça	-	660
Köhne sepet	-	270
Boğça örtüsü	-	240
Ağ'abani parça	-	90
Tire mikrame	-	70
Derlik	-	120
İbrişim çorab	-	60
Sagîr çit	-	330
Kuş gözü	-	390
İberî şal	-	240
Saç sargı arar bağı	-	240
Düğme ve has hurdevât	-	270
Mak'ad yüzü	-	180
Döşek çârşeb	-	120
Kutni zübün don	-	720
.....	.....	.....
Köhne gömlek hurdevât	-	180

Havli mıkrame	-	90
Sağır mıkrame	-	120
Köhne arar	-	600
Hamam leğen ve halı tas	-	1680
Meksur ayna	-	90
Minder yasdık	-	720
Pulu dökülen ..... esbâb	-	1800
Def'a mitil gömlek	-	360
Köhne mangal	-	240
Mukeddemâ hâlik zevcinden hisse-yi şâyi'sası gerek menzilde ve gerek eşyadân isâbet eden	-	29400
Cem'an yekûn	1080000	
Be-hesâb gurus	900 gurus	

(MINHÂ EL-İHRÂCÂT)

Lâşesi defn ve ilkâya	6721
Resm-i 'âdî	2700
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	570

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-ibn	49005
Hissetü'l-bint	24505
Hissetü'l-bint	24505

SAYFA NO:9   BELGE NO:16

Medîne-yi Amid mahalâtından Babuittin mahallesinden mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Şahin veled-i Haceder'in verâseti zevce-yi menkûhesi Horsima'ya ve sulbî kebîr oğlu Herebid ve kebîre kızı Toma'ya münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-âtî zikr olunur. Fî'l-yevmi'l-evveli min Rebfî'i'l-âhir sene erba'a ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne halice	-	480
Köhne yemeni perde	-	60
Köhne yasdık	-	300
Köhneyorgan	-	720
Köhne dösek	-	120
Meksûr dolap	-	150
Sağır havan satılı	-	150
Kütahya fincanıtabak hurdevât	-	90
Şem'an	-	60
El ibriği	-	45
Teş kazgan	-	840

Satıl ma'a kapak	-	180
Sahan	-	180
Vasat leğen	-	360
Hokka cami, kumkuma	-	165
Tencere tâbe	-	320
Mitil yorgan minder	-	120
Menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr	-	1200
Cem'an yekûn	16200	
Be-hesâb guruş	135 guruş	

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Lâşesi defn ve ilkâya	1680
Resm-i 'âdî	405
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	90
Cem'an yekûn	2175

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	1755
Hissetü'l-ibn	4180
Hissetü'l-bint	2190

SAYFA NO:10   BELGE NO:17

Medîne-yi Amid mahallatından Kılbaşı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Haffaf Ebedenlizâde Molla Mustafa'nın verâseti zevce-yi menkûhesi Emine bint-i Sagîr (?) ile sulbî sagîr oğlu Mehmed'e ve sagîre kızı Fatîma'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra kîbel-i şer'i-i enverden vasî nasb olunan 'ammileri Molla Ahmed taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-i garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere gurre-i Rebî'i'l-ûlâ sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKDAR	KIYMET
Cedîd kâtib nâ-tamâm	-	180
Hâfız ve hayâli	-	405
Gülistân evrâk-i perîşân	-	120
Köhne kavuk, saruk	-	156
Köhne kaftan zübün don gömlek	-	231
Köhne çakşır	-	81
Devât, bıçak, tesbih	-	156
Köhne yan halı	-	120
Köhne kilim	-	120
Köhne yorgan	-	156
Tencere, na'lbek(?)	-	420
Fener	-	60
Leğen, ibrik	-	144
Sahan	-	75

Tâbe, kepçe, kefgir	-	60
Kılıç	-	45
Meksür dolab	-	60
Köhne hurdevât	-	210
Köhne yasdık	-	85
Mezil seken-i der-mahalle-i mezbûr ba'de'l..... ragabâtü'n-nâs zevcesine fürûht olunub	-	130
Cem'an yekûn	22320	

(MİNHÂ EL-İHRACAT)

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	1200
Resm-i 'âdî	558
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	120
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	450
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr ba'de't-tahlif-i şer'i	4800
Deyn'i müsebbet es-Seyyid Mehmed Efendi ba'de't- tahlif-i şer'i	6600
Deyn'i müsebbet Ali tâbi semanzade Hüseyin Ağa	4620
Cem'an yekûn	18348

Sahhül-baki	3972
Hissetü'l-zeve	497
Hissetü'l-ibn	2310
Hissetü'l-bint	1155

SAYFA NO:10   BELGE NO:18

Medîne-yi Amid mahallâtındantabakoğlu Mahallesinde sâkin iken düyünu terekesinden ezyed olduğu hâlde feut olan Çukadar bin Harputlu Ahmed'in zevceyn-i menkûhesi Aişe bint-i es-Seyyid İsmail vediğer Aişe bint-i Abdullah ile sulbî sagîr oğlu Halil'e kîbel-i şer'i enverden vasî nasb olunan vâlidesi mezbûre Aişe bint-i Es-seyyid İsmail taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-düyüna tevzî ve gurema' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi gurre-i Rabi'l-ahir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKDAR	KIYMET
Köhne kavuk destâr	-	351
Köhne çuka dolama	-	720
Köhne çuka biniş	-	600
Köhne çuka çakşır	-	490
Köhne dolama kürk	-	270
Köhne kutnî zibun	-	591

Köhne beyaz zübün derlik	-	60
Köhne kuşak	-	120
Köhne çuka yağmurluk	-	780
Çizme ve papuç	-	185
Piştov, kalbur, palaska vezne harbi	-	1440
Köhne eger ve kayış	-	360
Köhne heybe	-	60
Köhne boğça	-	21
Meksûr dolab	-	138
Garar ve kantar	-	330
Sinebend başlık	-	150
Köhne şilte	-	723
Köhne kilim	-	518
Köhne orta keçe	-	1410
Köhne yasdık	-	199
Köhne yan halisi	-	890
Mitil yorgan	-	60
Fener	-	75
Tencere	-	522
Çamaşur kazgani	-	720
Teşt	-	741
Tâbe	-	43
Sahan, kepçe, yağdan, tâbe, kefkir	-	663
Ateş küreği	-	60
Şem'dân	-	40
Ayna	-	90
Altun hâtem	-	980
Sofra	-	30
Hurdevât	-	24
Cem'an yekûn		14709
Be-hesâb guruş		122 guruş

MİNHÂ EL-ÎHRÂCAT	'Anî'l-gurema'	
Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	1070	
Resm-i 'âdî	366	
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	90	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	420	
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr Aişe	6000	3753
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr diğer Aişe	4800	3000
Deyn-i müsebbet Kebîrî Sinanzâde	9600	6000

SAYFA NO:11   BELGE NO : 19

Medîne-yi Amid mahallâtından Derûn-i Kal'ada sâkine iken bundan akdem vefât eden Ümmühanî Hatun bint-i el-Hâc İsmail'in sadrî kebîr oğlu gâib-i 'anî'l-

beled Abdurrahman'a ve sadriye kızı Aişe'ye münhasır oldugu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra gâib-i mezbûr yerine kayyım nasb olunan 'ammisi El-Hac Ömer taleb-i ma'rifetiyile cânib-i şerî'at-i garrâdan tahrîr ve beynellverese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Rebî'i'lâhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne çuka binış	1	120
Köhne sepet	1	60
Köhne yorgan	4	492
Köhne döşek	2	361
Köhne yasdık	6	360
Köhne kilim keçe	1	300
Köhne hamam rahtı	1	80
Meksur hamam leğeni	-	60
Teşt, kazgan	1	570
Tencere	1	150
Sahan, üskure	3	150
Tâbe	1	30
El ibrik, leğen	1	96
Hamam tas(1)	1	45
Meksûr taht	-	216
Dolab , kursi, hurdevât	-	301
Menzil-i sekeli der'ûn-u kal'ada Molla Mahmud'a bey' olunmuştur.	-	10560
Cem'an yekûn	14100	
Be-hesâb guruş	117.5	

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techîz-i tekfîn ve ıskât-ı salât	3200
Resm-î 'âdî	304
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	90
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	120
Cem'an yekûn	4164

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	9936
Hissetü'l-ibn	6624
Hissetü'l-bint	3312

SAYFA NO:11   BELGE NO:20

Medîne-yi Amid mahallâtından Cami-i Nebi Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan dâr-ı mahkeme Azer veled-i Onesin verâseti zevce-yi metrûkesi Bahar ve sulbiye sâgir kızı Marhe'ye ve 'ammizâdesi Arzuman veledi Haçedor'a münhasıra olduğu şer'an zâhir olub kable'l-kısm mezbûre Meryem dahi

hâlike olub verâseti vâlidesi bahara ve ‘ammizadesi Arzuman veled-i Haçedor’ a münhasıra olduğu şer’an zahir ve mütehakkik olduktan sonra mesele-i sihâmları alâ vakf-ı münâsaha yirmidört sehmdem itibâr olunub sihâm-ı mezbûrdan yedi sehim mesfûr Bahara iki sehim li-ümm er kardeşi ohana ve onbeş sehim dahi ammîzâdesi mesfûr Arzuman veledi Haçedor’ a isâbet etmeğle bi’t-taleb cânib-i şerî’at-ı garrâdan tahrir ve bi’l-vasiyeti’s-şer’iyye beyne’l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fi gurrema Rebî’i’l-âhir sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKDAR	KIYMET
Köhne kavuk, saruç	-	694
Köhne kaftan	-	226
Köhne kutni zübun	-	468
Köhne çuka bibiş	-	9000
Hamam gömlek	-	54
Köhne çakşır	-	131
Köhne kaftan, don kuşak	-	30
Köhne kürk	-	40
Hurdevât	-	70
Dağ kuşağı	-	210
Köhne sepet	-	42
Meksûr dolap	-	71
Köhne halı ve haliçe	-	1102
Köhne yorgan	-	618
Kıyı minder	-	733
Sağır yasdık	-	366
Tenur yorgan	-	330
Köhne kilim	-	186
.....	-	
Tehteravân çırkık hurdevât	-	154
Ayna	-	45
Camtabak kahve ibriği	-	96
Kumkumatabak hurdevât	-	210
.....	-	90
Kâsetabak hurdevât	-	90
İplik ma’ a kazgan	-	120
Peşhun	-	66
Gugum	-	374
Vasat sini	-	1200
.....	-	
Süzgi	-	78
Teşt	-	1022
Çamaşur kazganı	-	720
Sağır telbis	-	330
Buhurdan, kalay havan	-	280
Fener	-	27
Satılı	-	123

Def'a kürk	-	180
Leğen ibrik	-	225
Şemdan	-	60
tâbe	-	130
Tencere	-	378
Sağır leğeni	-	87
Kepçe ve sağır kantar	-	306
Yağdan	-	28
Sahan	-	198
Mikrame, sahan	-	51
Sağır na'lini	-	336
El leğeni	-	60
Çuval	-	120
Tas altı hurdevât	-	480
Hurdevât	-	618
Meksûr tahterevân	-	4800
Kepçe kefgir	-	87
Hamam leğen tas	-	261
Kollu satıl	-	150
Oturak iskemle	-	60
Def'a hurdevât	-	617
Der-zimmet ekmekçi	-	2400
Der-zimmet Köse Seyyid İbrahim	-	1200
Der-zimmet Mustafa	-	1032
Der-zimmet Asım-ı İslamboli	-	3975
Der-zimmet Eb'ezâde	-	1440
Küp hurdevât, ayna satıl	-	2520
Menzil-i sekene der-mahalle-i mezbûr zevcesi Mihal'e fûrûh olunmuşdır.	-	31600
Cem'an yekûn	67295	

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâya	1680
Resm-i 'âdî	1250
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	330
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	600

Sahhü'l-bâkî	63035
Hissetü'l-Mihal	18380
Hissetü'l-ah li-ümm	5253
Hissetü'l-'ammizâde	39372

SAYFA NO:12   BELGE NO:21

Medîne-yi Amid mahallâtından Veli Kethuda Camii Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Berraz el-Hâc Mehmed bin Halil'in veraseti zevce-yi menkûhe-imetrukesi Hamire Hatun bint-i Osman ile subî oğlu Halil'e ve subîye

kızı Fatmaya ve sağır kızı Mevle'ye ve müteveffâ-yı mezbûrun fûrûşunda hasıl vezevce-i mezbûrenin batnında mütebeyin olan hamile münhasır olduğu şer'an zahir olduktan sonra sağır-i mezbûre Mevle ve hamilin tesviye-i umurlarına kîbel-i şer'i enverden vasi nasb olunan valideleri mezbûre Hamire Hatun taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahlil ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fi'l-yevmi'1-hamis min-şehr-i Rebî'i'l-ahîr sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Mushaf-ı şerif İbrahim Çelebi kuduri evrakı perişan	-	1200
Köhne çuka biniş dolama	-	439
Köhne nâfe kürk	-	471
Köhne çakşır	-	198
Köhne beyaz sade	-	156
Derlik don gömlek	-	123
Kara kablî kılıç	-	660
Fağfür fincan kâsetabak	-	5360
Fağfür simli gülâbdan buhurdan	-	1095
Köhne yorgan	-	960
Köhne şal kuşak	-	339
Köhne dösek	-	450
Köhne tenur yorgan	-	900
Köhne yemeni yasdık	-	2368
Köhne orta hali	-	780
Köhne kilim cacım	-	219
Köhne yemeni yasdık	--	99
Köhne boğça	-	15
Teşt ma'a kazgan	-	1851
Sahan ma'a kapak	-	1095
Vasat lengeri	-	261
Üskure	-	708
El leğeni	-	150
Havan şem'dân	-	112
Gügüm	-	735
Süzgi	-	216
Üskure ma'a kapak	-	99
Tâbe	--	195
Kepçe , kürek	-	66
Meksûr telbis	-	270
Kebîr ve sagîr kantar	-	327
Tencere	-	861
Satıl	-	204
Sagîr kazgan	--	78
Tu(n)ç mangal	--	240

Saplı tas ve terazu	-	.....
Şerbeti mum tâbe		8190
Mihrablı keçe	-	3378
Şalî kebîr kebçe	--	2307
Def'a kebîr Diyarbekir keçesi	-	5539
Bağdatlu gül keçe		1290
Köhne ve sagîr keçe	--	840
..... keçe		1740
Şali alacası	--	1990
Mendil keçesi	-	1900
..... kapos		1224(?)
Telli hamam puşisi	-	1330
Arari puşi	-	2190
Azafî puşi	-	2793
.....	--	.....
.....		.....
Sahan bezi	-	630
.....	-	.....
Dağ kuşağı	-	600
Tire yaşmak	-	.....
Diyarbekir işi iplik kuşak	--	1800
Haleb şe'ribani	-	1190
Yeşil kırmızı sarı canfas	-	.....
Ebrar ve yeşil şal	-	720
Acem kutnisi	-	9438
Def'a iplik kuşak	-	890
Metla Raguza işi puşi	-	.....
Mai car	-	630
Mübâyane mermere	--	3783
Def'a azafî Raguza işi puşi	-	..... -
Diyarbekir işi peştemal	-	480
.....	-	.....
Basma çit bağlı	--	1800
Diyarbekir alacası bez		4002
Beyaz bez	-	540
Def'a elvan bez	-	2063
Ham bez Diyarbekir ve dağ	-	5723
Def'a bağlı çit	-	1050
Hind bezi parçaları	-	360
Dülbend ve kemere	-	2040
Mübâyane ve şehreyn mermere	-	3184
Diyarbekir alacası	-	3600
Iplik peştemal	-	255
Mardin alacası		288
Parça çitli	-	360
Nohudi alaca çuka parçası ve hirdavat	--	3000
Kumaş parçaları	-	1200
Esma'da olan mermere.....	-	11100
Küp sagîr hirdavat	-	840

Taht ve kursi	-	1200
Dükkan'da fırıht olan hirdavat	-	140680
Mevcûd akçe	-	8640
Menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr ber-vech-i ilhak		444000
Sağır menzil-i sekeni ber-vech-i temessûk der- mahelle-i mezbûr	-	19200
Garar ve kilerde ağırlık	-	24000
.....	-	.....
.....	-	.....
Cem'an yekûn	-	321180
Be-hesâb guruş	-	2676 ,5

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	6000
Resm-i 'âdî	75
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	1560
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	1940
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezbûre	6400

Sahhül-baki li't-taksim-ibeyne'l-verese	mevcûdan	
Hissetü'l-zeve	20190	18950
Hissetü'l-ibn	47130	40950
Hissetü'l-bint	23575	20475
Hissetü'l-bint	23575	20475
Hissetü'l-haml	47130	40950

SAYFA NO:14   BELGE NO:22

Medîne-yi Amid mahallâtından Ali Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Halil Ağa bin Mehmed Efendi'nin sulbî oğlu Abdullah'ın tesviye-i umûruna kîbel-i şer'i enverden varîsi olan ceddi Mehmed Efendi meclis-i şer'de mahzar-ı hasm-ı şer'den sagîr-i mezbûr Abdullah'ın vasîsi olub bundan esbâk müteveffâya Safiye Hatun bint-i el-hâc Mehmed'in bi't-tariki'l-ırs kendüye isabet iden ber-mûcîb-i defter-i kassam yüz otuz iki guruşu mezbûr Halil Ağa bi'l-vesaye ahz ve kabz ve istihlak idüb terekesinden zîman-ı lazım olduğunu vech-i şer' ile isbat eyledikten sonra âla nech-i ş-şer'i suku sultnîde bey olunub semenleri vasî-yi mezbûr Mehmed Efendi'ye teslim olunan eşyâ ve zimmeminde hukuk-u müsebbet defteridir ki ber vech-i âfî zîkr olunur. Fî gurre-yi Rebi'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Kavuk destar	2	461
Köhne nâfe kürk	1	1160
Köhne kumaş kaftan	1	327
Bogasiye keblî sinceb kürk	1	2750
Balık dişi kabzalı blçak	1	360
Köhne nâfe kürk	2	137
Köhne yorgan	2	564
Tenur yorgan	1	390
Köhne döşek	2	300
Köhne kemerben kuşak	1	600
Köhne çakşır	1	282
Fağfür kâse,tabak	5	570
Köhne k âdîfe yasdık	4	154
Köhne kebîr şilte	3	1362
Köhne mak'ad	2	210
Bube yasdık	1	54
Köhne orta keçe	1	210
Der-zimmet Mehmed Efendi	-	25700
Der-zimmet Ahed Ağa	-	336
Der-zimmed Kırkyılan oğlu	-	1200
Mezru hinta	-	960
Baha-yı hinta	-	4800
Füruûht olunan darı ve hinta ve şâ'ir bahalarından cem olunan	-	8841
Cem'an yekûn	-	87860
Be-hesâb guruş	-	732 guruş

(MINHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	4200
Resm-iâdî	2200
Kalemiyye, hüddâmiye, ihmariye	480
Dellâliye vekâtibiye, hammâliye	-

Sahhü'l-bâkî	72113
Minhâ	80647

Mezbûr Abdullah'ın balâ-yı deftere tahrîr olunduğu üzere b'abası mütevveffâ'yı mezbûr Halil Ağa zimmetinde bin yüz otuz iki guruş hakkı olduğu sabit olduktan sonra işbu defterde el-bâki olan seksen bin altıyüz kırk yedi akçe meblağ-ı mezbûran olmakda tahsis olunub vasî-yi mezbûr Mehmed Efendi'ye def ve teslîm olunmışdır.

SAYFA NO:14   BELGE NO:23

Medîne-yi Amid mahallâtından Fâtîh Mehmed Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ümmûhani bint-i Ali Beşe Beg verâseti zevci el-Hâc Ebubekir ile ve sadrî kebîr oğulları el-hac Mehmed ve Molla Ali'ye ve sadrî sagîr oğulları Ömer ve Osman ve sadriye sagîr kızı Nimetullah'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkîk olduktan sonra tesviye'yi umûrları içûn kîbel-i şer'i enverden vasî nasb olunan b'abaları mezbûr el-hac Ebubekir taleb-i marifetiyle tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âfî zîkr olunur. Fî'l-yevmi's-salis min şehr-i Rebî'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER LANLAR	MİKTAR	KIYMET
Cevahir kuşak	1	4800
Zümrüt küpe	1	1440
Köhne telli kaftan zîbun	1	2400
Köhne telli hatâyî kablı sansar paçası kürk	1	2040
Müste'mel çârşeb	1	240
Köhne bildâr kaftan	1	1020
Köhne çuka dolama	1	240
Köhne kutnî don	2	600
Köhne gömlek	2	270
Köhne aziye ve yemeni	1	300
Köhne sepet	1	120
Köhne yorgan, döşek, yasdık	2	1200
Köhne hamam rahti takımıyla	-	320
Hamam leğeni	2	330
Tuc sahan	5	120
Meksûr sini	1	300
Leğen ibrik	1	300
Mehr-i müeccelel Der-zimmet zevc	-	9600
Cem'an yekûn		25440
Be-hesâb guruş		212 guruş

(MÎNHÂ EL- İHRÂCÂT)

Techiz-i tekfîn ve ıskât-i salât	3600
Resm-i âdî	636
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	150
Cem'an yekûn	4386

Sahu'l baki li't-taksîm-i beyne'l-verese	21054
Hissetü'l- zevc	5213
Hissetü'l-ibn	3763
Hissetü'l-ibn	3763
Hissetü'l-ibn	3763
Hissetü'l-ibn	3763

SAYFA NO:14   BELGE NO:24

Medîne-yi Amid mahallâtından Cami-yi Kebîr mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Berber İsmail Çelebi bin Mehmed'in verâseti hasran 'ammetesî kızı Havva Hatun bin-i Ahmed'e münhasıra olduğu şer'an zahir ve mütehakkîk olukdan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fil-yevmi'l-ışrîn Rebî'i'l-evvel sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk saruğ	1	510
Cedîd kaftan	2	636
Köhne çuka biniş	1	1320
Köhne kutnu zîbun	1	600
Köhneçuka biniş	2	189
Köhne çaksır	1	660
Köhne delme çuka	-	120
Seb zerendun	-	72
Köhne yorgan	7	1414
Köhne döşek	2	584
Tenur yorgan	1	291
Köhne yemeni yasdık	9	1026
Şilte	3	---
Sagîr yasdık	1	78
Alaca çarşeb	1	135
Ayna ve tahterevân	1	138
Şamdan	1	129
Sagîr sini	1	279
Teşt gazgan	1	873
Sahan	10	540
Üskure	7	351
Tencere, tâbe, süzgi	1	608
Şam'dan	1	30
Ne'lin	1	120
Fener	1	60
Köhne hirdavât	1	330
Tenur kursi	1	180
Küp	10	202
Sagîr pamus taht	3	360
Kepçe, lengeri	1	93
Berber dükkânında olan harç hurdevât ustura	-	1360

Cem'an yekûn	14800
Be-hesâb guruş	366.5

(MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	3600
Resm-i âdî	366
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	75
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	390

SAYFA NO:15   BELGE NO:25

Medîne-yi Amid mahallâtından Yiğid Ahmed Mahallesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Meryem bint-i Ohan'ın veraseti zevci Tohaman veled-i Kesir ile li-ebeveyn-er-karındaşı Tohaman'a münhasırı olduğu şer'an zahir ve mütahakkik olduktan sonra cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sanî 'aşere min şehr-i Rebî'i'l-ahir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne takiye	2	330
Zerenduz	1	300
Sağır vesetsim kemer	1	570
Ayna	1	78
K âdîfe çakşır	1	240
Köhne sıkem kürk	1	720
Peçe bağıyla	1	600
Köhne izar	1	480
Köhne hatâyî zübun	1	205
.... kaftan zübun	1	280
Taraklı kaftan zübun	-	570
Def'a kutnî zübun	1	318
Kutnî don	1	195
Mardin peştamâli	1	450
Köhne kürk	1	60
Köhne melez gömlek	-	330
Boğça	5	543
Keten gömlek	1	180
Kuş gözü	-	108
Uçkur mîkrame mendil	-	366
Yemeni boğça	4	180
Köhne hamam rahtı	-	240
Hamam leğeni tas	1	210
Köhne haliçe	1	330
Küpe	-	300
Sepet	-	210

Minder yasdur	-	195
Köhne kaftan	-	120
Der-zimmet zevce-yi mezbûr	-	330
Cem'an yekûn		11961
Be-hesâb guruş		99.5 guruş

(MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Resm-i âdî	300
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	60
Dellâliye ve kâtibiye	290
Cem'an yekûn	650

SAHHÜ'L-BÂKİ

Hissetü'l-zevc	5655
Hissetü'ahi-gi mezbûr	5655

SAYFA NO 15   BELGE NO:26

Medîne-yi Amid mahallâtından Dervîş Hüseyin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdurrahman bin Ebubekir'in verâseti zevce-yi menkûheyi metrûkesi Halime bint-i Abdullah ile li-eb er-karîndaş Ahmed'e ve li-ebeveyn kız karîndaşı Medine Hatun'a münhasıra olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i zîkr olunur. Harrere fî'l-yevmi's-sâni 'âşere min şehr-i Rebî'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

Şuhudu'l-Hal

Molla Yusuf bin Seyyid Hüseyin, es-Seyyid İbrahim bin es-Seyyid Hüseyin Hacı Ömer bin Hıdır, Eyüp Beşe, Süleyman bin Abdullah

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne çuka kablı sansar sırtı kürk	1	1320
Köhne delme sansar kürk	1	900
Köhbe kedi kürk	1	330
Köhne çekşir	1	300
Simli bıçak	1	405
T'abanca vezne	-	798
Köhne sagîr halî	3	273
Köhne hurç	1	90
Köhne orta halî	4	2400
Köhne yorgan	14	3229
Tenur yorgan	1	396
Köhne döşek	3	392
Köhne yasdık	13	872

Köhne keçe	2	225
Köhne cacım	2	300
Tüy yasdık	4	510
Köhne fersek	1	180
Köhne şal ilham	2	240
Köhne kilim	2	570
Acem çultarı	1	240
.....	-	....
Post, dağarak, çuval hurdevât	-	105
Def'a kilim	-	210
Sahan vatabak	-	210
Üzengi	1 Ç	90
Sağır sini	-	275
Nargile	2	90
Kebîr satıl	-	270
Hamam leğeni	11	210
Kebîr leğen	3	18
Tencere	2	390
Süzgi	1	60
Üskure	9	300
Fener	1	75
Kahve ibriği	8	316
Kepçe kefkir	1	96
Meksûr ibrik	1	46
Teşt	1	530
Şem'dân	1	75
Meksûr	-	....
Gügüm	1	240
El ibriği	2	150
At satıl	1	210
Kolçak ve hûrdevat	2	150
Ateş küreği	-	60
Meksûr dolab	2	360
Meksûr heva-i tebt	-	360
Küp sagîr hûrdevat	-	318
Nîsf menzil-i sekeni der-mahhalle-yi mezbûr ve nîsf-i âhere karındaşı Ahmed'in olduğu Seyyid İbrahim ve Seyyid Yusuf şahadetleriyle bu mahâle kayd olmıştır.		
Cem'an yekûn		43360
Be-hesâb guruş		353 guruş

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Resm-i âdî	1050
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	140
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	70
Mihr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	6000
Cem'an yekûn	7860

Sahhü'l-baki li't-taksim-i beyne'l-verese		
Hissetü'l-zevc		8625
Hissetü'l-li-ebeveyn		17250
Hissetü'l-ahi li-eb		8625

SAYFA NO : 16   BELGE NO : 27

Medîne-yi Amid mahallâtından Hasırlı Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Kazgancı Omorhan veled-i Serkes'in verâseti zevce-yi metrûkesi kadsiye ve kebîr oğlu Tapil Beragis'e ve kebîre kızları Subiye ve Amiye ve Marunas 'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-zikr olunur. Hârrere fi'l-hâmîs ve'l-ışrîyin min Rebi'i'l-âhir sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KIYMET
Köhne kavuk alaca saruç	1	90
Köhne çuka biniş	1	240
Köhne kaftan zübun don gömlek hırdavat	-	330
Köhne alaca 'aba	1	240
Köhne alaca kuşak	-	540
Köhne yorgan ,döşek , yasdık	2-2-2	1080
Köhne kaftan zübun	-	180
Şilte yorgan	-	120
Minder	2	150
köhne mak'ad ve halice	-	540
Kalay kumkuma vehun kabı	-	210
Kara kılık kılıç	-	240
Dolab	-	300
Kollı satıl	-	120
Tencere	-	90
Bakır ne'lin	4	720
Satıl	1	270
Sağır sini	-	270
Gügüm	-	320
Teşt kazgan	-	960
Sağır el leğeni	-	90
Tencere	3	840
Tepsi	-	150
Def'a leğen	-	90
Saplı tas	-	60
Tâbe	--	60
Şem'dân	-	60
Üskure	-	270

Sahan	-	420
Lengeri	--	480
Def'a tâbe	-	40
Yağdan	-	60
Sağır havan	-	75
Kebîr havan	-	600
Maşr'aba	-	45
Pêşhun	-	60
Fener	-	75
Kebîr kapan	-	210
Def'a el leğeni	-	150
Sac ayağı		90
Sağır test	-	210
El ibriği	-	150
Fincan köhne kilim	-	120
Anbar ve hînta ma'a çuval ve hurdevât		1800
Mahlüt bakır, Hasan Paşa Hanından odasında	4B	29160
Menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr ber-vech-i tahmin		48010
Cem'an yekûn		90610
Be- hesap guruş		755

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Lâşesi defn ve ilkâya	3880
Resm-i âdî	2250
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	480

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	8400
Hissetü'l-zevc	10500
Hissetü'l-ibn	21000
Hissetü'l-ibn	21000
Hissetü'l-bint	10500
Hissetü'l-bint	10500
Hissetü'l-bint	10500

SAYFA NO: 16   BELGE NO: 28

Medîne-yi Amid muzâfâtından Ali Pınarı nâm karyede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Abdo veled-i Şahin'in verâseti zevce-i metrûkesi Amasiye bint-i Herpib ile sulbîye kebîr kızları Karsid ve Gedob'e ve sagîre Sogmon'a ve vâlidesi Urmiye ve li-ebeveyn er karâsında Lemaniled ve kız karâsında Hatun'a münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra sagîre mezbûre Sogman'a kîbel-i şer-i enverden vasi nasb olunan emmisi mesfür Danyel tâleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve bi'l-vesâyeti's-şer'iyye beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âfi zikr olunur.

Harrere fi'l-yevmi'l-hamis ve'l-'ışrin min şehr-i Rebi'i'l-ahir sene erba'a ve mi'ete
ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne alaca saruç	1	90
Köhne çuka dolama	1	600
Köhne çuka biniş	1	513
Köhne kilim	1	430
Köhne orta ve yan halı	3	820
Köhne yemeni parça	1	159
Altun yüzük ve hızma	2	1460
Kalay kumkuma	5	273
Sağır havan	1	87
Peşhun	1	130
Köhne yorgan	7	1317
Köhne döşek	6	841
Parça şal	1	36
Def'a cacım ve kilim	1	288
Köhne şukke kilim	1	60
Köhne yemeni yasdık	7	855
Kebîr sini	1	1060
Hamam leğeni	2	190
Sağırتابak	1	40
Sağır tas	-	18
Teşt	1	1335
Vasat sini	1	688
Tencere	3	615
Gügüm	1	300
Fener	1	240
Tâbe	3	183
Leğen ibrik	2	330
Sağır sahan	18	240
Üskure	3	480
Sağır vasat lengeri	12	2733
Def'a sahan	6	338
Satılık def'a sahan	-	162
Kefkir	1	40
Ebrar şal	4	480
Kutni don	2	700
Köhne çuval	1	60
Meksur taht	1	840
Mukeddemâ firûht olunan bahâ-i eşyâ	-	1320
Küp, hasır, hurdevât, dolab	-	600
Danyel'e firûht eylediği bahâ-i boyama	-	20400
Mevcûd olan kırmızı boyası kantarı	-	
Cem'an yekûn		291420
Be-hesâb guruş		2428.5

(MİNHA EL-İHRÂCÂT)

Resm-i âdî	7200
Kalemiyye, hüddâmiye, ihmâriyye	1560
Dellâliye ve kâtibiye hâmâliyye	360

Sahhü'l-baki		
Hissetü'l-zevc	4050	31242
Hissetü'l-ümm	8060	41540
Hissetü'l-bint	7200	55525
Hissetü'l-bint	7200	55525
Hissetü'l-bint	7200	55525

SAYFA NO:17 BELGE NO:29

Medine-yi Amid mahâllâtından Kubbe-yi Siyah mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Beyas veled-i İre'nin vâlidesi Ayine ve li-ebeveyn kız karlâdaşı Hursima ve Ogali'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra bi't-tâleb cânîb-i şer'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min-şehr-i Rebi'i'l-hir sene erba'a ve hâmsin ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne çuka saruç	1	880
Köhne kürk	1	720
Köhne çakşır	1	600
Köhne kutni zibun	1	330
Sof hirka	1	90
Alaca kuşak	6	240
Köhne kaftan zibun	2	450
Hûrdevât	-	30
Sağır simli kuşak	1	360
Karaçalı şalı kuşak	1	180
Kalay kumkuma ve hum kabı	3	150
Camtabak	1	120
..... şilte,tabak	-	1180
Def'a kâse vetabak	8	240
Fağfür kâse,tabak, fincan, surâhi	-	800
Hamam rahti	-	180
Def'a maksûr fincan	50	1200
T'abak	1	90
Köhne orta halı	1	120
Şilte mak'ad	2	600
Köhne yemeni yasdık	12	2160
Köhne yemeni perde	1	4800

Dolab	2	1200
Köhne yorgan	3	1920
Köhne dösek	2	720
Bube yasdık	1	60
Alaca çarşeb	1	90
Köhne siyah kebe	12	120
Def'a 'aba mendil	1	90
Ayine	1	180
Kefere kitabı	16	1000
Köhne kilim	-	30
Şem'dân	-	120
Saplı tas	1	60
Kepçe kefkir	1	60
Sağır tenur kursi	-	30
Kebîr havan	-	720
Sağır sini	-	240
Süzgi	-	60
Sağır kapan	-	40
Tunç	-	45
Sağır na'lını	-	780
Leğen ibrik	-	240
Def'a leğen	-	120
Tabak	-	120
Sağır tas, kahve ibriği	-	80
Yağdan	-	60
Oturak iskemle	-	240
Satıl	-	180
Sahan	19	970
Tencere	3	720
Teşt ma'a gazgan	-	1080
Kollı satıl	-	120
Yorgan, dösek, yasdık	-	240
Zerger dükkânında furuht olunan hûrdevât dükkânı	-	2340
Sağır menzil sekeni der-mahalle-i mezbûr	-	25440
Cem'an yekûn		66000
Be-hesâb guruş		550 guruş

(MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Lâşesi defn ve ilkâya	2790
Resm-i adî	
Kalemiyye, hüddâmiyye, ihmâriyye	320
Cem'an yekûn	3680
Be-hesâb guruş	39 guruş

Sahü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	61320
Hissetü'l-ümm	20340

Hissetü'l-uht	20340
Hissetü'l-uht	20340

SAYFA NO:17   BELGE NO:30

Medine-yi Amid mahallâtından Kavvasi Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Hosimarev veled-i Serges'in veraseti zece-i menkuhe-i metrukesi Mubersima bint-i Topet ile b'abası mefsur Sergesi ve sagîr oğulları Tobutsive'ye ve vâlidesi Toma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olundan sonra sagîran-ı mezbûranın tasviye-i umûrları içûn kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb ve ta'yin olunan vâlideyi mesfür Mubersima taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l verese tasim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herrere fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-îşrîn min rebi'l-ahir sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne çuka dolama	1	105
Don gömlek zübün kuşak	1	270
Köhne dolab ve yemeni perde	2	420
Köhne kilim ve yan halî ve hurdavat	-	540
Köhne yorgan, döşek,yasdık	-	360
Köhne sitare	-	120
Tencere	-	180
Lengeri	-	120
tâbe	-	30
Sahan	4	150
Şem'dân	-	45
Fincan ve hurdevât	-	60
Dükkanda olan merkep çulu ve beygir çulu hurdevât	-	1200
Cem'an yekûn	3600	
Be- hesap guruş	30	

MÎNHÂ EL- İHRÂCÂT

Lâşes-i defn ve ilkaye	360
Resm-i âdî	
Kalemiyye,hüdâmiyye, ihmâriyye	
Dellâliye	60
Cem'an yekûn	540

Sahhü'l-Bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zeve	380
Hissetü'l-li-eb	520
Hissetü'l-ümm	1020
Hissetü'l-ibn	820

SAYFA NO:17 BELGE NO:31

Fî'l-âsl Selanik ahâlîsinden olub Medîne-yi Amid mahallâtından Çöpi mahallesinde sâkin iken Belgrad ile Niş mâbeyninde fevt olan Mehmed Ağa bin İbrahim'in verâsetî zevce-yi metrûkesi Hamire bint-i es-Seyid Süleyman ile sulbîye sagîre kızları Fatma ve Aişe'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk olduktan sonra sagîran-ı mezbûrana kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan vâlidesi mezbûr Hamire Hatun taleb-i marifetiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fi'l-yevmi's-sâdis min-şehr-i Rebi'i'l-âhir sene 1154

Molla Ali yediyle verâseti mezbûrlara def' ve teslîm olunan

Cem'an yekûn	35265
Be-hesâb guruş	437 g

(MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Resm-i âdî	870
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye, keydiye	210
Cem'an yekûn	1080

Sahhü'l-baki li't-taksîm-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	4272
Hissetü'l-bint	14996
Hissetü'l-bint	14996

SAYFA NO:18 BELGE NO:32

Medîne-yi Amid mahallâtından Usta Burcunda mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Meryem bint-i Palos'un verâseti zevci İmirze bin Çereni'ye ve sadri sâgir oğlu Yagob ve Sadriye kızı Sara'ya ve vâlidesi Sare'yr münhasırı olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk olduktan sonra sagîran-ı mezbûrana kîbel-i şer'den vâsi nasb olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn min Rebi'i'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Meksur zümrûd küpe	1	-
Sağır sim kemeri	-	180
Saç bağı sim	7	561
Köhne takîye	-	165
Köhne telli kaftan hatâyi	-	2895

Köhne telli hatâyi kablı sincab	-	-
Köhne telli hatâyi kablı kürk	-	333
Köhne hatâyi kaftan	-	450
Köhne hatâyi kaftan	-	600
Köhne Hatâyi zibun	-	540
Köhne hatâyi don	-	171
Köhne don	-	280
Köhne yüklük	-	510
Zerenduz ayine	-	135
Köhne aziye ve yemeni	-	360
Köhne mendil	-	165
Köhne üskürük	-	360
İberi al şal	-	510
Köhne al boğça	1	270
Çanak ve yemeni ve uçkur ve misriyye	-	152
Köhne arar	1	156
Köhne hamam rahti	-	327
Yüzük, boncuk, hurdevât, kutular	-	153
Köhne kürsi saç	-	180
.....	.....	.....
Beyaz şal	-	9
Minder	-	282
Yasdık, test	-	360
Sebet	-	60
Zincîr-i altın Der-zimmet zevc	10	3270
Cem'an yekûn		17700
Be-hesâb guruş		147 guruş

(MINHÂ EL- İHRÂCÂT)

Lâşes-i defn	1440
Resm-i âdî	450
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	105
Dellâliye ve kâtîbiye, hammâliye	390
Deyn-i müsebbet vâlidesi mesfûr Sara	1380
Cem'an yekûn	3760

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	13935
Hissetü'l-zevc	3483
Hissetü'l-ümm	2038
Hissetü'l-ibn	6286
Hissetü'l-bint	3143

SAYFA NO:18   BELGE NO:33

Medîne-yi Amid mahâllatından Kalenderhane Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Cici Mihail veled-i Yagob'un verâseti zevce-yi metrukesi Nazırhan bint-i Abdok ile sulbî kebîr oğlu Yagob'a ve sagîr oğlu Ayfe'ye

münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra sagîr-i mezbûranın tesviye-i umurları içün kîbel-i şer'i enverden vâsi nasb ve ta'yin olunan vâlidesi Nazîrhan taleb-i marifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olnur. Herrere fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min-şehr-i Rebî'i'l-ahir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne k âdîfe	1	51
Köhne kaftan zîbun kuşak don	1	195
Köhne çuka biniş	1	407
Palaska vezne kılıç	1	40
Kumkuma	1	80
Köhne yorgan	9	751
Köhne dösek	3	390
Köhne yasdık	7	441
Kilim, halice, hurç	1	268
Mum çubuğu, dolab	1	480
Sagîr sini	1	130
tâbe	2	120
Şen'dan	1	18
Vasat havan	1	270
Tencere	2	267
Sahan	11	270
Leğen, ibrik	1	144
Satıl	1	225
Kahve ibriği, kepçe	1	135
Cem'an yekûn		4800
Be-hesâb guruş		40 guruş

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Lâşesi defn ve ilkâya	1260
Resm-i âdî	120
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	
Dellaliye ve kâtîbiye, hammâliye	

Sâhhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	3225
Hissetü'l-zevc	390
Hisstü'l-li-ebeveyn	196

SAYFA NO:19   BELGE NO:34

Medîne-yi Amid mahallâtından Camî-i Kebîr mahallesinde sâkin iken bundan akdam fevt olan Heffâf es-Seyid el-Hac Eyub bin es-Seyid Ahmed'in verâseti zevceyn-i menkuhe-yi metruketi Raziye bînt-i Osman ile sulbî kebîr kızları

Aişe ve Rukiye ve li-ebeyn er karındaşı es-Seyid Süleyman'a münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra vereseleri talebleriyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Herrere fi'l-yevmi's-sâbi ve'l-îşrîn min şehr-i Rebî'i'l-ahir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne yeşil, destar kavuk	1	705
Köhne kedi kürk	2	660
Köhne çuka binış	1	570
Köhne çuka yağmurluk	1	441
Köhne kaftan	3	570
Köhne çuka çakşır	2	327
Sim zarfi, bıçak kını	-	671
Meksur çalar sa'at	1	540
Akreb sa'at	1	480
Köhne çuka dolama	1	210
Derlik boğça, hurdevât	-	72
Ağız tüfenki	1	60
Fincan, tabak, kâse, hurdevât	-	1020
Hilye çanak, meşattabak	.....	...
Sağır cam tabak	23	150
Köhne yorgan	6	1188
Köhne tenur yorgan	1	873
Köhne sagır yorgan	2	162
Köhne döşek	7	1080
Köhne yemeni yasdık	15	1842
Bube yasdık	4	240
Çadır perdesi	1	210
Şilte	3	1080
Köhne yemeni maka'd	3	270
Köhne alaca çarşeb	1	120
Köhne kilim	3	765
Köhne yan halı	1	90
Köhne halı	1	270
Hurdevât çular	-	267
Köhne kapu perdesi	1	90
Taht ve kepenk	1	603
Köhne sepet	1	90
Tenur kursi	1	90
Mmum çubuğu, tahta hasır	-	225
Tencere	5	1059
Teşt, kazgan	1	1323
Def'a teşt	2	923
Lokma tenceresi, leğen, üsküre	1	210
Abdest leğeni	1	360

Sahan kapak	18	2040
Kebîr sini	1	1410
Vasat sini	1	700
Zemzem kabı	1	270
Gügüm	1	225
Sagîr sahan	17	780
Kebîr leğeni	1	330
Saplı tas	1	87
Vasat nukre	1	930
Tâbe	2	354
Maşraba	1	30
Sagîr tencere	1	78
Cam tabak	1	87
Sagîr sini	1	357
İç yağı	-	300
Kahve ibriği	5	207
Satılık	2	240
Sahan, na'lını	6	135
Bal mumu	-	147
Kara kılaklı kılıç	1	159
Köhne lule tesbih cüzdan terazu hurdevât	-	222
Kaşuklar	-	180
El leğen	1	201
Çubuk tesbih	-	180
Sagîr kapan ve tor	-	84
Kazz arşun	1	120
Beşhun	1	69
Şem'dân	2	259
Kebîr kursi	1	123
Üsküre	4	186
Ateş küreği	...	....
Necar aleti, hurdevât	-	48
Erzurum	-	1440
Mesin-i sagîr	1	75
Saplı tas	1	75
Satılık kapak mızan	1	210
Kepçe, kefkir, bıçak	-	192
Tunç mangal	1	336
Kebîr havan	-	600
Sagîr havan	2	252
Üsküre	6	270
Lengeritabak	1	150
Satılık	1	240
El ibriği	1	240
Hurdevât	-	860
Evrâk-ı perişan	-	60
Lengeri	3	240
Küp, zehair, hurdevât	-	2580

Aru peteği	-	480
Dolab	-	150
Saksı	-	120
Dükkanında olan çizme, mest, papuç, hödük hurdevât dükkan	-	14820
Der-mûcibtemessükât ve defter-i zimem bâbında olan olan alacağıdır.	-	6285
Cem'an yekûn		119280
Be-hesâb gurus		994 gurus

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Resm-i âdî	3000
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	600
Dellâliye ve kâtfîbiye, hammâliye	1440
Cem'an yekûn	5040
Be-hesâb gurus	42

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	114240
Hissetü'l-zevc	7140
Hissetü'l-zevc	7140
Hissetü'l-bint	38080
Hissetü'l-bint	38080
Hissetü'l-ah- li-ebeveyn	23800

SAYFA NO:19   BELGE NO:35

Medîne-yi Amid mahallâtından Hasırlı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Kiki(?) Begi Kasım ibn-iel-Hac Mehmet Beg ibn-i Ali Beg'in (verâseti) zevce-yi menkûhesi Kafiye Hatun bint-i Mehmed Efendi ile sulbî sagîr oğlu Halil Beg'e ve sulbîye kızı Rukiye'nin ba-hücret-i şeri'ye vasîleri olan vâlideleri Kafiye Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i Şerîfat-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-ashâb-ı düyüna tevzi ve gurâma'olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur . Harrere fi'l-yevmi'l-'îşrîn sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne halı	3	602
Köhne kilim ve cacım	2	510
Köhne yorgan	6	1050
Köhne dösek	3	819
Köhne k âdîfe yasdık ve cacım	6	2670
Köhne yemeni yasdık	8	1320
Köhne şilte ve sedir	1	2120
Köhne ..... ihmam	1	165
Köhne çaka mak'ad	2	900

Köhne yemeni mak'ad	2	120
Vasat ve sagîr tencere	4	1314
Zincan zarf	2	240
Teşt kazgan	1	876
Sahan	35	1644
Üskure	20	850
Sarı leğen, ibrik	1	450
Üskure, kapak	1	65
Kahve ibriği	5	150
Leğen ibrik	1	300
Kebîr lengeri	1	510
Kebîr sini	1	2040
Sagîr lengeri	4	54
Sagîr sini	1	360
Meksûr simli ayine	1	540
Hurdevât	-	60
Faht-i sedir, küpler	-	2280
Baha-i ..... çeltuk, öküz	-	5160
Gökssu nahiyesinde Magara nâm keryede rub'hisse degirman furûht olinmişdir		
Hariciye orta der-mahalle-i mezbûr furuht olmışdır.		31320
Cem'an yekûn	104400	
Be-hesap guruş	871	

(MINHÂ EL-İHRÂCÂT)		'Anî'l-gurema'
Resm-i âdî	2610	
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	.....	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	2040	

SAYFA NO:20   BELGE NO:36

Medîne-yi Amid mahallâtından Yiğid Ahmed Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Hâdîce bint-i Ebubekir'in verâseti zevci Zülfikar bin Mustafa ile sadrî kebîr oğlu Molla Ömer'e münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk olduktan sonra vereseleri taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verse taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herrere fi'l-yevmit-tâsi min-şehr-i Cemâziyi'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sagîr altın entebîş	1	6336
Zümrüt küpe	1	1938
Altun yüzük	3	477

Soye sim	1	1161
Vasat sim kemer	1	144
Telli kablı şikem kürk	1	690
Köhne kürk	1	240
Alaca çarşeb	1	120
Köhne kavuk	1	150
Köhne kaftan, zübun	1	400
Köhne hatayı zübun gömlek	1	480
Cedîd kutnî zübun don	1	390
Kutnî don	1	210
Cedîd peştemal	1	228
Köhne hamam rahtı	1	150
Köhne çuka biniş	-	210
Köhne nafe biniş	1	279
Köhne uçkur, mukrame, boğça	1	296
Köhne sebet	1	120
Köhne fes aziye, yemeni	1	315
Tahterevan	2	103
Dolab	2	138
Köhne kilim	1	90
... mangal	1	24
Zerenduz	-	18
Köhne yorgan	6	686
Köhne döşek	4	738
Yasdık	4	420
Tenur yorgan	1	286
Yağdan, ne'lini	1	84
Kursi	-	18
Hamam leğeni	3	498
Sahan	3	270
Tas	3	103
Tencere	2	390
Sağır kazgan	1	390
Hamam halısı	1	60
Nisf menzil sakan-i der-mahalle-i mezbûr oğlu Ömer hissesinden tarafa almışdır.		
Mehr-i müeccele Der-zimmet-i zevceyi mezbûr	-	2400
Cem'an yekûn		38560
Be-hesâb guruş		321 guruş

(MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Techiz-i tekfin ve ıskât-ı salât ber-mûcib-i vasiyet	3600
Resm-i âdî	960
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	240
Dellâliyem ve kâtibiye, hammâliye	540
Cem'an yekûn	5280
Be-hesâb guruş	44 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	22240
Hissetü'l-zevc	8280
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr	24840

SAYFA NO:20   BELGE NO:37

Medîne-yi Amid mahallâtından Camî'-i Nebi Mahallesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlik olan Moço veled-i Andros'un verâseti zevce-i metrûkesi Acem Bint-i Ayfiye ile sulbî sâgir oğulları Mardo ve Eygob'e ve kebîr kızı Toma'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra sagîran-ı mezbûrana kîbel-i şer'-i enverden vasî olunan mesfûr Acem taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridirki ber-vech-i âtî zikr olunur. Herrere fi'l-yevmit-tasi' min şehr-i Cemaziyi'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne k âdîfe alaca sarug	1	280
Köhne çuka biniş	1	144
Köhne kaftan, zübun, kuşak	-	480
Köhne yan hâh	2	560
Sitâr	1	144
Köhne yorgan, döşek, yasdık	1	790
Na'lîni, hurdevât, sagîr havan	1	290
Sagâr el leğen	1	150
Sahan	8	180
Köhne kilim	1	90
Kumkuma	1	40
Tesbih, cüzdan, zümrûd boncuk	-	360
Cüllah destgâhi	-	690
Dolab, tenur kursi tahtaları	-	390
Küp	8	180
Nerd-bân, ağaç hurdevât	-	732
Cem'an yekûn		5370
Be-hesâb guruş		44.5g 1 rub'

(MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Lâşesi defn	480
Resm-i âdî	130
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	30
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	150
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezbûr	2640
Menzil-i sekeni kirası	540
Dükkan kirası	210

Deyn-i müsebbet	....
Cem'an yekûn	4335

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	1035
Hissetü'l-zevc	168
Hissetü'l-ibn	363
Hissetü'l-ibn	363
Hissetü'l-bint	181

SAYFA NO:21   BELGE NO:38

Medine-yi Amid mahallâtından Kastallı mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem halik olan Nemi veled-i Osib'in verâseti zevce-yi metrûkesi Kadesi bint-i Osib'e ve li-ebeveyn er kardeþası gâibu'l-anil-beled Hürmüz'e ve li-ebeveyn kız kardeþları gâibu'l-anil-beled Elmaset ve Hamas'a ve yine li-ebeveyn kız kardeþları Verdi ve mîsr'a mûnhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk olduktan sonra gâib Hürmüz yerine kayyım ve nâib-menâb nasb olunan vâlidesi Şehon ve gâibete 'ani'l-beled Elmaset yerine kayyım nasb olunan kızı kadesi ve yine gâibetü'l-'ani'l-beled Hamas yerine kayyım nasb olunan Abdunnur taleb-i ma'rifiylecânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve bi'l-vasiyeti'ş-şer'iyye beyne'l-verese taksîm olunaneþâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîr olunur. Harrere fil-yevmi'l-râbi' 'aþere min şehr-i Cemâziyi'l-evvel sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne alaca serug	1	594
Köhne çuka binis	1	840
Köhne sincap kürk	1	480
Köhne tırnak kürk	1	78
Kedi kürk	1	720
Köhne kuşak	1	260
Cedîd ve yemeni kuşak	2	420
Köhne çuka şalvar	1	135
Köhne siyah 'aba	1	120
Köhne çuka çakşır	1	245
Köhne don,gömlek	1	120
Cedîd gömlek	4	821
Ketan parçası	2	531
Bağlı çit	2	195
Mısır mîkremesi	12	371
Kaşuklar,kutu,hurdevât	-	147
Fağfür simli buhurdan	1	1500
Nargile	1	12
Köne hali	3	1230

Cedid cerid kilim	1	570
Köhne kilim	5	435
Köhne siyah kebe	3	573
Köhne yorgan	2	224
Köhne dösek	3	420
Köhne yasdik	3	210
Kalay kumkuma	1	80
Fağfür kêse,tabak	-	258
Kütahya kêse,tabak, hurdevât	-	117
Billûr	.....	.....
Sagîr lengeri	28	540
Teşt	1	390
Sagîrtabak	2	216
Def'a lengeri	5	150
Sahan	10	290
El ibrik ve şerbet	-	144
Sagîr sini	....	....
Beşhun	1	192
Fener	4	271
Satıl	1	78
Tencere	1	570
El leğen	1	150
Taht ve tahata anbar, hurdevât menzil	-	1200
Sagîr nukre kaplı satıl	1	600
Def'a vasat sini	1	450
Cüzdân hurdevât	-	60
Mevcûd akçe	-	8820
Menzil-i sekeli der-mahalle-i mezbûr ber-vechi temessük	-	60000
Ber-mucibi temessük ve defteri zimen babında olan olacağıdır.	-	126000

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Laşesi defn ve ilkaya	6000
Resm-i âdî	5220
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	1080
Dellâliye ve kâtibiye, hammaliye	600
Cem'an yekûn	12900
Be-hesâb guruş	107.5 g

SAYFA NO:21 BELGE NO:39

Medîne-yi Amid mahallâtından Alican mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Sellâh es-Seyyid Ebubekir bin Hüseyin'in verâset-i zevce-i menkuhesi Havva bint-i Mustafa ile subî sagîr oğlu Hüseyin'e ve subîye sagîr kızı Züleyha'ya münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra sagîrûn-ı

mezbûrana kibel-i şer'-i caverden vasi nasb olunan vâlideleri mezbûr Havva Hatun taleb-i ma'rifetleriyle cânib-i şerî'at-ıgarrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-iâtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-rabi' aşere min şehr-i Cemaziyi'l-evvel sene erba'a ve hâmsin ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne fes ve destar	1	141
Cedîd çuka biniş	1	1140
Köhne çuka biniş	1	324
Köhne çuka dolama	1	510
Köhne çuka şalvar	2	912
Köhne kaftan	1	625
Köhne kutni zübun	1	336
Zübun derlik	-	180
Köhne kuşak	1	40
Köhne yorgan	5	1161
Köhne tenur yorgan	1	920
Köne dösek	4	990
Şilte	2	260
Köhne yasdık	5	660
Köhne kilim	3	612
Köhne yan halı	1	90
Köhne sagîr halı	1	228
Sagîr sini	1	40
Na'lîn,leğen	1	186
Tencere	2	681
Def'a tencere	2	240
Tâbe	1	96
Süzgi	1	60
Kazgan	1	690
Sahan	35	1605
Üskure	15	885
Def'a dösek	1	333
Mahzen der-mahalle-i mezbûr	-	60000
Çermik nâhiyesinde Osman nam karyede bağ 500 Tiyek	-	12000
Menzil der-mahalle-i Hüsammeddin....	-	15120
Menzil der-mahalle-i mezb mezbûr kapusunda kırk guruş mahir ve hisse-i semenine mukabele verilmiştir.	-	18620
Cem'an yekûn	120000	
Be-hesâb guruş	1000 guruş	

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techiz-i tekfin	4920
Resm-i âdî	3120
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	660

Dellâliye ve kâtîbiye, hammâliye	390
Mehr-i müecel-i müsebett zevce-yi mezbûr	4800
Cem 'an yekûn	13890

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	106110
Hissetü'l-zevc	13090
Hissetü'l-ibn	62000
Hissetü'l-bint	31000

SAYFA NO:22   BELGE NO:40

Medîne-yi Amid mahallâtından Nalçacı Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Asiye Hatun bint-i el-Hâc Safer'in verâseti zevci es-Seyyid Mehmed bin Şerif ile b'abası el-Hac Hıdır ve vâlidesi Züleyha Hatun'a ve sadriye sâgir kızı Nimetullah münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra sagîre-i mezbûreye kîbel-i şer'-i enverden wasi nasb olunan b'abası mezbûr es-Seyyid Mehmed taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herrere fi'l-yevmil hâmîs ve'l aşere min-şehr-icemaziyi'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Sagîr sim kemer	1	720
Meksur küpe	1	600
Yüzük	2	141
Köhne telli hatâyî kaftan zübün	1	1470
Köhne hatâyî zübün don	1	315
Köhne çuka dolama	1	330
Köhne serpuş	2	60
Köhne kutni zübün don	1	262
Köhne hatâyî don	1	150
Köhne çuka dolama	1	150
Köhne çarşeb	1	270
Köhne hamam rahti peştamal	1	540
Köhne boğça	4	165
Köhne yorgan	2	516
Köhne döşek	2	378
Köhne yasdık	2	150
Köhne bez kaftan don	1	150
Köhne melez kömlek	1	216
Köhne beyaz sade	1	120
Döşek çarşeb	1	108
Sepet	-	75
Zerenduz, tahterevan, kaşuk	-	102
Ayine	1	50

Kütahya kâse,tabak	-	40
Sağır sini	-	180
Kahve ibrik	1	120
Kebîr lengeri	1	195
Üsküre ne'lini	4	132
Camtabak	1	51
Tas	2	120
Kahve ibrik	-	180
Sahan	3	150
Lengeri	1	45
Kıldan	-	36
Mehr-i müeccel Der-zimmet-i zevc	-	7200
Cem'an yekûn		15900
Be-hesâb gurus		132.5 g

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Resm-i âdî	390
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	90
Dellaliye ve kâtibiye, hammaliye	240

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	15180
Hissetü'l-zevc	3480
Hissetü'l-ibn	2280
Hissetü'l-ah	2280
Hissetü'l-bint	7145

SAYFA NO: 22   BELGE NO:41

Medîne-yi Amid mahallâtından Nalçacı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Eskici Molla Hüseyin Aşur'un verâseti zevcât-i menkuhât-ı Aişe bint-i Mado ve Meryem bint-i Abdullah ve Bahar bint-i Ahmet ile li-ebeveyن kız karândaşı Alime ve 'ammizadesi Sinan bin Safer'e münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk oldukdan sonra vereseler taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garradan tahrir ve beyne'l verese taksim olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-'aşır min şehr-i Cemaziyî'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk destar	1	162
Köhne kaftan	2	174
Köhne çakşır	1	195
Köhne nafe kürk	2	765
Derlik zübun don gömlek	-	240
Köhe yorgan	5	1386

Köhne döşek	2	405
Köhne yasdık	2	150
Küp	1	40
Teşt	-	260
Sagîr sini	1	225
Vasat sini	1	600
El ibrik	1	60
Hamam leğen	1	240
Gügüm	1	180
Tencere	1	240
Fener	1	45
Süzgi	1	66
El leğen	1	87
Yağdan	1	45
Sahan	8	320
Tâbe ve ataş küreği	1	105
Hurdevât	-	60
Köhne cedîd kilit	50 (?)	12800
Köhne halice	19	5760
Ber-mûcib-i defter-i zimem		2400
Mevcûd akçe		1140
Cem'an yekûn		28620
Be-hesap guruş		238

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techiz-i tekfîn	3600
Resm-i ‘âdî	434
Kalemiyye, hûddâmiye, ihzâriye	165
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	630
Cem'an yekûn	4834

Sahhû'l-Bakî li't-taksîm-i beyne'l-verese	23786
Hissetü'l- zevc	1997
Hissetü'l -zevc	1997
Hissetü'l- zevc	1997
Hissetü'l -uht	11895
Hissetü'l-ibni'l-'amm	5993

SAYFA NO:22   BELGE NO:42

Medîne-yi Amid mahallâtından Mahalle-i Çerik'de(?) mütemmeken iken bundan akdem hâlike olan Hanem bint-i Arakîl'in verâseti sadriye kebîr kızları Ogair ve Menuke ve li-ebeveyn kız karîdaşları Hemer ve Zinere'ye mûnhasır olduğu şer'an zâhirve mütehakkîk oldukdan sonra vereseleri taleb-imârifetiyle

cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâbi ve'l-işrin min şehr-i Cemaziyi'l-ahir sene erba'a ve hamsîn vemi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne sincab kürk	1	420
Yün kaftan	1	330
Köhne kaftan kutni zübun	-	515
Köhne kaftan zübun don gömlek	1	260
Köhne çuka biniş	1	132
Mendil ,hisbe, hurdevât	-	480
Köhne hamam rahti	-	150
Köhne çuka çakşır	1	45
Boğça	-	90
Yorgan, minder, yasdık	-	420
Def'a hurdevât	-	400
Thta anbar	-	360
Cem'an yekûn		3720
Be-hesâb guruş		31

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâyâ	1080
Resm-i 'âdî	90
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	30
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	90
Cem'an yekûn	1290

Sahhü'l-bakî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-bint	810
Hissetü'l-bint	810
Hissetü'l-uht	405
Hissetü'l-uht	405

SAYFA NO:23   BELGE NO:43

Medîne-yi Amid mahallâtından Camî'-i Nebi Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Fehru'l-muhadderât Aişe Hatun bint-i Mehmet Efendi 'nin verâset-i zevci fahru'l müderrisin Ömer Efendi ibn-i Mahmud ile sadîye kebîre kızı Rukiye Hatun'a ve 'ammizadeleri Yusuf bin Mehmed ve el-HâcHsan ibn-i İbrahim ve Mehmed bin Molla Mahmud ve Hasan bin Osman'a öûnhasır olduğu şer'an zâhir vereseler taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere

fi'l-yevmi'l-salis ve'l-işrin min-şehir-i Cemaziyi'l-evvel sene erba'a ve hamsin ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Mushaf-ı şerif	1 Cild	4800
Tefsiri'l Kadı Beyzami	2 Cild	360
Hikemü'l-ayn	1 cild	
Evrak-ı perişan	-	2640
Altun entebiş	1 Ç	16200
Meksur cevahir kuşak	1	2888
Köhne,şalvar, kablı kaftan parçası kürk	1	1070
Köhne telli hatayı kablı takum kürk	1	2100
Altun yüzük	1	3960
Köhne bildar kaftan zübün	1	1275
Sim dökme ve sagır sim kemeri	1	144
Köne telli hatayı zübün	1	600
Köhne kavuk aziye yemeni	-	520
Bakır sa'at	1	480
Köhne beyaz ihrâm	1	150
Tahterevan	1	126
Ayine	1	48
Köhnen hare biniş	1	408
Köhne kuşak	1	60
Döşek çarşeb	1	126
Köhne alaca çarşeb	1	84
Beyaz yemeni maka'd	1	560
Şerbet mikremesi	1	270
Zemzem mîkraması	-	196
Ketan gömlek	1	90
Köhne sepet	1	120
Zümrüt küpe	1 Ç	3015
Köhne haliçe ve yan halisi	1	546
Köhne kilim	2	275
Def'a sagır halı	1	450
Def'a sagır halı	8	270
Köhne yorgan	1	1585
Köhne döşek	14	174
Köhne yemeni yasdık	4	1989
Köhne şilte	2	630
Köhneyemeni maka'd	2	180
Köhnetenur yorgan	2	600
Taht	2	570
Meksûr dolab	1	450
Tenur kürsi	1	297
Şemdan ma'a kürsi	1	129
Kebîr kazgan	(?)	765
Teş	1	1069

Tencere	1	234
Vasat nukre ?	5	975
Sahan kapak	1	660
Sagîr teşt kazgan	(?)	750
Sagîr sini	21	630
Sagîr sahan	1	1116
Hamam leğeni	2	150
Gügüm	8	360
Üskûre	2	300
Def' tencere	6	552
Tunç sahan	1	174
Lengeri tâbe	1	270
Saplı tas	2	45
El ibrik	1	210
Süzgi	1	84
Kefkir, tas	1	54
El leğen	1	120
Tâbe	1	84
Sagîr havan	1	63
Köhne cacım	-	96
Köhne yorgan üzeri	-	240
Boğçalar	3	195
Kebîr şilte	2	1125
Sedir şilte	5	300
Ne'lini	-	66
Çanaklar	-	30
Satıl	2	150
Def'a yorgan	-	240
Hurdevât sepet		1000
Mehr-i Der-zimmet-i zevc		3600
Cem'an yekûn		95640
Be-hesab guruş		797

Kahve dükkanı der-kurb-i Dağ Kapusu mütevefe-yi mezbürenin kızı Rukiye Hatun ile zevci Ömer Efendi'nin beyninde tasfin olunmak üzere pay olmışdır.	36000
Menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr muteveffe-yi mezbürenin kızı Rukiye Hatun ile zevci Ömer Efendi beyninde tasnif olunmak olunmak üzere pay olmışdır.	144000
Cem'an yekûn	175640
Be-hesâb guruş	2297

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techiz-i tekfin ve ıskât-i salat be-mûcib-i vasiyet	6000
Resm-i 'âdî	6900
Kalemiyye, hûdâmiye, ihmâriye	1320
Kaydiye	120

Dellâliye ve kâtibiye, hamaliye	1560
Ber-mûcib-i vasiyet-işerriye beled-i sahh içün	24000
Vasiyet ..... cariye benam	6000
Vasiyet harem oğlanı Ali	1200
Deyn-i müsebbet H âdice	1800
Cem'an yekûn	48900

Sahhü'l-bakî li't-taksim-i beyne'l-verese	11685
Hissetü'l-zevc	23370
Hissetü'l-bint-'amm	2921
Hissetü'l-bint-'amm	2921
Hissetü'l-bint-'amm	2921
Hissetü'l-bint-'amm	2921

SAYFA NO :23

BELGE NO: 44

Medîne-yi Amid mahallâtından Yiğit Ahmet Mahallesinde sâkin (mütemekkin) iken bundan akdem hâlik olan Eyfdine veled-i Badagos'un verâseti sadri kebîr oğulları Onis ve Badros'a ve sagîr oğlu Eygo'ya ve sadriye kebîre kızı Elmaset'e ve sagîre kızı Ferdi'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olundan sonra sagîran-ı mezbûrana kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan mefsûr ceddeleri ogrima taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Herere fi'l-yevmi's-sâni min-şehr-i Cemaziyî'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve eelf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sobe sim kemer	1	6000
Zümrûd küpe	1	600
Sagîr sim kemer	1	260
Cedîd tâkiye ve	2	540
Köhne telli hatâyî kaftan zîbûn	1	1000
Köhne hatâyî kablı sincab kürk	1	2500
Sade hâtâyî kablı zîbûn	1	840
Telli mendil	1	720
Yün kaftan zîbûn	1	260
Şam alacası kaftan	1	720
K âdîfe çakşır	.....	.....
Köhne izar peçe bağıyla	1	1000
Köhne hatâyî zîbûn don	2	1020
Def'a şam alacası kaftan	1	480
Peştamal sade	1	180
Köhne beyaz ihrâm	1	180
Köhne melez gömlek	1	240

Ketan gömlek	1	90
Bürüm don gömlek	-	-
İplik alaca don zübün	2	1020
Köhne hamama rahti	1	240
Köhne aziye ve yemeni	2	360
Kuş gözü ve boğçalar	-	150
Tire peştamal	1	60
Siyah sepet	1	90
Sağır bıçak	1	30
Hurdevât	-	300
Mukeddemâ hâlik olan zevce-i ovan ber-mûcib-i defter isabet eden hisse-i şayısi	-	7680
Cem'an yekûn		24000
Be-hesâb guruş		200 guruş

(MİNHÂ EL-ÍHRÂCÂT)

Lâşesi defn	1320
Resm-i Âdî	600
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	120
Kaydiye	30

Sahhü'l-bakî li't-taksim-i beyne'l-verese

Hissetü'l-ibn	5470
Hissetü'l -ibn	5470
Hissetü'l-ibn	5470
Hissetü'l-bint	2275
Hissetü'l-bint	2275
Hissetü'l-ümm	3660

SAYFA NO:24   BELGE NO:45

Medîne-yi Amid mahallâtından Camî'-i Kebîr Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Sabuncu el-Hac Mustafa bin Musa'nın verâseti müteveffâ-yı mezbûrun ammetesi kızı olub zevce-i metrukesi olan Hacer bint-i Mehmedde vasiyet ve zurr-i rahim cihetiyle münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra bit-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese def' ve teslim olunan eşâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herrere fi'l-yevmi's-sâdis min-şehr-i Cemaziyi'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete elf.

Köhne çukadolama nafe kürk, sarug, çakşır kaftan zübün don gömlek	565
Dükkanâda olan sabun ve duhan tahta hurdevât-ı dükkan	2985
Cem'an yekûn	7650

Be-hesâb guruş	63.5 g
-----------------------	---------------

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techiz-i tekfîn	960
Resm-i âdî	192
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	45
Dellaliye	60
Cem'an yekûn	1257

Sahhü'l-bâkî vâris-i mezbûre def' ve teslim olunan	6393
---	-------------

SAYFA NO : 24 BELGE NO : 46

Medîne-yi Amid mahallâtından Camî'u'l-Safa Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefat iden Ümmûhani bint-i Mehmed nâm Hatun'un zâhirde vâris-i ma'rûf olmamağla ..... ba'de vefâtihâ mecmû'-yi terekесini ahz ve kabz vech-imeşruh üzere levâzîm-techiz vetekfinigörülükdükden sonra bâkîsi işbu menzilde benim ile sâkin olan Nizameddin ve Mehmed ibn-i Osman nâm sagîrlere verulsundeyu vîsiyet ve tenfizine işbu ba'isu'l-defter Barutçı Osman bin İbrahim nâm kimesneyi vasi nasb ve ta'yin idub ve misren(?) a'la îsâlihâ fevt olduğu ..... vech-i şeri' üzere sabit oldukdan sonra mezbûr Osman'ın taleb-i ma'rifetîyle cânib-işerî'at-ı garrâdan thrir ve vasi-i mezbûra def' ve teslim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Er-rabi' min şehr-i Cemaziyi'l-ahir sene erba'ave hansin ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne yorgan	2	510
Köhne döşek	1	180
Köhne yasdık	-	384
Köhne cacım	1	84
Sagîr şilte	1	141
Köhne tüy yasdık	1	45
Sagîr minder	1	75
Teşt kazgan	1	852
Tencere	1	241
Leğen ve tas	1	120
T'abak	1	20
El ibriği	1	75
Sahan üskure	6	270
Cem'an yekûn		3060
Be-hesâb guruş		25.5 g

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techîz-i tekfin	1200
Resm-i âdî	75
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	30
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	90
Beytü'l-mâlde telîs içün	300
Cem'an yekûn	1935

Sahhü'l-bâkî mezbûr Nizameddin ve Mehmed içün teslim dahi	1125
---	-------------

SAYFA NO:24   BELGE NO :47

Medîne-i Amîd mahallâtından Ali Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat iden Fahru'l-mudderât Rahime Hatun ibnet-i Süleyman'ın veraseti Fahrü'l-müderrisin zevci Abdul bedi' Efendi ibn-i ..... ile sadriye kebîr kızları Kafiye Hatun ve Hâdîce Hatun'a ve li-ebeveyn er kardeşi gâibu'l-'ani'l-beled şeyh Mehmed'e münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olundan sonra gâib-i mezbûr yerine kîbel-i şer'-i enverden wasi ve nâib-menâb nasb ve ta'yin olunan 'ammizâdesi Mustafa bin İbrahim taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrirve beyne'l-verse taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sani min-şehr-i Cemaziyi'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Altun hâtîm	1	300
Sağır sim kemer	1	150
Köhne bez kâdîfe zîbûn	1	510
Köhne hatâyî zîbûn	-	-
Köhne bez nafe kablı sina kürk	1	2100
Köhne kermsud kaftan	1	940
Köhne hare dolama	1	780
Köhne telli hatâyî kablı sade	1	2100
Köhne gömlek	2	210
Beyaz bez	4	674
Köhne kutni don	1	291
Köhne hatâyî zîbûn ( )	-	375
Parça kumaş	-	330
Astar parçası	-	300
Köhne hamam rahtı	1	600
Köhne kuşak	1	160
Tesbih,tarak,hurdevât	-	90
Köhne 'aziye ve yemeni	1	240
Köhne döşek çarşeb	2	240

Zemzem mikremesi	6	225
Çit parçası	-	207
Köhne sepet	2	261
Köhne yorgan	8	274
Def'a yorgan	2	1200
Tüy yasdık	-	150
Köhne kilim ve yan	1	540
Def'a kilim	1	240
Köhne cacım	1	213
Köhne döşek	4	1044
Köhne tenur yorgan	1	840
Köhne bayburt yan	-	210
Köhne şilte	1	1992
Def'a tüy yasdık	-	190
Mitil maka'd	2	165
Köhne yemeni yasdık	14	1743
Def'a döşek	1	300
Köhne halice	1	222
Meksûr fincan,çanak,hurdevât	-	300
Ördek başı	-	81
Meksûr dolab	2	390
Taht	-	270
Küp sagîr	-	480
Sanduk	1	40
Tenur kursi	1	75
Tahta anbar	1	840
Meşir sagîr beşik	1	160
Tunç mangal	1	225
Teşt kazgan	-	780
Hançer	1	780
Sagîr sini	1	.....
Sahan	18	731
Kefkir	1	83
Fâbe	1	91
Şem'dân	1	27
Süzgin,tâbe	1	144
Sagîr bezir	1	180
Satıl	1	300
Kazma	1	45
Usküre	1	60
Köhne boğçalar	-	150
Yün bir mikdar	-	480
Köhne tas kıldan	-	240
Bakır matara	-	144
El-ibriği	-	150
Kuşaklar	-	120
Mevcûd akçe an nakd	-	220100
Menzil-i seken-i der-mahalle-i mezbûr	-	48000
Sagîr me.nzîl-i der-mahalle-i mezbûr	-	12000

Cem'an yekûn	115440
Be-hesâb guruş	962 guruş

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techiz-i tekfin ve ıskat-i salat ber-mûcib-i vasiyet	19440
Resm-i âdî	2910
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâziye	600
kaydiye	90
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	1080
Cem'an yekûn	24120
Be-hesâb guruş	201 guruş

SAYFA NO:25   BELGE NO: 48

Medîne-yi Amid mahallâtından Tabakoğlu Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kilerci es-Seyyid Mehmed bin Tevfik'in verâseti zevce-i menhukehe-i metrukesi Emine bint-i Hüseyin ile sulbî kebîr oğulları Sadullah ve Ömer'e ve sagîr oğlu Hayrullah'a ve sulbîye kebîre kızı Hâdîce'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk olundan sonra sagîr-i mezbûr Hyrullah'a kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan vâlidesi zevce-i mezbûr Emine Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânîb-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hams'aşere min şehr-i Cemâziyi'l-ahir sene erba'a ve hâmsin ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KIYMET
Köhne kâdîfe destar	1	90
Köhne çuka dolama	1	330
Köhne çuka binış	1	270
Köhne çuka dolama	1	360
Köhne çuka çakşır	1	510
Köhne gömlek, derlik, don	1	180
Köhne kutni zübün	1	390
Köhne nafe kürk	1	370
Köhne şal kuşak	1	530
Köhne kilim	2	470
Köhne haliçe	2	240
Çuvallar, hurç, hurdevât	-	150
Kara kînli kılıç	1	180
Köhne segir şilte	2	240
Sitâre	1	180
Köhne kapuluk	1	120
Köhne yogan	4	690
Köhne döşek	1	180
Köhne yasdık	4	192
Fağfürtabak	6	240

Kâse , fincan	-	30
Teşt kazgan	1	1520
Süzgi	1	90
Sağır sahan	5	240
Sağır kapak	2	180
Sağır havan	1	90
El leğen	1	120
Kahve ibrik	1	120
El ibriği	1	120
Leğen	1	130
Tencere	1	165
Sim yüzük	1	60
Sac ayağı	1	120
Kulplı satıl	1	150
Fener	1	81
Şem'dân	1	105
Zincirli altın	4	1320
Menzil-i sekeniden kenduye isabet iden hisse-i şaiyasıdır.		16920
Cem'an yekûn	27490	
Be-hesap guruş	229	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techiz-i tekfin	1440
Resm-i 'âdî	690
Kalemiyye, hüdamiye, ihmâriye	180
Dellaliye ve kâtibiye, hammâliye	600
Mehr-i müsebbet zevce-i mezbûr	13440
Cem'an yekûn	16350
Be-hesâb guruş	136.5 g

Sahhü'l-bakî lit-taksim-i beyne'l verese	11140
Hissetü'l-zevc	1392
Hissetü'l-ibn	2786
Hissetü'l-ibn	2786
Hissetü'l-ibn	2786
Hissetü'l-bint	1396

SAYFA NO:25   BELGE NO:49

Medîne-yi Amid Mahallâtından Kalenderhane Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Medine bint-i Abdullah'ın verâseti sagîran sadrî kebir oğlu gaîbi'l-anî'l-beled Hasan bin Mehmed'e münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra gaîb-i mezbûr yerine kîbel-i şer'-i enverden kayyım ve nâib-menâb nasb ve ta'yin olunan ammisi Mustafa nam kimesne taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garradan tahrir ve beyne'l-verese takşîm olunan eşyâsı defteridir ki

ber-vech-i âtî zikr olunur. Herrere fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min-şehr-i cumaziyi'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne kavuk aziye yemeni	2	180
Köhne hatâyı zübûn	1	78
Köhne kaftan zübûn gömlek peştamal	1	498
Köhne sade	1	90
Köhne iplik don	3	172
Köhnegömlek bogça	1	210
Beyaz astar	4	400
Köhne sebet	1	20
Köhne kilim	3	299
Köhne yorgan	2	525
Köhne döşek	2	310
Köhne yasdık	4	215
Sağır yasdık	4	210
Sağır minder	1	18
Tenur kursi	1	60
Kazgan	-	660
Tencere	1	90
Sahan	8	180
Tâbe, ne'lini	1	96
Şen'dan	1	36
.....	-	....
Hödük papuç	-	90
Bulgur, diğme, mercimek	-	....
Hıntıta	-	460
Un çuval	-	60
Hasır	-	40
Dolab	-	60
Hurdevât	-	60
Cem'an yekûn	5720	
Be-hesâb guruş	48.5 guruş	

(MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techîz-i tekfîn ıskât-ı salat ber-mûcib-i vasîyet	2073
Resm-i âdî	144
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	40
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	192
Taht-ı icaresinde olan hane karesi	-
Cem'an yekûn	2559

Sahhü'l-bâkî vasi-yi mezbûra def ve teslim olunan	3251
--	-------------

Medîne-yi Amid mahallâtından Rumîyan mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Bakkal Mehder veled-i Aslan veled-i sagîr'in verâseti zevce-i metrûkesi Hante bint-i Osib ile sulbî sagîr oğulları Abdilmeyh ve Eyle'ye ve kebîre kızları Sidi ve Maria'ya ve sagîre kızları Desnebe'ye ve Toma'ya münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra tesviye-i umûrları içûn kîbel-i şer'i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan vâlideleri mesfûr Hante taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herere fî'l-yevmi'l-hâmîs aşere min şehr-i cemaziyi'l-âhir sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne kavuk alaca saruğ	1	720
Meksur sa'at	1	240
Köhne kutnî don	1	240
Köhne kaftan	2	480
Köhne çuka biniş ve çakşır	1	700
Köhne çuka dolama	1	400
Köhne kuşak	1	600
Köhne gömlek, don ve derlik	4	240
Simli bıçak tesbih	1	480
Sim sagîr kemeri	1	120
Sim yüzük	2	340
Köhne alaca 'aba	1	150
Köhne kedi kürk	1	260
Köhne hamam rahtı	1	180
Alaca çarşeb	1	40
Köhne orta bayburt ve yan	3	1200
Def'a köhne bayburt	-	-
Köhne beraveşte ihrâm	2	180
Köhne şilte	3	480
Köhne yasdık	6	1080
Köhne besik mikreme	5	420
Def'a yasdık	5	720
Köhne yemeni mak'ad	2	210
Kurd halısı	1	150
Köhne halice	3	150
Köhne yan halısı	1	330
Köhne kilim	4	660
Köhne yorgan	4	1080
Döşek	2	360
Sitare	1	360
Oturak iskemle	2	360
Meksûr taht	1	600

Dolab	2	840
Kublu satıl	1	240
Kebîr tâbe	1	180
Vasat satıl	1	300
Süzgi	1	180
Leğen ibrik	1	240
Sagîr havan	1	120
Vasat sini	1	600
Gugum	4	1040
Yağdan	2	120
Def'a tâbe	2	150
Uskure	1	40
Kebîr tencere	1	720
Sagîr tecere	2	300
Def'a tencere	3	-
Kebîr kepçe	1	90
Köhne çizme	1	75
Sagîr sini	1	600
Kebîr sac ayağı	1	480
Bakır bâdeye	2	600
Satıl	1	150
Kebîr uskure	1	90
Kepçe kefkir	1	120
Vasat lengeri	5	300
Fener	2	120
Ne'lini	53	1350
Köhne kapuluk	2	180
Sagîr sahan kapak	4	210
Kebîr nukre	1	3000
Tenur kursi	2	360
Beşhun	1	120
Sem iskemle zenbil	-	-
Köhne siyah kebe	1	120
Teşt	2	840
Sahan	49	1980
Çuval	4	240
Tahta anbar	1	1080
Sagîr nukre kazgan	2	2400
Çam tahta	2	150
Küp sagîr hûrdevât	-	600
Fincan, tabak, şuhe, hûrdevât	-	-
Sarımsak	-	2400
Zeyt yağı	-	-
Şırlagan	-	-
Revgani mahlût	8	2880
Mevcûd çıkan akçesi	-	12180
Fınduk	3 kiyye	360
Botüm	5 kiyye	360
Sımak	29 kiyye	2580

Kırmızı üzüm	15 kiyye	1080
Domelan kurusu	6 kiyye	840
Eruk	21 kiyye	120
Kurut	2 kiyye	180
Kebîr terazu ve taşı	-	1200
Sağır terazu	2	240
Kebîr kantar	1	480
Revgâni	-	480
Meksûr sanduk	16	1920
Kutu kırık tavla	-	260
Küp sağır ve kebîr	-	720
Hürdevât	-	1200
Cem'an yekûn		118460
Be-hesâb guruş		987 g

Ergani kazasında bağ	24000
Nîsf menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr ber-vech-itahmin	60000
Cem'an yekûn	84000
Be-hesâb guruş	700 g

Ber-mûcîb-i temessûkât zîmem bâbîndda olan mülkü'l-hüsul alacağıdır.

Rukiye Hanım	-
Hanili Veli Bey	1680
Bağban Osman	2520
Hanili İbrahim	480
Hanili İbrahim Kurd	510
Beram Beşe	1440
Cenran Kübü	23880
Melik oğlu	3000
İrine	6000
Gavur Eyfili	1440
Hane veled-i Aslan	-
Sağır Ağada	11160
Gavur Eyfili	100
Topal oğlu Begon	1800
Akimli Eylo'nun oğlu	840
Şerikçi Mihirdic	3120
Kükrcü Siman	960
Cem'an yekûn	67450
Be-hesâb guruş	562 g

SAYFA NO:27   BELGE NO:51

Molla Bahaddin Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlike olan Meryem bint-i Semak'in verâseti zevcî Eygob veled-i Kaplan ile sadri sağır oğlu Melaven ve sadriye sağır kızı Horsima'ya münhasır olduğu şer'an zâhir ve

mütehakkik olduktan sonra sagîrân-ı mezbûrana kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb (ve ta'yin olunan) b'abaları mezfür Eygob veled-i Kaplan taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve bi'l-vesayeti's-sâbi ve'l-ışrin min şehr-i cemâziyi'l-ahir sene erba'a ve hâmsin ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
.... altın burma bilezik	1	3000
Sim peçe bağı	1	2400
Sim suya kemер	1	600
Köhne telli hatâyî kaftan	1	2500
Köhne telli hatâyî kablı şekim kürk	1	1920
Köhne hatâyî kaftan zübün	1	1320
Köhne kutnî zübün	1	480
Köhne maldeye kaftan zübün	1	681
Köhne melez gömlek	1	240
Mikrame	2	30
Köhne ketan don gömlek	1	300
Köhne aziye yemeni	2	320
.... şikem kürk	1	600
Sağır peştehte	1	600
Köhne izar ma'a peçe	1	600
Köhne hamam rahti, peştemal	1	1020
Köhne hatayı kablı şikem kürk	1	720
Köhne taraklı kaftan	1	480
Tire peştamal	1	90
Ebri uçkur	1	180
Zerendur	4	400
Sim	-	-
Köhne boğça	2	18
Hamam leğen tas	1	480
Minder yasdık	1	360
İnci küpe	-	-
Zümrüt küpe	1 Ç	2000
Yıldız altın	11	4620
Cem'an yekûn		31320
Be-hesâb guruş		261 g

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Resm-i âdî	780
Laşesi defn	2400
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	180
Cem'an yekûn	3360

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	27960
Hissetü'l-zevc	6990
Hissetü'l-ibn	13980
Hissetü'l-bint	6990

SAYFA NO:27   BELGE NO:52

Fi'l-âsl Tokat ahâlisinden olub Medîne-yi Amid'de Hasn Paşa hanında bi'l-müsâfere mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Aslan veled-i Begos'un verâsetimedîne-yi mezbûr Tokat'da mütemekkine zevce-i metrukesi Agaberet bint-i Sekyasa ile sulbî sagîr oğlu Esnepe'de ve sagîre kızı Elmaset'e münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra sagîrân-ı mezbûrâna kîbel-i şer-i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan vâlideleri mesfür Agaberet bint-i sekyas nâm nasraniye tarafından tereke-i hâlik mesfuri kabzına ve kenduye îsal ba-hücret-i şer-iyye vekîl-i mütecceli olan işbû bâ-isu'l-rakam Bedros veled-i Begos nâm nasrani taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'ati garrâdan tahrir ve vekîl-i mesfûra def've deslim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi't-tasi ve'l-ışrînsene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Tüfenk palaska vezne	1	1200
Tek pîsto	-	300
Kara kînli kılıç	1	360
Köhne çukaye kablı sırt kürk	1	720
Köhne çuka binîş	1	500
Köhne kedi kürk	1	600
Köhne çakşır	1	240
Köhne nefe kürk	1	300
Köhne kaftan ma'i zübun	1	250
Köhne kuşak	1	90
Köhne çukaye yağmurluk şalvar	1	600
Kalpak	1	800
Köhne destar	1	30
Köhne don,gömlek,mikrame		
Köhne çuka	-	60
Altun hâtîm	2	1080
Köhne çuka dolama	1	120
Köhne zübun,don,gömlek	1	195
Çerkez bîçak	-	120
Sagîr devat	1	60
Kara hisar kilimi	7	1260
Köhne çizme papuç	1	60
Kantar ma'a kumkuma	1	90
Leğen, ibrik	1	30
Tâbe,kahve,ibrik	1	75
Sagîr debbe	1	30
Tencere ,kebçe,kefkir	-	180
.....		

Arşun	-	15
Garar	2	750
Mai zibun ve hare	-	90
Süzgi	-	30
Şerid	-	45
Su taşı	1	20
.....	-	
Ketan bezi don	10	1020
Mevcûd çıkan akçe		9345
Cem'an yekûn	140403	
Be-hesâb guruş	1170 g	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâya	600
Resm-i 'âdî	3600
Kalemiye hûdamiye	720
Cem'an yekûn	4920
Sahhü'l-bâkî vekil-i mesfûra def' ve teslim olunan	135483
Be-hesâb guruş	1129 g

SAYFA NO:28   BELGE NO:53

Medîne-yi Amid mahallâtından Rubaiye Mahallesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlik olan Kadesi bint-i Saruhan'ın verâseti zevci İrine veld-i Hoca ile li-ebeveyn er karîndaşı İskender ve yine li-ebeveyn er karîndaşı gâibu2l-anil-beled Eygob'a münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra gâib-i mesfür yerine kîbel-i şer'-i enverden kayyım ve nâib-menâb nasb olunan karîndaşı İskender taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese tasîm olunan terekesi deteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. 15 Recep sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sim ..... kemer	1	960
Sağır sim kemer	1	390
Tâkiye	-	360
Köhne izar, peçe bağıyla	1	1380
Köhne k âdîfe çakşır	1	135
Köhne telli hatayı kaftan	1	600
Mandal zibûn	1	135
Köhne taraklı kaftan	1	150
Def'a taraklı kaftan	1	480
Köhne zibûn	2	440
Köhne mendil	4	240
Köhne telli kürk kabı	1	660
Köhne uçkur, mikrame	6	600

Köhne hatayı kaftan	-	480
Köhne sincab kürk	1	930
Köhne çuka biniş	1	1320
..... ibrişim	-	360
Aziye ve yemeni	5	600
Liçek	-	240
Köhne kürk	1	90
Cedîd keçi kuşak	10	1140
Sağır kuşak	1	90
Köhne hamam rahtı döşeme	-	240
Yaşmaka	2	300
Zümrüt sağır küpe	2	1320
Köhne boğça örtüsü	3	270
Keşan boğça	1	225
Melez gömlek	-	330
K âdîfe yasdık üzeri	1	450
Kumaş yüz	-	240
Köhne ketan gömlek	2	360
Dülbend	-	45
Sağır mikrame	-	-
Şemsiye	-	-
Kırmızı bogası	-	-
Ham bez don	1	240
Cedîd bayama meşkube	-	-
Sitar bez çit parça hûrdevât	-	600
Köhne don gömlek	-	240
Dösek çarşeb	2	120
Sim zerenduz	3	1080
Köhne boğça kumaş parçası hûrdevât	-	1200
Sepet	2	135
Kalay kumkuma	2	87
Köhne yorgan	5	1260
Köhne döşek	2	840
Minder	1	25
Köhne yasdık	4	260
Köhne yemeni perde	1	84
Teşt kazgan	1	990
Hamam tas	2	960
Tâbe	2	126
Hamam leğeni	2	420
Gügüm	1	142
Cam tas, sahan	-	81
Tencere	-	135
Kefkir	1	84
Yağdan, maşa hûrdevât	-	120
Maldeye parçası	2	96
Tire mikrame bez	1	480
Tahta sanduka, hûrdevât	-	600
Evde tasim olunan	-	960

Parça kumaş bez hürdevât	-	1020
Mevcûd çıkan akçe		24900
Cem'an yekûn	54120	
Be-hesâb guruş	451 g	

Halîk-i mesfûrun babasından ‘ırsen ve ve şer’an mâlike olduğu ‘akarîdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Kareye-yi Sati kendinde vaki’ Heçik Değirmanından üç yüz altmış günde babasının olan doksan günde kendüye isâbet eden dokuz gün	600
Yinr değirman-ı mezbûrdan şer’an mâlike olduğu ellidört buçuk günde	5400
Kaza-yi Ergani’de babasından isâbet eden heltekde(?) olan bağda hisse 191 tiyek	1200
Yine kaza-yı mezbûrda şer’an mâlike olduğu bağda 250 tiyek	1500
Halîk-i mesfûrun babasından isâbet eden hisse-yi şayiası	7080
Cem'an yekûn	15780
Be-hesâb guruş	131.5 g
Cem'an yekûn el-mecmu’	69900
Be-hesâb guruş	582.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâsesi defn	2400
Resm-i âdî	1760
Kalemiyye, hüddâmiye, ihmâriye	390
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	800
Cem'an yekûn	5470

Sahhü'l-bâki li't-taksîm-i beyne'l-verese	48650	'Akârdan
Hissetü'l-zevc	24320	7890
Hissetü'l-ibn İskender	12160	3945
Hissetü'l-ibn Eygob	12160	3945

SAYFA NO:24   BELGE NO:54

Medîne-yi Amid muzafâtından Ali pınarı nâm karyede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Bagos veled-i Hoşan’ın verâsti zevce-i metrûkesi Goyib bint-i Moşeb ve sulbî kebîr oğulları Bedros ve Karbas ve Toma’ya ve hâibu'l-anî-beled Beşob'a münhasır olub kibel-i mesfûr Bedros hâlik olub verâset-i zevcesi Maria’ya ve sulbî sagîr oğlu Karsir'e münhasır olub kable'l-kîsme Karbos dahi hâlik olub verâseti vâlidesi Gogib'e ve karîndaşkarı Toma ve Beşob'e münhasır olduğu şer’an zâhir ve mütehakkîk olduktan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı

garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herrere fi'l-yevmi'l-hamis ve aşere min şehri Recebü'l-ferd sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne çuka biniş	1	276
Mükeddamâ furuht oluna bahâ-yı eşyâ	-	1200
Köhne yorgan	3	416
Def'a yorgan, döşek, yasdık	-	810
Köhne yasdık	2	81
Def'a döşek	-	210
Köhne alaca çarşeb	-	20
Köhne yemeni perde	-	30
Kalay gulâbdan, buhurdan, kumkuma	-	81
Sahan	20	450
Lengeri, kefgir	5	87
Yağdan	-	27
Tencere	-	240
Teşt	-	660
Sagîr sini	-	210
Süzgi	-	90
tâbe	2	144
Destgâh, tokmak, dolab, küp, hûrdevât	-	360
Cem'an yekûn		14200
Be-hesâb guruş		117 g

(MINHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Lâsesi defn	600
Resm-i âdi	360
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	18
Cem'an yekûn	1230

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	1297
Hissetü'l Goyib	2680
Hissetü'l-ibn Toma	4000
Hissetü'l-ibn Beşob	4000
Hissetü'l-ibn zevce-i Bedros	735
Hissetü'l- ibn-i Bedros	1545

SAYFA NO :29   BELGE NO :55

Medîne-yi Amid mahallâtından Sûlukiye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Musa bin Mustafa'nın verâseti vâlidesi Fatma bint-i Saruhan ve Kasım ve Abbas ibn-i Halife'ye münhasır olduğu şer'i'an zâhir ve mütehakkik olukdan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l verese taksim olunan temessukâti defteridîr ki ber-veçih-iâtî zîkr olunur. 18 Receb 1154

Der-zimmet-i Abbas ve Kasım ve Fatma	15600
Der-zimmet-i Kemalzâde Mehmed Ağa	14160
Der-zimmet-i Kelekçi Agab	12000
Der-zimmet-i Hüseyin Beşe	4380
Der-zimmet-i Hüseyin bin Mehmed	2400
Der-zimmet-i Ömer bin Molla Hüseyin	.....
Der-zimmet-i Abdi ve karıdaşı Osman	5760
Der-zimmet-i Ömer ibn-i Ali	960
Der-zimmet-i Abbas bin Hüseyin	840
Der-zimmet-i Abbas	4800
Der-zimmet-i Resul	1080
Der-zimmet-i Halid Ağa	1800
Der-zimmet-i Mustafa bin Halil	.....
Der-zimmet-i Derginli Musa	.....
Der-zimmet-i Harco Oğlu	.....
.....	600
Der-zimmet-i valideyi Fatıma	7040
Cem'an yekûn	87600
Be-hesâb guruş	730

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i âdî	
Kalemiye hüddâmiye, îhzâriye	
Fevt olan Musa'nın on sekiz aylık nafakası hesab oldukdan vâsiyet-i mecmu'	9400
Cem'an yekûn	8040
Be-hesâb guruş	67

Sahhû'l-bâki li't-taksim-i beyne'l-verese	29560
Hîssetü'l-ümm	26560
Hîssetü'l-ibnü'l-'amm	13230
Hîssetü'l-ibnü'l-'amm	13230
Hîssetü'l-ibnü'l-'amm	13230
Hîssetü'l-ibnü'l-'amm	13230

SAYFA NO:29 BELGE NO :56

Medîne-yi Amid mahallâtından Camî'-i Kebîr Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefat iden H âdîce bint-i el-Hac Eyub'unverâset-i zevci Abdullah bin Ahmed sadri sagîr oğlu Mehmed ve vâlideyi Safiye Hatun'a münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra kîbel-i şer'i enverden vasi olunan ceddesi mezbûr Safiye Hatun taleb-i ma'rîretiyle cânib-işerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âfî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-ışrîn Recebü'l-ferd sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sim sube kemer	1	2940
Def asagîr sim kemer	1	300
Köhne telli hatâyi kaftan zübûn	1	981
Köhne bildar kaftan zübûn	1	1800
Köhne hatâyi don	1	165
Köhne şekim kürk	1	780
Kutni don	1	207
Köhne hare biniş	1	872
Sağır altun küpe	1Ç	375
Kem ayar yüzük	1	135
Köhne melez gömlek,kuşak	1	600
Köhne hamam rahti	1	354
Köhne serpuş	1	90
Pestahta	2	705
Meksur,fağfür fincan	8	285
Sim tarak	2	210
Ceviz zarf	6	120
Fağfür kâse	5	180
Köhne mîkrame,boğça	-	180
Köhne uçlur	-	160
Köhne yemeni	3	186
Köhne boğça	3	240
Köhne kürk	1	120
Köhne alaca çarşeb	1	171
Zerenduz	2	60
Sepet	1	60
Köhne döşek çarşeb	1	120
Köhne yorgan	4	1480
Köhne döşek	2	822
Köhne yasdık	-	93
Tüy yasdık	1	48
Sağır silte	1	169
Tahterevan	1	30
Ayine	1	60
Sağır kapak	5	540
Leğen ibrik	1	660
Kebîr kazgan	4	1480
Şem'dân	1	169
Kefkir kaşuk	1	90
Hamam leğeni	1	195
Sağır sahan	10	450
Üsküre	8	420
Kebîr hamam tas	-	270
Hamam taşı	-	60
Sağır el leğeni	1	90
Kahve ibriği	-	108

Kebîr lengeri	-	315
Vasat lengeri	2	210
Tencere	1	280
Sini	1	223
Tâbe	2	123
Hurdevât	-	60
Köhne hamam taşı	1	150
Nehr-i müecel Der-zimmet-i zeve		4800
Cem'an yekûn		25110
Be-hesâb guruş		209 1 rub'

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-i salat ber-mûcib-i vâsiyet	4800
Resm-i âdî	630
Kalemiye,hüddâmîye,ihzâriye	120
Dellaliye ve kâtibiye,hammâliye	540
Cem'an yekûn	6090

Sahhü'l bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	4752
Hissetü'l- ümm	2180
Hissetü'l- ibn	11093

SAYFA NO:30

BELGE NO:57

Medîne-yi Amid mahallâtıdan Şeyh Matar Mahallesinde sâkîn iken bundan akdem fevt olan Çulçî Abdullah bin İbrahim'in verâseti zevce-i menkûhesi Fatîma bint-i Ahmed ile sulbî sagîr oğlu İbrahim'e ve vâlidesi Halime'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk oldukdan sonra sagîr-i mezbûra kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan vâlidesi Fatma ve nazîr nasb olunan ammisi Halil taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-i garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-ışrîn Recepü'l müreceb sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk sarug	1	360
Köhne çuka biniş	1	912
Köhne çuka dolama	1	300
Köhne kumaş kuşak	1	450
Köhne kaftan	2	414
Köhne kutnî zîbûn	1	460
Köhne çuka çâksîr	1	463
Köhne yemeni şalvar	-	40
Köhne sade	1	90
Köhne don gömlek	1	60

Garare kara kınılî	1	114
Tabanca	-	129
Köhne sitare	2	281
Köhne kilim cacım	1	520
Köhne halice	1	120
Köhne keçe	1	30
Köhne yorgan	3	280
Köhne döşek	2	405
Köhne yasdık	4	532
Köhne kapuluk boğça	-	90
Yorgan üzeri çarşeb	1	60
Cam üskure	10	180
Sağır camtabak	4	45
Ne'lini	1	60
Vasat sini	1	630
Teşt kazgan	1	1260
Gügüm	1	240
Tencere	1	150
Lengeri	1	120
Satıl	-	210
Süzgi, saplı tas	-	120
Fener	-	87
Vasat lengeri	4	180
Sahan, kapak	24-4	906
Sağır havan	1	120
Kahve ibriği	-	30
Kuplı satıl	-	120
Ateş küreği	-	60
Küp sagır	-	285
Hinta	9.5 keyl	3090
Ber mücib-i temesükkât zîmen	-	26280
Menzil der-mahalle-i Çukurlı berr-vech-i	-	31300
Dükkanında olan bargir ve katr çuvalları ve hurde	-	7180
Cem'an yekûn	78600	
Be-hesâb guruş	655 g	

(MİNHÂ EL-İHRÂCÂT)

Techîz-i tekfin ve ıskât-i salât	3840
Resm-i 'âdî	1980
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	420
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	360
Mehr-i müsebbet zevc	7800
Deyn-i müsebbet vâlidesi Halime	5400
Cem'an yekûn	19800

Sahhü'l-bâkî lî't-taksîmi beyne'l-verese 1440	Menzilde	Zimemden
---	----------	----------

Hissetü'l-zevc	180	3900	3240
Hissetü'l-ümm	240	5200	4380
Hissetü'l-ibn	1020	22100	18660

SAYFA NO:30   BELGE NO:58

Medîne-yi Amid mahallâtından Hüseyin Efendi Mescidi M ahallesinde sâkine iken bundan akdem Gûlcün bint-i Abdullahîn verâseti zevci Mustafa'ya ve âhir vârisi bulunmamağla Medîne-yi Amid'de bi'l-fi'l voyvoda ve emin-i beytû'l-mâl olan iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim saâ'detlu Halil Ağa ibn-i Mustafa tarafından cem'-i beytû'l-mâla tayin olunan Mehmed Salih taleb-i ma'rifetiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan nîfî zevcine ve nîsf-i âheri beytû'l-mâl def' ve teslîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herrere fi'l-yevmi'l-îşrîn min-şehr-i Recebü'l-mürecceb sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TERKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KİYMET
Köhne zübûn	2	180
Köhne alaca çarşeb	2	156
Köhne yorgan, döşek	1	250
Köhne minder	1	18
Mitil minder	1	15
Köhne halı	1	180
Sebet, hûrdevât	-	90
Tencere	1	135
Def'a tencere, kepçe	1	90
Köhne kutni don	1	90
Dögme, şâ'ır, un, hûrdevât	-	1096
Hamam leğeni, tas	1	210
Küp sagîr hûrdevât	-	19
Mehr-i Der-zimmet-i zevc	-	1500
Cem'an yekûn	4200	
Be-hesâb guruş	35 guruş	

(MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT)

Techiz-i tekfin	430
Resm-i âdî	105
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	30
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	70
Cem'an yekûn	630

Sâhhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	3570
Hissetü'l-zevc	1785
Hissetü'l-beytû'l-mâl	1785

SAYFA NO : 30   BELGE NO : 59

Medine-yi Amid mahallâtından Defterdar Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefat iden Hâdîce bint-i Abdullah'ın verâseti zevci Ali bin Hamid ve zâhirde vârisi bulunmamağla Medine-yi Amid'de bi'l-fi'l voyvoda ve emin-i beytü'l-mâl(emini) olan iftihâru'l-emâcid ve ekârim saa'detlu Halil Ağa ibn-i Mustafa Ağa tarafından cem'-i beytü'l-mâl içûn ta'yin olunan Mehmed Salih taleb-i ma'rifetyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve nîfî Ali'ye ve nîfî âheri dahi cânib-i beytü'l-mâle def' ve teslim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. 20 Receb sene 1154

Şuhudu'l-hal

Receb bin Ahmed, Hüseyin Ağa kethuda, Es-Seyyid Mehmed Emin-i kâtib, Mehmed Ağa Semanlızâde, Ahmed Ağa, ... , el-Hâc Bahaeddin zâde elHac Ebubekir

Köhne yorgan, minder, şilte, zübun, hamam leğeni, hurdevât	1200
Menzili sekeni der-mahalle-i mezbûr nîfî zevci Ali'ye isâbet idub ve nîfs-ı âheri dahi vayvoda-i muma ileyh hazretlerine muzırı müsliminde mezbûr Ali'ye yetmiş beş guruşa beyl etmiştir.	18000
Cem'an yekûn	19200
Be-hesâb guruş	160

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn	600
Resm-i 'âdî	480
Kalemiye, hûdâmiye, ihzâriye	90
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	240
Cem'an yekûn	1410

SAYFA NO : 31   BELGE NO : 60

Medîne-yi Amid mahallâtından Fâtîh Mehmed Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Resul bin Mikail'in verâseti zevceyn-i menkuhesi Aişe bint-i Hasan ve Aişe bint-i Abdullah ve subû sagîr oğlu Mehmed'e münhsîr olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk olundan sonra sagîr ve mezbûra kîbel-i şer-i enverden vasi nasb olunan vâlide Aişe taleb-i ma'rifetyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyn'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. 29 recebl-sene 1154

TEREKDE YER ALANLAR	KIYMET	MİKTAR
Köhne yorgan	2	240
Köhne minder	2	170
Köhne yasdık	2	60
Tencere	-	189
Teşt	-	300
Sağır havan	1	120
Köhne çul	1	180
Siyah katır	(1 re's)	2880
Hinta ma'a çuval		630
Cem'an yekûn		4560
Be-hesâb guruş		38

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	840
Resm-i 'âdi	114
Kalemiye,hüdamiye,ihzâriye	30
Dellaliye ve kâtibiye,hammâliye	120
Menzil icaresi	360
Cem'an yekûn	1464

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	3096
Hissetü'l-zevc	194
Hissetü'l-zevc	194
Hissetü'l-ibn	2806

SAYFA NO : 31   BELGE NO : 61

Medîne-yi Amid mahallâtından Fâtîh Mehmed Paşa Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâalik olan Çilingir ohan veled-i İlkiya'nın veraseti zevce-i metruklesi Emasaye bint-i Osib ile sulbâ sagîr oğlu Ovanis ve sagîr kızı Eyle'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olundan sonra vâlideleri Kâdîsiye sagîran-ı mezbûrana kibel-i şer'-i enverden vasi nasb ta'yin olunan vâlidesi Emaseye bint-i Osib taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garradan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. 28

Receb sene 1154

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk saruğ	1	300
Köhne çuka biniş	1	810
Köhne kaftan	2	180
Köhne çakşır	1	210

Köhne don gömlek	-	280
Köhne kutnı gömlek	-	270
Taht	-	240
Cem'an yekûn		2100

Hâlk-i mesfûr ile karîndaşı İliksan'ın beyninde müsterek olan eşyâsı defteridir ki nîfî hâlik-i mesfûrun müsterek nîsf-ı âheri zevce-i mezbûr ilksan'a def^z ve teslim olmuşdur.

Köhne sagîr halî	5	1380
Köhne kilim	1	180
Dolab	2	480
Köhne şilte	3	720
Köhne yorgan	6	1440
Köhne döşek	3	720
Sagîr yasdîk	2	180
Köhne minder	1	120
Köhne kilim	1	360
Yan halî	-	660
Def'a yorgan	5	960
Köhne döşek	2	480
Kalay	.....	.....
Fican, hurdevât	-	300
Teşt kazgan	1	1080
Tencere	3	840
tâbe	3	180
Def'a kazgan	2	1320
Şam'dan, ateş küreği	1	180
Kebîr havan	-	570
Sagîr havan	-	60
El ibrik	-	60
T'abak	2	300
Vasat sini	2	1080
Sahan	27	1080
Na'lîni	27	480
Mangal	-	240
Kepçe, kefkir	1	180
Menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr	-	24600
Çilingir dükkânında olan.....	.....	.....
Cem'an yekûn		66660

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâsesi defn ve ilkâya	2400
Resm-i 'âdi	600
Kalemiye, hûdamiye, ihmariye	120
Cem'an yekûn	3120

Sahhü'l-bâki li't-taksimi beyne'l-verese	21200
Hissetü'l-zevc	2640
Hissetü'l-ümm	3540
Hissetü'l-ibn	10000
Hissetü'l-bint	5000

SAYFA NO:32   BELGE NO: 62

Medîne-yi Amid mahallâtından Hüsameddin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdurrahman Ağa ibn-i Abdullah'ın veraseti zevce-imenkuhe-i metrukesi Rukiye Hatun ibnet-i el-Hac İbrahim ile subî sagîr kızı Hâdîce'ye ve mutevefâyı mezbûrun firâşından hâsîl zevce-i mezbürenin batnında mübeyyin olan hamle münhsir olduğu şer'an-zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra kîbel-i şer'-i enverden vâsi nasb olunan vâlideleri mezbûre Rukiye Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib- i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi gurre-i Şa'banu'l-muazzam sene erba'ave hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KİYMET
Piştö ma'a	.....	.....
Simli kılıç	1	2280
Bıçak	-	150
Köhne kutni kaftan	1	540
Köhne saye çuka biniş	1	2160
Köhne çakşır	1	420
Köhne çuka çakşır	1	960
Köhne ..... kürk	1	600
Köhne nafe kürk	1	780
Köhne siyah kedi kürkü	1	597
Köhne sade	1	120
Köhne şikem kürk	1	120
Köhne çuka dolama	1	1047
Köhne kilim	-	300
Köhne yan halısı	1	720
Köhne şilte mak'a'd	4	1260
Köhne yorgan	4	960
Köhne döşek	2	720
Köhne yasdık	5	960
Bube yasdık	1	90
Köhne sagîr halı	1	360
Sagîr sini	1	720
Fincan,kahve ibriği	-	120
Sagîr tâbe	1	60

Mahlut bakır	-	3360
Simli hançer	1	1380
Kır ağır tay eger takımı	(1Re's)	9570
Cem'an yekûn	31800	
Be-hesâb guruş		265

Müteveffa-yemezbürenin ber-mûcib-i temessükâtzimem babında olan alacağıdır.

Der-zimmet Gülekli Ağası Mustafa	1800
Der-zimmet Behram Ağa	13560
Der-zimmet Arap Halil	920
Der-zimmet Ahmed Kahya	600
Der-zimmet Bismiloğlu Süleyman	7920
Der-zimmet Tayyaroğlu Mustafa	4680
Der-zimmet Şlah kulu oğlu Yusuf	1800
Der-zimmet Maksud oğlu Hüseyin	3000
Der-zimmet Abbas	1800
Der-zimmet Mahmud	1650
Der-zimmet Halid	1800
Der-zimmet Murtaza	5160
Der-zimmet Abbas	7320
Der-zimmet Deli Ali	1680
Der-zimmet Tayyaroğlu Mustafa	1020
Der-zimmet Arab Aslan	1560
Der-zimmet Gürzi Hüseyin	1080
Der-zimmet Şadadlı Yusuf	1800
Der-zimmet Abbas	6720
Arab Şerifi Salih	900
Der-zimmet Arab Ahmed	?
Der-zimmet Allahverdi oğlu Haydar	?
Der-zimmet Beloğlu Hüseyin	300
Der-zimmet Bekir Mirza	3600
Der-zimmet Köse Obis	1050
Der-zimmet Deli Beğ oğlu Mustafa	5700
Der-zimmet Abbas oğlu Mutafa	2040
Der-zimmet Ak hüseyinli Kara Hasan	930
Der-zimmet Molla Hakkı	4440
Der-zimmet Arab Kasım	1050
Der-zimmet Kemşo oğlu	2700
Der-zimmet Bozo kefere	900
Der-zimmet Bakkal Ali	14160
Karye-i..... hasıl olan mahsulat hinta,şa'ir,darı nohud	54440
Manzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr	30000
Cem'anyekûn	199680
Baha-i eşyâ	31800
Be-hesâb guruş	1922

MINHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	671
Resm-i ‘âdi	5820
Kalemiye,hûdamiye,ihzâriye	1200
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	16800
Deyn-i müsebbet Kaynana Emine Hatun	18000
Dellâliye ve kâtibiye, hammaliye	600
Cem'an yekûn	49140

Sahhü'l-bâkû li't-taksim-i beyne'l-verese		168340	
		Menzîlde	Toplam
Hissetü'l-zevc	21042	3750	24792
Hissetü'l-hamil	98200	17434	
Hissetü'l-bint	49100	8817	

SAYFA NO:33   BELGE NO:63

Husus-ı âtî'l-beyânın mahalinde eş-Şeyh Mehmed bin es-Seyyid Ali Efendi ta'yin ve ırsâl olunub oldahi Medîne-yi Amid mahallâtından Mehmed Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mumcu Mustafa Beg menziline varub zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmir müslimun huzurlarında muakked meclis-i şer'-i benur idub menzil-i mezbûrda sâkin iken bundan akdem vefat iden Medine bint-i es-Seyyid İsmail'in verâseti sadri kebîr oğlu gâibu'l-ani'l-beled Ali ile sadriye kebîr kızı H âdîce'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra gâib-i mezbûr üzerine kîbel-i şer'-i enverden kayyım ve nâib menâb nasb ve ta'yin olunan Mumcu es-Seyyid Hüseyin bin Mahmud meclis-i ma'kud-ı mezbûrda işbu ba'isu'l-lu'tab H âdîce bint-i Mustafa mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idub işbu sâkin oldukları menzîlde gâib-i mezbûrun vâlidesi Müteveffa-yı mezbûreye zevcinden emanet iden sekiz sehimden bir sehm ve ba'dehu fevt olan Mehmed'den isabed iden salis hisse-i şai'yası 'ala fevlci'l münasaha iki yüz seksen sehmden altmış sekiz sehm hissemi taleb iderum sual olunub takrîr-i tahrîr ve mûcib-i şer'isi ihrâr olunması matlubumdur dedikde gibbe's-sual mezbûre H âdîce Hatun vâlidesi mezbûre Medine zevcinden ve oğlundan zîkr olunan altmış sekiz sehm hisse isâbetini ikrâr idub lâkin vâlidem müteveffe-yi mezbûre tarih-i kitâbdan altı ay mukaddem hal-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhâtînde hisse-yi mezkureyi bana huzur-ı üç yüz guruşa bey'-i bat-ı sahîh-i şer'iye bey' ve teslim ve semenî olan meblâg-ı mezbûr üç yüz guruşa tamamen yedimden ahz idub hisse-i mezbûr ol vecihle mûlk-i müsterâmdir deyu def'le mukâbele idecek gibbe'l-istinkâk ve'l-inkar müddiye-yi mezbûreden def'-i meşrûha mübeyyîne beyyîne taleb alındıkda udul-i

ahrar-ı ricâl-i müsliminden Bengüzâde el-Hâc Mahmud Efendi bin Molla Ömer ve es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid İbrahim meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda hazırlân olub eserü'l- istîşhad fi'l-hakika müteveffe-yi mezbûre Medîne bint-i İsmail nâm Hatun hal-i hayatında tarih-i kitâbdan altı ay mukâddem zevcim müteveffe-yi mezbûrdan isâbet iden hisse si ve oğlundan isâbet iden 'ala fevki'l- münasaha iki yüz seksen sehmden altmış sekiz sehm hissesini kızı müddekiye-yi mezbûre H âdîce Hatun bizim huzurumuzda üç yüz guruşa bey bat-ı sahiheyi şer'iye ile bey' ve temlîk ve teslîm idub semenî olan meblâg-ı mezbûr üç yüz guruşa mezbûre haz ve kabz idub bizleri eşhâd ddahi itmişir biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz ve şehadet dahi ideruz deyu her biri edâ-yi şehadet-i şer'iye eyledüklerinden sonra ba'de't-ta'dil ve tezkiye şehadetleri Mekbûle olmağın Mevlâna mumâ ileyhin mahalinde ketb ve ba'dehu ma'an ba's olunan Çukâdar el-Hâc Hüseyin ve muhzır el-Hâc Ömer ile meclis-i şer'e gelüb 'ala vukua inhâ ve tekrîr etmeğin mücebiyle es-Seyyid Hasas'ın menzil-i mezbûr 'adem-i muarazında müdde-i mezbûre H âdîce'nin mülk-i müşterası olduğuna hükm-i şer'iyle ma vaka bi't-taleb ketb olındı. Fi 5 Şa'banu'l-muazzam. 1154

Şahudu'l-hal

Mustafa bin Mehmed, Ahmed bin Abdullah, Süleyman bin Isa

SAYFA NO : 33   BELGE NO : 64

Medîne-yi Amid mahallâtından Fâtih Mehmed Paşa Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Medîne bint-i İsmail'in veraseti sadri kebîroğlu gâibu'l-'ani'l-beled Ali'ye ve sadriye kebîr kızı H âdîce'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra gâibi'l-'ani'l-beled yerine kayyım ve nâib-menâb nasb ve ta'yin olunan enîtesi Muhyiddin Hüseyin taleb-i ma'rifetiyle cânib-i şer'i'at-i garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. 5 şa'banu'l-muazzam sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Meksûr zümrûd küpe	1	900
Köhne sincab kürk	1	1560
Köhne kutnu zıbun ve don	1	570
Köhne hane biniş	1	381
Köhne kavuk 'aziye	1	243
Köhne hamam rahtı	1	530
Köhne melez gömlek	3	360

Köhne alaca çarşeb	1	351
Köhne kürk	1	195
Köhne boğça	1	24
Köhne sepet	1	80
Köhne kuşak	1	90
Köhneyorgan,döşek,yasdık	1	450
Sağır sahan	3	102
Camtabak,ibrik	1	82
Hamam leğeni	-	180
Hamam halısı	1	180
Hödük papuç	-	78
Mevcûd akçe		4800
Cem'an yekûn		55440
Be-hesâb gurus		461 g

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ıskât-i salât ve hatm-i kur'an ve mevcûd hayrât ber-mucib-i vasiyet	1440
Resm-i 'âdi	1400
Kalemiye,hüddâmiye,ihzâriye	300
Dellaliye ve kâtibiye,hammâliye	210
Vasiyet-i mu'tak Mehmed	1200
Vasiyet-i mu'teka Naile	1200
Cem'an yekûn	18680

Sahhü'l-Bâkî lî't-taksîm-i beyne'l-verese	36780
Hissetü'l-ibnû'l-gâîb Ali	24506
Hissetü'l-bint H âdîce	12253

SAYFA NO: 34   BELGE NO:65

Medîne-yi Amid mahallâtından Lale Beg Mahallesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Meryonis bint-i Arslan'ın verâseti sadriye kebîr kızları Vesi'ye ve Nasliha'ya ve Seydi'yeve Merte'ye ve li-ebeveyn er karîndaşı gâibu'l-'âni'l-beled Semresi'ye ve kız karîndaşı Mecme'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkikoldukdan sonra gâib-i mefsûr yerine kîbel-i şer'-i kayyım ve nâib-menâb nasb ve ta'yin olunan enîstesi eblehed bint-i sagîr Şahin taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne-l verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi't-tasi' min-şehr-i Şa'banu'l-muazzam sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Altun ahmer bilezik	2.5 miskâl	10080
Zümrüt küpe	1 Ç	2040
Altun sim ve hâtîm	2	300
Köhne sincab kürk	1	1260
Köhne kedi kürkü	1	690
Köhne hatani alaca	1	750
Köhne alaca sade	3	1110
Köhne kutni zübün	2	420
Köhne kutni don	1	1800
Köhne mendil	1	300
Köhne gömlek	1	150
Köhne 'aziye	1	144
Köhne çuka binis	1	450
Yorgan,minder,yasdık	1	580
Hamam rahti,ma'a peştamal	1	180
Mukaddemâ hâlik olan zevci Saruhan'dan eşyâsına hissesi		8640
Yine hâlik-i mefsurun sülüs menzilinde hissesi		9600
Hâlik olan oğlundan isâbet iden sülüs menzil		3990
Baha-i şirivgan		5400
Cem'an yekûn		82860
Be-hesâb gurus		690 buçuk

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşes-i defn ve ilkâya	5700
Resm-i 'âdi	2070
Kalemiye,hüddâmiye,ihzariye	410
Dellâliye ve kâtibiye,hammâliye	480
Cem'an yekûn	8700

Sahhü'l-bâki li't-taksim-i beyne'l-verese	74160
Hissetü'l-bint	12360
Hissetü'l-bint	12360
Hissetü'l-bint	12360
Hissetü'l-ah	16480
Hissetü'l-uht	8640

SAYFA NO :34   BELGE NO : 66

Medîne-yi Amid mahallâtından Ali Paşa Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Aişe bint-i Abdulla'ın verâseti zevci Ebubekir bin Arslan ile dayısı Yusuf'a münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olundan sonra gâib-i mezbûr yerine kîbel-i şer'-i enverden kayyım ve naîb-menâb nasb olunan kızı Ümmühanîaleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'lveresetaksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere

fi'l-yevmi't-tasi' min şehr-i şabu'l- muazzam sene erba'a ve hamsin ve mi'ete
ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Sim bilezik	2	460
Çingan işi küpe	1	210
Sim kemer	1	540
Köhne sade zübün,çuka biniş gömek,don	-	450
Köhne cădük papuç	1	30
Köhne hamam rahti	-	150
Köhne beyaz ikram	1	75
Çikrik sepet	1	81
Yorgan,minder. Yasdık	-	240
Mehr-i Der-zimmet-i zevc	-	600
Cem'an yekûn		2880
Be-hesâb guruş		64

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	240
Resm-i 'âdi	72
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	66
Cem'an yekûn	408

Sahhü'l-bâki li't-taksîm-i beyne'l-verese	2476
Hissetü'l-zevc	1236
Hissetü'l-hala	1236

SAYFA NO : 34   BELGE NO : 67

Medîne-yi Amid mahallâtından Kılıç Beg Mahallesinde sâkin iken bundan
akdem fevt olan Katırıcı se-Seyyid Ahmed bin el-Hac Hasan'nın verâseti zevce-i
menkûhesi Rukiye bint-i Mehmed ile sulbsagîr oğulları Halik ile Mustafa'ya
münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk oludan sonra sagîrân-ı mezbûrana
kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan es-Seyyid Recep taleb-i ma'rifetîyle cânib-i
şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-
vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâbi'min-şehr-i Şabu'l-muazzam
sene erba'a ve hamsin ve mi'eteve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne fes	1	138
Köhne kaftan	1	180

Köhne sade	1	80
Köhne çuka biniş	1	888
Köhne dolama çuka	1	150
Köhne çuka biniş	1	360
T'abanca ma'a	1	780
Köhne kalkan	1	90
Kara kırılı kılıç	1	850
Köhne sarug	1	75
Fincan	10	180
Köhne kilim	3	627
Köhne yan halı	1	210
At çuli	1	135
Köhne yorgan,döşek,yasdık	-	657
Süzgi	1	54
Teşt	1	540
Sagîr nukre	1	780
Gügüm	1	315
El leğeni	1	120
Üskure	-	244
Sahan ma'a kapak	5	765
Sagîr sahan	11	570
Kepçe,tâbe	1	90
El ibrik	1	180
Sim tas	-	120
Tencere	1	90
T'abakçe	-	90
Köhne tarekli zübün	1	254
Derzi Mustafa yediyle teslim olunan akçe		4740
Köhne garar		75
Karındaşı es-Seyyid Receb yediyle teslim olunan akçe		6000
Cem'an yekûn		23520
Be-hesâb guruş		196

MİNHÂ EL-İHRACAT

Resm-i 'âdi	450
Kalemiye,hûddâmiye,ihzâriye	90
Dellâliye ve kâtibiye,hammâliye	270
Mehr-i müecel-i müsbet zevci mezbûr	9600
Deyn-i müsebbet zevce-i mezbûr	600
Deyn-i müsebbet Ali bin Mehmed Beşe	1740
Deyn-i müsebbet es-Seyyid Ahmet	1800
Deyn-i müsebbet Tütüncü el-Hac Yusuf	240
Deyn-i müsebbet el-Hac İbrahim	450
Deyn-i müsebbet Nalbant.....	270
Deyn-i müsebbet Çulçı Ogib	300
Deyn-i müteferrika	
Deyn-i müsebbet Halime Hatun	300
Cem'an yekûn	21570

Sahhü'l bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	1950
Hissetü'l-zevc	243
Hissetü'l-ibn	853
Hissetü'l-ibn	853

SAYFA NO : 35 BELGE NO : 68

Fi'l-âsl Derkernis aşiretinden olub Medîne-yi Amid'de vaki' Dağ kapusu hârîcinde Ar'abalarda sâkin iken bundan akdem fevt olan Memed bin Abdullah'ın vâris-i'ma'rufu ve ma'ruf zevcesi bulunmamağla hâliyâ Medîne-yi Amid'de bi'l-fi'l voyvoda ve emin-i beytü'l-mâl olan iftihâru'l-emâcid ve ikram sa'adetlu Halil Ağa bin Mustafa Ağa tarafından cem'i-beytü'l-mâl için cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve emin-i beytü'l-mâla def've teslim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-sabi' ve'l-ışrin min şehr-i Recepü'l-mücerreb sene erba'a ve hansin ve mi'ete ve elf

Mevcûd bulunan eşyâsı furuht min-haysi'l-mecmu'	1410
---	------

MİNHÂ EL- İHRÂCÂT

Resm-i 'âdi	120
Resm-i voyvoda	120
Hüddâmiye	60
Kalemiye,çukâdariye	60
Dellâliye	60

Sahhü'l-bâkî emin-i beytü'l-mâla def've teslim olunan	990
---	-----

SAYFA NO : 35 BELGE NO : 69

Medîne-yi Amid mahallâtından İbn-i Sin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ebubekir ibn-i Mehmed'in verâseti subbî sagîr oğlu Bekir ve subbîye sagîr kızı Ümmühaniye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra sagîrân-ı mezbûranın ba-hüccet-i şer'iyye vasiyi muhtarı olan işbu ba'isul-kitâb el-Hac Ahmed bin Ömer taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-rabi' 'aşere min şehr-i şa'banü'l-muazzam sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk , çuka destar	1	720
Köhne bez kaftan	1	240
Köhne kemerband,kuşak	1	600
Köhne beyaz sade ma'a zübun	4	840
Köhne beyaz kuşak	1	240
Köhne gömlek don,derlik	1	480
Köhne sansar parçası,dolama, kürk	1	1200
Köhne bez kablı sincab kürk	1	1000
Köhne nâfe kürk	1	720
Köhne yeşil çuka biniş	1	1080
Köhne çuka çakşır	2	600
Simli bıçak	1	600
Sağır ..... peştahta	1	600
Fagfur kıldân	1	300
Fagfur kâse	20	168
Fagfur fincan	27	600
Sim zarf	5	720
Ceviz zarf	3	180
Köhne yorgan	7	2160
Köhne döşek	3	840
Tüy yasdık	2	290
Köhne k âdîfe yasdık	6	4960
Köhne şilte ve yemeni mak'ad	4	840
Köhne orta hali	1	1800
Köhne yemeni yasdık	2	240
Tunur yorgan kürsi	1	1620
Üskure	15	720
Leğen ibrik	1	300
Şam'dân,kürsi	1	180
Sağır satıl	1	180
Sağır havan	1	120
Müteveffa-yı mezbûrun karîdaşı Mehmed beg ile müşterek nefs-i menzil		84840
Sim ve altın hâtîm	2	960
Mevcûd akçe		360000
Cem'an yekûn		472320
Be-hesâb guruş		3936

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn	3600
Resm-i 'âdi	1200
Kalemiye,hüddâmiye,ihzâriye	2400
Cem'an yekûn	18000
Be-hesâb guruş	150

Sahhü'l-bâkî li't-tasîm-i beyne'l-verese	454310
Hissetü'l-ibn	306880

SAYFA NO : 36 BELGE NO : 70

Medîne-yi Amid mahallâtından Bahâeddin Mahallesinde sâkin iken Fahru'l-müderrisîn Abdulkerim Efendi'nin odasında bi'l-müsâfere sâkin iken bundan akdem fevt olan Osman bin Abdullah'ın zâhirde varîsi bulunmamağla haliya Medîne-yi Amid'de bi'l-fî'l voyvoda ve emin-i beytü'l-mâl olan iftihâru'l-emâcid ve'l ekârim sa'adetlu Halil Ağa ibn-i Mustafa Ağa tarafından beytü'l-mâlı cem' ve tehsis için ta'yin olunan Mehmed Salih taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ışrîn min şehr-i şâ'banu'l-muazzamsene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Simli kılıç	1	1020
Köhne kemerbend,kuşak	1	180
Köhne çuka dolama	1	714
Köhne çuka biniş	1	180
Köhne kutnu zübûn	1	220
Köhne kavuk destar	1	600
Köhne çuka yağmurluk	1	255
Köhne bez libâs	1	1980
Hendegari boğça	8	1950
Pişto,vezne,palaşka	1 Top	1950
Köhne heğbe	1	
Nukud akçe		
Lulecilerden makbuz		10320
Cem'an yekûn		21360
Be-hesâb guruş		178 g

MÎNHÂ EL- İHÂRACÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salat	720
Rsem-i Ma'rifet Efendi	2160
Kalemiye,hüddâmiye,ihzâriye	420
Voyvoda	
Cem'an yekûn	5880

Sâhhü'l-Bâkî Emin-i mûma ileye def've teslim olunan	10480
--	--------------

SAYFA NO : 36 BELGE NO : 71

Medîne-yi Amid mahallâtından Rubaiye mahallesinde sâkin iken bundan akdem düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Helvacı zâde el-Hâc İsmail bin Ahmed'in verâseti zevce-i menkûhe Aişe bint-i Mustafa ve 'ammizâdesi Abdulkерim'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehkîk olundan sonra bi't-taleb ketb ve tahrir ve müsebbet olan deynine tevzi've gurama' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâni 'aşere min-şehr-i şâ'banu'l-muazzam sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KIYMET
Köhne kavuk,saruğ	1	60
Köhne çuka biniş ve kürk	1	385
Köhne kaftan zibûn	1	287
Köhne don,gömlek	1	90
Köhne şilte mak'ad	1	670
Köhne orta hali	1	660
Köhne yorgan	4	1071
Köhne döşek	3	459
Köhne yasdık	1	369
Köhne kilim	1	90
Tencere	1	210
El ibrik ve kahve ibrik	1	90
Satılı,kepçe,kefkir	1	180
Sahan	7	270
T'abak,lengeri	-	327
Teşt	1	561
Tahta dolab	-	315
Odun,kömür,dögme,burgul	-	720
İsmail Ağadan makbuz		2400
Cem'an yekûn		10320
Be-hesâb guruş		76

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT		'Anî'l-guremâ
Techîz-i tekfin	930	
Resm-i 'âdî	258	
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	60	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	225	
Mehr-i müeccelel zevce-yi mezbûr	1800	1330
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezbûr	3600	2760
Deyn-i müsebbet el-Hâc ismail	4560	3480
Deyn-i müsebbet Neslihan	430	660

Deyn-i müsebbet Saliha Hatun	480	660
------------------------------	-----	-----

SAYFA NO : 36 BELGE NO : 72

Medîne-yi Amid mahallâtından Hoca Maksud mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Merkos veled-i Bagdeser verâseti zevce-i metrûkesi Soyman bint-i Eyyob ile sulbî kebîr oğlu gâib-i 'ani'l-beled Begon'e ve yine kebîr oğlu Eygob'a ve sulbî sagîr oğlu Eytanos'a ve sulbîye sagîr kızı Toma'ya münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra gâib-i mefsûryerine kayyım ve sagîran'ı mezbûrana kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan vâlideleri işbu baisul-rakam Sogmon veled-i İgor taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-i garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrin min-şehr-i Şa'ban sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk alaca saruç	1	120
Astar ma'a çuka	1	180
Köhne zübün don gömlek	1	285
Köhne kilim ve şukke	1	1080
Meksûr dolab	2	1020
Şilte ve yemeni mak'ad	6	1440
Mitil yorgan, yasdık	3	330
Köhne yemeni perde ve şîsi	1	360
Köhne yasdık	6	840
Köhne yorgan	6	2160
Köhne döşek	2	480
Nim fağfur kâse	8	360
Kütahya fincan,tabak	-	180
Şem'dân	2	360
Sagîr havan	2	240
Satılık	1	240
Sini	3	720
Kalay kukuma	6	360
Kalay lengeri	7	720
Üsküre, na'lîni,kahve ibrik	1	180
Camtabak	1	120
Palaska,vezne, şuhe fincan	-	240
Necef kadeh	2	60
Fağfur simli	1	300
Sandukça	1	120
Meşattabak (?)	4	360
Sagîr minder	4	240
Tüyü yasdık	2	300

Muşanba	.....	.....
Deri sagîr	1	120
Kır kukuma	1	60
El leğeni	1	120
Sagîr sahan	42	2760
Sagîr lengeri	4	180
Sagîr na'lini	45	840
Teşt	1	540
Sagîr kantar	1	60
Köhne kilim ve hurç	2	480
Şem'dân kürsi	1	60
Kebîr tencere	1	720
İplik (?) ma'a kazgan	1	1440
Kulplı satıl	1	180
Tencere	2	600
Tâbe	2	180
Tahta anbar	7	2880
Tahta sagîr hurdevât hane	-	5400
Menzil-i sekenîder-mahalle-i mezbûr	-	92000
Der-zimet-i Yemlihan	-	66000
Der-zimmet-i Kersid	-	19800
Leğen ibrik	-	240
Hurdevât	-	120
Cem'an yekûn		217320
Be-hesâb gurus		1811

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Laşesi defn ilkâya	6000
Resm-i 'âdi	5400
Kâlemiye, hüddâmiye, iihzâriye	1080
Cem'an yekûn	12480
Be-hesâb gurus	104

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i verese	2054840
Hissetü'l-zevc	25690
Hissetü'l-ibn	51260
Hissetü'l-ibn	51260
Hissetü'l-ibn	51260
Hissetü'l-bint	25690

SAYFA NO : 37   BELGE NO : 73

Medîne-yi Amid mahallâtından Lale Beg Mahallesinde sâkin iken bundan akdem düyûnu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Hamamcı Mehmed bin Mehmed'in zevce-i menkûhatı Fatma kadun bint-i Abdullah ve Aişe bint-i Abdullah ile sadriye kebîr kızı Aişe'ye ve sagîr kızı Rukiye'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve oldukdan sonra sagîr-i mezbûreye kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb veta'yin

olunan vâlidesi mezbûr Aişe taleb-i ma'rifetiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-ashâb-ı duyuna tevzi' ve gurama olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehr-i Şa'banu'l-muazzam sene reba'a vehamsîn ve mi'ete ve elf

Şahudu'l-Hâl

El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Yusuf, Topal Hasan Çelebi, Hüseyin Ağa bin el-Hâc Ömer Ağa, Osman Ağa bin el-Hâc Ömer Ağa, Adab Ağa bin el-Hâc Ömer Ağa

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne destar	2	687
Köhne çuka biniş ve dolama	1	940
Köhne çuka ve dolama	1	485
Köhne kumaş kuşak	1	480
Köhne nâfe kürk	1	330
Köhne şikem kürk	1	105
Köhne boşende (?)	1	120
Köhne kaftan sade derlik zübün	1	450
Simli hançer ma'a tesbih	1	470
Lule yüzük	1	630
Köhne çuka yağmurluk	1	320
Köhne çuka çakşır	1	240
Ketan gömlek	1	90
Köhne sebet	2	196
Fagur fincan, kêse, tabak	-	351
Köhne tenur yorgan	1	432
Köhne yorgan	7	1173
Köhne yasdık	6	640
Köhne döşek	2	418
Köhne şilte	3	705
Tüy yasdık	4	180
Köhne demir mak'ad	2	330
Köhne bayburt ve cacım	-	410
Köhne yasdık	2	438
Taht	1	540
Tenur kürsi	1	70
Teşt ma'a kazgan	1	1168
Vasat sini	1	540
Sağır sin	1	84
Gügüm	1	456
Kulplı satıl	2	18
Tencere	1	450
Fener	1	142
Satıl ma'a kapak	1	156
Pêşhûn	1	42
Şem'dân	1	60

Leğen, ibrik	1	480
Sahan	2	267
Lengeri, na'lini	-	255
Kilid ma'a miftah	-	24
Bulunan akçesi (.....) min haysi'l-mecmu'		.....
Ber-mücib-i temessükat ve defterinden çıkan makbûz ve gayri makbûz min haysi'l-mecmu'		.....
Mevcûd çıkan akçe		17040
Cem'an yekûn		7580
Be-hesâb guruş		632

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT		'Anî'l-guremâ
Techîz-i tekfîn ve ıskât-ı salât	7200	
Resm-i 'âdî	1890	
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	480	
Dellâliye, kâtibiye, hammâliye	480	
Mehr-i müecel zevce-yi mezbûr	12000	9240
Fatma		
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezbûr	6000	4980
Fatma		
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	6000	4980
Aişe		
Hane icâresi üç aylık	1530	1200
Deyn-i müsebbet Şeyhîmus	165	120
Deyn-i müsebbet Fatma	165	120

SAYFA NO : 37   BELGE NO : 74

Medîne-yi Amid mahallâtından Hoca Hacedur mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Mardoros veled-i Mardoros'un verâseti vâlidesi Kâdîsi bint-i Mefake'ye ile li-ümm kız karîndaşları Maria'ya ve halime ve 'ammisi Elkob'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-iâtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis min-şehr-i Şevvali'l-mükerrem sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

Ber-mucib-i defter-i kassâm isabet iden hisse-i şai'ası min haysi'l-mecmu'	2247 guruş
Kendünün nişan altunu	66 guruş
Cem'an yekûn	2313 guruş

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	58 guruş
Kalemiye, hüddâmiye,	12 guruş
Cem'an yekûn	70 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	2243 guruş
Hissetü'l ümm	373.5 g 40 a
Hissetü'l-uht li-ümm	373.5 g 40 a
Hissetü'l-uht li-ümm	373.5 g 40 a
Hissetü'l-uht li-ümm	1121 g 40 a

SAYFA NO : 38   BELGE NO :75

Medîne-yi Amid mahallâtından Şeyh Yasin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Tuz eken Mehmed bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûhesi Hâdîce bint-i (.....) ile sulbî kebîr oğulları gâibü'l-'ani'l-beled Mustafa ve ismail ve Hasan'a ve kebîr oğlu Abdullah ve kebîr kızı Ümmühani'yeve sagîr oğlu Mustafa'ye ve sagîr kızı Fatma'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra sagîran-ı mezbûrana vasi-i kayyım nasb ve ta'yin olunan vâlideleri mezbûre H âdîce Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmsin min şehr-i Şevval-ı mükerrem sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne gömlek zibûn	1	90
Tenur yorgan kürsi	1	300
Köhne yorgan döşek mak'ad	6	951
Köhne kilim	1	281
Cacım	1	33
Fener, şen'dan, na'lîni, ibrik, sahan, tencere, ateş küreği	-	300
Köhne taht	-	95
Küp, ... , balta	-	210
Hinta	1.5 keyl	720
Pekmez odunu	-	240
Der-zimet-i Hüseyin		600
Menzil-isekanın sülüşanın iki sene mukaddem zevce-yi menkûhesi H âdîce'ye yetmiş guruşa bey' elediği müsebbet olub baki kalan bir sülüs menzil baha ve nakdisi alınmışdır	?	?

Cem'an yekûn		8880
Be-hesâb guruş		74

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-itekfin	560
Resm-i 'âdî	222
Kalemiye, hüddâmiye,ihzâriye	60
Deyn-i müsebbet Kirişçi Halil	720
Deyn-i müsebbet Mehmed	240
Deyn-i müsebbet Molla Osman	120
Deyn-i müsebbet Osman Ağa	360
Dellâliye ve kâtibiye, ihzâriye	150
Cem'an yekûn	2443

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	940
Hissetü'l-ibn	940
Hissetü'l-ibn	940
Hissetü'l-ibn	940
Hissetü'l-ibn	940
Hissetü'l-ibn	940
Hissetü'l-bint	470
Hissetü'l-bint	470

SAYFA NO : 38   BELGE NO : 76

Medîne-yi Amid mahallâtından ..... sâkim iken bunfan akdem düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Çavuşzade Osman bin Mehmed'in zevce-imetrûkesi Aker bint-i Elhaset ile sulbîye kebîr kızı Hamire'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra cânib-i şerî'at-ı garrâdan beyne'l-duyuna (tevzi') olunan eşyâsı defteridir ki ber-cevh-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis min şeh-i Zilka'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne çuka biniş	1	270
Köhne çakşır	1	150
Köhne kürk	1	120
Köhne bayburt	1	180
Köhne alaca çarşeb	1	75
Köhne yorgan	8	1684
Köhne kıyı minder	6	805
Köhne yasdık	9	684
Dolab, taht, tenur kürsi, küp	1	438
Köhne cacım	8	391

Lengeri	3	140
Üskure	4	120
Tencere	1	195
Terazu	1	84
Tâbe, şem'dân	1	75
Tâbe	1	75
Sini	1	495
Teşt kazgan	1	945
Çanak hurdevât	-	90
Fener	1	60
Cem'an yekûn		6960

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-i salât	1620	'Anî'l-guremâ'
Resm-i 'âdî	174	
Kalemiye, hûddâmiye, ihmâriye	36	
Dellâliye ve kâtibîye	198	
Mehr-i müsebbet zevce-i	6000	2250
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezbûr	3600	1351
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezbûr	3600	1351

SAYFA NO : 38   BELGE NO : 77

Medîne-yi Amid mahallâtından Ali Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Molla Halil bin Kebender'in verâseti zevce-i menkûhesi Hanife bint-i Mehmed'e ve kebîr kızı Fatma'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukdan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-i garrâdan tahrir ve bi'l-vâsiyet'ş-şer'iyye beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmîs 'âşere min-şerhr-i Şevvalî'l-mükerrem sene erba'a ve hamsîn ve miête ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne döşek, yorgan, yasdık	1	720
Köhne kilim, şukke, çuval, hurç	-	480
Tencere, tâbe, sahan, hurdevât	-	480
Salih nâm karyede vaki' bağ	500 tiyek	7200
Menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr	-	1380
Menzil-i sükkandan ihrâc olunub zevcesine fûruht	-	2400
Cem'an yekûn		25080
Be-hesâb guruş		209

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	600
-------------	-----

Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	120
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	4800
Cem'an yekûn	5420

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	2460
Hissetü'l-ibn	11466
Hissetü'l-bint	5723

SAYFA NO :39   BELGE NO : 78

Medîne-yi Amid Mahallâtından Mehmed Paşa Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Temurçin(?) Ovanis veled-i Mardors'un verâset-i zevce-i menkûhesi Sultan bin-i Gergosu ile sulbî kebîr oğulları Bedros ve Gorgir ve Befos'a ve kebîr kızı Maria'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-ışrîn min-şehr-i Şevvali'l-mükerrerm sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne istiranç çuka	1	60
Köhne kaftan, kuşak, don, gömlek	1	562
Köhne kilim	1	300
Meksûr dolab	2	240
Kumkuma	3	150
Tenur yorgan, kürsi	1	600
Teşt kazgan	1	1080
Sahan	10	360
Tencere	2	420
Tâbe	1	120
Kepçe, kefkir	1	60
Yağdan	1	60
Şem'dân	1	120
Sini	2	600
Fincan, kâse, hurdevât	-	180
Hînta ma'a çuval	-	1560
Tahta anbar	1	480
Tahta sitar	1	480
Küp, zehair, hudevathane	-	2040
Temur akçesi	-	3000
.....	.....	.....
Hudevat dükkan	-	2760
Cem'an yekûn		36000
Be-hesâb guruş		300

MİNHÂ EL- İHRÂCÂT

Resm-i âdî	900
Kâlemiye, hüddâmiye, ihmâriye	180
Laşesi defn	1800
Cem'an yekûn	2880
Be- hesab guruş	24

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	4140
Hissetü'l-ibn	8280
Hissetü'l-ibn	8280
Hissetü'l-ibn	8280
Hissetü'l-bint	4 1 4140

SAYFA NO : 39   BELGE NO : 79

Medîne-yi Amid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Ovanis veled-i Mardoros'un verâset-i zevce-yi metrûkesi Osibe bint-i Eyfireye ile subî kebîr oğulları Henna ve Bedros'a ve sağîr oğlu Begos'a ve sağîr kızı Maria'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra sağîran-ı mezbûrana kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan vâlideleri mesfûre Osibe taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan terekesi defteridirv ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Min gurre-i Zilka'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk saruk	-	150
Don gömlek zübûn	1	90
Köhne kuşak	1	40
Köhne kaftan	2	210
Köhnekutnî zübûn	1	120
Köhne kedi kürk	1	240
Köhne çuka biniş	1	200
Köhne yorgan, dösek, yasdık	1	600
Köhnekilim	1	240
Vasat tencere	2	500
Tâbe	1	120
Kepçe kefkir	1	60
Sagîr havan	1	90
.....		
Sagîr ayine	1	300
..... bilezik	-	200
Terazu peştahte	-	240
.....		
Elvan ibrişim	10	300

Hurdevât, iğne	-	300
Cem'an yekûn		6000
Be-hesâb guruş		50

MİNHÂ EL- İHRÂCÂT

Lâsesi defn	600
Resm-i 'âdî	150
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	30
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	90
Cem'an yekûn	870
Be-hesâb guruş	7 g 1 rub'

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	5130
Hissetü'l-zevc	645
Hissetü'l-ibn	1290
Hissetü'l-ibn	1290
Hissetü'l-ibn	1290
Hissetü'l-bint	645

SAYFA NO : 39   BELGE NO :80

Medîne-yi Amid mahallâtından Rubaiye Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ali bin Abdulmenan'ın verâseti Meyla'yı 'atakesinin oğulları Hasan ve Salih ve Ömer'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere gurre-i zilka'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk	1	45
Köhne kaftan	1	255
Köhne çuka ibniş	1	75
Kutnu zübûn	1	255
Hatâyî zübûn	1	420
'Aziye ve yemeni	1	126
Sim sagîr kemер	1	96
Kebîr bıçak	2	120
Sepet	1	36
Köhne don,gömlek, mikrame, uçkur	-	180
Sitare	1	165
Döşek çarşeb	1	42
Köhne heybe	1	45
Tüfenk	1	30
Köhne yorgan	3	530
Döşek	2	165

Minder	1	15
Yasdık	1	75
Cacım, hurdevât	-	54
Köhne kilim	2	390
Kebîr kazgan	1	1260
Lengeri ma'a sahan	-	120
Tencere	1	119
Şem'dân	1	30
Ateş küregi	1	60
Sahan ma'a tas	1	69
Dolab	1	60
Kürsi hurdevât	-	240
Sarımsak ma'a çuval	-	480
Hıntı ve şair ma'a çuval	-	720
Odun, mum	-	420
Üzüm	-	180
İp, tahta hurdevât çanak	-	960
Cem'an yekûn		7980
Be-hesâb guruş		25 buçuk

Müteveffa-yı Molla Ali bin Yusuf vasisi Abdullah dükkânında olan meyveye
müşterek olub ber-mucib-i temessük yüz elli guruş deynleri verildikten sonra bâkî¹
kalam beynlerinde taksim olacak

Elma ve nar ve yeniye basdık siyah kırmızı üzüm yumurta ve temur hurdası	13500
Mevcûd akçe	3060
Dükkanın	
Dükkanda olan tola ve kömür ve hurdevât	840
Deyn-i müsebbet Hacerdanzâde Halil Ağa	150 guruş
Hisse-yi Hasan	
Hisse-yi Ali	10 guruş
Ber-mucib-i defter-i zimem	1440

MİNHÂ EL- İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	225
Kâlemiye, hüddâmiye, ihzâriye	60
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	240
Techîz-i tekfin	1560
Cem'an yekûn	2085

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	5895	dükkânda
1200		
Hissetü'l-mevlâ-yı 'ateke	2365	
Hissetü'l-mevlâ-yı 'ateke	2365	
Hissetü'l-mevlâ-yı 'ateke	2365	

SAYFA NO : 40   BELGE NO : 81

Medîne-yi Amid mahallâtından İbn-i Sin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kassarcı el-Hac mehmed bin Mustafa'nın verâseti zevce-i metrûkesi şerife bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu Hüseyin ve kebîr kızı Rabia'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis min-şehr-i Zila'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kaftan	2	515
Köhne nafe kürk	2	690
Köhne çuka ma'a çakşır	1	900
Perdkari piştah	1	1800
Köhne kutnu zibun	1	413
Köhne ıstıranca yağmurluk	1	240
Köhneorta hali	1	7800
Köhne k âdife yasdık	9	6360
Köhne kutni zibun	6	1440
Def'a köhne kebîr hali	1	1830
Kara kınlı kılıç	1	120
Tüfenk, palaska vezne	-	815
Fagfür simli gülâbdan, buhurdan	1	1560
Kebîr şilte ve sedir	4	1755
Köhne kırmızı dimi ve mak'ad	4	600
Yük menşebesi	7	360
Sağır şilte mak'ad	4	480
Köhne beşik	2	240
Sim zarf	2	600
Ceviz zarf	5	240
Fagfür fincan	42	729
Köhne kilim	1	450
Sağır köhne kilim	2	480
Köhne baca perdesi	2	222
Kütahya, kâse,tabak	-	60
Köhne halice	3	121
Köhne kalemkâri yorgan	2	1290
Köhne döşek	5	1243
Musul mikramesi	2	156
Mitil yorgan	2	330
Kıryı minder	1	105
Köhne yorgan	4	660
Def'a döşek	1	141
Yemeni yasdık	6	960

Def'a sagır şilte	2	480
Sagır kantar temur taş	1	270
Vasar terazu	1	141
Def'a kilim	1	180
Sahan ma'a kapak	15	3241
Sagır sahan	125	7920
Tenur yorgan kürsi	1	1126
Def'a şilte	2	90
Kebîr tencere	1	1035
Vasat nukre	2	1830
Tu(n)ç mangal	1	201
Teşt	4	2370
Kebîr sini	1	2560
Sagır ve vastt tencere	11	3461
Vasat üskure	15	2560
Kahve ibrik	-	348
Kebîr ve vasat fener	4	1264
Şem'dân	1	240
Meşrebe	-	60
Kebîr lengeri ma'a kapak	1	660
Ördek başı	-	210
Üszgi, yağdan, tas, tencere	-	240
Kebîr üskure	2	321
Satıl	4	1370
Kulplı satıl	1	360
Vasat lengeri	3	375
Kepçe, kefkir	1	90
Saplı tas	2	120
El-ibrik	1	80
Leğen, ibrik	1	450
Tâbe	3	340
El leğeni	2	240
Tas, tabak, hurdevât	-	180
Çamaşur kazganu	3	1941
Dolab	1	270
Peşhun, ibrik	-	99
Ateş küreği	1	105
Dezgâh tokmak	1	700
Sagır havan	-	45
Yemeni yasdık	2	360
Köhne kilim	2	480
Na'lini	15	240
Vasat sini	2	525
Hamam leğeni	2	930
Sagır yemeni yasdık	4	180
El leğeni	1	210
Gügüm	-	165
Kebîr kantar	1	210
Minder, çuval, hurdevât	-	240

Balta	-	40
Yorgan üzeri çarşeb	-	150
Sağır sahan usküre	1	120
Def'a haliçe	-	-
Köhne hurç	1	135
Def'a satıl	2	360
Def'a minder	1	105
Şilte, yorgan hurdevât	-	757
Cem'an yekûn		77700
Be-hesâb guruş		647
Elvan boyalı kürk	17	347.5 guruş
.....	-	-
Ham bez	-	-
Kırmızı zübün	26	90 guruş
Küp, zehair hurdevât	-	80 guruş
Nîsf menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr	.. ..	680 guruş
Cem'an yekûn		1966 guruş

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	30 guruş
Resm-i 'âdî	50 guruş
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	10 guruş
Dellâliye, kâtibiye, hammâliye	22 guruş
Mehr-i müsebbet	50 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	Menzilde
Hissetü'l-zevc	135 guruş .....
Hissetü'l-ibn	630guruş 396guruş
Hisstü'l-ibnt	315 guruş 198 guruş

SAYFA NO :41   BELGE NO : 82

Medîne-yi Amid mahallâtından Ali Pınarı nâm karyede sâkin iken bundan akdem hâlike olan k âdîsi bint-i Melko'nun verâseti zevci Toro veled-i Gordi'ye ve sadriye sagîre kızları Yogo(?) ve Enle'ye ve vâlidesi Emasi'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra sagîran-o mezbûranın tavsiye-i umurları içün kîbel-i şer'-i enverden wasi nasb olunan b'abaları mesfûr Toro ve nazır ceddeleri mefsûr Eması-i'ye taleb-i ma'rifiyle cânib-işer'i'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l verese taksim olunan eşyâsı deteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâbi' min-şehr-i Zilka'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Ber-mûcib-i defter-i kassâm bâbından isâbet iden hisse-i şâi'yası		462 guruş
Sube sim kemer	1	12 g
Sağır sim kemer	1	1.5g
Cedid takiye	1	4g

Telli hatâyi kaftan	1	12g
Sade hatâyi kaftan zübün	-	7g
Köhne bildâr kaftan	-	5g
Köhne sincab kürk	1	5g
Köhne melez gömlek	3	5g
‘Aziye ve yemeni	4	3g
Melta mendil	1	8g
Telli paşmak	1	2g
Ketan gömlek	1	1.5g
Sim bilezik	1	5g
Meksûr küpe	4 Ç	6g
Hamam kâsesi	1	1g
Uçkur mîkrâme	4	2g
Sagîr şal	1	1g
Arar bağı	1	1g
Boğça pûşidesi	1	2g
Hamam rahti peştamal	1	8g
Ebri ‘aziye yemeni	1	1g
Köhne zübün	1	2g
Zerendur	2	1g
Şalîce ve keşan kumaş boğça	-	5g
Tahterevan, ayine	1	1.5g
Köhne kutnî kaftan	1	3g
Sim hatem	1	1g
Peçe bağıyla	1	5g
K âdîfe çakşır	1	2.5g
Minder yasdık	1	1.5g
Hamam leğeni, tas, hali	1	2g
Zincirli altın	18	49.5g
Cem’ân yekûn		632g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i ‘âdî	16g
Kâlemiye, hüddâmiye, ihmâriye	3.5g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	5.5g
Lâşesi defn	15g
Cem’ân yekûn	40g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	136g
Hissetü'l-ah	91g
Hissetü'l-bint	181g
Hissetü'l-bint	181g

SAYFA NO : 41   BELGE NO : 83

Medîne-yi Amid mahallâtından ..... mahallesinde sâkin iken
bundan akdem fevt olan Kemahlı Hüseyin bin İbrahim'in verâseti zevce-i

menkuhesi Aişe Hatun ibnet-i el-Hac Hasan ile li-ebeveyn er kardeşi gâibu'l-âni'l-beled Mehmed'e münhasır olduğu şe'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra gâib-i mezbûr yerine kîbel-i şer'i enverden kayyim ve naib-menâb nasb ve ta'yin olunan Sarrâf el-Hâc Ahmed taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şer'i at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis 'aşere min-şehr-i Zilka'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne kavuk destar	1	141
Köhne çuka dolama	1	330
Köhne kutni zübûn	1	189
Köhne çakşır	1	630
Köhne sırt sansar kürk	1	2040
Köhne şal kuşak	1	780
Köhne çuka binış	1	930
Köhne dolama kürk	1	360
Köhne don, gömlek	1	240
Kara kılaklı kılıç	1	360
Bakır tarak	1	84
Hurdevât	-	35
Cem'an yekûn		6120
Be-hesâb guruş		51 g

Dükkanında olan tütün	47 g
Köhne kilim, terazutaşlı	1.5 g
Hinta (4 keyl)	12 g
Şa'ir (33 keyl)	84 g
Mecûd akçe	16.5 g
Der-zimmet Mehmed Beg	360 g
Der-zimmet Rehkanlı Şeyh	15 g
Der-zimmet Yeniceb Kör Mutafa oğlu	120 g
Der-zimmet Rehkanlı Ramazan	24 g
Der-zimmet Rehkanlı Ömer	15 g
Der-zimmet Rehkanlı Mehmed	225 g
Der-zimmet Hûccetîli Süleyman	25 g
Der-zimmet Hûccetîli Ahmed	90 g
Der-zimmet Rehkanlı Hüseyin Kami	120 g
Der-zimmet Esed oğlu Davud	12.5 g
Der-zimmet Kasım	3 g
Der-zimmet Baharoğlu İbrahim	2 g
Der-zimmet Yeniceli Hasan	5 g
Der-zimmet Hûccetîli Davud	11 g
Der-zimmet Yeniceli Araboğlu	2.5 g
Der-zimmet Hûccetîli Mustafa	8 g
Der-zimmet es-Seyyid İsmail	8 g
Habiloğlu Mustafa	2 g
Dar, akçesi	13 g
Cem'an yekûn	11287 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-itekfin	57 g
Resm-i ‘âdî	28 g 30 m
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	6 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	1.5 g
Mehr-i müsebbet	50 g
Deyn-i müsebbet Alizâde Sadullah	76 g
Cem'an yekûn	688 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	30
Hissetü'l-ahi'l-gâib	58

SAYFA NO : 42   BELGE NO : 84

Medîne'yi Amid mahallâtından Hoca Hacedur Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Ovanis veled-i Ger'dedin sulbî kebîr oğulları Germid ve Ebrehem ve Âtîm ve kebîre kızları Toma ve Merku ve Sir'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olub kable'l – kısmet mezbûre Sir hâlike olub verâseti kebîr kızı Amçe ve karîndaşları Merku ve Toma'ya münhasır olub kable'l-kısmet mesfür Gernid ve ahîr hâlik olub verâseti zevcesi Mehabe ve er karîndaşı Ebreheme ve Âtîme ve kız karîndaşları Merku ve Toma'ya münhasır olub kable'-kısmet mesfür Toma ahîr hâlik olub verâseti sadriye kebîr oğlu Norsum ve kebîr kızı Marsube münhasır olub kable'l- Âtîme'de ahîr halik olub verâseti er karîndaşı Merko'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra bi't-taleb cânîb-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber vech-i âtî zîkr olunur. Fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Ramazanu'l- mubarek sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Kazgan	1	750
Bakır kâvanoz	1	150
Şem'dân ma'a ibrik	1	270
Terazu	1	120
Tencere	1	162
Kebîr kantar	1	150
Teşt	1	450
Sagîr sini	1	180
Sanduk	3	12
Kâse, tabak, fincan	-	1200
Îç küp sagîr hurdevât	-	11480
Menzil sekkâna der-mahalle-i mezbûr bey' olmuşdur		42000

Sağır menzil der-mahalle-i mezbûr		4800
Cem'an yekûn		67800
Be-hesâb guruş		565

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	10560
Kâlemiye, hûddâmiye, ihmâriye	330
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	64800
Cem'an yekûn	3000 ?
Be-hesâb guruş	25

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l verese	64800
Hissetü'-zevc Germid	2160
Hissetü'-bint Toma Marsum	64440
Hissetü'-bint Marsum	3220
Hissetü'-bint Amçe Germid	3600
Hissetü'-Ebrehem	33100
Hissetü'-Mersi	16650

Ba'demesfür Ebrehem dahî hâlik olub verâseti kız karâsında Mersi ile 'ammizâdesi Gorogir'a münhasır olduğu şer'an zahir vemuâehakkık oldukça sonra cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l verese taksim olunan

Köhne çuka biniş	1	1200
Köhne çuka şalvar	1	570
Köhne keçe kuşak	1	420
Köhne kaftan kutnî zibûn	1	720
Köhne kaftan	1	210
Don, gömlek	-	180
Mikrame, hurdevât	-	700
Odun, kömür, tahta hurdevât	-	2270
Şa'ir ma'a küp	-	2520
Küp sagîr hurdevât	-	1200
Cem'an yekûn		10000
Be-hesâb guruş		82

Der-zimmet-i Sahu Virdi	40 guruş
Der-zimmet-i Çalı Kuşu	100 guruş
Der-zimmet-i 'abaniye	100 guruş
Der-zimmet-i Fergor	100guruş
Der-zimmet-i	100 guruş
Babasından müstakil	2701 guruş
Cem'an yekûn	.....

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâya	40 guruş
Resm-i 'âdî	20guruş

Kalemiye, hûddâmiye, iihzâriye	4 guruş
Dellâliye ve kâtibiye	5 guruş
Cem'an yekûn	69 guruş

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	739 guruş
Hisseü'l-uht-mersi	369.5 guruş
Hissetü'l-ibn'l amm Gerair	369.5 guruş

SAYFA NO :43   BELGE NO : 85

Medîne-yi Amid mahallâtından Molla Bahâeddin mahallesi sükkânında işbu raf'iu'l-kitâb Mehmed bin İbrahim ve Abdurrezak bin Ahmed Rıdvân Beşe bin Ahmed ve Mehmed bin Şâhin nâm kimesneler meclis-i şer'i hâtîr-i lazımı't-tevkîrde Medîne-yi Amid'de bi'l-fî'l-voyvoda ve emin-i beyü'l-mâl olan iftihârû'l-emâcid ve ekârim-zâde Halil Ağa tarafından husus-ı âti'l-beyana ve cev'aba vekil olduğu kâtib esSeyyid Emin ve Mehmed Salih nâm kimesneler şehadetleriyle vekâleti sâbit olan Gedâr Ağası el-Hâc Ömer Ağa mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idül mahalle-i mebûrda sâkin iken bundan akdem vefât iden Züleyha bint-i Abdullah'a b'abalarımız müteveffiyun-ı mezbûrenin 'ammeteleri müteveffîyle Mehr-i bint-i Abdullah nâm hatunun mu'tekası olub müteveffe-yi mezbûre vefât idtikde verâseti munhasır kelil ve kesif muhallatı şer'an sâbit babalarımıza intikal olub müteveffe-yi mezbûre Züleyha'nın muhallefât-ı suk-ı sultanide bizim talebemiz ile şer'an müzayede bey' olundığı mütevekkil-i mumâileyh dahi dötyüz kırk guruşluk eşyâsını ber-tariki's-şer'i ahz idub el-halletü-halizi meblâğ-ı mezbûr-ı taleb eylediğimizde adâda te'allül eder vekîl-i mumâ ilyh el-Hâc Ömer Ağadan sual olunub takrir-i tahrîr ve meblâğı mezbûr dörtüz kırk guruşun bizlere dâ ve teslimini tenkid olunmak metlubumdur dediklerinde gibbesual vekîl-i mumâ ilyh cevabında müteveffe-yi mezbûre bilâ varis olmak za'miyle ol-mikkdar eşyâyi ahz idub bakîsî dahi taleb üzeredür deyû ber-vech-imuhârrer tekke-yi müteveffe-yi mezbûre Züleyha'dan dörtüz guruşa vekîl-i mumâ ilyh Halil Ağa zimmetinde olduğunu ikrar ve kelâm müddei mezbûranun ber-vech-i muharrer verâsetlerin inkar etmekle dava-yı meşruhalarını mübeyyine-yi müsliminden Camî'u'n-vebi mahallesi sükkânından Molla İsmail bin Ahmed nâm kemesneler li-ecli's-şehadeh meclis-i şer'e hazırlân olub esrû'l-istîşhâd fi'l-hakika müteveffe-yi mezbûre Züleyha'yı mülkünde azad iden müteveffe-yi merkûme Mehr-i medyunu mezbûrdan Mehmed ve Abdurrezak ve Rıdvân ve Mehmed'in b'abaları İbrahim ve Ahmed ve Şâhin ve Ahmed ve diğer Ahmed b'abaları Ayvaz nâm nasraninin li-

ebeveyn kız karıdaşı olub şeref-i islam ile müşerrefe oldukça sonra mezbûr Züleyha mâlike olub mülkinde infak itmişdir. Bizler bu hususa bu vech üzere şahidleriz şahadet dahi iderûz deyü herbiri edâ-ı şehâdet-ı şer'iyye eylediklerinden ba'de'ta'dî'l ve tezkiye şahadetleri mabul ve mesmu' olmağıyla mcibeyle voyvoda-i mumâ' ileyhden döryüz guruşa edâ ve ta'limine tenbih birle ma vaka' bi't-taleb ketb olındı. 15 Zilka'de 1154

SAYFA NO : 43   BELGE NO : 86

Medîne-yi Amid mahallâtından Ablak Mescidi Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Berber es-Seyyid bin Hayreddin'in verâseti zevce-i menkûhesi Aişe bint-i Abdullah ile vâlidesi Hamire bint-i Osman ve subî kebîr oğulları es-Seyyid Mustafa'ya ve es-Seyyid Halil'e ve sagîr oğulları İbrahim ve Mehmed ve kebîr kızları Siyat ve Hâdîce'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkîk oldukça sonra sagîran-ı mezbûrana kibel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan mezbûr es-Seyyid Mustafa taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere gurre-i Zilhicce-yi Şerif sene reba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne yeşil destar	1	120
Köhne kutnî zübûn	1	162
Cedîd kaftan	1	114
Köhne sade ve çakşır	1	135
Köhne keçe kuşak	1	240
Köhne çukiye kablı nâfe kürk	1	600
Köhne orta halî	1	630
Köhne haliçe	2	600
Köhne kilim	1	33
Yorgan	3	531
Köhne dösek	1	180
Köhne yasdık	5	400
Mısır mikrame	1	90
Sini satılı yağdan	1	350
El legen	1	144
Tencere	2	390
Suzgi	1	84
Sagîr lengeri	2	78
Sahan üskure	3	96
El ibrik	1	96

Peşhun	1	66
Tâbe	1	40
Kulplı satılı	1	135
Sağır havan	1	75
Köhne çuka biniş	1	144
Teşt kazgan	1	1039
Def'a tencere	1	297
T'abak, çanak	-	159
Taht	1	240
Degirman taşı	-	318
Cem'an yekûn		7860
Be-hesâb guruş		65.5 guruş
Berber dükkânında olan ağırlık		53
Çermik'de olan değirmen hissesi		60
Menzil-isükkâna der-mahalle-i mezbûr..... kalmışdır		250
Cem'an yekûn		468.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	12 g
Resm-i 'âdî	10.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	2.5 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	1.5 g
Vasiyet-i âtîk Ali	50 g
Mehr-i müsebbet zevce-i mezbûr	15 g
Cem'an yekûn	91.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	336.5 g
Hissetü'l-zevc	55.5 g
Hissetü'l-ümm	47 g
Hissetü'l-ibn	47.5 g
Hissetü'l-ibn	47.5 g
Hissetü'l-ibn	47.5 g
Hissetü'l-ibn	47.5 g
Hissetü'l-bint	23.5 g
Hissetü'l-bint	23.5 g

SAYFA NO : 44   BELGE NO : 87

Medîne-yi Amid mahllâtından Veli Kethuda Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Züleyha bint-i Abdullah'ın verâseti min-ciheti'l-asubeti'l-beytiye Mehmed bin İbrahim ve Abdurrezak bin Ahmed ve Rîdvan bin Ahmed ve Mehmed bin Şahin'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkîk olukdan sonra müteveffa-yı mezbûre cümle-yi malin sülüsunu ..... vesair kimesneler ve techîz-i tekfinine vasiye idub Kessarcı Molla Ahmed'i vasi-yi muhtâr nasb ve itibar idub musırren ale'ni-niharevefat itmekle verese-yi mezbûrun ve vasi-yi mezbûr beynel-

verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sani min şehr-i Zilka'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Cevahir kuşak	1	9120
Altun habbe bilezik	1	12960
Altun hâtîm	2	600
Altun hare kablı sansar parçası kürk	1	3000
Köhne telli hatâyı kabı fakum kürk	1	3600
Köhne şal kablı sincab kürk	1	1440
Pardol saat	1	3360
Altun zincir	1	1680
Köhne telli bez kaftan	1	2510
Köhne bildar kaftan	1	1500
Köhne telli hatâyı zübûn	1	1630
Zümrüt küpe	1	3000
..... kürk kabı	1	1440
Kumaş ketan	1	210
Köhne hare dolama	1	1140
Köhne mitil don gömlek	2	960
Maldeye ve agbanu parça	-	540
El-boğça	-	300
Tütün kesesi	2	660
İşleme yemeni	2	600
Köhne 'aziye ve yemeni	.....	.....
Uçkur mikrame	-	360
Köhne hamam mikramesi	1	240
Sarı şal	1	1080
Melta köhne kaftan	1	2400
Köhne bildar kaftan	-	660
Alaca çarşeb	1	600
Boğça	-	300
Köhne kutni don	-	420
Mısır ve ..... mikramesi	2	480
Köhne sebet hurdevât	-	600
Köhne boğça ve fes	1	90
Kâse, tabak, fincan	-	120
Bıçak mermér	1	300
Tire mikramesi	1	540
Orta halı	1	2400
Köhne yorgan	6	2040
Def'a yorgan	2	960
Köhne döşek	3	840
Köhne kutni don zübûn	-	600
Köhne gömlek	2	150
Sim zarf	-	720
Kebîr ayine	-	360
Def'a döşek	1	240

Köhne halice	2	1080
Köhne şilte ve sadır	4	1610
K âdîfe ve sagîr yasdık	4	1560
Köhne sagîr halice	2	690
Yan halı	1	405
Kapu, baca perdesi	1	360
Köhne tenur yorgan, kürsi	-	1440
Hendegari peştehte	-	1631
Tencere	3	510
Def'a tencere	1	210
Tâbe	1	201
Tas, sahan	8	159
Köhne dimi, mak'ad	-	150
Köhne seccâde	1	360
Simli saflı	-	300
Hamam leğeni	-	450
Leğen ibrik	-	360
Sagîr sini	1	240
Vasat sini	-	270
Kebîr tas kildan	2	180
Meksûr havan	1	240
Peshun	1	75
Fagfür fincan	26	460
Köhne yemeni yasdık	6	1020
Tüy yasdık	1	720
Minder yasdık	-	120
Hurdevât	-	1200
Köhne süzgi ve minder	.....	.....
Sahan	9	240
Sagîr şem'dân kürsi	-	240
Çit parçası hurdevât	-	1200
Köhne kilim	2	480
Lengeri	2	180
Kahve ibrik kavanos	-	180
Hamam taşı	1	90
Acem ibrik	-	210
Üskûre	3	120
Öd ağaç darçın hurdevât	.....	1100
Cem'an yekûn		88680
Be-hesâb guruş		739 g

Küp zehair hurdevât	75 guruş
Merhum baş kâtibin menzilinde rub' hissesi	500 guruş
Molla Bahaddin mahallesinde menzil	325 guruş
Def'a menzil der mahalle-i mezbûr	203 guruş
Cem'an yekûn	1834 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	9 g
-------------------------------	-----

Dellâliye ve kâtibiye	21 g
Deyn-i müsebbet Hüseyin Efendi	203 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese hisse-i sûluş	1602 guruş
Hisse-i sûlus yevmin vasiye teslim olmuşdur. Meclis-i şer'de	534 guruş
Hisse-i Mehmed	267 guruş
Hisse-i Abdurrezak	267 guruş
Hisse-i Rıdvan	267 guruş
Hisse-i Mehmed	267 guruş

SAYFA NO : 44   BELGE NO : 88

Medîne-yi Amid mahallâtından Hoca Maksud Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Manos veled-i Sagîr'in verâseti zevce-'yi metrûkesi Bodos'un bint-i Tenil ile sulbî kebîr oğlu Asdedob'e ve sagîr oğlu Todip'e ve sagîr kızı Oganis'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra sagîran-ı mezbûran h'âlik olmazdan beş gün mukaddem vesi-yi muhtar nasb ve ihtiyar eylediği Mazıcı Ohan taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr-i Zilka'de sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Alaca saruç	2	1080
Cedîd kaftan	1	360
Köhne kaftan	2	360
Köhne kavuk	1	800
Köhne çuka biniş	1	1800
Sagîr simli bıçak	1	450
Köhne kumaş kaftan	2	1440
Köhne kumaş kuşak	1	660
Köhne çakşır kuşak	1	480
Köhne sarı derlik, ketan gömlek don, zübûn	-	1080
Köhne kutnî zübûn	1	900
Def'a zübûn	3	310
Köhne çuka dolama	2	600
Hamaili mikrame	-	120
Def'a köhne zübûn	2	360
Kara kırılı kılıç	1	360
Tüfenk	2	1440
Köhne şıkem kürk	1	900
Köhne nafe ve sırt kürk	2	2200

Köhne kedi dolama kürk	1	720
Def'a dolama kürk	1	300
Hamam rahtı	1	300
Mai cedîd kaftan	1	360
Köhne sade	2	240
Boğça	1	30
Köhne yorgan, döşek, yasdık	1	800
Sağır kilim	1	360
Siyah yağmurluk	1	360
Leğen ibrik	1	360
Tâbe, kefkir, kepçe	1	360
Tire ve Mısır mıkramesi	1	90
Köhne çaksır	1	480
Tüy yasdık	2	360
Köhne 'izar	-	150
Cem'an yekûn		20520
Be-hesâb guruş		171

Hâlik-imezbûr(un) İlamboldan metad defteridir ki zikr olub ve takvim olunur.

Değirmi ve cevahir kuşak	-	100 g
Yaşım kabzalı hançer	-	30 g
Acem işleme boğça	-	10 g
Cedîd mısır seccâdesi	-	30 g
Kab Engûrî muhayyer	1 t	10 g
İplik-i çuka	40 Z	180 g
Degir-i İslambol penbesi	18 t	1800 g
Cedîd hamam rahtı mükemmel	-	360 g
İşleme yemeni 'aziye	20	180 g
Sade hatayi	329 Z	170 g
Mısır peştemali	-	180.5 g
Mevcûd akçe	-	1000 g
Babasından ber-mucib-i defter-i temessük isâbet iden hisse-i şer'iyyesidir	-	948.5 g
Cem'an yekûn	-	4999 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâya	150 g
Resm-i 'âdî	135 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	27 g
Ücret-i mukavvîm	5 g
Cem'an yekûn	217 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	5073
Hissetü'-zevc	636 g 45 meblağ
Hissetü'l-ibn	1775 g 54 meblağ
Hissetü'l-ibn	1775 g 54 meblağ
Hissetü'l-bint	887.5 g 27 meblağ

SAYFA NO : 45 BELGE NO : 89

Medîne-yi Amid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Çavuş Emini Abdullah Ağa bin Mehmed'in verâseti zevceyn-i menkûheyn-i metrûket-i Hâdîce bint-i el-Hâc Ali ve Hâdîce bint-i el-Hâc Ömer ve kebîr oğlu Mustafa'ya ve sagîr kızları Aişe ve Emine'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonradan tavsiye-i umûrları için kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan vâlideleri mezbûr Hâdîce Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksî olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. 28 Zilka'de 1154

Şuhudu'l-Hal

Abdüllâtîf Çavuş, Ruznamecizâde, Molla Abdullah, Seyyid Mehmedzâde, Seyyid İbrahim, Kürükü Mahmud Çelebi, Abdulgafur Efendi, Fahru'l-müderrisîn Hüseyin

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sim ince raht	1	3120
Köhne yeşil çuka kablı azak nâfe kürk	1	1800
Def'a yeşil çuka kablı nâfe kürk	3	2400
Köhne çuka kablı sincab serh âdî kürk	1	2400
Pandol sa'at	1	1440
Meksûr akreb sa'at	1	450
Köhne saf "aba	2	2550
Cedîd bend destar	-	3120
Köhne destar kavuk	2	720
Köhne çuka keçे	1	1440
Kermesud kablı sansar parçası kürk	1	420
Simli kılıç	1	4800
Köhne çuka gâşîye	2	420
Köhne sarı şal biniş	1	600
Sagîr Salı biniş	1	1440
Köhne kışmir şal kuşak	1	720
Köhne çakşır	1	480
Köhne kaftan	1	240
Köhne sade ma'a zübûn	.....	.....
Kırmızı çuka	3 Z	990
Altun enteşe	33 miskal	13950
Köhne seyeçukebiniş	1	240
Köhne beyaz dolama, kedikürk	1	300
Sim zarf	6	840
Fağfür fincan	1	150
Peştehte	1	180
Köhne k âdîfe yasdık	6	5160

Orta halı	2	1800
Köhne şilteve dimi mak'ad	3	1800
Köhne yorgan, döşek	6	1482
Köhne kilim cacım	2	960
Köhne tenur, yorgan kürsi, cacım	-	600
Fağfürtabak	2	14
Köhne yemeni yasdık	7	950
Köhne kilim def'a	.....	.....
Köhne bayburt	1	240
Köhne şukke	2	600
Cacım	1	120
Sagır mermer	-	438
Köhne halice	1	180
Köhne orta halı	1	360
Şilte dimi mak'ad	4	1200
Köhne yemeni yasdık	12	2160
Kebîr sini	1	1920
Kebîr nukre	-	2520
Sahan ma'a kapak	12	1800
Şem'dân	3	270
Lengeri	2	180
Fener ma'a süzgi	1	180
Tâbe	2	186
Üskure ma'a kapak	-	180
Teşt	2	1320
Tencere	7	1620
Sagır nukre	1	480
Sahan na'lını	5 3	300
Teşt kazgan	1	960
Tunç mangal	-	270
El legeni	1	240
Sac	1	120
Peşhun	2	120
Leğen ibrik	-	330
Tencere, kahve ibrik	-	120
Sagır havan	1	120
Kebçe	1	60
Sagır sini	1	330
Ördek başı	-	320
Köhne yorgan, döşek, yasdık	-	1440
Küp hıntı, zehair, hurdevât	-	6000
Acemi'l-asl harbe		4800
Def'a acemi'l-asl harbe		84000
Cem'an yekûn		103500
Be-hesâb guruş		877.5
.....nisfinda hisse		20 g
Der-zimmet-i Molla Halid		20 g
Der-zimmet-i âdî Mehmed		18 g
Der-zimmet-i keşş		20 g

Karye-i Kara Ahmedli mezru' hinta	..... keyl	25 g
Dahiliye ve hariciye menzil-i sükkâna der-mahalle-yi mezbûr		800 g
Sağır menzil mahalle-i mezbûr		80 g
Mevcûd akçe		908.5 g
Cem'an yekûn		2759 g

MİNHÂ EL- İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salat	100 g
Resm-i âdî	65.5 g
Kalemiye hüddâmiye, ihmâriye	73.5 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	7 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr H âdîce	30 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	25 g
Cem'an yekûn	240 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	107 g 36 p
Hissetü'l-zevc	107 g 36 p
Hissetü'l-ibn	1101 g 24 p
Hissetü'l-bint	550 g 12 p
Hissetü'l-bint	550 g 12 p

SAYFA NO:46

BELGE NO:90

Medîne-yi Amid mahallâtından muzâfâtından Ali Pınarı nâm karyede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Ovanis veled-i Meldos'un verâseti zevce-yi metrûkesi Tekir bint-i Goragus ile sulbî sagîr oğulları Bedrob ve Eygob'a ve kebîre kızı Maria'ya ve sagîre kızları Vertil ve K âdîsi ve Eyfiye'yi münhasır olduğu ier'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra tesviye-i umûrları için kibel-i şer'i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan vâlideleri Tekir taleb-i ma'rifiyle cânib-i şer'i at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Herrere fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i zilhicce-yi Şerf sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KIYMET
Köhne fes ve alaca çarşeb	1	20
Köhne kaftan zübûn	1	300
Şal şalvar	1	120
Köhne gömlek	1	60
Dolab	2	360
Köhne yemeni perde	1	20
Köhne yorgan	4	1200

Döşek	2	300
Köhne yasdık	4	360
Kıyi mider	4	210
Köhne tüylü kebe	-	60
Kilit, şukke	2	135
Köhne halice	3	720
Tenur yorgan kürsi	-	270
Na'lini	10	195
Tencere	2	360
Yağdan	-	30
Teşt kazgan	1	900
Tâb	1	90
Sahan	11	480
Süzgi	1	90
Vasat sini	1	360
Leğen, ibrik	-	210
T'abak, şem'dân, kefgir	2	150
Cem'an yekûn		7320
Be-hesâb guruş		61 g
Der-meşurda mezru' hînta	3 keyl	11 g
Depo mevcut hînta	4 keyl	13 g
Boz merkeb	-	6 g
Tahta anbar	-	4 g
Küp, zehair hurdevâthâne	-	8.5 g
..... dezgah	-	5 g
Köhne hurç heğbe	-	1.5 g
Temur klişe	-	0.5 g
Der-meşurda tarla	2 kita	100 g
Menzil-i sükkânakarye-i mezbûr	-	250 g
Cem'an yekûn		462 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşes-i defn ve ilkâya	16 g
Resm-i âdî	11.5 g
Kâlemiye, hüddâmiye, ihzâriye	6.5 g
Cem'an yekûn	30 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	432 g
Hissetü'l-zevc	54 g
Hissetü'l-ibn	83 g
Hissetü'l-ibn	83 g
Hissetü'l-bint	41.5 g
Hissetü'l-bint	41.5 g
Hissetü'l-bint	41.5 g
Hissetü'l-bint	41.5 g

SAYFA NO: 46   BELGE NO : 91

Medîne-yi Amid mahallâtından Veli Kethuda mahallesinde sâkin ikenbundan akdem vefât iden Züleyha bint-i Abdullah nâm Hatunun vasiyeti mahkum hasımûcibince sûlus malından tenfiz-i vesayasına vasi-yi muhtâr olan Kassari Molla Ahmed bin Molla Mehmed ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile ihrâc olunan üçyüz guruşun menâsik-i hacc-i şerife muttalli olmağla müteveffe-yi mezbûre tarafından edâ-yı hacc-i şerife taleb veraigeti ile bi-izni şer'-i me'mur olan medîne-yi merkûmede hüsrev paşa mahalles-i ahâlisinden el-Hâc Kasım bin el-Hâc Mehmed meclis-i şer'-i hâtîr-i lazımı't-tevkirde ba'isu'l-kitap vasi-yi mezbûr Kassari Molla Ahmed bin Molla Mehmed muvâcehesinden bi't-tav'i-s-sâf ikrarve itiraf idub müteveffe-yi mezbûre Züleyha Hatun tarafından bedeliyet vechi üzere edâ-yı hacc-i şerif deruhte eylediğim ecilden ber-mûcib-i vasyet müteveffe-yi mezbûre sûlus malından bedel-i hac için ikrâr olunan üçyüz guruşu vasi-yi mezbûr Kassari Molla Ahmed bin Molla Mehmed bi't-tamâm bana def've teslim veben dahi yeclinde tamamen ahz ve kabz idub meblağ-ı nazbûrdan vâsi-yi merkum yedindebir akçe bâkî kalmadı dedikde hâfzeli'l-makal bi'l-iltimas ma-huve bâkî bi't-taleb ketb olundi. Harrere fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehr-i Zilka'de li-senetin erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

Şuhudu'l-hâl

Samoğlu Mhmed, Budak Beşe, Abdurrezak Beşe, Rıdvan Beşe, Abdulbaki bin Ahmed, Mehmed bin İbrahim, Kassari el-Hâc Salih bin Ahmed, Arab el-Hâc Mehmed, Molla Mehmed bin Ali Ağa

SAYFA NO:46   BELGE NO:92

Medîne-yi Amid mahallâtından Veli Kethuda Mahallesinde sâkinne iken bundan akdem vefât iden Züleyha bint-i Abdullah'ın verâseti min-ciheti'l-uzviye es-Seyid Mehmed bin İbrahim ve Abdurrezzak bin Ahmed ve Rıdvan ve Mehmed bin Şahin nâm kimesnelere münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukdan sonra yine medîne-yi mezbûr mahallâtından Cami-i Nebi Mahallesinde sâkinne iken ber-vech-i âtî iddiâ-yı vesâyet iden işbu ba'su('l-kitab) Kassari Molla Ahmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtîr-i lazımı't-tevkirde verese-yi mezbîrden Mehmed ve Abdurrezzak ve Rıdvan ve Mehmed mahzarlarından üzerlerine da'va ve takrîr-i kelâm idub müteveffe-yi mezbûre Züleyha bint-i Abdullah hal-i hayatında fevtinden kıkbeş gün mukaddem bi-emrillahi tealafevt olduğundan bi-

cümle malının sülusundan üç yüz guruşunu techîz ve tekfin ve ıskât-ı salatım içün ve üç yüz guruşu bedel-i haccim içün ve üç yüz guruşu merhûm zevcim içün baş kâtib Mehmed Efendi'ninmu'takası içün ve 15 guruş yine merhum-ı mezbûrun mu'takası Perihan ve on beş guruş dahi yine merhum-ı mu'takası Ni'metullah'a ve on beş guruşu el-Hac Mehmed'e ve yirmi guruşu dahi vasi-yi mezbûr üzerine nazr nasb eylediğim fahru'l-müderrisîn ve'l-iham Abdulkerim Efendiye ve otuz guruşu benim içün ve on guruşu dahi kîfve karısı Eyfiye nâm nasraniye min-haysu'l-mecmu' altıyüz onbeş guruşu ihraç ve vech-i meşruh üzere sarf oluna deyu vasiyet idüb ve terfizine beni vasi-yi muhtar nasb ve ihtiyar idub mazzaret-i 'ala isaliye fevt olmağın tereke-i müteveffeyi mezbûreye bi'l-verese vazıcı'l-yed işbu mezbûr Mehmed ve Abdurrezzak ve Rıza ve Mehmed'den sulus-u merkumu ber-vech-i muharrer harç ve sarf içün bi'-vesaye taleb iderum sual olunub takrirleri ve takrir ve sulusu merkum tereke-yi müteveeffe-yi mezbûreden ifraz ve bana teslimine tenbih olunması matlubumdur dedikde sonra gîbbe-sual verse-i mezbûrun cevablarında fi'l-vaki terke-i müteveffiye-yi mezbûreye bi'l-verese vaziyetlerini ve lakin ber-vech-i muharrer takrir-i meşruhasına mutabık beyyine taleb olındıkda udul-u ahrar ve rical-i musliminden Molla Osman bin Molla Mustafa ve Arapzade el-Hac Makud nâm kimesneler li-ech-i şehade Meclis-i şer'de hazırın olub eştehad olduklarından fi'l-vaki müteveeffe-yi mezbûre Züleyha bint-i Abdullah hal-i hayatında fevtinde kırk beş gün mukaddem vasiyet idüb bi-emrillah-i teala fevt oldıkdan sonra cümle malının sulusu ihrac idub iki yüz guruşu techîz ve tekfin ve ıskât-ı salatım içün üç yüz guruşu bedel-i haccim içün ve 15 guruş merhum-u mezbûrun mukatası Perihan'a ve on beş guruş merhum-u mezbûrun mu'katası Nimetullah'a ve on guruşu el-Hâc Mahmud'a ve yirmi guruşu dahi vasi-yi mezbûr üzerine nazır nasb eylediğim fahru'l-müderrisîn Abdulkerim Efendi ve otuz guruş benim içün ve 15 guruşu dahi kefere karısı Eyfiye nâm nasraniye'ye min -haysi'l-mecmu' 615 guruşu hac ve vech-i meşruh üzere sarf olunda deyu vasiyed idub ve tenfizine işbu müdde-i mezbûr Molla Ahmed'i vasi-yi muhtar nasb ve ihtiyar edub ve mezaret-i 'ala isaliha fevt olmağla bizler bu hususa bu vech üzere şahidleriz ve şehadet dahi ederüz deyu herbiri eda-yı şehadet-i şer'iye eylediklerinden gîbbe risyet-i şerî'at-ı kabul şehadetleri olmağın mucebiyle verese-i mezbûrun Mehmed ve Abdurrezzak ve Rıdvan ve Mehmed'e cümle malın sulusu ihrac olunub vasi-yi mezbûr Molla Ahmed'e teslimine tenbih birle ma-vaka ketb olındı .Herrere fi'l-yevmi'l-hamis ve mi'ete ve elf.

Şuhudu'l-hal

Fahru'l-müderrisîn Abdulkerim Efendi, Hasm bin Ali, Molla Mehmed binel-Hâc Ali, el-Hâc Ömer bin Mustafa ve gayruğum.

SAYFA NO : 47   BELGE NO : 93

Medîne-yi Amid Mahallâtından Yiğit Ahmed mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat Gürzi büyük kızı dimekle ma'rûfe Fatma bint-i Ali'nin verâseti zevci metrukesi es-Seyyid Ömer bin İbrahim'e ve zahir varîs-i ma'rûfu olmamağla haliyâ Medîne-yi Amid'de bi'l-fi'l voyvoda ve emin-i beytü'l-mâla ta'yin olunan Mehmed Salih taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve nîfî zevce-i mezbûr-u ileyh Ömer'e nîsf-ı âheri cânib-i beytü'l-mâla def've teslim olunan muhallefâtı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-işrîn min-şehr-i Zîlhîcce-yi şerif sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kutnî, zîbûn ma' don	1	360
Köhne çuka biniş	-	480
Köhne def'a don zîbûn	-	180
Köhne hamam rahtı	1	180
Köhne alaca çarşeb	-	75
Köhne boğça	5	120
Köhne gömlek	1	150
Perde, ihram	-	150
Köhne yorgan	4	600
Köhne bayburt	-	240
Köhne yasdık	2	120
Köhne döşek	1	120
Parça hali	-	90
T'abak, tas, na'lîni	-	160
Sagîr kantar	1	40
Terazu, hurdevât	-	60
Fener, tâbe	-	105
El leğeni	-	162
Dolab	-	270
Küp, hurdevât	-	240
Köhne şilte	4	240
Döşek çarşeb	-	40
Garâr çuval	-	60
Cem'an yekûn		4440

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	120
Resm-i 'âdî	105
Kalemiye, hüddâmiye	60
Cem'an yekûn	280

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	4156
Hissetü'l-zevc	2073
Hissetü'l-beytü'l-mâl	2073

SAYFA NO : 47   BELGE NO : 94

Fi'l-âsl Kastanbol ahâlisinden olub Medîne-yi Amid mahallâtından Camiu'l-Esved mahallesinde sâkin iken bu haliyâ Diyarbekir voyvodası iftihâru'l-emâcid ve ekârim saadetlu Seccarzade Haliş Ağa ibn-i Mustafa'nın baş çukadârlık hizmetinde iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Mahmud'un zahirde varisi olmamağla cânib-i beytü'l-mâle 'aid ve raci' olmağın voyvoda-yı mumâ ileyh tarafından cem'-i beytü'l-mâl içün ta'yin olunan Mehmed Salih taleb-i ma'rifetile cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve voyvoda-yı mumâ ileyh def' ve teslim olunan muhallefâtı defteridir ki bervech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi'l-ve'l-işrîn min-şehr-i Zilhicce-yi şerif sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
En'am-ı şerife	1 Cild	120
Sim bıçak ma'a hurç	1	2775
Sagîr simli bıçak	1	408
Köhne çukaye kablı sansar kafası kürk	-	2640
Pışto, palaska, vezne	1Ç	991
Simli gadare	.....	.....
Köhne yeşil dolama	1	870
Köhne kırmızı dolama	2	870
Köhne çuka çakşır	3	1053
Köhne kutnî zübûn	2	775
Köhne şal kuşak	1	840
Köhne çuka yağmurluk, başlık ma'a kese	-	600
Köhne kavuk ma'a destar	1	480
Köhne eger ma'a gaşıye	1	420
Köhne mai çuka biniş	1	1351
Havlı, makrama	2	120
Kulan kemer	-	45
Sim hatem	1	120
Kahve ibriği, tas	4	120

Minder, yasdık	-	180
Köhne yorgan	2	330
Mevcûd çıkan akçe		6090
Cem'an yekûn		23460
Be-hesâb guruş		195.5

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i Ma'rifet Efendi	19 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	2 g
Resm-i voyvoda Ağa	19 g
Çukadariye, hidmeti	2 g
Techîz-itekfin	29 g
Dellâliye ve kâtîbiye, hammâliye	2 g
Cem'an yekûn	73 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	22.5 guruş
---	------------

SAYFA NO : 47   BELGE NO : 95

Medîne-yi Amid mahallâtından Çukurlu Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Saadettin bin Mehmed'in sulbî kebîr oğlu Ahmed Efendi ile sulbî kebîr kızı Fatma'ya münhasır olub kable'l-kismet mezbûr Ahmed Efendi fevt verâseti zecve-i menkûhesi Zeyneb bint-i el-Hâc Cuma ile kızkarındaşı mezbûre Fatma'ya münhasır olub kable'l-kismet mezbûr Zeyneb dâhi vefât idub musırran veraseti kızkardeşi F âdile Hatun'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra bi't-raleb-i cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beye'l-verese taksim olunan muhallefâtı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min-şehr-i Zilhicce-yi Şerif sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne yorgan	2	360
Tenur yorgan	1	600
Köhne şilte	4	1100
Köhne yasdık	4	441
Köhne minder	1	96
Köhne yemeni mak'ad	3	150
Köhne haliçe	1	120
Tencere	1	204
Sağır tencere	1	90
Teşt kazgan	1	786
Satıl	1	99
Tâbe	-	120
El leğeni lengeri	2	171
Küpler	-	135

Menzil-i sekeni der-mahalle-i mezbûr		200 g
Cem'an yekûn		4836
Be-hesâb guruş		240 g 12 p

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	750
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	180
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	150
Cem'an yekûn	1080
Be-hesâb guruş	9 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	131 g 12 p
Hissetü'l-Fatîma	220 g
Hissetü'l-Zeynep varîsi Fadile	20 g

SAYFA NO : 48   BELGE NO : 96

Medîne-yi Amid'de Derun-i Kal'a'da sâkin ikenbundan akdem fevt olan Boğacı Ömer bin el-Hâc Süleyman verâseti zevceyn-i menkûhe-i metrukûnu Fatîma bint-i İbrahim ve Aişe bint-i Ömer ve re karîdaşı gâib-i 'âni'l-beled Osman ve Ali'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra gâib-i mezbûran yerlerine kîbel-i şer'i enverden kayyım ve nâib-i menab nasb ve ta'yin olunan Mahmud Beşe bin Osman taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridirki ber-vech-i 'âtî zikr olunur. 25 Zilhicce sene 1154

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk destar	1	600
Köhne sansar kafası dolama kürk	1	270
Köhne çuka biniş ve çakşır	1	180
Köhne kaftan	1	261
Köhne şal kuşak	1	165
Köhne beyaz sade	2	180
Köhne don, gömlek, derlik	-	150
Köhne çuka dolama	1	190
Köhne yorgan	3	417
Köhne dösek	2	240
Tüyü yasdık	2	209
Parça halı	1	85
Meksûr taht	-	816
Sağır havan	1	66
Sağır bakır mangal	1	207
Tencere	2	714
Sahan ma'a kapak	1	180
Sağır sahan	16	270

Süzgi	1	135
El ibrik	-	180
Şem'dân	2	221
Tâbe	2	120
Terazu	1	60
Üskure, sahan, lengeri	4	291
Üskure ma'a kepçe	1	90
Satıl	1	105
Def'a mitil yorgan	1	240
Tencere ma'a kapak	1	390
Vasat sini	1	930
Fener	-	120
Mısır hasırı	1	90
Minder ma'a yasdık	1	186
Yasdık, yorgan, döşek	1	90
Nal	-	240
Köhne heybe	-	90
Def'a el ibriği	1	120
Sac ayağı	1	42
Teşt kazgan	1	1170
Çuval	-	30
Kebîr el leğeni	1	315
Köhne halice	1	162
Köhne sebet	1	60
Teşt hurdevât	-	90
Cem'an yekûn		12540
Be-hesâb guruş		104
Dükkanda olan kalîb..... ve dezgâh	-	160 g
Küp zehair		18 g
Hıntı ma'a anbar tahta		97 g
Sagîr ve kebîr		???????
.....		
Menzil-i nîsf derun-i kal'ada		50 g
Cem'an yekûn		787

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn ve ıskât-ı salat	30 g
Resm-i 'âdî	20 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	4 g
Dellâliye ve katîbiye, hammâliye	15.5 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbîr Aişe	50 g
Deyn-i müsebbet zevce-yi mezkûr Fatîma bahâ-yı	60 g
Deyn-i müsebbet gorgur bahâ-i	179.5 g
Cem'an yekûn	359 g

Sahhül-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	378 g	Bahâ-yı menzil 50 g
Hissetü'l-zevc	47 g	6.5 g

Hissetü'l-zevc	47 g	6.5 g
Hissetü'l-ah	94.5 g	12.5 g
Hissetü'l-ah	94.5 g	12.5 g
Hissetü'l-ah	94.5 g	12.5 g

SAYFA NO : 48   BELGE NO : 97

Medîne-yi Amid mahallâtından Çukurlu mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan kassarcı Şemon veled-i Eblo'nun düyûnu terekesinden ezyed olduğu halde hâlik olan Şemon veled-i Eblo'nun zevce-i metrukesi Gabet bint-i Bagos ve sulbî kebîr kızı Sedi'e münhasır olduğun şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-ashab-ı duyuna tevzi' ve gurama' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-şîrîn min-şehr-i Zilhicce sens erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kaftan zübün derlik	1	270
Köhne yorgan	5	696
Köhne döşek	4	720
Köhne yasdık	6	450
Köhne kilim ve şukke ve haliçe	-	390
Def'a döşek	-	210
Köhne astar ma'a çuka	-	60
Köhne minder	-	60
Sagîr şilte	-	120
Küpli kürsi, meksûr taht	-	300
Leğen ma'a ibrik	-	21
Meksûr güğüm	-	138
Sahan	10	300
Tencere	3	300
Na'lîni	12	150
Üskurei lengeri, tâbe, yağdan	-	240
Kalay kumkuma	3	198
Pêşhun	3	168
El leğeni sagîr	2	180
Meksûr sini	-	180
Kazgan	-	516
Teşt	-	300
Şem'dân	-	120
Fincan, hurdevât	-	30
Dolab ma'a yemeni	-	210
Taht anbar	-	960
Küp zehair, hurdevât	-	240

Dükkanda olan tokmak hurdevât	-	360
Cem'an yekûn		8160
Be-hesâb guruş		68 g
Menzil-i sückana der-mahalle-i mezbûr deyni için kızı S âdî'ye beyl olmuşdır		232
Cem'an yekûn		300

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Laşes-i defn ilkâyâ	30 g	Ani'l gurama'
Resm-i 'âdî	7.5 g	
Kalemiye, hûddâmiye, ihmâriye	1.5 g	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	1.5 g	
Deyn-i müsebbet zevce-i mezbûr Gabet	100 g	92 g
Deyn-i müsebbet kızı Sedye . . .	201 g	184 g

SAYFA NO : 49   BELGE NO : 98

Medîne-yi Amid mahallâtından Şeyh Matar Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyfullah bin Abdulmenaf'ın verâsei zevce-i menkûhesi Fatîma bint-i İsmail Efendi'ye ve sulbî kebîr oğlu Ahmed'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra tavsiye-i umurları için kibel-i şer'-i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan vâlidesi mezbûre Fatîma Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min-şehr-i Zilhicce-yi şerif sene erba'a ve hamsim ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk	1	420
Mushaf-ı şerif ma'a gilaf	1	2160
Köhne sansar kafası kürk	2	666
Köhne kaftan zubûn	1	275
Köhne keşafi kuşak	1	405
Köhne çuka çakşır ve biniş	-	480
Müste'mel çuka dolama	1	315
Köhne beyaz sade	3	180
Köhne don derlik	1	210
Sade tenur kılıç	1	600
Tüfenk ma'a palaska vezne	1	1320
Simli gaderi tüfenk	.....	.....
Dolana(?) işi hurç	22 Z	3360
Fağfür, kâse,tabak	22	2280
Fağfür fincan	12	252

Def'a fincan	10	405
Köhne orta halı	1	960
Köhne şilte ve minder	4	1800
Çuka mak'ad ve minder	-	3000
Köhne k âdîfe yasdık	7	10400
Def'a kebîr şilte	-	2640
Sim zarf	4	840
Köhne yorgan	3	750
Köhne tenur yorgan	-	1080
Köhne dösek	1	360
Ceviz zarf	3	174
Cedîd kilim	3	1230
Köhne kilim şukke	3	728
Sahan ma'a kapak	10	2880
Cedîd şem'dân	2	580
Vasât lengeri	3	257
Üskûre	9	528
Na'lini	9	210
Kebîr lengeri	3	420
Üskûre ma'akapak	1	180
Teşt ma'a kazgan	1	1183
Vasat sini	1	780
Sahan ma'a kepçe	1	180
Sagîr haliçe	1	300
Tencere tâbe	1	810
Sagîr sini	1	270
Kebîr lengeri	1	360
Sagîr el leğeni	1	120
Tunç mangal	1	360
Altun hâtîm	-	600
Pardol saat	1	1800
Def'a tencere	2	540
Tâbe	1	81
Sagîr peştah	1	60
Sagîr lengeri	1	60
Tahta anbar	1	375
Sagîr üskûre	1	60
Tahta küp sagîr	-	2400
Cem'an yekûn	-	57540
Be-hesâb guruş	-	479
Sagîr menzil der-mahalle-yi	-	200 g
Menzil-isûkkana der-mahalle-i mezbûr	-	400 g
Mevcûd akçe	-	13 g
Der zimmet Ragîb Mehmed Ağa	-	150 g
Der zimmet Süleyman		40 g
Al bargir ma'a eger		.....
Cem'an yekûn		1312.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz ve tekfin ve ıskât-ı salat	25 g
Resm-i 'âdî	29 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	5.5 g
Dellaliye ve kâtibîte, hammâliye	13 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	200
Deyn-i müsebbet el-Hâc Mustafa	247
Deyn-i müsebbet Abdulk âdîr Çelebi	53 g
Deyn-i müsebbet Tosun Süleyman	3.5 g
Deyn-i müsebbet Ali	9.5 g
Deyn-i müsebbet Halil	1.5 g
Deyn-i müsebbet Cafer Beşe	2 g
Cem'an yekûn	579 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	723.5 g
Hissetü'l-zevc	90.5 g
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr	633 g

SAYFA NO : 49   BELGE NO : 99

Medîne-yi Amid mahallâtından Molla Bahâeddin mahallesinde sâkin iken bundab akdem vefât iden Aişe Hatun ibnet-i Abdullah'ın verâseti zevci el-Hâc Muharrem bin Zülfikar'a münhasır olu varîs-i ma'rûfesi bulunmamağla haliya Medîne-yi Amid'de bi'l-fi'l voyvodada ve emin-i beytü'l-mâl Fahrû'l-emâcid ve'l-ekârim Hacızâde Halil Ağa bin Mustafa Ağa tarafından cem'-i beytü'l-mâl için ta'yin olunan Mehmed Salih taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir olunub lakin müteveffâ-yı mezbûre Aişe Hatun hali Hayatında fevtinden on beş gün mukaddem idub Hasan bin Abdullah'a yüz elli guruş ve bir hekim vardır eşyâsını furuht idub yüz elli guruş mezbûr Hasan Çelebiye verdikden sonra bakî her ne kalır ise vucuven hayratıma vasi-yi muhtâr nasb ihtiyar eylediği Baruçi el-Hâc Mehmed Halil bin İbrahim Efendi şehadetleriyle vasi sabit olmağın mûcibiyle furuht olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi gurre-i Muhamremü'l-haram sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Altun entebîş	32 miskal	134 g
Meksûr cevahir kuşak	1	40 g
Altun hâtîm	1	6.5 g
Köhne hatayı kaftan hane zîbun	-	9 g
Köhne melez gömlek ve ketan	2	4.5 g
Şal alacası zîbun	1	2 g
Köhne beyaz ikrâm	1	1.5 g
Köhne çuka biniş ve kürk	1	2 g

Köhne hamam rahtı	-	3 g
Köhne yorgan döşek ve yasdık	-	4.5 g
Cem'an yekûn		202.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	5 g
Kalemiyye, hüddâmiye, ihmâriye	5 g
Dellâliye ve katâbîye, hammâliye	5 g
Deyn-i müsebbet Hasan	150 g

Vasiyet-i müsebbet için baki kalan kırk iki guruş vucuhe hayatına sarf olınacak 42.5 g

SAYFA NO : 50   BELGE NO : 100

Medîne-yi Amid mahallâtından Nalçacı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâlike olan Nurhan bint-i Maksud'unveraseti zevci Hene veled-i Yagob ile sulbî sagîr oğulları Emirhan ve Abdo'ya ve sagîr kızı .....'ye ve babası mesfür Maksud'a ve vâlidesi Belen'e bint-i Urmi'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra tavsiye-i umurları için kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb ve ta'yin oluna b'abaları mesfür Hene veled-i Yagob taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Herrere fi'l-yevmi't-tasi' min şehr-i Muharremü'l-haram sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Altun burma bilezik	23 miskal	11040
Elmas fîraş kemer	1	2880
Zümrûd küpe üç ayaklı	1	3240
Köhne peçe ma'a bağı	1	480
Köhne metla kablı şikem kürk	1	1800
Köhne metla kablı sincab dolama	-	240
Köhne izar ma'a bağı	1	480
Köhne telli hatayı kaftan	1	420
Altun hâtîm	2	420
Köhne sade kaftan zîbun	1	540
Köhne telli kaftan zîbun	1	600
Köhne kutni kaftan zîbun	1	600
Köhne hatayı zîbun ma'a don	1	681
Köhne kutni don	1	318
Köhne maldeye sade	1	360
İşleme beyaz sade	1	210
Tire peştemal	1	72
Köhne bürümçük gömlek	1	120
Kutni zîbun don	1	240

Köhne metla mendil	4	153
Kumaş parçası	1	105
Boğça puşidesi	1	141
Köhne 'aziye	3	300
Sağır çit	3	90
Sağır kise	3	60
Köhne bogça	3	51
Köhne uçkur	1	142
Hamam leğeni	1	210
Mukeddamâ b'abası bey' eylediği eşyâ		1680
Cem'an yekûn		27000
Be-hesâb guruş		225 G

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	5.5 g 5 p
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	1.5 g
Dellâliye ve kâtîbiye, hammâliye	5.5 g
Cem'an yekûn	12.5g 5 p

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	212 g
Hissetü'l-zevc	52 g
Hissetü'l-eb	32.5 g
Hissetü'l-ümm	32.5 g
Hissetü'l-ibn	38 g
Hissetü'l-ibn	38 g
Hissetü'l-bint	19 g

SAYFA NO : 50   BELGE NO : 101

Medîne-yi Amid mahallâtından Perekende Mehmed Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kaplan bin Şahin veraseti sulbî sagîr oğlu Mustafa'ya ve sulbî sagîr kızı Hacer'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra sagîr-i mezbûr'un tavsiye-i umurları için kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan ceddesi Aişe Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şer'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-salis min şehr-i Muharremü'l-haram sene erba'a ve hamse ve hamsîn ve mi'et ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne destar	1	135
Köhne çuka dolama ve çakşır	1	310
Köhne kaftan	1	300
Köhne sade	1	90
Köhne çuka biniş	1	720

Köhne nafe kürk	1	210
Köhne mendili kuşak	1	450
Kara kırılı kılıç	1	600
İspençe kalkan	1	150
Köhne alaca 'aba	1	180
Şal şalvar	1	45
Meksûr tüfenk	1	44
Köhne halı	2	480
Def'a halı	1	600
Köhne kilim	3	165
Köhne cacım	1	240
Köhne kilim	1	195
Köhne yorgan	9	1830
Köhne döşek	6	903
Köhne tenur yorgan	1	320
Köhne yasdık	3	600
Def'a yasdık	4	240
Vasat nukre	1	1560
Teşt	2	786
Teşt kazgan	1	1241
Tencere	5	1260
Süzgi	1	132
Sagîr sahan	33	1340
Üskûre	1	306
Lengeri	4	444
Sahan kapak	1	150
Şem'dân ve sagîr havan	2	213
Güğüm	1	285
Sini	1	180
Sagîr kazgan	1	180
Tâbe	1	80
Satıl	1	120
Def'a üskûre	15	630
Pêşhun	1	90
Sagîr sahan	2	90
Lokma tenceresi	1	75
Satıl, fener	1	162
Köhne k âdîfe yüz	2	120
Köhne ibrik	1	210
Dolab	1	120
Taht	-	180
Hinta anbar hurdevât hane	-	2400
Cem'an yekûn		28080
Be-hesâb guruş		234
Menzil-i sükkana dahiliye der-mahalle-i mezbûr		100 g
Cem'an yekûn		334 g

MİNHÂ EL- İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	16 g
Resm-i âdî	8.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	2 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	5.5 g
'Ammilerinin hissesine verilen	8 g
Cem'an yekûn	26 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	198 g
Hissetü'l-ibn	132
Hissetü'l-bint	63 g

SAYFA NO:50   BELGE NO:102

Medîne-yi Amid mahâllatından Bahaeeddin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Mehmed Emin Beg bin Ömer bin Halil'in zevce-yimetrûkesi Emine bint-i Ömer ile sulbîye kebîr kızları Esma ve Saniha'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan Mizancı Hasan Çelebi bin Abdullah taleb-i ma'rifiyle cânib-i şer'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-duyuna taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 15 Muharremu'l-Haram sene 1155.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Mukaddemâ fûruht olunan eşyâ bahası	-	1800
Köhne silte	3	480
Köhne kilim	-	480
Köhne yasdık	5	300
Köhnetenur yorgan	-	555
Köhne haliçe ve şal	-	215
Taht	1	261
Tenur kursi	-	60
Sahan kapak	9	800
Lengeri	2	240
Kebîr tencere	1	675
Kebîr nukre	-	324
Vasat sini	-	660
Sagîr menzil der-mahalle mezbûr Halil Ağa'ya bey olınmışdır.		
Cem'an yekûn		18810
Be hesab gurus		156.5 g 1 rub'

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT		Ani'l-gurama'
Resm-i âdî	480	
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	120	
Vasiye ücret		

Mehr-i müsebbet-i zevce-yi mezbûr	21000	4380
Deyn-i müsebbet Onis Ağa	53400	11400
Deyn-i müsebbet Kürkçi Mahmud	7200	1470

SAYFA NO : 51 BELGE NO : 103

Medîne-yi Amid mahallâtından Gül Mescidi Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden H âdîce bint-i Mehmed'in verâseti zevci Abdullah bin Mustafa ile sadriye sagîr kızı H âdîce'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukdan sonra sagîr-i mezbûre H âdîce'ye kîbel-i şer'i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan babası mezbûr Abdullah taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-îşrîn min şehr-i Muharremu'l-Haram sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne hatayı zibun	1	240
Köhne 'aziye	1	120
Köhne kutni zübün	1	120
Köhne yorgan	1	420
Köhne dösek	3	420
Köhne yasdık	5	300
Köhne hamam halısı	1	150
Köhne halı parçası	1	90
Sagît tenur yorgan kürsi	1	150
Dolab	2	120
Meksûr taht	1	120
Şem'dân	1	120
Sahan na'lîni	3	110
Sagîr kazgan	-	190
Kahve ibrik	1	30
Tâbe	-	6 akçe
Hıntıta	3 keyl	720
Cem'an yekûn		3480
Be-hesâb guruş		29
Mehr-i der-zimmt-i zevci mezbûr		100 g
Mehr-i sekeni der-mahalle-i mezbûr		150 g
Cem'an yekûn		279 g

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	8.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	1.5 g
Cem'an yekûn	9 g

Sâhhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	270 g
--	--------------

Hissetü'l-zevc	67 g
Hissetü'l-bint	151 g
Hissetü'l-ümm	50 g

SAYFA NO:51   BELGE NO : 104

Medine-yi Amid mahallâtından Sarrâf İskender Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Nalband Ahmed bin İsmail'in verâseti zevci menkuhesi Fatîma bint-i Süleyman ile sulbî sagîr oğlu Mikail'e ve vâlidesi medine bint-i Mustafa'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra tavsiye-i umurları için kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 22 Muharremü'l-Haram sene 1155

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk destar	1	174
Köhne kaftan	1	180
Köhne çuka biniş	1	372
Köhne yorgan ve döşek, yasdık	-	591
Köhne keçe	1	96
Köhne orta hali	1	1560
Vasat sini	-	630
El-leğeni	1	180
Süzgi	1	69
Şem'dân	-	39
Kefkir	1	27
Sanhan lengeri	3 - 2	222
Kahve ibrik	-	30
Köhne hurç	-	96
Sibra	-	75
Garar, torba, çuval	-	250
Dükkanda olan nalband, puşat		720
Yular, pazuberd zincir hurdevât		309
Cem'an yekûn		5685
Be-hesâb guruş		47 g 15 p
Der-zimmet Ayışığı		1.5 g
Der-zimmet aysağı		25 g
Der-zimmet mutâf		11.5 g
Der-zimmet Cebellak		12 g
Der-zimmet Hemûş oğlu		25 g
Menzil-i sukkânâ der-mahalle-i mezbûr yüz elli guruşa takvûm olunub zevce-i mezbûrenin otuz sekiz guruş ..... otuz dört guruş ve vâlidesinden aldığı on sekiz guruş min haysû'l-mecmu' altmış büyük guruş mezbûr Fatîma'dan olub yetmil dokuz büyük guruş mü'temimim kalmıdır		150 g

MINHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	30 g
Resm-i âdî	7.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	1.5 g
Dellâliye ve kâtîbiye, hammâliye	1.5 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	120 g
Cem'an yekûn	160 g

Sâhhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	112 g
Hissetü'l-zevc	14 g
Hissetü'l-ah	18.5
Hissetü'l-	79.5 g

SAYFA NO :52   BELGE NO : 105

Medîne-yi Amid mahallâtından Şeyh Matar mahallesinde sâkin iken bundan düyûnu terelesinden ezyed olduğu halde bundan akdem fevt olan Mustafa bin Ahmed bin Mustafa'nın zevce-i menkûhe-yi metrûkesi Hafîze bint-i el-hâc Mustafa ile sulbî sagîr oğlu Ahmed'e ve Sulbiye kebîr kızı Nimetullah'a ve müteveffâ-yı mezbîrun firâşından hasıl zevce-yi mezbûrun batmında mebni olan hamile münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra sagîr-i mezbîr Ahmed'e vasi nasb olunan hemşiresi Nimetullah taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-ashabı duyuna tevzi' ve gurama' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi'l-ışrîn min-şehr-i Muharremi'l-haram sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk destar	1	240
Köhne çuka biniş ve çakşır	2	870
Köhne kaftan zibun	1	355
Köhne nâfe kürk	1	303
Köhne kedi dolama kürk	1	126
Köhne eger-i mükemmel	1	570
Köhne orta hali	2	60
Köhne kilim	-	60
Köhne baybur	-	120
Köhne boşnak(?) yasdık	5	65
Köhne kutnî yasdık	4	600
Köhne yemeni yasdık	12	1345
Köhne kâdîfe yasdık	4	480
Köhne yorgan	7	1329
Köhne döşek	2	504
Minder	1	75
Şilte	4	1980

Köhne beraveşte iham	3	480
Köhne yemeni mak'ad	3	120
Köhne cacım	1	96
Köhne kapuluk	1	42
Def'a yemeni mak'ad	.....	.....
Yorgan üzeri çarşeb	1	135
Alaca çarşeb	1	90
Tenur kürsi	1	24
Na'lini	9	174
Pes̄hun	1	57
Tencere	5	1098
Satil ma'a kapak	1	210
Def'a pes̄hun	1	90
Sac ayağı	1	45
Ördek başı	-	60
Üskure	10	600
lengeri	2	150
Kepçe , kefkir	1	141
Lengeri ma'a kapak	1	126
Şem'dân	1	120
Terazu	1	165
Tâbe	2	159
Teşt kazgan	-	1209
Leğen ma'a ibrik	1	240
Sahan kapak	4	690
Sagır sahan	4	240
Üskure kapak	1	120
Ateş küregi	1	45
Kürsi	1	81
Camtabak	1	27
Sac ayağı	-	45
Süzgi	1	93
Hurdevât	-	30
Cem'an yekûn		21480
Be-hesâb guruş		179

MİNHA EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	2640	'Anil-guramâ'
Resm-i 'âdî	540	
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	120	
Dellâliye ve kâtibiye, hammaliye	510	
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	11000	14400
Deyn-i müsebbet Adem Çelebi	2400	1640
Deyn-i müsebbet Tütüncü Vahab Çelebi	80	738
Deyn-i müsebbet Dursun	70	390
Deyn-i müsebbet Elif Hatun	240	124
Deyn-i müsebbet es-Seyyid Kasım	110	143

SAYFA NO : 52 BELGE NO : 106

Medîne-yi amid mahallâtından Hüsameddin mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yagob veled-i Nehos'un verâseti zevce-i metrûkesi Horsima bint-i Hasedor ile sulbî sagîr oğlu Asendod'a ve sagîre kızları Saye ve Merfe'ye ve kebîr kızı Hava'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra sagîr Asendod ve ve sagîre Saye'ye kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan hemşîreleri Hava ve sagîre Merfe'ye kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan vâlidesi Horsima taleb-i ma'ritetîyle cânib-i şerî'at-ı garradan tahrir ve beynel-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i cânib-i şerî'at-ı garradan tahrir ve beynel-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min-şehr-i Muharremü'l-he-aram sene hamsîn ve hamse ve mi'ete ve elf

SAYFA NO : 52 BELGE NO : 107

Medîne-yi Amid mahallâtından Sinan Kethuda mahallesinde sâkin iken bundan akdem Van'da fevt olan Serdengeçti Ağası es-Seyyid Ali Ağa bin Abdulmenaf'ın verâseti hasren min ciheti'l-vasiyeti'l-beyyine 'ammizâdesi Sefer bin İsmail'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra bi't-taleb-i cânib-i şerî'at-ı garradan tahrir ve vâris-i mezbûre def ve teslim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zik olunur. Fi 6 S sene 1155

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sim cedîd raht ma'a rişme	1	80 g
Sim gadebe topuz	1	50 g
Sim tarak	1	9 g
Köhne orta halî	1	10.5 g
Köhne yan halî	2	9 g
Leğen ibrik	1	2 g
Kebîr bâdeye	1	2 g
Köhne çuka kablı nafe kürk	1	13.5 g
Köhne gaşıye	1	1.5 g
Köhne şam alacası	1	11 g
Sahan, lengeri, üskure, hurdevât	-	6.5 g
Taht	2	12 g
Der-zimmet Eyub oğlu		60 g
Dükkanada olan kilim halî hurdevât		22 g

Der-zimmet Aziz Beşe		15 g
Menzil-i sekana der-mahalle-yi mezbûr		300 g
Cem'an yekûn		738 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i âdî	18.5 g
Kalemiye hüddâmiye ihmâriye	4 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	5 g
Cem'an yekûn	18 g

Sahhül-Bâkî varisi mezbûra def' ve teslim olunan 564 guruş

Yalnız beşyüz altmış dört guruştur.

SAYFA NO : 53 BELGE NO : 108*

SAYFA NO : 54 BELGE NO : 109

Medîne-yi Amid mahallâtından Derun-ı kal'a'da sâkin iken bundan düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Molla Ali bin Nebe'nin zevce-i menkûhesi hâdîce bint-i Kasım ve sulbî kebîr oğlu Ahmed'e kebîr kızı Meryem'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra bi't taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-ashâb-ı duyuna tevzi ve gurama' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'r-râbi min şehr-i Saferu'l-Hayr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sebebâti evrâk-ı perişân		189
Köhne yorgan	3	480
Köhne dösek	2	438
Köhne halice dolama	1	264
Köhne cacım	1	30
Yasdık		40
Teşt kazgan	1	1026
Tencere	1	366
Hıntı ..... hurdevât	.....	.....
Derun-ı kal'ada değirmen deresinde olan menzil inkita'-ı rağbeti'n-nâs el-Hâc Mahmud Efendi'ye bey' olmuşdır		7200
Cem'an yekûn		92.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

* Belge no 108 yazı bozukluğundan okunamadı.

Techîz-i tekfîn	4.5 g	'Anî'l-gurama'
Resm-i 'âdî	2 g 1rub'	
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	0.5 g	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	0.5 g	
Mehr-i müsebbet zevce-i mezbûr	100 g	50 g
Deyn-i müsebbet zevce-i mezbûr baha-yı kemer	20 g	8.5 g
Deyn-i müsebbet es-Seyyid Mehmed	12 g	5.5 g
Deyn-i müsebbet Cavid	22 g	15 g
Deyn-i müsebbet Aişe Hatun	10 g	4.5 g
Gurama'dan beher guruşuna ellî dokuz akçe isebet etmiştir		

SAYFA NO : 54   BELGE NO : 110

Medîne-yi Amid mahallâtından Kılıç Beg mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Aişe bint-i Bayram'ın veraseti zevci İbrahim bin Ahmedile karîndaşı oğlu Ebubekir bin Ahmed'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra sagîr-i mezbûr Ebubekir'e kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb ve ta'yin Züleyha Hatun ve üzerine nazır nasb olunan ceddesi Adakt taleb ve ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'r-rabi' min-şehr-i Seferü'l-heyr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kutni kaftan	2	510
Köhne kutnî zîbun	-	210
Köhne çuka biniş	1	420
Köhne mitil gömlek	1	150
Beyaz sade hamam bez	-	240
Hamam mikraması peştemal	-	240
Kırmızı poşî	-	225
Yün, penbe, hurdevât	-	360
Köhne kilim	2	480
Dolab	-	120
Köhne cacım	-	1080
Köhne yorgan	4	540
Köhne döşek	3	210
Köhneyasdık	3	150
Hamam leğeni	-	150
Sini	1	300
Tencere	3	600
Satıl	1	120
Teş kazgan		1080

Sahan	5	240
El leğeni, kefkir	-	240
Lengeri, kapak	-	180
Çuval sirbal kepçe, hurdevât		480
Yorgan üzeri çarşeb	-	240
Hıntı, çuval, bulgur, döğme, hurdevât		735
Cem'an yekûn		9240
Be-hesâb guruş		77
Mehr Der-zimmet-i zevc		12g
Der-zimmet-i Ramazan		40 g
Der-zimmet-i Körür		20 g
Der-zimmet-i zevci mezbûr		50 g
Zümrûd küpe		
Düğme		4 g
Sergi taht hurdevât		2 g
Çadır		1.5 g
Sülüs menzil-i sükkana		33 g 1 Para
Cem'an yekûn		254 g

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	17.5 g
Resm-i 'âdî	6.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	1.5 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	2.5 g
Cem'an yekûn	28 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	192.5 g	Menzilde
Hissetü'l-zevc	96 g	12.5 g
Hissetü'l-ibnü'l-ah	96 g	12.5 g

SAYFA NO : 55   BELGE NO : 111

Medîne-yi Amid mahallâtından Molla Bahâeddin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Aişe bint-i Ahmed'in veraseti zevci Molla Süleyman bin Davud ile sadriye sagîr oğulları Ali ve Mehmed Tapa'ya münhasır sadriye kebir kızı Ümmühani'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra sagiran-ı mezbûrana kibel-i şer'-i enverden vasi nasb olunan b'abaları mezbûr Molla Süleyman Taleb-i ma'rifetiyele cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âti zik olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sabi' min Muharremü'l-hayır sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Altun habbe bilezik	1	45 g
Köhne kürk	-	1 g

Köhne kutnî zübunve don	-	3.5 g
Def'a cedid kutnî zübun	-	2.5 g
Köhne döşek	1	1 g
Köhne hamam raht ma'a peştemal	-	2.5 g
Hamam leğen, tas		2.5
Gömlek	1	1 g
Köhne sebet		1 g
Ali Paşa mahallesinde vaki' menzil ber-vech-i tahmin		200 g
Ergani kazasında bağ	1000 tiyek	40 g
Der-zimmet-i Ömer		3 g
Cem'an yekûn		3.3 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfînve ıskât-i salat bermucib-i vasiyet	15 g
Resm-i 'âdî	7.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	1.5 g
Cem'an yekûn	34 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	
Hissetü'l-zevc	67 g 30 meblağ
Hissetü'l-ibn	80 g 85 meblağ
Hissetü'l-ibn	80 g 85 meblağ
Hissetü'l-bint	40 g 44 meblağ

SAYFA NO : 55   BELGE NO : 112

Medîne-yi Amid mahallâtından Şeyh Matar mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Burbur el-Hâc Hüseyin bin Maksud bin Hüseyin'in verseti zevci menkûhesi Gülistan bint-i Abdullah ve sulbî sagîr oğlu Ömer'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukdan sonra hal-i hayatında Ömer'in tavsiye-i umuruna vasi muhtar nasb ihtiyar eylediği lede's-şer'i'l-enverden zahir ve mütehakkik olan Molla Mustafa bin Ahmed ve üzerine nazır nasb olunan el-Hâc Mehmed taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-i garrâdan tahrir ve beyne'l-vererse taksim olunan eşyası defteridir ki ber-vechi âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'r-rabi min şehr-i Saferü'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf Şuhudu'l-hal

Ebubekir bin Mahmud, Kavukçu İshak, Çukacı el-Hâc Mehmed, Malband el-Hâc
 İsa bin Yusuf, el-Hâc Kazım(?) bin Abdullah, Müezzir el-Hâc Abdulbaki bin
 Sîddîk, Cabirzâde İbrahim Efendi ve .....

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Hindkârı peşteht	1	4800
Sim gülâbdan	1	4800
Fağfür sim gülâbdan	1	1392
Kara kılaklı kılıç	-	480
Meksur tüfenk	3	2640
Fağfür kâse tabak	70	4263
Fağfür fincan	90	2100
Cedîd destar	2	90
Köhne destar	1	210
Cedîd bez kaftan	4	1620
Köhne bez kaftan	2	390
Köhne şal kuşak	2	330
Köhne çuka biniş	1	1140
Köhne çuka çakşır	1	390
Köhne mai çuka yağmurluk	1	1590
Yemeni ve işlemeli hâtîm	-	255
Ceviz zarf	7	480
Köhne çuka delme	1	291
Köhne sade	2	270
Köhne derlik don	2	130
Sandal kabzalı hançer	-	720
Altun entebîs bilezik	20 miskal	9240
Maksur eger tekcek(?)	1	762
Köhne çadır	1	780
Köhne mısır hasır	3	198
Matara debke, yağ debkesi	-	480
Köhne orta halı	5	1665
Köhne kilim	2	1110
Köhne	.....	.....
Köhne çuka biniş	2	1830
Köhne k âdîfe yasdık	9	8020
Köhne yemeni ve kumaş yasdık	3	420
Köhne alaca çarşeb	2	300
Köhne şilte ve sadr	5	2190
Köhne yorgan	11	4462
Köhnedösek	3	720
.....	.....	.....
Def'a yorgan	5	930
Tenur yorgan	-	600
Def'a döşek	2	450
İmam Musa bezi	27 t	426
Köhne kapuluk	-	180
Frengi kilid hurdevât	-	360

Cedîd alaca 'aba	1	240
Sagîr yasdık	1	90
Çayır otu	-	200
Köhne yan keçe	2	600
Keçeli cacım	1	210
Def'a kilim	2	600
Kebîr tencere	6	1140
Vasat ve sagîr tencere	12	6587
Sagîr sahan	49	2840
Sahan ma'a serpuş	5	140
Def'a tencere	2	600
Tunç mangal	2	1590
Gügüm	-	1308
Sagîr nukre	1	800
Kebîr havan	1	600
Fener, tabak	2	270
Bakır hurdevât	1	130
Sarı leğen, ibrik	1	600
Üskure	21	600
Sagîr el leğeni	1	210
Köhne cacım	2	360
Leğen ma'a ibrik	2	660
Def'a el leğen	3	360
Sagîr sini	2	870
Tâbe	40	210
Gügüm meşrebe	2	300
Def'a tâbe kapak	-	96
Vasat ve kebîr lengeri	37	2428
Def'a uskure	6	270
Nukre tabak	3	165
Def'a	1	330
Na'lini	13	159
Kebîr sini	1	192
Peşhun	2	150
Saplı tas	1	150
Leğen kahve ibrik hurdevât	-	1500
.....	5 T	3302
Taht-ı	-	300
Taht-ı serir	-	1080
Sahan uskube lengeri	9	600
Sagîr havan	-	147
Köhne garar çuval	-	330
El-ibrik	1	270
Süzgi	-	.....
Sini	-	.....
Teşt , kazgan	3-3	.....
Süzgi saplı tas	.....	.....
Sac	-	75
Şem'dân	4	1050

Kahve ibrik	6	460
Def'a	.....	.....
De'a sini	3	840
Def'a sini	-	723
El leğen	-	240
Kepçe	-	90
Def'a leğen ibrik	-	420
Cem'an yekûn	-	16380

Gürcü'l-asl benâm Süleyman	305 g
Gürcü'l-asl cariyesi benâm Bahtiyar	300 g
Gürcü'l-asl cariyesi Hanım	200 g
Dükkân-ı kervan	147 g
Cem'an yekûn	1306 g (?)

Müteveffâ-yı mezbûrenin ber mucîb-i temessükât-ı defter-i zimem bâbından olan alacağıdır ki bu mahale kayd olmışdır.

Der-zimmet Abdullah Beşe	100 g
Der-zimmet bağda'da kölesi Ali	93 g
Der-zimmet Ali bin Abdullah	570 g
Der-zimmet el-Hâc	720 g
Der-zimmet Abdullah	53 g
Der-zimmet Hevar bin Kasım	434 g
Der-zimmet Osman Beşe	516 g
Der-zimmet Ali Pınarında Bakkal Bagcay	125 g
Der-zimmet Mustafa Beşe bin Ebubekir	630 g
Der-zimmet Çobanoğlu Gorgis	65 g
Der-zimmet Molla Mustafa	2540 g
Der-zimmet Sarıhoğlu bahâ-yı eşyâ	3650 g
Der-zimmet Katırıcı Mustafa	19 g
Cem'an yekûn	10338 g

Müteveffâ-yı mezbûrun 'akarıdır ki ver-vecch-i âtî zikr olunur.

Menzil-i sekeni der mahalle-yi mezbûr yetim için kalmışdır.	1050 g
Sülukiye Mahallesinde vaki' menzil zevce-yi mezbûre cümle 'akardan seksan buçuk guruşa isabet idüb bâkîsi yüz elli bir buçuk guruşa yetime verilmiştir.	430 g
Ali Pınar nâm karyedeki menzil yetim için kalmışdır.	550 g
Def'a karye-yi mezbûrde sagîr menzil yetim için kalmışdır.	1250 g
Kılıçılarda vaki' satırıcı dkkânı yetim için kalmışdır.	
Cem'an yekûn	15049
Cem'an yekûn cümle eşyâ ve esir ve zimem ve 'akar	15099

MINHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i âdî	375 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	58 g
Deyn-i müsebbet Mustafa Beşe	5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	50 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûre	100 g
Ber-mucib-i vasiyet Ümm vâlide Perihan	50 g
Ber-mucib-i vasiyet Abdullah	50 g
Ber-mucib-i vasiyet Halife	.....
Cem'an yekûn	912 g

Sahhü'l-bâki li't-taksim-i beyne'l-verese	14131 g
Hissetü'l-zevce	-
Hissetü'l-ibn	12365

SAYFA NO : 56   BELGE NO : 113

Medîne-yi Amid mahallâtından Çukurlu Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat iden Hamire Hatun Înbeti el-hac Îsrar'ın veraseti sadriyye kebîr oğulları Ebubekir ve Mustafa ve Abdulvahab'a ve sadriye kebîr kızları Resma(?) ve Ümmühani ve Münteha'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra bi't-taleb cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyası defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi'l-hamis ve aşere min şehr-i Muharremü'l-haram sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Altun entebîş bilezik	-	320
Cevahir kuşak	1	3720
Köhne şahiye kablı samur parçası kürk	1	8400
Köhne dibaye(?) kablı Rakum kürk	1	8400
Köhne telli hatayı kablı Rakum kürk	-	7200
Fağfür simli gülâbdan sim buhurdan	1	8400
Cevahir küpe	1 Ç	28800
Elmas hâtîm	1	6600
Zümrüt hâtîm	1	1200
Altun hatem	2	300
Mai yakut hatem	1	2640
İncili döğme	-	.....
..... dökme	8	690
Sim nargile serir	-	5280
Sim dökme zerendur	-	1200
Sağır sim kemер	1	510
Def'a köhne fakum kürk	1	1200
Köhne şal kablı sansar parçası kürk	-	1680
Def'a kaftan zibun	-	108

Def'a telli bez kaftan	-	1800
Köhne kermesud kaftan zıbun	1	1560
Sade hatayî	22 Z	2760
Munla çuval	1	660
Munla uçkur	5	810
Munla aziye	1	1140
Hamam döşemesi (?)	1	300
Parça şal	-	150
Beyaz tire peçkir	2	510
Mısır mıkramesi	2	327
Köhne alaca çarşeb	3	375
Köhne boğça zerenduş	-	
Köhne ..... çarşeb	1	162
Cedid melez gömlek	2	1369
Cedid hamam rahti	2	1770
Köhne hamam rahti	1	360
Beyaz şal	1	210
Fağfür kavanoz	1	375
Fağfür fincan	12	600
Ceviz zarf	5	600
Parça kumaş	1	180
Köhne boğça	3	130
Köhne sepet	6	1304
Köhne bayburt	1	480
Sagîr iplik halice	1	2418
Mendekari oturak iskimli	1	927
Köhne k âdîfe yasdık yüzü	5 Ç	3000
Fağfür kâsetabak	18	3000
Köhne yorgan	13	4324
Köhne döşek	6	2412
Köhne yemeni yasdık	21	5040
Köhne şilte ve sadır	5	4933
Köhne yemeni mak'ad	6	1110
Köhne tenur yorgan	1	1680
Köhnehalı ve halice	2	1750
Tüyü yasdık	5	960
Köhne keçeli cacım	2	860
Tenur kürsi	1	303
Hamam makr'abası	-	240
El leğeni	2	630
Sagîr sini	1	305
Sagîr sahan	8	640
Üskure lengeri	2	228
Hamam leğeni	1	228
Kebîr hamam taşı	1	210
Tencere	4	245
Bakırtabak	2	270
Sahan ma'a kapak	7	1747
Vasat sini	1	1140

Meksûr sahan nukre	1	600
Kebîr teşt	1	1020
Uskübe ma'a leğen	-	
El ibrik	1	150
Def'a sahan	6	330
Leğen ma'a ibrik	-	360
Hamam taşı	1	90
Şem'dân	2	540
Bakırtabak hurdevât	-	270
Keşar bogça	1	110
Yemeni	6	1080
Dolab	-	240
Sim dökme	-	480
Kumaş yorgan	-	1200
Sağır tenur yorgan	-	2700
Hamam mikramesi	-	
Sağır sebet	-	360
Hurdevât	-	240
Sipahi pçzarından vaki' diğer dükkan	-	60000
Cem'an yekûn		247360
Be- hesâb guruş		2061 g 30 rub'

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Resm-i 'âdî	50 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	12 g
Dellaliye, kâfbiye hammâliye	25 g
Deyn-i müsebbet oğlu Mustafa	11 g
Deyn-i müsebbet el-Hâc Mehmed	6.5 g
Vasiye-i mu'teka Muheyyya	30 g
Vasiye mu'taka Rukiye	
Deyn-i müsebbet Rukiye	9 g
Cem'an yekûn	175 g

Sahhü'l-Baki li't-taksim-i beyne'l-verese gayri ez dükkân	1380 g
Hissetü'l-ibn	308 g
Hissetü'l-ibn	308 g
Hissetü'l-ibn	308 g
Hissetü'l-bint	154 g
Hissetü'l-bint	154 g
Hissetü'l-bint	154 g

SAYFA NO : 57   BELGE NO : 114

Medîne-yi Amid mahallâtından Şeyh Matar mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Burbur(?) el-Hâc Hüseyin bin Maksud'un sulbî sagîr oğlu Ömer'in ba-huccet-i şer'iye vasi-i muhtarı olan iş bu baisu'l-kitab Molla Mustafa bin Ahmed

nam kimesne meclis-i şer'i hatır-ı lazımı't-tekvirde ikramı tam te'biri'l-anı'l-meram idub varisi olduğum sagır-i mezbürün nefaka ve kisve ve saire levazım-ı zeruriyesi içün kifayete karz ve takdir olunması matlu'bumdur dedikde hakim-i mevk-i sadr-i kitab Tubale Hüsnü(?) maab hazretleri dahi tarih-i kitabdan beher yevm otuz akçe karz ve takdir idub sagır-i mezbür Ömer'in nafaka ve hisse ve sair levazım-ı zaruriyesine harc ve sarfe ve lede'l-zarure istinade vehin-i zaferde(?) rucu'a(?) varış-i mezbür izn birle ma vaka'bit-taleb ketb olındı.Harrere fî gurre-yi Saferü'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

SAYFA NO : 57   BELGE NO : 115

Medîne-yi vaki Şeyh Matâr Mahallesinde sâkin ber-vech-i âtî iddia-ı vasiyet iden sahib-i haza'l-kitab Molla Mustafa ibn-i Zülfükâr nam kimesne meclis-i şer'i hâtîr-i lazı̄m-ı tevkirde yine medîne-yi mezbûr mahallâtından Hüsrev Paşa (?) mahallesi sukkanından Canbaz Mustafa Beşe bin Abdullah mahzarında üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idüb yine mahallât-ı Medîne-yi merkûmden Şeyh Matâr Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Burbur el-Hâc Hüseyin bin Maksud bin Hüseyin nâm müteveffâ fevtinden otuz beş gün mukâddem huzur-ı mülîmînde bi-iznillahi teâla vefât ettikde sonra salis malîmdan dört yüz elli guruşu ihraq olunub meblağ-ı mezbûrdan yüz guruşu techîz-i tekfînime sarf olunub yüz guruşu sulbî sagır oğlum Ömer'in vâlidesi Ümmü veledim Perîha'ya ve yüz guruşu mu'takîm İsmail'e ve yüz guruşu Beğim Abdullah Beşe'ye ve elli guruşu Ali Pınar nâm karyede sâkine fatma bint-i nâm hatuna ve elli guruşu karye-yi mezbûrda sâkine Rukiye bint-i nâm hatuna verile deyu cem'-i tasarufâtı haiz olduğu halde vasîyet-itenfî vesâyâsına sulbî sagır oğlu Ömer'in emvali ve tesviye-yi umûr ve ahvali içün bir vasî-yi muhtâr nasb ve ihtiyar idüb ben dahi kabul eylediğimden sonra müteveffâ-yi mezbûr el-Hâc Hüsetin bin Maksud bin Hüseyin mezbûr Canbaz Mustaf Beşe zimmetinde bâ-temessük cihet-i karyeden semenî olan iki yüz guruş vesâyeti muhkemim hasebiyle taleb eylediğimde edâda te'allül eder sual olunub takrîr ve deâsına tenbih olunmak matlubumdur didikde gîbbe's-sual mesfûr Mustafa Beşe cevabında müteveffâ-yi mezbûr el-Hâc hüseyin'in cihet-i şer'iyyeden bâ-temessük halen zimmetinde vaki' iki yüz guruş deyni olduğu ve sagır-i mezbûr Ömer müteveffâ-yi mezbûr Burbur Hüseyin'in sulbî sagır oğlu olduğu bi't-tavi's-saf ikrâr ve takrîr idüb lâkin müdde-yi mezbûr Molla Mustafa'nın ber-vech-i

meşrûh vesâyetini inkâr ederek müdde-yi mezbûrdan vesâyeti meşrûhiyesini mübeyyin beyyine taleb olındıkda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslîminden el-Hâc Kazım bin Abdullah ve Nalband el-Hâc İsa bin Yusuf nâm kimesneler hazır olub li-ecli şehade meclis-i şer'e hazırlan olub istişhad olındıklarında ff'l-hakika müteveffâ-yi mezbûr el-hac Hüseyin bin Maksud bin Hüseyin'in fevtinden otuz beş gün mukâddem cem'-i tasarruffâti caize olduğu halde sulus malından dört yüz elli guruşu techîz ve tekfînine sarf olunub ve yüz guruş sulbî oğlum Ömer'in vâlidesi ümmü veledim Perîha'ya ve yüz guruşu mu'takım İsmâîl'e ve begim Abdullah Beşe'ye ve elli guruşu Ali Pınar nâm karyede sâkine Fatma bint-i ..... nâm hatuna ve elli guruşu yine karye-yi mezbûrda sâkine Rukiye bint-i nâm hatuna verile deyü bizim huzurumuzda vasîyet idüb vesâyat-ı merkûmenin tenfîzine sulbî sagîr oğlu Ömer'in hifz-ı emval ve tesviye-yi umûruna işbu müdde-yi mezbûr Molla Mustafa'yı vasi-yi muhtâr nasb ve ihtiyar eyledi biz buna şahidleriz şahadet dahi iderüz deyü her biri edâ-yi şehadet-i ser'iyye eylediklerinden gîbbe riayet-i şeri'ati'l-kabul şahadetleri makbûl olmağın mucibince müdde-yi mezbûr Molla Mustafa'nın ber-vech-i muharrer vasi-yi muhtar olduğuna ba'de'l-hükûm deyn-i mezbûr iki yüz guruştan sagîr-i mezbûr Ömer'in hisse-yi ırsiye-yi muayenesini vasî-yi muhtâr olan Molla Mustafa'ya edâya medyûn merkûm Canbaz Mustafa Beşe'ye tenbih birle ma vaka' bi't-taleb ketb olındı. Harrere fi gurre-yi Saferü'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

SAYFA NO : 58   BELGE NO : 116

Medîne-yi Amid mahallâtından Molla Bahâeddin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İmam Hüseyin Efendi bin Mustafa bin Ahmed'in veraseti zevce-i menkuhe-i metrukesi Aişe bint-i Ümmühan ile sulbî sagîr kızkarı Ümmühani ve Aişe'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra sagîran-ı mezbûrana kibel-i şer'i enverden vasi nasb ve ta'yin olunan ammileri Hasan Efendi taleb-i ma'rifiyle cânib-i şer'i'at-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-ışriyin min şehr-i Saferü'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve mi'etin ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk saruç	1	135
Köhne sincab serh âdî kürk	1	1950

Köhne çuka kablı nafe kürk	1	510
Köhne bez kablı nafe kürk	3	840
Köhne çakşır	1	685
Köhne kaftan kutnı zibun	1	660
Köhne beyaz zibun don gömlek	1	150
Def'a destar	1	180
Cedîd bez astar	1	1020
Kara kınılı kılıç	1	480
Mavi bez çit	.....	.....
Def'a kara kınılı kılıç	2	822
Sim zarf	6	1440
Fincan ma'a kutu	1	150
Köhne yan halı	3	1110
Köhne halı seccade	1	280
Köhne kilim	6	1767
Köhne şukke(?)	5	444
Köhne yan hali ve halice	3	504
Köhne cacım	-	105
Köhne heybe	1	45
Köhne alaca çarşeb	1	216
Köhne yorgan	14	3300
Köhne döşek	5	921
Köhne yasdık	5	588
Köhne tenur yorgan	1	1080
Mitil yorgan	1	138
Sofra bezi	1	78
Köhne gadabe ve çuval	-	129
Köhne döşek	1	210
Mahluç penbe	-	540
Sagîr kantar	1	180
Sagîr sahan	41	1887
Üskure	15	681
Sagîr ve vasat teşt	5	1092
Meksur kazgan	3	1050
Kahve ibrik	5	387
Sagîr havan	1	90
Leğen ibrik	1	240
Sagîr sini	3	1468
Saplı tas	1	120
Fener	1	90
Meksur el ibrik	3	159
Tencere vasat	6	2004
Kebîr tencere	2	1534
Lokma tenceresi	1	75
Na'lini hurdevât	-	180
Garar çuval hurdevât	-	240
Kebîr lengeri	2	228
Sagîr satıl	1	45
Hurdevât	-	120

Revgari tahta	-	1200
Dolab tenur kursi	1	120
Kazgan nukre	-	4200
Cem'an yekûn		40080
Be-hesâb guruş		334
Der zimmet Seyyid Yusuf		253 g
Der zimmet İsmail Ağa Beg oğlu Mehmed		238 g
Der zimmei Seyyid Osman		50 g
Der zimmet Abdurrahman		40 g
Der zimmet Emrullah		600 g
Der zimmet Koçganlı Halil Ağa		100 g
Der zimmet Hayreddin		8 g
Der zimmet Mirzeli Mustafa		26 g
Der zimmet Hanza Beg		13 g
Der zimmet Seyyid oğlu Ömer		20 g
Der zimmet Nasır		14 g
Yasdık		2 g
Cem'an yekûn		982

Müteveffa-yı mezbûrun ‘akarıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Atak kazasında Mirde nâm karyede tarla	1 kita'	18 g
Def'a karye-i mezbûrda durımlık tarlası	1 kita'	25 g
Def'a karye-i mezbûrda tarla	1 kita'	18 g
Yine karye-i mezbûrda Molla Şedid tarlası	1 kit'a	42 g
Karye-i mezbûr		40 g
Yine karye-i mezbûrda bedök tarlası	2 kit'a	12 g
İlica karyesinde		30 g
Hani'de el-Hâc Mustafa'dan alınan tarla		250 g
Cem'an Yekûn		462 g
Menzil-i sükkâna der-mahalle-yi mezbûr		325 g
Hani'de tam bağ bahçe	1 kit'a	100 g
İlica karyesinde mu'tasibir bab dam		15 g
Def'a Hani kazasında dam		35 g
Cem'an Yekûn		475 g
Cem'an Yekûn min haysu'l-mecmu'		2253 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât ber-mucib-i vasiye	110 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	12 g
Dellâliye, kâtibiye, hammâliye	(.....)
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	150 g
Deyn-i müsebbet karındaşı Hasan Efendi	100 g

Cem'an yekûn	438 g
--------------	-------

Sahhü'l-bâkî lî't-taksîm-ibeyne'l-verese	Emlâk 878 g	Tarla 370 g	Zimemde 362 g
Hissetü'l-zevc	109g	59.5	169
Hissetü'l-ibn	138.5	231 g	255
Hissetü'l-ibn	138.5	231 g	255
Hissetü'l-bint	69 g	-	127
Hissetü'l-bint	69 g	-	127

SAYFA NO:59   BELGE NO:117

Medine-yi Amid mahallâtından Parekende Mehmed Paşa Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Serges veled-i ..... verâseti zevce-yi metrukesi Toma bint-i Tomas ile sulbî sagîr oğlu Enfi'ye ve sagîr kızı Hanhe'ye ve kebîr kızı Sofiye'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra tesviye-yi umûrları içün kîbel-i şer'i enverden vasî olunan vâlideleri Toma taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-i garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-s âdîs ve'l-işrin min-şehr-i Saferü'l-hayr sene hamse vehamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne yorgan	3	173
Köhne yorgan	-	-
Köhne döşek	3	336
Köhne yasdık	3	193
Köhne yan şilte	1	342
Köhne kilim	3	840
Vasat sini	1	1080
Şem'dân	2	96
Örs	1	240
Tencere	1	210
Hamam leğeni ve sagîr sini	1	219
Yağ debbesi	-	54
Sahan	7	288
Nargile	-	24
Kepçe, kefgîr	-	84
Teşt	1	546
Kalay kumkuma	-	75
Köhne kaftan, kuşak, kavuk, yorgan üzeri çarşeb	-	566
Terazu, hurdevât	-	60
Fincan, kêse, tabak, hurdevât	-	600
Kazgan	-	720

Piştahta, çeküç, hurdevât	-	247
Herte sim perdesi	-	375
Cem'an yekûn	8040	
Be-hesâb guruş	67 g	
Menzil-i sekeni der-mahalle-yi mezbûr	233 g	
Cem'an yekûn	300 g	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâsesi defn ve ilkâya	5.5 g
Resm-i âdî	7.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	2 g 1 rub'
Cem'an yekûn	16.5 g

Sâhhü'l-bâkî lî't-taksîmi beyne'l-verese	283 g 1 rub'
Hissetü'l-zevc	35 g 17 p
Hissetü'l-ibn	123.5 g 16 p
Hissetü'l-bint	21.5 g 18 p
Hissetü'l-bint	21.5 g 18 p

SAYFA NO: 59   BELGE NO:118

Medîne-yi Amid mahallâtından Camîi'l-Esved Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevy olan İbrahim Efendi ibn-i el-Hâc Ebubekir'in verâseti zevce-yi menkûhe-yi metrûkesi safiye bint-i Musa ile sulbî sagîr oğlu Feyzullah ve kebîr kızı Aişe'ye münhasır olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra kîbel-i şer'-i enverden vasi nasb ve ta'yîn olunan vâlideleri mezbûre Safiye Hatun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-i garrâdan tahrî ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vechi âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehr-i Saferi'l-hayr sene hamse ve hamîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Dîvân-ı Fuzûli, evrâk-ı perişân	1	180
..... devvâb	1	36
Köhne çuka ferâce	1	1180
Köhne çuka kablı sincab serhâdi kürk	1	1320
Köhne çukiye kablı kur nâfe kürk	1	2160
Köhne çukiye kablı nâfe kürk	1	570
Köhne kutnu kaftan zîbûn	3	753
Köhne çuka çakşır	1	360
Köhne kavuk	1	36
Köhne kedi dolama kürk	1	201

Köhne kuşak	1	75
Sim ve ceviz zarf	4	456
Fağfür fincan	12	161
Tas ve hurdevât	-	30
Köhne bayburt ve yan	2	540
Köhne sepet	2	147
Çanak hurdevât	-	180
Köhne yemeni mak'ad	1	558
Köhne şayak yasdık	7	1800
Köhne kilim	1	261
Köhne haliçe	1	125
Tenur yorgan	-	450
Lengeri	2	291
Köhne yorgan	3	194
Köhne dösek	2	20
Tüy yasdık	5	153
Şilte	2	840
Teş, kazgan	-	696
Tencere	2	437
Sahan ma'a kapak	6	660
Def'a sahan kapak	6	900
Def'a tencere	1	665
Sagîr sahan	12	450
Üskure	5	270
İbrik ve maş'aba	-	215
Sagîr satıl	-	84
El leğeni	-	153
Sagîr sini	1	150
Sagîr havan	1	54
Fener	1	60
Kapak, leğen	-	90
Saplı tas	1	30
Süzgi, kepçe, kefgir	1	153
Sagîr satıl	-	75
Tâbe	3	135
Terazu	-	22
Def'a tencere	-	150
Köhne serir ve tenur kürsi taht	-	5700
Küp, hurdevât	-	240
Acemi'l-asl çadır	-	110 g
Menzil-i sekeli der mahalle-yi mezbûr	-	150 g
Cem'an yekûn		430 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	25.5 g
Resm-i âdî	10.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	2 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	4 g

Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	100 g
Deyn-i müsebbet Molla İsmail	5.5 g
Hasan Ağa'ya Çüngüs şehriyesi	35 g
Cem'an yekûn	182 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	273.5 g
Hissetü'l-zevc	29.5 g 5 p
Hissetü'l-ibn	83 g 6 p
Hissetü'l-bint	41 g 3 p
Hissetü'l-bint	41 g 3 p
Hissetü'l-bint	41 g 3 p

SAYFA NO: 60   BELGE NO: 119

Medîne-yi Amid mahallâtından Hoca Haçedor Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Gorgus veled-i Sagîr'in verâseti zevce-yi metrûkesi Sara bint-i yali ile subî kebîr oğulları Bedros ve Befos'a ve kebîr kızı Ovanan'a ve sagîr kızı Maria'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan vâlidesi mesfûr Sara taleb-i ma'rifetîyle cânîb-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-s âdîs ve'l-işrîn min şehr-i Saferi'l-hayr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne kavuk saruğ, kaftan zîbun don gömlek, kuşak	-	2.5 g
Köhne çuka binîş	1	4 g
Dolab	1	4 g
Yemeni perde	1	1 g
Köhne yorgan	3	6 g
Köhne döşek	2	4 g
Köhne yasdık	1	0.5 g
Köhne halı	1	1.5 g
Satılık ma'a kapak	1	1 g
Tencere	2	4.5 g
Tâbe, süzgi	1	1.5 g
Sahan	5	2 g
Na'lbeki yağıdan	6	1 g
Test, kazgan	1	9 g
Fincan, tabak	-	2 g
Şem'dân	2	2 g
Patuka	3	1 g
Sagîr sini	1	1.5 g
Sagîr havan	1	1 g
Minder	1	1 g

Kollı satıl, ateş küreği	1	1 g
Taht	1	1.5 g
Kefe ketani	1	1 g
Tu(n)ç mangal	1	4 g
Hurdevât, küp	-	6 g
Dükkanda olan ayna hurdevât	-	18 g
İşlenmemiş ayna	60	35.5 g
Cem'an yekûn		118 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâsesi defn ve ilkâya	10 g
Resm-i âdî	3 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	0.5 g
Cem'an yekûn	13.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	104 g
Hissetü'l-zevc	13 g
Hissetü'l-ibn	30 g 50 m
Hissetü'l-ibn	30 g 50 m
Hissetü'l-bint	15 g 25 m
Hissetü'l-bint	15 g 25 m

SAYFA NO: 60   BELGE NO: 120

Medîne-yi Amid mahallâtından dervîş Hüseyin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Hasan'ın verâseti zevce-yi menkûhesi Şerife bint-i Ahmed ile sulbî sagîr oğulları Hasan ve İsmail'e ve müteveffâ-yı mezbûrun kardeþası Resul ve zevce-yi mezbûrun batnında mütebeyyin olan hamle münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre Şerife Hatun taleb-i ma'rifiyle cânibi şeriât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fî gurre-yi Rebîi'l-ahîr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Alaca 'aba	1	180
Köhne kaftan zübun	-	210
Köhne kuþak, don, gömlek	-	150
Köhne kilim	2	360
Şukke halî	1	150
Kayıþ kuþak	-	60
Köhne yasdık	-	120
Dolab	3	90
Yorgan	2	300
Döþek	3	360
Kılıç, kalkan	1	180

Şem'dân	-	45
Sahan, na'lbeki	4	260
Tâbe	1	90
Tencere	1	180
Köhne kepçe	-	60
Cem'an yekûn		3000
Be-hesâb guruş		25 g
Doru baygır	1 re's	11.5 g
Menzil-i sükkâna der-mahahlle-yi mezbûr		200 g
Cem'an yekûn		246.5 g

SAYFA NO: 61 BELGE NO:121

Medîne-yi amid mahallâtından Mehmed Paşa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan dellâl el-Hâc Ebubekir bin Molla İbrahim'in verâseti zevceyn-i menkûhe-yi metrûkeyni Aişe bint-i Süleyman ve Havva bint-i Ş'aban ile sulbî sagîr oğulları Ahmed ve Süleymen ve Mehmed ve sagîr kızı H âdîce'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra sagîr-i mezbûr Ahmed'e kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan ta'yin olunan vâlidesi mezbûre Havva Hatun ve sagîrunu mezbûrenе kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre Aişe Hatun taleb-i ma'rifetleriyle cânib-i seri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi gurre-yi Rebii'l-ahîr sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kavuk,dolama	1	60
Köhne alaca 'aba, kaftan, zübün kuşak	1	363
Köhne yorgan	3	864
Köhne halı	2	801
Köhne cacım ve çuval	1	246
Köhne döşek	1	135
El değirmanı taş, dibek	1	150
Köhne heğbe	1	30
Köhne yasdık	-	66
Sahan, na'lbeki, lengeri tas	-	296
Def'a sahan	9	504
El leğeni	1	99
Tencere	2	636
Vasat sini	-	690
Teş, kazgan	1	1180
El ibrik	1	118
Ateş küregi	1	84
Arşun, sac ayağı	-	33

Terazu	1	60
Bıçak, tesbih	-	90
Tenur kürsi, dolab, hurdevât	-	291
Fener, süzgi	1	128
Cem'an yekûn		6900
Be-hesâb guruş		57.5 g
Menzil-i sekeni der-mahalle-yi mezbûr		90 g
Cem'an yekûn		90.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin	5.5 g
Resm-i âdî	3.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	0.5 g
Dellâliye, kâtibiye, hammâliye	1.5 g
Deyn-i müsibbet zevce-yi mezbûr Havva Hatun ber-mûcib-i temessük	79 g
Cem'an yekûn	90.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	57 g
Hissetü'l-zevc	3.5 g 4 p
Hissetü'l-zevc	3.5 g 4 p
Hissetü'l-ibn	14 g 10 p
Hissetü'l-ibn	14 g 10 p
Hissetü'l-ibn	14 g 10 p
Hissetü'l-bint	7 g 5 p

SAYFA NO: 61   BELGE NO: 122

Medîne-yi Amid mahallâtından Molla Bahaeddin Mahallesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Berapon bint-i Renpid'in verâseti zevci Tavbe ile sadriye sagîre kızları Horsima ve Sükun'a münhasır ve vâlidesi Lelbe'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütekakkik olundan sonra kîbel-i ser'-i enverden vasî nasb olunan mezbûr Lelbe taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-ıgarrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fî'l-yevmi'r-rabi' min şehr-i Rebîi'l-evveli sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sağır sim kemeri	1	180
Köhne burç kaftan	1	480
Köhne hatayî kaftan	1	480
Cedîd takiye	1	360
Köhne kaftan çakşır ma'a arar ma'a peçe bağlı	1	960
Köhne kaftan zübün kutusu	-	640

Köhne nezgeb zübun	-	270
Köhne kaftan zübun kutni	1	180
Don	1	120
Peştamat	1	360
Köhne hamam rahti boğça	1	15
Mitil gömlek	1	150
Telli paşmak	3	240
Liçek	1	60
Köhne aziye yemeni	1	120
Uçkur	-	120
Zerenzer	-	240
Ebri şal	-	30
Köhne telli zübun	1	240
Doğrama boğça	1	15
Sepet kilidi	-	150
Ketan gömlek	-	120
Küpe	-	48
Altun hâtîm	-	180
Altun hızma	-	600
Minder yasdık	-	150
Hurdevât	-	120
Hamam leğeni, tas, kıldan ma'a halı	-	42
Cem'an yekûn	7800	
Be-hesâb guruş	65	

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i âdî	195
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	60
Cem'an yekûn	255

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	7545
Hissetü'l-zevc	1860
Hisetü'l-üm	1240
Hissetü'l-bint	2225
Hissetü'l-bint	2225

SAYFA NO: 61   BELGE NO:123

Medîne-yi Amid mahallâtından ..... Mahallesindesâkin iken bundan akdem düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Kerkütlü Ali Ağa bin Hüseyin'in verâseti zevce-yi menkûhe-yi metrûkesi Emine bint-i es-Seyyid Mehmed ile sulbî sagîr oğlu Mehmed'e münhasır olduğu şer'an zahir ve

mütehakkik oldukdan sonra sagiri mezbura kibel-i şer'-i enverden vasî olunan vâlidesi Emine Hatîun taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-düyûna tevzi' olunan terkesi defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-s âdîs min şehr-i Rebîî'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MIKTAR	KİYMET
Köhne destâr	1	90
Köhne çuka biniş	2	1433
Köhne çuka şalvar	1	210
Köhne çuka çakşır	1	555
Köhne şal kuşak	1	1065
Alaca zübün	1	345
Sim bıçak	1	1440
Köhne kermsûd kaftan	1	571
Köhne dolama kedi kürk	-	420
Köhne kemer gaşıye çultar	-	613
Piştov, vezne, palaska	2	1800
Köhne kilim	1	411
Köhne yorgan	1	345
Köhne döşek	2	525
Köhne yasdık	1	180
Heğbe	1	57
Sahan ma'a kapak	5	600
Üskure	19	600
Tencere	1	96
Lengeri	1	90
El ibrik	-	90
Fener	1	90
Kahve ibrik	1	39
Şem'dân	1	24
Hımnâ ma'a çuval	-	480
Der-zimmet-i Ömer	-	320
Papuç	1	148
Cem'an yekûn		12780
Be-hesâb guruş		106 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT		'Anî'l-guremâ'
Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	16 g	
Resm-i âdî	2.5 g	
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	0.5 g	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	2.5 g	
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr Seksan guruş mehir mukâbilinde kalmışdır.	100 g	80 g

SAYFA NO. 62   BELGE NO:124

Fî'l-asl Boy'abad kazasında vaki' Kavak nâm karye ahâlisinden olub el-hâl musafarenen Medîne-yi Amid'de sâkin sahibu'l-kitâb Recep Ağa ibn-i İbrahim meclis-i şer'-i hatır-ı lazımu't-tevkirde bundan esbak Medîne-yi Amid'de bi'l-fîl voyvoda ve emin-i beytû'l-mâl olan fahru'l-emâcd ve'l-ekârim ..... Halil Ağa ibn-i Mustafa Ağa tarafından husus-iâti'l-beyâna vekil-i müsecceli oan Mehmed Salih uhdesinde bi't-tavi'i's-saf ikrâr ve takrîr idüb Ağa-yı mümâ ileyhin voyvodalık halinde baş cukadarlık hidmetinde iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ali'nin benim vâlidem müteveffîye Emine nâm Hatun ile li-ebeveyn karîdaşları olub musirren zevi'l-erham cihetinden verâseti bana münhasır ve tereke-yi müteveffâ-yı mezbûr Ağa-yı mümâ ileyhin vazı'u'l-yed olduğu şer'-i enverde zahir ve mütehakkik olduldan sonra ber-mucib-idefter-i kassâm vaziyet eylediği yüz yirmi iki buçuk guruş müvekkil-imümâ ileyh Mehmed Salih yedinde tamamen ahz ve kabz idüb husus-u mezbûra müteallik amme-yi da'va ve münâzaât ve mühesemât ve mütelebâtımkalmamışdır deyu ikrârını vicâhen tasdîk ve şifahen tahkîk birle ma vaka' bi't-taleb ketb olındı. Harrere fi gurre-yi Rebîi'l-evveli sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

SAYFA NO: 62   BELGE NO: 125

Medîne-yi Amid mahallâtından camii's-Sefa mahallesi sükkânında işbu bâisu'l-rakam Salibe velled-i Osib nâm nasrani meclis-işer'-i hatır-ı lazım-ı tevkirde Medîne-yi Amid sükkânından Makldisi Bedros veled-i Mogaliye nâm nasrani muhavecesinde bi't-tav'i's-saf ikrâr ve 'itiraf idüb bundan akdem halîk olan oğlum Tomcan ile mesfûr Makdisi Bedros ile üçümüz mudârebe tarikiyle şerik olub iştira eylediğimiz Kıbrîs boyasını fûrûht olındıkda her ne kadar faize olursa nîfî benim ve nîfî oğlum halîk-i mesfûr Tomcan'ın olmak üzere birbirimize sened vermiş iken üç defade olan faizi hesaplaşdıkdâa beş yüz guruşu kendi hisseme isâbet idüb ve beş yüz guruşu dahi oğlumun eytamlarına bâ-hüccet-i şer'iyye vesâyeten mesfûr Bedros'un bir guruşu tamamen ahz ve kabz idüb fi m'aba'd şirkete müteallik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-vechen da'va ve nîza' ve mütelebâtımkalmamışdır . her birimiz aherin zimmetini ibrâ-yı âm ve kâtî'u'-nîza' ile ibrâ ve ıskât eylediklerinden ikrârlarının vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk birle ma vaka' bi't-taleb ketb olındı. Harrere fi'l-yevmi'l-'âşir min şehr-i Rebîi'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf

Şuhûdü'l-hal

Molla Ali bin Ömer, el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Ömer, Abdurrahman bin Mustafa Beşe, Molla Mustafa bin Abdullah, Ali Beşe bin Mehmed, Körhanzade İbrahim Beşe

SAYFA NO: 62   BELGE NO:126

Medîne-yi Amid mahallâtından Şeyh Matar Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Çekirdekçi Mahmud bin Mahmud'un verâseti li-ebeveyn er kardeþası hasren Ali bin Mahmud'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olundan sonra bi't-taleb cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese ve vâris-i mezbûra def' ve teslîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vechi âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-salis 'aşere min şehr-i Rebîî'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Cedîd kaftan	5	625
Tencere , tâbe	-	360
Terazu	1	153
Köhne yorgan, dösek, yasdık	-	219
Köhne kilim ve keçe	-	300
Kutu dolu hurdevât	-	954
Astar ve saruğ	-	150
Sağır leğen	-	180
Köhne siyah 'aba , çarşeb	-	129
Gügüm	1	225
Yağdan	1	14
Cem'an yekûn		3300
Menzil-i sekeni der- mahalle-yi mezbûr		130 g
Helvacılar başında basmacı dükkanı		160 g
Lale Beğ mahallesinde hallaç dükkanları	5	3600 g
Neccarlar başında bakırcı dükkanı	2	260 g
Molla Bahaddin Mahallesinde menzil		390g
Lale Beğ Mahallesinde üç bâb mahzen		250 g
Dükkanlardan hasıl icâre		15 g
Ağaç hurdevât		7.5 g
Cem'an yekûn		1500 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Resm-i âdî	37.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	7.5 g
Dellâliye vekâtibiye, hammâliye	1.5 g
Cem'an yekûn	45.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese 1454 g 1 p

SAYFA NO :63 BELGE NO:127

Medîne-yi Amid mahallâtından Bahaeddin Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem halîke olan Meryem bint-i Aslan'ın verâseti zevci Emilih verledi Melocon ile silbî sagîre kızı Seydiî'ye ve b'abası mesfûr Aslan'a münhasır olduğu şer'an zahir vemütehakkik olundan sonra sagîr-i mezbûreye kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan ceddi mesfîr Aslan taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vec-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sani 'aşere min şehr-i Rebî'i'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne takiye	1	60
Köhne aziye	2	192
Köhne telli kaftan	1	450
Köhne puşî, kaftan, don	-	180
Köhne kutnî zîbun don	-	336
Köhne k âdîfeçakşır	-	435
Köhne arar peçe	-	144
Köhne telli mendil	-	390
Peştamal	1	438
Tire paşmak	1	30
Köhne ebrar	1	54
Def'a kutnî don	1	210
Köhne hamam rahtı	-	150
Boğça	-	90
Uçkur, kefgîr hurdevât	-	150
Sepet	1	84
Yasdık	-	30
Sim sagîr kemer	1	600
Hamam leğeni	1	257
Ayna tahteravan	-	87
Hamam taşı	-	40
Cem'an yekûn	4725	
Be-hesâb guruş	39 g 15 p	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşesi defn	5 g
Resm-i âdî	1 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	45
Dellâliiye ve kâtibiye, hammâliye	1 g 5 p
Cem'an yekûn	7.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	3865
Hissetü'l-zevc	950
Hissetü'l-eb	635
Hissetü'l-bint	2640

SAYFA NO:63   BELGE NO.128

Medîne-yi Amid mahallâtında Hüsrev Paşa Mahallesinde fevt olan Eyüb bin Mustafa'nın verâseti zevce-yi menkûhe-yi metrûkesi Aişe bint-i el-Hâc Abdullah ile vâlidesi Kazibe bint-i Abdulk âdîr ve hemşiresi H âdîce'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra bi't-taleb-i cânib-işeri'ât-ı garrâdan tahrîr vr beyne'l-verese taksîm olunan eiyâsi defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hamis min şehr-i Rebî'i'l-evveli sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne kaftan zibun	1	165
Köhne kavuk, saruç	1	165
Alaca "aba	1	195
Köhna yorgan	1	150
Tenur yorgan	-	408
Yasdık	2	111
Hâlî	-	165
Köhne kilim	1	198
Sahan	2	174
Sagîr sini	-	290
Tencere, tâbe	-	285
Küp, dolab, tenur kürsi	-	220
Şilte, minder	1	54
Üzüm, incir, finduk, ceviz, basduk	-	570
İplik-i penbe	-	180
Dükkanda olan desti, bardak	-	1791
Menzil-i sekeli der-mahalle-yi mezbûr fürûht olnmışdır.	16800	
Cem'an yekûn	22140	
Be-hesâb guruş	184.5 g	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techiz-i tekfîn ve ıskât-isalât	15.5 g
Resm-i âdî	4.5 g 5 p
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	1 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	3 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûre	50 g
Deyn-i müsebbet vâlidesi Kazibe	83 g 13 p

Sâhhü'l-bâkî li't-taksîm-i	36 g
Hissetü'l-zevc	9 g
Hissetü'l- ümm	12 g
Hissetü'l-uht	15 g

SAYFA NO:63   BELGE NO: 129

Medîne-yi Amid mahallâtından Kalenderhane Mahallesinde sâkin iken Yusuf bin İbrahim'in verâseti zevce-yi Menkûhe-yi metrûkesi Elife bint-i Mustafa ile sulbî sagîre kızları Şabil'e ve Hanım'a li-ebeveyn kız karîdaşı Züleyha'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonradan sagîran-ı mezbûrane kibel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan Ali taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fî'l-yevmi's-s âdîs min şehr-i rebî'i'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KIYMET
Köhne keçe	2	168
Köhne kilim	3	573
Köhne bez zübun	1	75
Köhne hurç	2	150
Köhne cacım	1	39
Kilim ipi, hurç, çuval	1	379
Tencere	1	288
Sagîr lengeri	3	81
El ibriği	-	99
Tâbe	-	45
Sahan	-	121
Üskure	-	195
Tas	2	111
Teş	1	333
Bürümük	-	60
Cem'an yekûn		3180
Be-hesâb guruş		26.5 g
Koyun ve keçi	92	184 g
Siyah çadır	1	4 g
Siyah katır	1	10 g

Kebîr kazgan	1	10 g
Der-zimmet Mahmud		80 g
Ber-mucîb-i defter-i zimem		146 g
Eğil kazasında şertende		1 g
Mezru'		10 g
Cem'an yekûn		486.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn	20 g
Resm-i âdî	12 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	2.5 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	1 g
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	30 g
Kira akçesi hisse	5 g
Cem'an yekûn	70.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	416 g
Hissetü'l-zevc	52 g
Hissetü'l-bint	138.5g 20 meblağ
Hissetü'l-bint	138.5g 20 meblağ
Hissetü'l-uht	86.5 g 20 mebağ

SAYFA NO: 64   BELGE NO:130

Medîne-yi Amid mahallâtından Ali bin Reşîd Mahallesinde mütemmekin iken bundan akdem halik olan Ebrehem veled-i Gerayacan'ın verâseti zevci metrûkesi Hanem bint-i Eblehed ile slbî sagîr oğlu Eblecedsulbiye sagîre kızı Sultan'ave vâlidesi Remzer bint-i Melkobe münhasır olduğ şer'an zahir ve mütehakkîk olundan sonra sagîr-i Mezbûre Ebleced'e kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan vâlidesi mesfür Hanem bint-i Eblehed ve sagîr-i mezbûre Sultan'a kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan ceddesi Ay Hatun taleb-i ma'rifiyle cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verse taksim olunan eşyâsı defteridir ki ber- vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-ışrîn min şehr-i Rebî'i'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Köhne kavuk, alaca saruğ	-	540
Bez destâr	1	210
Köhne kaftan	2	213

Köhne kumaş kuşak	1	480
Hamam rahtı	-	84
Teşt	-	600
Tencere	1	369
Kumkuma, şuhe	1	40
Yorgan çarşeb	-	108
Köhne haliçe	-	40
Sahan	6	195
Tâbe	1	12
Havan	-	108
Sağır sini	2	218
Hurdevât	-	1488
Mukeddemân fûrûh olunan eşyâ ve hurdevât dükkan min-ciheti'l-mecmu'		10680
Cem'an yekûn		15480
Be-hesâb guruş		129 g

Menzil-i der-mahalle-yi Şemsîyan nisfi zevcesi mebûre Hanem'e isâbet idüb ve nisf-i aheri dahî deynine mukâbil verilmişdir.	60 g
Şerabi nâm karyede salis değirman hissesi	77 g
Menzil-i sekenidan salis hissesi	200 g
Şerabi nâm karyede salis hisse bağ	3.5 g
Karye-yi mezbürde sulak tarla hissesi (4 kıta')	27 g
Dekâkine münhasır sülüs hisse	100 g
Cem'an yekûn	597.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâya	42 g
Resm-i âdî	14.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	3 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	2 g 1 rub'
Deyn-i müsebbet es-Seyyid Ahmet	18 g
Deyn-i müsebbet ( )	15 g
Deyn-i müsebbet sagîr Sultan'ın vâlidesi halîkeden müntâki	40 g
Cem'an yekûn	134 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese (eşyâdan bâkî bir şey kalmayub bahâ-yı mezbûr ki taksim olunur)	
Hissetü'l-zevce	55 g
Hissetü'l-ümm	72.5 g
Hissetü'l-ibn	235 g
Hissetü'l-bint	144 g

SAYFA NO:64   BELGE NO:130

Medîne-yi Amid mahallâtından Ali Pınarı nâm karyede mütemekkin iken bundan akdem halîk olan Bulu veled-i Yonan'ın verâseti zevce-yi metrûkesi Meryem bint-i Eblehed ile sulbî sagîr oğulları Ruyakis ve Eblehed ve Gorgis ve sulbîye kebîre kızı Fehob'e mûhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra sagîran-ı mezbûrane kibel-i şer'-i enverden vasî nasb ve ta'yin olunan 'ammizâdeleri Haco keşîş taleb-i ma'fetiyle cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-bverse taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hamis ve'l-işrîn min şehr-i Rebi'i'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne alaca saruğ ma'a	1	240
Köhne çuka biniş	1	275
Köhne bez zibun	3	300
Köhne kutnî zibun	1	360
Cedîd cüzdan	2	201
Gömlék, boğça, hurdevât	-	240
Devât, ayna hurdevât	-	45
Acem çanakları hurdevât	-	120
Cedîd hurç	-	102
Kalay kumkuma	8	492
Maşr'aba, gülâbdan	-	60
Berum mîkrâme	20	300
Tahterevan, fincan, hurdevât	-	120
Köhne peştamal	-	90
Mai şal şalvar	1	300
Çamaşur kazganu	2	1484
Döşek çerşeb	1	105
Alaca çerşeb	1	180
Meksûr kebîr havan	2	360
Sagîr havan	1	90
Kebîr sini	-	2010
Meksûr sagîr sini	2	1180
Sac ayağı	1	150
El ibriği	1	108
Teşt	1	315
Sagîr sahan	33	2160
Sahan ma'a kapak	-	1005
T'abak	5	213
Peşhûn	1	75
Şiş	1	18
Köhne astar ma'a çuka	-	90
Leğen, ibrik	1	222

Şem'dân	3	240
Tencere	3	840
Satılık ma'a kapak	-	555
Acem satılık	2	350
Lokma tenceresi, yağdan	1	120
Tâbe ma'a süzgi	-	171
Sahan	3	75
Kebîr havan	3	842
Sağır kapak	1	90
Meksûr fener	2	216
Saplı tas	3	165
Sac ayağı	1	30
Ateş küregi	-	69
Kefgir	1	48
Def'a tencere	-	240
Def'a tâbe ma'a kefgir	-	291
Def'a süzgi, tâbe	-	147
Kahve ibriği	2	108
Acemtabak	2	180
Şem'dân	1	315
Sağır sahan	6	240
Mangal çerağ	-	78
Köhne yorgan	12	3162
Köhne döşek	7	1140
Köhne yasdık	1	960
Köhne minder	1	230
Köhne halı	2	2160
Köhne kilim ve haliçe	-	720
Dolap	-	90
Tenur kürsi	-	120
Köhnne mak'ad	1	54
Kapuluk	-	45
Siyah kese	2	210
Meksûr taht ma'a serir	-	960
Oturak iskemle	1	90
(<i>taş</i>) taş	-	960
Çuval	-	90
Buberluk	2	21
Yağdan	2	12
Hıntı, peynir, revgâni, küplü hurdevât	-	2400
Hurdevât	-	210
Cem'an yekûn		33600
Be-hesâb guruş		270 g
Mevcûd akçe		230 g
Menzil-i sekeni der mahalle-yi mezbûr		200 g
Cem'an yekûn		700 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Lâşesi defn ve ilkâya

33 g

Resm-iâdî	17.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	4 g
Dellâliye ve kâtibiye ve hammâliye	7 g
Cem'an yekûn	61.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	641 g
Hissetü'l-zevce (Menzilde hissesi kalmışdır.)	80 g 1 rub'
Hissetü'l-ibn (menzilde sulus hissesi kalmışdır)	160.5 g
Hissetü'l-ibn (menzilde sulus hissesi kalmışdır)	160.5 g
Hissetü'l-bint (menzilde sulus hissesi kalmışdır)	80 g 1 rub'

SAYFA NO: 65   BELGE NO:132

Medîne-yi Amid mahallâtından Çölü Mescidi Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Emine bint-i Abdullah'ın verâseti Molla Mehmed bin Mahmud ile subîye sagîre kızı ve li-ebeveyn er karîndaşları Ebubekir ve Ali'ye mûhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkîk olukdan sonra sagîr-i mezbûre Fatma'ya kîbel-i şer'-ienverden vasî nasb ve ta'yin olunan b'abası mezbûr Molla Mehmed taleb-i ma'rifetîyle cânîb-i şer'ât-i garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hamis ve'l-îşrîn min şehr-i Rebî'i'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MIKTAR	KIYMET
Sim kemer	1	480
Mushâf- şerif ma'a gulaf	1	646
Köhne kutnu zibun ma'a don	1	195
Çödük papuç, mest	-	165
Köhne hamam rahtı ma'a peştamal	1	525
Köhne boğça	1	270
Köhne zerenduz	2	45
Köhne beyaz şal	1	81
Köhne gömlek	1	48
Def'a boğça	1	60
Tehterevan ve ayna	-	204
Köhne fes ve yemeni	1	66
Köhne serpus	1	30
Köhne yorgan	2	504
Köhne dösek	2	885
Köhne yasdık	4	460
Tüy yasdık	2	120
Kahne haliçe	1	48
Kâsetabak	-	180
Kühl	1	10
Sini	1	291

Hamam leğeni	2	360
Leğen, ibrik	-	204
Kebîr kâse	1	12
Şem'dân	1	480
Üskure	5	210
Şekerlemetabak, camtabak	-	63
Kahve ibriği ve cam tas	1	48
Sahan	5	168
Fincan	1	60
Cem'an yekûn		6720
Be-hesâb guruş		56 g
Mehr-i Der-zimmet zevce-yi mezbûr		70 g
Vâlidesinden müntakil menzil beş eshamdan bir sehim		30 g
Cem'an yekûn		156 g

MÎNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	5.5 g
Resm-i âdî	4 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	1.5 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	1.5 g
Cem'an yekûn	12.5 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	143.5 g
Hissetü'l-zevc	35.5 g
Hissetü'l-bint	81.5 g
Hissetü'l-ah	17.5 g 5 p
Hissetü'l-ah	17.5 g 5 p

SAYFA NO: 65   BELGE NO:133

Medîne-yi Amid mahallâtından Camî-i Nebi Mahallesinde sâkin iken bundan akdam vefât iden Ümmühani bint-i Osman'ın zevci Abdullah bin İsa ile sulbî sagîr oğlu Ömer'e münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukça sonra tesviye-yi umûrları içûn kîbel-i şer'i enverden vasî nasb ve ta'yin lunan olunan Mola Sadık bin Ali taleb-i ma'rifiyle cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrir ve beyne'l-verese taksîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-s âdîs min şehr-i Rebî'i'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne serpus 'aziye	1	380
Köhne telli kaftan zübün	1	231
Köhne zübün def'a	2	270
Köhnr hamam rahtıma'a peştamal	1	270
Köhne sade	2	120

Döşek çarşeb, boğça	1	141
Zümrüt küpe	1 Ç	960
Köhne alaca çarşeb ma'a şal	2	250
Meksûr küpe, yüzük hurdevât	-	510
Sim vasat kemer	1	960
Köhne hatayî zübun	1	240
Sim zenede	1	180
Sim düğmeler	-	120
Uçkur mîkrâme	-	240
Zerenduz	2	120
Köhne sepet	1	180
Kaşuk hurdevât	-	150
Millî gömlek	1	210
Köhne boğça hurdevât	1	390
Tokat boğça	1	15
Yorgan üzeri çarşeb	1	180
Köhne yorgan	3	720
Köhne döşek	2	456
Mitil yorgan	1	213
Köhne yasdık	5	480
Köhne halı	1	480
Köhne bayburt	1	51
Sağır şilte	1	120
Köhne sincab kürk	1	360
Muhayyer sitâre	-	438
Kâsetabak hurdevât	-	340
Tenur kürsi	1	93
Sini	1	45
Kepçe, kefgir	1	78
Köhne peşkir	-	120
Tahterevan	1	63
Sac ayağı, tahterevan	-	90
Ateşküreği	-	60
Leğen, ibrik	-	240
Süzgi	1	72
Sahan	3	150
Sahan ma'a kapak	3	460
Şem'dân	-	90
.....	.....	.....
Kahve ibriği	1	48
Üskure	5	150
Sini, tâbe	1	180
Cam tas	-	36
Tencere	2	679
Hamam leğeni	1	260
Teşt	-	540
Kebîr kürsi	-	270
Tüy yasdık	-	90
Şem'dân	1	90

Şem'dân	1	90
Meksûrtabak hurdevât	-	120
Cem'an yekûn		16800
Be-hesâb guruş		140 g
Mehr-i Der-zimmet-i zevcimezbûr		100 g
Menzil-i seken-i der-mehelle-yi mezbûr		250 g
Cem'an yekûn		490 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât ber-mucibi vasiyet	100 g
Resm-i âdî	12 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihzâriye	2.5 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	4.5 g
Deyn-i müsebbet Dursun	5 g
Cem'an yekûn	124 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	366 g
Hissetü'l-zevc	91.5 g
Hissetü'l-ibn Ömer	274.5 g

SAYFA NO:66   BELGE NO: 134

Medîne-yi Amid mahallâtından Şeyh Matar-ı Şarkî Mahallesinede mütemekkin iken bundana akdem halîk olan kersid veled-i Bavo'nun verâseti zevce-yi metrûkesi Bahar bint-i Bedos ile sulbî sagîr oğulları Arabis ve Gorgi'ye ve kebîre kızı Maria'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olukdan sonra varisleri ikrârlarıyla beyne'l-ashâb-ı düyüna tevzi' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âfî zikr olunur. Harrere fî'l-yevmi's-salis min şehr-i Rebî'i'l-ahir sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Siyah ..... üzüm	-	25 g
Simak	-	25 g
Şirkızan zeyt yağı	-	50 g
İncir, badem	-	15 g
Batum finduk	-	15 g
Revgani mahlût sade	-	30 g
Bal ma'a küp	-	18 g
Mukayyed pekmez	-	28 g
Yarma	-	18 g
Dükkan icâresine peşin verilen	-	25.5 g
Dükkanda olan sanduka, terazu taş	-	30 g
Kebîr kapan ve sagîr kapan		3 g
Ceviz ve iç badem	-	8 g

Dögme, pirinç, hurdevât	-	10 g
Mumlı bal	-	4 g
Sirke ma'a küp	-	3 g
Köhne kavuk. saruğ	-	1.5 g
Köhne çuka biniş	-	3 g
Köhne kaftan, zübun gömlek	-	3.5 g
Şal şalvar	1	0.5 g
Istranç çuka	2	1.5 g
Hinta ma'a anbar	-	3 g
Tenur k âdîfe, hurdevât-ı dükkan	-	15 g
Meksûr taht	-	6 g
Çuval, gügüm	-	5 g
Temur hurdası	-	4 g
İplik	-	4 g
Kızılçık erük	-	7 g
(ﻗـنـدـاـعـ)	-	2 g
(طـلـقـهـ)	-	5 g
Cem'an yekûn		381.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂÇÂT

Lâşesi defn	52 g
Resm-i âdî	10 g
Kalemiye, hüddâmiye	2 g
Dellâliye	3 g
Deyn-i müsebbet el-Hâc Hüseyin	200 g
Deyn-i müsebbet Süleyman	43 g
Deyn-i müsebbet Abdullah	38
Deyn-i müsebbet es-Seyyid İbrahim	30 g
Deyn-i müsebbet oğlu Gorgi	10 g
Deyn-i müsebbet stanos	5 g
Deyn-i müsebbet Arsiye	3 g
Sâkn olduğu menzil icâresi	11 g
Deyn-i müsebbet 'abarus	10 g

Halfîk-i mesfûrun eşyâsı vefâ itmeyüb 40 guruş noksan kalub oğulları edâya zamin olmuşdur.

SAYFA NO: 67   BELGE NO:135

Medîne-yi Amid mahallâtından Çöpi Mahalleinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Esma Hatun bint-i Mehmed Emin'in verâseti zevci Halil Ağa bin Mustafa ile válidesi Züleyha bint-i el-Hâc Yusuf ve li-ebeveyne er karîndaşı ve li-ebeveyne kız karîndaşı Rabia'ya münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik oldukdan sonra bi't-taleb cânibi şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne'l-verese takşîm

olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-salis min şehri Cemaziyyî'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hal

Maraşlı Ahmed Efendi, Tütüncüzâde Ahmed Efendi, Sadırzâde Salih Efendi, Çarçızâde Mehmed Efendi, Türkmen Mehmed Efendi, Çarhızâde, Mehmed Efendi, Üveys Çelebi Bezzâz

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Altun hebbé bilezik	1 Ç	80 g
Altun ahmer bilezik	1 Ç	58 g
Üstüfan	-	35 g
İncüülü teşrife	1	50 g
Sağır cevahir kuşak	1	5 g
Zümrüt küpe	1	40 g
Bir taşlı zümrüt küpe	-	16 g
Sim kahve ibriği	2	15 g
Sim su taşı	1	19 g
Sim kahvetabak	1	11.5 g
Meksûr sa'at	1	76 g
Meksûr sa'at	1	6.5 g
zümrüt hatem	2	5 g
Altun hatem	1	4 g
Sarı batum hatem	1	12 g
Hindkârî pîştahte	1	13 g
Kem 'ayar zerenduz	7	5 g
Penbe telli kutnî kaftan	3	65 g
Köhne dibâ zibun	1	18 g
İşleme mitil boğça	1	7 g
Köhne telli kutnî don	2	69 g
Penbe mikrâme	3	5 g
(ذِرْ) mikrâme	6	18 g
Köhne hebbé dolama	1	8.5 g
Köhne kermsûd kaftan zibun	1	12 g
Köhne yemeni boğça	4	3 g
İslâmbol sepet	2	10.5 g
Sağır sepet	11	0.5 g
Köhne kermsûd kaftan	1	3 g
Tavşan kürk çukiye kablı	1	7 g
Köhne telli hatayî kablı fakum kürk	1	16 g
Köhne sansar paçası kürk	1	20 g
Köhne süzeni sadır	4	10.5 g
İşleme yorgan üzeri	2	10 g
Def'a yorgan	1	4 g
Köhne metle yorgan	1	14 g
Sâde hatayî yorgan	1	7 g
Köhne sagır mitil	-	5 g

Köhne serpuş	1	2 g
Köhne k âdîfe yasdık	5	74
Köhne siyah mak'ad sadır	2	16.5 g
Köhne basma seccâde	1	4 g
Metla peşkir	1	14.5 g
Yemeni peşkir	1	11.5 g
Fağfür kâsetabak	-	11 g
Fağfür fincan	17	5 g
Buhurdan	2	10 g
Köhne mitil gömlek	2	7 g
Döşek çarşeb	2	4 g
Yemeni sofra bezi	1	1.5 g
Sim vasat kemer	1	7 g
Ayine	3	8 g
Oya mîkrâme, kâse hurdevât	-	6 g
Sim zarf	10	13 g
Dülbend gömlek	1	1 g
Sagîr k âdîfe yasdık	2	6 g
Tüyü döşek	1	9 g
Köhne döşek	2	13 g
Kehne yasdık	1	4 g
Köhne yorgan	2	5.5 g
Beyaz zibun	-	2.5 g
Hamam rahti peştamal	1	16 g
Gülâbdan ma'a tas	1	13.5 g
Kebîr hamam leğeni	1	5.5 g
Köhne hamam taşı	1	1 g
Köhne yemeni yasdık	1	4.5 g
Tüyü yasdık	3	4 g
Gadare, kepçe	1	1 g
Köhne cacım	1	2.5 g
Abdest leğeni	1	4 g
Sarı leğen ibrik	1	4 g
Def'a leğen ibrik	1	2.5 g
Güggüm	1	3.5 g
Sahan ma'a kapak	10	18 g
Üskure ma'a kapak	1	1 g
Üskure	10	4 g
Lengeri ma'a kapak	1	5 g
Defla sagîr sini	2	3 g
Şem'dân, tas	-	2 g
Pes'hun	2	2 g
Def'a kâse	1	2 g
Na'lîni	-	1.5 g
Heğbe	1	1.5 g
Sagîryasdık	1	1.5 g
Al çarşeb	1	3 g
Köhne keşan boğça	1	3.5 g
Tire mîkrâmesi	1	1.5 g

Köhne beya şal	1	1.5 g
Şal seccâde	2	0.5 g
Tüy yasdık	2	6.5 g
Şem'dân	1	1 g
Döşek	2	7 g
Macaru'l-asl cariye-yi benâm	-	120 g
Mehr-i Der-zimmet-i zevc		650 g
Cem'an yekûn		1900 g

Mütevefâ-yı mezbûrenin ‘akaridir ki bazısı fûrûht olunub bazısı mabeynleine taksîm olınmışdır.

Menzili-i dahiliye ve hariciyenin bin beş yüz guruşuna Halil Ağa'ya isâbet iden yedi yüz elli guruş hissesi mezbûre Züleyha Hatun'a bey' olınmışdır ve nîsf-i aheri sabîler ile Hatun'a kalmışdır.	1500 g
Meydanda luleciler çarsısında rükünde olan luleci dükkanını Halil Ağa kabul etmiştir.	100 g
Diğer luleci dükkanında dahi sabîler ile vâlideyi kabul etmiştir.	100 g
Yeni çarşıda vaki' hamam bir tarafdan hayatı mülki ve bir tarikden dahi Bekroğlu dükkanı haffâf dükkanının sabîler kabul etmiştir.	
Yine çarşı-yı mezbürde vaki2 diğer haffâf dükkanı bir tarafdan Abdulhalim ve bir tarafdan Mercimekzâde dükkanı hatun ile sabîler kabul etmiştir	50 g
Arsa kurbında vaki' keçeci dükkanı mutasılinda iki bâb dükkanı Halil Ağa kabul etmiştir.	75 g
Mutasılinda olan keçeci dükkanı ve sevâkda vaki' beş düğmeci dükkanı sabîler ile hatun kabul etmiştir.	75 g
Yine çarşuda vaki' dikici dükkanı bir tarafdan Nazir Molla Beşe ve bir tarafdan el-Hâc Ali dükkanı Halil Ağa kabul etmiştir.	30 g
Yine yeni çarşuda vaki' dikici dükkanı bir tarafdan mercimekzâde dükkanı ve bir tarafadan Ali dükkanı sabîler ile Hatun kabul etmiştir.	30 g
Def'a dikici dükkanı bir tarafdan Mercimekzâde ve bir tarafdan meüteveffâ-yı mezbûre dükkanı Halil Ağa kabul etmiştir.	30 g
Def'a dikici dükkanı iki tarafında meüteveffâ-yı mezbûre dükkanı sabîler ile Hatun kabul etmiştir.	50 g
Yeni çarşuda vaki2 çulci dükkanı iki dükkanı halil ağa kabul etmiştir.	50 g
Basmacı dükkanı sabîlerile Hatun kabul etmiştir.	50 g
Yeni çarşudavaki2penbeci dükkanı rükünde olan Halil Ağa kabul etmiştir.	50 g

Bu mahale varıncaya deðin beynlerine taksîm olunan ‘akaridir

Yeni çarşuda vaki' üç bâb harabe dükkân fûrûht	30 g
Def'a çarşuda berberun karşısında 3 bâb dükkân fûrûht	100 g
Dikiciye mutasıl bir bâb dükkân fûrûht	25 g
Tavukçu dükkânı mutasılında olan dükkân fûrûht	45 g
Mahzen-i der-mahalle-yi el-Hâc Büzürg fûrûht	800 g
Arsa kurbında kahve dükkânı	200 g
Cem'an yekûn	3255 g
Cem'an yekûn min-ciheti'l-mecmu'	

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-i salât	100 g
Resm-i âdî	127.5 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	30 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	25.5 g
Cem'an yekûn	283 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese gayr-i ez 'akar		'Akardan	Toplam
Hissetü'l-zevc	808.5 g	627 g	1436 g
Hissetü'l-ümm	269 g	542 g	813 g
Hissetü'l-ah li-ümm	269 g	542 g	813 g
Hissetü'l-uht li-ümm	269 g	542 g	813 g

SAYFA NO: 68   BELGE NO: 136

Medîne-yi Amid mahallâtından el-Hâc İzzeddin Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden zeynep bint-i Abdullah'ın verâseti zevci Molla Ahmed bin Mustafa Efendi'ye nîfî mûhasır olub nîsf-i aheri dahi varîsi bulunmamağla hâliya Medîne-yi Amid'de voyvoda ve emin-i beytû'l-mâl olan fahrü'l-emâcid ve'l-ikrâm Semanzâde Ahmed Ağa bin Hasan Ağa tarafından beytû'l-mâl içün ta'yin olunan Ali Paşa imamı İshak efendi taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve nîfî zevci Molla Ahmed'e ve nîsf-i aheri cânib-i şeri'ât-ı beytû'l-mâle def' ve teslîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âfî zîkr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sâdîs ve'l-ışrîn min şehr-i Cemaziyî'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Cevahir kuşak	1	8700
Inculu bilezik	1	3600
Bir ataşlı zmrûd küpe	1	2880
Köhne atlas zibun	1	640
Köhne hatayî don	1	180
Kebîr fağfür kâse, tabak	-	330
Meksûr fağfür fincan	10	258

Kütahya gülâbdan simli	-	330
Acemtabak	2	120
Köhne yorgan	5	1300
Köhne döşek	1	208
Köhne şilte	6	2220
Köhne yemeni mak'ad	-	90
Köhne yemeni yasdık	64	2924
Köhne haliçe	3	1440
Köhne iham ma'a cacım	1	150
Köhne çuka biniş	1	480
Serpuş hurdevât	-	150
Köhne sansar paçası kürk	1	1060
Def'a meksûr kâse	4	1290
Köhne peştamal kürk	1	240
Köhne hamam rahtı	1	406
Köhne şayak seccâde	1	186
Boğça	3	100
Zerenduz	1	96
Köhne sepet	1	90
Hindikârî peştah	1	5400
Köhne döşek	-	260
Mitil yorgan, döşek	-	120
Yemeni sofra bezi	1	190
Sağır ler(?)	-	180
Oturak iskemle	1	130
Tenur kursisi	1	240
Bıçak, bardak	1	84
Taht sitâre	1	910
Hamam leğeni	1	333
Kebîr camtabak ve sagîr(?)	-	174
Tahterevan hurdevât	-	128
Sağır sini	-	310
Süzgi	1	78
Üskure	2	135
Sahan kapak	5	810
Lengeri	1	132
Kuplî satıl	1	50
Sağır satıl	2	150
Tencere	4	960
Leğen ibrik	1	480
Teşt	-	390
Sağır sahan	8	460
Kepçe, kildân hurdevât	-	240
Tâbe	1	60
Sağır havan	1	72
Yağdan	2	238
Cem'an yekûn		42240
Be-hesâb guruş		352 g

Menzil-i sekeni der- mezbûr ba'de'l-inkita'-yi rağbatu'n-nas Feyzullah Ağa'ya fûrûht olnmışdır.	300 g
Ergani kazasında bağ Feyzullah Ağa'ya fûrûht	12 g
Mehr-i Der-zimmeti zevc	50 g
Cem'an yekûn	714

MİNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfîn ve ıskât-i salât	11 g
Resm-i âdî	18 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	3.5 g
Dellâliye ve kâtihiye, hammâliye	9.5 g
Deyn-i müsebbet Zeynep Hatun	52 g
Deyn-i müsebbet Şehriyan	35 g
Dellâliye	6 g
Cem'an yekûn	142 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	571 g
Hissetü'l-zevc	286 g
Hissetü'l-beytü'l-mâl	286

MİNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Resm-i ma'rifeti Efendi	30 g
Resm-i voyvoda	30 g
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	4 g
Voyvoda emini hidmet	4 g
Cem'an yekûn	68 g

Sahhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese 217 g

SAYFA NO: 69   BELGE NO:137

Medîne-yi Amid mahallâtından Lale beg mahalesinde sâkin iken bundan akdem düyünu terkesinden ezyed olduğu halde fevt olan Mardin Alay Beyi Ömer bin Abdullah'ın verâseti zevce-yi menkûhesi Fatma bint-i Mustafa ile sulbî sagîr oğlu Mustafa ve sulbî kebîre kızları Nimetullah'a ve Emine'ye ve Rabia'ya ve Züleyha'ya münhasır olduğu şer'an zahir olukdan sonra bi't-taleb cânib-i şeri'ât-ı garrâdan tahrîr ve bbeyne'l-ashâb-ı düyüna tevzi' ve gurema' olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zîkr olunur. Fî'l-yevmi'r-rabi' 'aşere min şehr-i Cemaziyi'l-evvel sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Hindikârî peştahta(Hayri Ağa	1	3480

almışdır)		
Bakır buhurdan	1	180
Matbah çadır	1	360
Kebîr taht	1	1320
Sağır taht	1	630
Çuka mak'ad ve sadır	1	2305
Köhne ihmam	1	495
Yan halı	3	660
Köhne yemeni yasdık	12	2220
Köhne şilte ve sadır	9	2640
Köhne yorgan	2	375
Tenur yogan çarşeb	1	1200
Def'a yorgan	1	700
Def'aşilte	2	840
Def'a yasdık	5	1110
Def'a sadır	1	510
Def'a yasdık	3	450
Def'a şilte	2	1350
Sağır yasdık	1	45
Köhne cacım	1	120
Köhne bayburt	-	390
Cacım	1	120
Haliçe	1	150
Köhne kapu perdesi	4	420
Köhne orta keçe	1	1200
Ördek başı	-	120
Kebîr sini	1	1460
El leğeni	1	240
Ibrik	1	120
Teş	2	630
Tencere	3	960
Sağır kazan	1	300
Sahan ma'a kapak	6	1010
Lengeri ma'a kapak	1	600
Kuplı satıl	1	120
Peşhun	1	75
Fener	1	105
Tâbe	1	60
Gügüm	-	480
Şem'dân	2	504
Fanus	-	150
Tu(n)ç mangal	1	450
Tenur kürsi	1	180
Hurdevât	-	360
Sofa	1	120
hinta küp zehair hurdevât		15600
Cem'an yekûn	45360	
Be-hesâb gurus		378 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT		‘Anî’l-guremâ’
Resm-i âdî	9 g 18 p	
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	2 g	
Dellâliye, hüddâmiye, ihmâriye	8 g	
Deyn-i müsebbet Semanzâde Hayri Ağa(mukâbelisinde bir hindikârî kuşak yirmi sekiz guruşa verilmişdir)		
Deyn-i müsebbet Üveys Çelebi	748 g	49 g
Deyn-i müsebbet Derzi Osman	2100 g	137 g
Deyn-i müsebbet Erdebilzâde Mehmed Ağa	450 g	30 g
Deyn-i müsebbet Semanzâde Süleyman Çelebi	500 g	33 g
Deyn-i müsebbet el-Hâc Ebubekir Ağa	180 g	10 g
Deyn-i müsebbet es-Seyyid Ali	230 g	15 g
Deyn-i müsebbet Hayri Efendi	250 g	16 g
Deyn-i müsebbet Mehmed Ağa	36 g	2 g
Deyn-i müsebbet Kürkçü Mahmud	80 g	5 g
Deyn-i müsebbet Halil Ağa	450 g	32 g

Guremâ'dan beher beşyüz guruşuna otuz üçer guruş isâbet olmışdır.

SAYFA NO: 69   BELGE NO: 138

Medîne-yi Amid mahallâtından İskender Paşa Mahallesinde sâkin iken düyünu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan ‘Ayar Mehmed Beşe bin Altılı Bedres(?) zevce-yi menkûhesi fatîma bint-i Mustafa ile kebîr oğlu Molla üveys’e münhasır olduğu (şer’an zahir ve mütehakkîk olduktan sonra) bi’t-taleb cânib-i şeri’ât-ı garrâdan tahrîr ve beyne’l-ashâb-ı düyüna tevzi ve guremâ’ olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi’l-yevmi’l-hamis min şehr-i Cemâziyi’l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi’ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Kılıç	-	540
Palaska vezne	-	63
Köhne bâde kürk	2	162
Köhne kedi kürk	1	300
Köhne çakşır	1	60
Peşkir, mak’ad	-	180
Fincan, tas	-	42
Köhne yorgan	5	1080
Tenur yorgan	1	360
Şilte	1	480
Yemani yasdık	7	1200

Tüy yasdık	1	90
Döşek	1	291
Def'a döşek	1	240
Haliçe	1	420
Köhne kilim	-	240
Lengeri	1	141
Üskure	5	360
Kazgan	1	540
Sini	1	162
Tâbe	-	102
Fener	1	69
Sahan	12	420
Sagır kapan	1	60
Leğen, ibrik	-	360
Na'lini, tabak	-	70
Kahve ibriği	-	60
Tenur kürsi	-	29
Dükkânda olan (قصص)	-	3600
Cem'an yekûn		13200
Be-hesâb guruş		110 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT		'Anî'l-guremâ'
Techîz- tekfîn	20 g	
Resm-i âdî	2.5 g	
Kalemiye, hüddâmiye, ihmâriye	0.5 g	
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	3 g	
Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûr	50 g	13 g
Deyn-i müsebbet el-hâc Ebubekir	205 g	33 g
Deyn-i müsebbet Şedidzâde Mehmed Efendi	100 g	37.5 g

SAYFA NO: 70   BELGE NO: 139

Medîne-yi Amid mahallâtından valisi vezir-i nüşün-zmir devletlu inayetli Ali Paşa Hazretlerinin hizmetinde iken bundan akdem fevt olan Halil Ağa ibn-i Abdullah varakasına isâl içün lbel-i şer'-i enverden vasî olunan vezir-i müşârüün ileyhin etbâindan Mehmed Ağa taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şeri'ât-i garrâdan tahrîr ve vasî-yi mezbûra def' ve teslîm olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Cemâziyi'l-ahir sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Köhne destâr	2	112 p
Müste'mel sof kaftan	-	220 p
Müste'mel çuka biniş ma'a çakşır	1	256 p

Müste'mel çuka çakşır	1	50 p
..... kuşağı	1	42 p
Kçhne alaca zibun	1	61 p
Müste'mel ktuni zibun	1	120 p
Müste'melbeyaz sâde	-	56 p
Müste'mel don gömlek	3	180
Simli bıçak	1	190 p
Kırmızı çuka binış	-	320 p
Müste'mel siyah puşi	-	80 p
Müste'mel tilki tırnağı cübbe kürk	1	60 p
Piştov, vezne , palaska, Selanik temur kılıç	-	410 p
Eğer ma'a kantarma	-	60 p
Mak'ad	-	63 p
Fincan zarf, kahve ibrik	-	40 p
Müste'mel heybe	-	25 p
Kaftanlık kunduz endâzesi(beher endâzesi 41.5 para)	29	1200 p
Der-zimmet		121 p
Cem'an yekûn		4100 p
Be-hesâb guruş		102.5 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât ve mezâr meramât	552 p
Düyûnu meteferrika	520 p
Cem'an yekûn	1077 p
Be-hesâb guruş	26.5 g 7 p

Sâhhü'l-bâkî vasîy-i mezbûra def^z bve teslîm olunan 3023 p 75.5 g 7 p

SAYFA NO: 71   BELGE NO: 140

Medîne-yi Amid mahallâtından Balıklı kurbında vaki' Kalenderhane Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan voyvoda-yı sâbık Mustafa Ağa bin abdulvahab Ağa bin el-Hâc Hüseyin'in verâseti zevce-yi menkûhesi Hameyi Hatun ibnet-i Abdullâtîf Ağa ve vâlidesi Zeynep Hatun ibnet-i Abdullah Ağa ve li-eb kız karlâdaşı Emine Hatun'a münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkik olduktan sonra tereke-yi müteveffâ-yı merkûm verese-yi mezbûr iltimasları ile taraflarından vekil-i müseccelleri olan Simanzâde Aboş Ağa ve Şeyhzâde es-Seyyid Mehmed ve İsmail Çelebi ma'rifetleriyle ma'rifet-i şer'iyye ile müteveffâ-yı merkûmun sâkin olduğu menzilin hariciye ve dahiliyesinde mevcûd nükûd ve eşyâsı ve devâbber-mucib-i temessukât-ı zîmem bâbında olan alacağı ve emlâkı ketb ve athrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizât-ı şer'iyye tevzi' ve taksîm

olunan muhallefâtı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi's-sani ve'l-işrin min şehr-i Rebi'i'l-evvel sene erba'a ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

Müteveffâ-yı merkûmun sâkin olduğu oda ve dolabta olan eşyâsıdır.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
Enâm-ı Şerif	1 cild	
Muhayyer çakşürlü	6.5 t	195 g
Şal muhayyer kırmızı ve yaşıl	2 t	50 g
Dibâ parça	1 t(2 z)	61 g
Zerdane sırtı ve kafası	1-1	46 g
Dâne semur	1	15 g
Şal ve kumaş parçaları	Bir mikdar	56 g
Sim basma sa'at ma'a zincir	1	80 g
Altun mine sa'at ma'a zincir	1	100 g
Yeşim kılıç kabzası altın çemberli	1	60 g
'Aba-yı harc-ı sırma	1	8 g
Altun 'aba-yı harcı	123 d	350 g
Altun sa'at ma'a zincir	1	91 g
Altun sa'at	1	80 g
Mitilli havlu	1	60 g
Mitilli uçkur	2	10 g
Mitilli berber peşkiri mükemmel	1	30 g
Mitilli kise ve tarak veyağluk yemeni	1	20 g
Def'a mitilli kise ve tarak veyağluk yemeni	1-1-3	20 g
Def'a mitilli kise ve tarak veyağluk yemeni	1-1-6-3	20 g
Fes, kise, arakçır	2-1-1	12 g
..... bez ağ'abanu	1	18 g
Ağ'abanu	1	10 g
Ağ'abanu	1	10 g
Sal-i Kirmanî	4	20 g
Şal-i ketanî ve Rezanî ve kemerbend	18 T	360 g
Def'a Şal-i ketanî ve Rezanî ve kemerbend	10 T	200 g
Def'a Şal-i ketanî ve Rezanî ve kemerbend	10 T	200 g
Mardin peştemali zeri	2	14 g
Don mîkrâmesi	1	6 g
Mardin seccâdesi zeri	1	4 g
Bağdad gaşıyesi zeri	2	30 g
Team peşkiri	3	30 g
Kutnî Burusa	2	13 g
Kermsûd potur ve uçkur bağı	3 T	114 g
Def'a kermsûd Potur ve uçkur bağı	2 T	76 g
Def'a kermsûd Potur ve uçkur bağı	2 T	76 g
Nehsar bezi don	2 t	8 g

Def'a nehsar bezi don	2 t	8 g
Def'a nehsar bezi don	3 t	12 g
Şal buhur ve çamur	2 T	90 g
Def'a şal buhur ve çamur	5-2 T	80 g
Def'a şal buhur ve çamur	2-1 T	45 g
Tafta bez	1 t	6 g
Destârbendi müte'arif	20 T	80 g
Destâr çakmaklı ali	14 T	182 g
Destâr çira	1 T	13 g
Destâr çakmaklı	39 T	604 g
Nehsar bez zeri	9 T	38 g
Kutni Abdullahhani	3 t	25 g
Def'a kutni Abdullahhani	8 T	80 g
Şerâbâni ve potadarr kermsüd	3 T	30 g
Def'a şerâbâni ve potadar kermsüd	3-2 T	96 g
Def'a şerâbâni ve potadar kermsüd	2 -1 T	58 g
Sade kuti became	2 -1 T	58 g
Beya kutnî calise hakî laki(?)	4 T	60 g
Kutnî çekre	1 T	8 g
Kermsüd fetterhani	5 T	70 g
Kermsüd fetterhani	3 T	43 g
Def'a kermüd fetterhani	3 T	43 g
Kermsüd bezi elvan	13 T	104 g
Def'a kermsüd bezi elvan	6 T	48 g
Def'a çitare sâde	6 T	47 g
Kutnî Acemi Burusa	6 T	78 g
Def'a Acem-i Burusa	2-1 T	28 g
Şaha methat	1 T	120 g
Def'a şaha methat	4 T	48 g
Def'a şaha methat	1 T	10 g
Zer bebet Acem	8	200 g
Destâr-ı cevzi	1	45 g
Şal mor ve beyaz donlı	1	5 g
Muhayyer çakşurlık	1	120 g
Kaplan postu ma'a gaşıye	2	6 g
Matara ve yıldızlı tas	2-1	6 g
Yıldızlı sim kalt'aban(?)	1	40 g
Sim palaska vezne ve sim gaddâre kemerli, cüzdan	1-1-1-1	100 g
Sof ma'a gaşıye	6 T	150 g
İstanbul gömlek ma'a don	5-4	20 g
Def'a istanbul gömlek ma'a don	2-3	10 g
Def'a istanbul gömlek ma'a don	-	10 g
Havlu sâde	5	5 g
Def'a havlu sâde	3	3 g
Def'a havlu sâde	2	1 g
Mitil uçkur vemîkrâme ve kise	5-1-1	28 g
Def'a mitil uçkur	6	6 g
Mitil ve sâde havlu ve diz mîrâmesi	3-1-1	25 g

Def'a mitil havlu ve diz mikrâmesi	2-1	14 g
Mitilli beyaz peşkir	-	10 g
K âdîfe Acem alacısı	21 z	31 g
Çitli	30 z	10 g
Basma tafta Venedik	28 z	15 g
Mitil peştamal-ı Sakız	1	10 g
Durriye tamam zer elvan	6 T	420 g
Def'a durriye tamam zer elvan	3 T	210 g
Def'a durriye tamam zer elvan	3 T	210 g
Def'a durriye tamam zer elvan	1T	60 g
Ahmedabâd zeri	4 T	320 g
Def'a Ahmedabâd zeri	2 T	160 g
Def'a Ahmedabâd zeri	2 T	160 g
Şeribâni zeri	5 T	150
Def'a şeribâni zeri	2 T	60 g
Kutni bengâk(?)	1 T	5 g
Sim kemer raht ma'a başluklı	1-1	150 g
Sim hasırsinebend ve başlık ve rişme	1-1-1	210 g
Sim sagır kemer ve raht ve başluk yaldızlı	1	90 g
Yaldızlı sim topuz	2	20 g
Sim gaddâre ma'a topuz	2	40 g
Sim nebekdân	1	5 g
Sancak ma'a bayrak sakız	1-2	50 g
Gaşıye-yi Mardin	1	5 g
'abanos hançer	1	5 g
Sagır sim kutu	1	3 g
Kalabdon (6 deste , verese herbiri ikişer deste almışlardır.)		
Bildar zeri ve potadar zeri kermsüd	-	360 g
Def'a bildar zeri ve potadar kermsüd	-	120 g
Def'a bildar zeri ve potadar kermsüd	-	120 g
Def'a bildar zeri ve potadar kermsüd	-	120
Şeriban zeri, potadar zeri	1-1-1 T	160 g
Pecâme-yi al	2 T	28 g
Def'a pecâme-yi al	2 T	28 g
Def'a pecame-yi al	2 T	28 g
Abdullahhani ve malde	1-1 T	26 g
Yeşimi ve malde	1-2 T	24 g
Güz atlas	5 z	10 g
Def'a güz atlas	2.5 z	5 g
Def'a güz atlas	2.5 z	5 g
Tac-i sultani	1 T	40 g
Def'a tac-i sultani	1 T	40 g
Def'a tac-i Sultani	1 T	40 g
Hatayı Acem fes	1 parça	5 g
Gaşıye sacağı	5 z	5 g
Şal-i Kirmani ve Karaca	3-8	24 g
Def'a şal-i Kirmani ve Karaca	3-4	13 g

Def'a şal-i Kirmani ve Karaca	3-2	10.5 g
Şeriban ve alaca suret zeri	1-1 T	40 g
Durriye zeri	1 T	20 g
Şeriban ve alaca suret zeri	1-1- T	40 g
Kutnî Acem sâde	2 T	10 g
Def'a kutnî acem sade	2 T	10 g
Bildare Haleb	1 T	8 g
Alaca parçası	1	3 g
Hellâliye-yi Diyarbekir	2 T	4 g
Def'a hellâliye	2 T	4 g
Def'a hellâliye	1 T	2 g
Harput astarı	5 T	5 g
Def'a Harput astarı	3 T	3 g
Def'a Harput astarı	3 T	3 g
İstanbul gömleği ve donu	10 –10	35 g
Def'a İstanbul gömleği ve donu	5-4	16 g
Def'a İstanbul gömleği ve donu	5-4	16 g
Şal seccâde işleme	1	50 g
Siyah çuka kesme işleme	1	65 g
Def'a siyah kesme işleme	1	30 g
Sim kemer raht ve başlık ve rişme ve topuz	1	250 g
Def'a sim kemer taht ve başlık ve rişme	1-1-1	150 g
Def'a sim kemer raht ve başlık ve rişme	1-1-1	250 g
Def'a sim çapkun kemer	-	61 g
Def'a simçapkun kemer	1	60 g
Sim rişme palan	1	20 g
Sim kebîr rikâb	1 Ç	140
Def'a sim rikâb	1 Ç	140 g
Sim kablama rikâb	1 Ç	30
Sim çevgân ve sim kemer-i çavuş	1-1	61 g
Sim gaddâre nakışlı ve sim topuz	1-1	50 g
Def'a sim gaddâre ve sim topuz	1-1	50 g
Def'a sim gaddâre ve sim topuz	1-1	50 g
Def'a sim gaddâre ve sim topuz	1-1	40 g
Def'a sim topuz	1	10 g
Def'a sim topuz	1	10 g
Def'a sim topuz	1	10 g
Sim ince kemer raht peçeli	1	170 g
Sim şatır kemeri ma'a gaddâre ve hançer	1	310 g
Asma çalar sa'at-i sagîr	1	40 g
Def'a çalar sa'at-i köhne-i kebîr	1	15 g
Kaşık-ı team ve hoşab	2	5 g
Fransız çuka	9.5 Z	19 g
Def'a Fransız çuka	8.5 Z	17 g
Def'a Fransız çuka	8.5 Z	17 g

Kumaş parçaları	8.5 Z	10 g
Basma çuka	3 Z	9 g
Çuka at gömleği	2	2 g
Çuka yük örtüsü	1	8 g
Seccâde-yi Sakız	1	10 g
Seccâde-yi Banyaluka	1	8 g
Def'a seccâde-yi sof Banyaluka mihrablı	1	35 g
Müste'mel keçe-yi Şam	1	15 g
Mai ( ) keçe kılabdon	1	80 g
Çuka gaşıye	1	10 g
Dibâ gaşıye müste'mel	1	5 g
Saye çuka yağmurluk, şalvar ve kise	-	33 g
Çuka şatır dolama sim delmesi	1	10 g
Çuka parçalar	10.5 Z	30 g
Yasdık-ı Burusa ma'a güllü	7 Ç	35 g
Def'a yasdık-ı Burusa ma'a güllü	5 Ç	25 g
Def'a yasdık-ı Burusa ma'a güllü	5 Ç	25 g
Yasdık-ı Burusa göbekli	11 Ç	55 g
Def'a yasdık-ı Burusa ma'a göbekli	8 Ç	40 g
Def'a yasdık-ı Burusa ma'a göbekli	8 Ç	40 g
Yasdık-ı Burusa	6 Ç	30 g
Def'a yasdık-ı Burusa	5 Ç	25 g
Def'a yasdık-ı Burusa	5 Ç	25 g
Yasdık-ı Burusa mor zeminli	5 Ç	25 g
Yasdık-ı Beşiktaşı	8 Ç	36 g
Def'a yasdık-ı Beşiktaşı	7 Ç	31.5 g
Def'a yasdık-ı Beşiktaşı	9 Ç	38 g
Yasdık-ı Burusa nim zer	5 Ç	32.5
Yasdık-ı mitil döşeme	7 Ç	175 g
Çit mak'ad yağlı	2 T	20 g
Def'a çit mak'ad yağlı	2 T	20 g
Def'a çit mak'ad yağlı	2 T	20 g
Def'a çit mak'ad yağlı	2 T	20 g
Kıbrıs döşemesi yadık	2 T	40 h
Def'a Kıbrıs döşemesi yasdık	1 T	20 g
Def'a Kıbrıs döşemesi yasdık	1 T	20g
Kıbrıs döşemesi şal	2 T	60 g
Def'a Kıbrıs döşemesi şal	2 T	40 g
Def'a Kıbrıs döşemesi şal	2 T	38 g
Sarı astar	10 t	10 g
Def'a sarı astar	5 t	5 g
Def'a sarı astar	5 t	5 g
Kırmızı bez	2 t	2 g
Def'a kırmızı bez	1 t	1 g
Çit mak'ad	2	6 g
Nâfe kürk Bitlisi	1 t	3 g
Def'a kürk Bitlisi	1 t	3 g
Tûrbekânî bez	11 t	10 g

Tüfenk	17	120 g
Kâse vebabak ve fincan kutusu	2-1-1-1	10 g
Halı seccâde müste'mel	1	3 g
Kilim	2	4 g
Def'a kilim	1	2 g
Def'a kilim	2	4 g
Sim eğer	1	40 g
Öd	400 Z	20 g
Def'a öd	250 Z	12.5 g
Def'a öd	300 Z	15 g

Büyük odanın döşemesi	MİKTAR	KIYMET
Yasdık döşeme	8	
Şilte	4	
Çuka mak'ad	2	
Minder-i yan	2	
Kumaş koltuk yastığı	4	
Kebîr göz halı	1	
Çit perde	12	
Kapu perde	2	
Cacım, ocak demürü maşa ve teneke	2	
.....		200 g

Sulu eyvan döşemesi

Mor yasdık-ı Burusa	10	50 g
Şilte	3	
Çuka mak'ad	3	

Büyük eyvan döşemesi

Beşiktaşî k âdîfe yasdık	14	60 g
Şilte	3	
Khme mak'ad	3	

Köşk döşemesi

Basma çuka yasdık-ı köhne	11	20 g
Çit yasdık-ı köhne	3	
Bayburt	1	
Şilte	3	
Halı seccâde	1	8 g
Ceviz sanık	1	20 g
Cam kâse	-	
K âdîfe yasdık	6	
Sağır haliçe	1	
Köhne ihmam	1	
Ocak temürü	2	
Kırmızı bez şilte	2	

Karşu fevkâni oda döşemesi

Köhne k âdife yasdık	11	g
Köhne haliçe	1	
Şilte	4	
Köhne mak'ad	2	
Perde	1	

Fevkâni uşaklar odası

Köhne bayburt basma mak'ad	9	50 g
Köhne perde	2	

Kahve odasında köhne keçe	1	2 g
Fevkâni misafir oda döşemesi yasdıkları Burusa	-	4 g
Müste'mel hatayî yasdık, şilte, halı, çuka mak'ad-1 yan, minder, keçe	10-3-1-10-2-2-1	80 g
Yukarı oda hasır ve Mısır hasırları	14-1	7 g
Çukadarlar üstündeki oda ve çit yasdık	4	20 g
K âdife yasdık	4	
şilte	3	
Bağdad kilimi köhne	1	
Çit mak'ad	2	3 g
Karşusundaki odada köhne k âdife	6	
Şilte köhne bayburt	2-1	
Yeşil derayı bayrak ma'a bez gulaf ve mızrak	1-1	3 g
Haremin önünde olan cacım	2 parça	5 g
Sini kebîr ve sagîr peşkir ve kebîr temûr iskemle	1-1-1-1-1	27 g
Leğen, ibrik	2-2	8 g

Mühimmât-ı kiler

Şerbet makr'abası	3	1.5 g
Def'a şerbet makr'abası	3	1.5 g
Sim nemekân	1	6.5 g
Fağfürtabak kâse	8-6	2 g
Def'a fağfürtabak, kâse	-	7.5 g
Billur fanus ve bardak	3-2	5.5 g
Şem'dân kebîr ve sagîr makr'aba	2-3-3	7.5 g
Sagîr temûr iskemle	4	2.5 g
Hoşab kaşığı	10	6.5 g
Team kaşığı	-	2.5 g
Mahlut kaşuk	Bir mikdar	1 g
Mum sorası	5	7.5 g
Fener sagîr vekebîr	2-2	5 g
Sagîr tencere, tâbe , kefgir, kepçe, lengeri	1-1-1-1-2	5 g

..... bardagini, kilar çuvali	-	1 g
.....		
.....		
.....		
Kahve makr'abası	-	1 g

Müteveffâ-yı merkûmum harem menzilinde tahrîr olunan eşyâlarıdır.

Tafte çuka kablı beya dilki kontoş kürk	1	56 g
Bonoş çukaye kablı Azak nâfesi kontoş kürkü	1	70 g
Gülpenbe şale kablı vaşak boğazı beden kürk	1	100 g
Turuncu şala kablı paça vaşak beden kürk	1	40 g
Fındulu çukaye kablı ferâce kürk sırt samur kürk	1	350 g
Köz kermsûd kablı farsak nâfesi kürk	1	50 g
Kahverengi çukaye kablı lazeni nâfesi kürk	1	33 g
Mai çukaye kablı çilkafe kontoş kürk	1	180 g
Def'a mai çukaye kablı çilkafe kontoş kürk	1	180 g
Çilkafe kürk	-	41 g
Bonoş çukaye kablı Kıbrıs kontoşu kürk	1	96 g
Kırmızı çukaye kablı azak nâfesi kürk	-	12 g
Bonoş çukaye kablı beyaz dilki kontoş kürk	1	85 g
Cevziye sufe kablı ..... sırtı samur kürk	-	300 g
Çukaye kablı kontoş kürk	-	140 g
Al çukaye kablı sırt zerdâve biniş kürk	1	91 g
Fıstık rengi çukaye semur paçası biniş kürk	-	420 g
Gülpenbe kermsûd kablı samur paçası biniş kürk	-	181 g
Turuncu kermsûd kablı sincab boyun kürk	-	118 g
Turuncu kermsûd kablı zerdave paçası boyun kürk	-	150 g
Göz şaliye kablı çukaye fakum kürk	-	90 g
Almkermesûd kablı fakum beden kürk	-	65 g
Cam göbeği kontusa kablı boyunkürk	-	26 g
Göz şahiye kablı sırt sincab boyun kürk	-	70 g
Al çukaye kablı ferâce sırt semur kürk	-	300.5 g
Gül şerbeti çukaye kablı vaşak boyun kürk	-	25 g

Sincab şala kablı boyun kürk	-	.....
Çukaye kablı çilkafe kürk	-	250 g
Mor şale kablı sincab tırnak beden kürk	-	20 g
Turuncu şale kablı cübbe fakum kürk	-	15 g
Mai şale kablı fakum cübbe kürk	-	13 g
Gülpenbe şale kablı zerdave paçası cübbe kürk	-	25 g
Gülpenbe şale kablı farsak cübbe kürk	-	17 g
Gümüşi kermsüd kablı sincab kafası beden kürk	-	30 g
Mor kermsüd kablı vaşak paçası beden kürk	-	30 g
Mai kutuna(?) kablı cübbe fakum kürk	-	6 g
Gülpenbe şale akblı beyaz sincab cübbe kürk	-	6 g
Limoni şale kablı beyaz sincab kürk	-	6 g
Siyah çuka kerrake yağmurluk	-	40 g
Siyah sof ve cevzi kerrake	-	100 g
Çuka çakşur	-	8 g
Süzeni minder	-	15 g
Havlu üzerine işleme seccâde sof	-	10 g
Süzeni mitilli minder	-	20 g
Süzeni orta	-	30 g
Süzeni siyah minder	-	3.5 g
Süzeni minder	-	3.5 g
Süzeni minder	-	7 g
Süzeni çarşeb minder	-	7.5 g
Süzeni çerşeb ve beyaz	-	30 g
Otağ perdesi Mardinkârı	-	66 g
Peskir-i Mısıri	-	15 g
Tire peskiri	-	2.5 g
Yasdık-ı beşiktaşı	-	80 g
Def'a yasdık-ı Beşiktaşı	14 Ç	56 g
Def'a yasdık-ı Beşiktaşı	14 Ç	56 g
Yasdık—döşeme müste'mel	3 Ç	30 g
Yasdık-ı Burusa sıra güllü	2	10 g
Yasdık-ı Mardinkârı	1 Ç	12 g
Yasdık-ı döşeme	4 Ç	100 g
Yasdık-ı basma müste'mel	5 Ç	15 g
Çit perde	6	16 g
Kumaş cibinlik	1	7 g
Çit perde müste'mel	5	2.5 g
Süzeni minder	10	10 g
Kalemkârı mak'ad, yan minder	2-2	36 g
Seccâde-yi banyaluka	1	63 g
Al çuka mak'ad, yan minder	2-2	70 g
Otağ döşemesibasma çuka beraker	1	92 g
Sarı çuka mak'ad yan minder	2	8 g

Tahterevan örtüsü	1	7 g
..... yan minder	-	25.5 g
Otağ döşemesi doğrama minder	1 Ç	75 g
Bağdad kilimi köhne	1	3 g
Tahterevan örtüsükökne	1	2.5 g
Yük örtüsü	1	7.5 g
Bağdad kilimi cedîd	1	25 g
Şayak mak'ad	3	.....
Çuka kapı perdesi	2	28 g
Güz Cezayir ihmamı	3	11 g
Sarı Cezayir ihmamı	2	22 g
Laciverd Cezayir ihmamı	2	22 g
Turuncu ve ceviz Cezayir ihmamı	1	15 g
Turuncu çuka eğer	1	5 g
Def'a turuncu çuka eğer	1	5 g
K âdîfe işleme eğer	1	10 g
K âdîfe işleme eğer	1	10 g
Sim eğer	1	30 g
Sarı pirinç küflü rikâb	1 Ç	15 g
Def'a sarı yaldız rikâb	1 Ç	7 g
Def'a sarı pirinç rikâb	1 Ç	3 g
Haleb rikâbı	2	3 g
Def'a haleb rikâb	2 Ç	4.5 g
Def'a haleb rikâb	2	4 g
Seccâde-yi banyaluka basma seccâde	1	25 g
Basma şayak	40 z	21 g
Dibâ kesme gümüşi	1	25 g
Çuka seccâde	1	2 g
Köhne sof	1	10 g
Sim kem 'ayar kılıç	4	15 g
Tokat çiti	5 t	12.5 g
Bağdad bakır hişetli	1	3 g
Aynalı fanus iskenmlesi	1	40 g
Keçe	1	10 g
Penbe kırmızı şilte	1	8 g
Yüz yasdığı ve koltuk yasıldığı	1	9 g
Yasdık-ı hatayı penbe	2	1 g
Yasdıı bağdad ve Burusa sagîr vr kebîr	3	14 g
Yasdık-ı Burusa	3	2 g
Kazan iskemlesi ma'a çuka	1 Ç	6 g
Mangal ma'a tahta teneke	1	3.5 g
Defla mangal	1	3 g
Yaldızlı leğen, ibrik	1	15 g
Def'a leğen ibrik	1	15 g
Def'a leğen, ibrik	1	15 g
Defla yaldızlı leğen, ibrik köhne	1	1 g
Bakır leğen, ibrik	1	3 g
Def'a bakır leğen, ibrik	1 Ç	3 g
Def'a bakır leğen, ibrik	1 Ç	3.5 g

Gügüm ve ibrik	2	8 g
Şem'dân-ı bakır	1	5 g
Def'a kebîr şem'dân	1	5 g
Def'a kebîr şem'dân	1	4 g
Def'a şem'dân-ı kebîr	1	20 g
Tahterevân , tenur kürsi	1	1 g
Sağır musluk(?)	1	1 g
Şirinkârî bez perde	1	1 g
Çekmece köhne	1	6 g
Sim gülâbdan ve buhurdan	1	10 g
Def'a sim gülâbdan ve buhurdan	1	10 g
Billur bardak	2	2 g
Def'a billur bardak	1	1 g
Def'a billur bardak	1	1 g
Fincan-ı mahlut	400	10 g
Def'a fincan-ı mahlut	300	7.5 g
Def'a fincan-ı mahlut	600	30 g
Fağfür sagîr kâse	20	6.5 g
Def'a fağfür sagîr kâse	14	3.5 g
Def'a fağfür sagîr kâse	18	4.5 g
Fağfür sagîrtabak	8	2 g
Def'a fağfür sagîrtabak	5	1 g
Def'a fağfür sagîrtabak	6	1.5 g
Fağfürtabak vasat	21	5 g
Def'a fağfürtabak vasat	12	3 g
Def'a fağfürtabak vasat	14	3.5 g
Def'a fağfürtabak vasat	6	1.5 g
Fağfür kebîr kâse	2	5 g
Def'a fağfür kebîr kâse	2	5 g
Def'a fağfür kebîr kâse	2	5 g
Meşhed kebîrtabak	3	3 g
Fağfür mertebani kebîrtabak	22	22 g
Def'a fağfür mertebani kebîrtabak	12	12 g
Def'a fağfür mertebani kebîrtabak	15	15 g
Team ve hoşab kaşığı	Bir mikdar	3 g
Guri kâse vetabak	2	5 g
Haremde taht	1	5 g
Def'a harende taht	1	5 g
Havan ve sac ayağı ve sac	1	6 g
Bakır	..... B	111 g
Def'a bakır	10 B	42 g
Def'a bakır	31 B	189 g
Kebîr sini	1	25 g
Debbe	3	3 g
Kebîr fanus ma'a iskemle	1	6 g
Sağır fanus ma'a iskemle	1	4 g
Karada bakır	6 B	13 g
Yeşil üzerin ehalî	1	71 g
Güz üzerine halî	1	80 g

Def'a güz üzerine halı	1	75 g
Mai ve yeşil üzerine halı	2	135 g
Kırmızı üzerine halı	1	.....
Sağır haliçe	3	30 g
Selanik	1	30 g
Mısır hasır	1	6 g
Haremde olan oda döşemesi, basma çuka ,yasdık	10-1-6	80 g
Müste'mel halı keçe-yi yan	1-3	80 g
Altun ..... bıçak	1-1	350 g
Mücevher hançer	1	861 g
'abanos hançer ma'a bıçak	1-1	15 g
Say'aban ma'a direk	1	25 g
İki direkli çerge ma'a direk	1	35 g
Bir direkli çerge ma'a direk-i köhne	1	15 g
Def'a bir direkli çerge ma'a direk-i köhne	1	15 g
Bir direkli çerge ma'a tozluk çeşme	1-1-1	60 g
Çerge sebkani(?)	1	12 g
Def'a bir direkli çerge	.....	.....

Mütevvefâ-yı mezbûrun at ve katırlarıdır k zikr olunur.

Memiş Paşa Hazretlerinin verdiği al at (1 re's müteveffâ-yı merkûm hayatında hibe eylediği sabit olmuşdur.)
Def'a Memiş Paşa Hazretlerinin verdiği kır at. Verese-yi .....
Milli Aili Ağa verdiği al at.(Müteveffâ-yı merkûm hayatında bir çoklarına ahd etmiştir.)
Şeyhanlızâde dorusu(Verese Semanzâde Hüseyin Ağa'ya ahd etmiştir.)
Zor Mustafa verdiği al at.(Müteveffâ-yı merkûm hayatında vezir Ali'ye ahd etmiştir.)
Paplakoğlu verdiği al at. (.....)
Fettahzâde Mehmed Ağa'dan gelen kır at.(Yüz guruşa fûrûht etmiştir)
Bahaeddinzâde dorusu.(Verese Semanzâde Hüseyin Ağa'ya ahd etmiştir.)
Arap ismail verdiği kır at.(Verese Mirahuracı Ali'ye hibe etmiştir.)
Semanzâde Hüseyin Ağa verdiği yağız doru at.(Verese Mühürdâr Hasan Ağa'ya hibe etmişlerdir)
Voyvoda Halil Ağa verdiği al at. (150 guruşa fûrûht etmişlerdir.)
Harun kır at. (Verese Hüseyin Paşazâde Küçük Beğ'e hibe etmişlerdir.)
Milli Ali ağa verdiği sagır doru at. (Verese Kilarcı Yusuf'a hibe temişlerdir.)
Keleş Abdioğlu verdiği kır tay.(1 re's elli guruşa fûrûht etmişlerdir)
Abid Beğ verdiği doru at. (kırk guruşa fûrûht etmişlerdir.)
Deli iğdiç (yirmi beş guruşa fûrûht etmişlerdir)

Milli Ali Ağa verdiği kir tay. (Elli guruşa fırıht etmişlerdir.)
Saka bargiri. (On beş guruşa fırıht etmişlerdir.)
Abdullah Paşa verdiği ebreş at. (Elli guruşa fırıht etmişlerdir.
Eğil Beği verdiği kir ebreş at.(otuz guruşa fırıht etmişlerdir.)
Katır (Verese Diyarbekir valisi Vezir Hüseyin Paşa Hazretlerine ahd etmişlerdir)
Def'a katır (Sahibi zuhur .....)
Def'a katır (1 re's kırk beş guruşa fırıht etmişlerdir.)
Def'a katır. (1 re's kırk beş guruşa fırıht etmişlerdir.)
Def'a katır. (1 re's verese Semanzâde Halii ağaya ahd etmişlerdir.)
Cem'an yekûn 23341 g

Müteveffâ-yı merkûmunemvâl ve eşyâsı sâbika Diyarbekir Mollası faziletli Nafiz Efendi ma'rifetîyle tahrîr olındıkda Molla Mehmed'in makbuzu olb deynlaeri içûn police verdikleri meblâg ve gerek dolabdan ihrâç olunub idde ve tahrîr olunan meblâg ber-mucib-i defter mecmu' gayr-i ez ihrâcât min haysî'l-mecmu' ecnas nükûd 166826 guruş

Müteveffâ-yı mekûmun ber-mucib-i defteri mumâ zimemde olan ba'zi alacaklarından verese-yi mezbûrunun makbuzları olan meblâğdır ki zikr olunur.

Müteveffâ-yı merkûma cebehânemühimmâti içûn sebeb-i tahrîr ile voyvoda Halil Ağa'dan havale olunan	9932 g
Erdebilzâde Mehmed ber-mucib-i temessük	23737 g
Siverek voyvodası Mehmed Ağa'adan ber-mucib-i temessük	95g (.....)
Hamza Beğ'den ber-mucib-i temessük	100 g
Kırkkisilioğlu av âdîsten ber-mucib-i temessük	900 g
Helvacı Aygob'dan ber-mucib-i temessük	351 g
Hacı Nizameddin'den ber-mucib-i temessük	500 g (312 gdeynine mahsut)
Tefsiri kölesi Ömer'den ber-mucib-i temessük 'ale'l-hesâb	54 g
Müeccele-i Avârizdan Çukadar Hacı Mustafa yediyle	147 g (192 g noksan gelmişdir.)
Cem'an yekûn 166826 +37994=204820 g	

Müteveffâ-yı merkûm Mustafa Ağa'nın mülkidir ki zikr olunur.

Balıklı Mahallesinde müteveffâ-yı merkûmun sâkin olduğu bahçe oda ve harem (taksîm olunb verese beynlerine mevkûf kalmışdır)	
Mardin Kapusu haricinde Şat kenarında Topal Timo zimmide aldığı bahçe (Zemini İbrahim Beğ tekkesi	

vakfıdır)	
Bahçe-yi mezbür ..... zevce-yi mezbûre Hamide hissesini ma'rifet-i şer' ile .....ile hudud ta'yin edüb ahz etmiş lâkin vâlidesi Zeyneb Kadın hisse-yi şaiyasını müteveffâ-yı merkûmun hemşiresi Emine Kadın'a 100 guruşa bey'edüb kabz-ı semn etmişdir.	
Savur pınarı önünde olan dahle(Dahle-yi mezbûrda olan hisse-yi şaiyalarını zevce-yi mezbûre Hamide Kadın ve vâlidesi Zeyneb Kadın müteveffâ-yimezbûrun hemşiresi mezbûre Emine kadın'a bey'edüb kabz-ı semen etmişlerdir.)	
Çongarоğlu hânesi ma'a mai hamravat	11... g
Simanzâde Bekir Çelebiden aldığı karabelaoglu menzili (1 bâb)	700 g
Çerik'de yüksek firun	900 g
Sipahi Pazarında oturakçı (1 bâb)	250 g
Meydanda eskici dükkânı (1 bâb)	200 g
Müteveffâ-yı merkûmun b'abası Abdulvahab Ağa'nın emlâkinden kendüye isâbet eden hissesi (bu meblâg-ı mezbûr içün merkûm Abdulvahab Ağa'nın sair vereslsri içün merkûm Mustafa Ağa'nın kıymetiyle yine emlâk vermişlerdir ki zikr olunur.)	2480 g
Merkûmun kardeşi Mehmed Ağa ile müsterek olan emlâkinden olan hissesi(bu meblâg mukabelesine dahi verese-yi mezbûruna emlâk vermişlerdir ki zikr olunur)	200 g
Cem'an yekûn	6580

Verese-yi mezbûranın bu zikr olunan meblâg mukabelesinde her birlere hisselerine göre kıymetiyle aldığı emlâkdir ki zikr olunur.

Zevce-yi mezbûre Hamide Kadın'a müteveffâ-yı merkûmun cümle emlâkinden isâbet eden hisse içün kıymetiyle aldığı emlâkdir ki zikr olunur.	
..... hânesi.....	
Çongarоğlunun diğer hânesi (1 bâb)	250 g
Develik (1 bâb)	100 g
Sipahi Pazarı başında tâmis kurbında çörekçi firunu (1 bâb)	700 g
..... hâne	250 g
Cem'an yekûn (Mehmed Ağa'nının hissesi içün red iktiza etmişdir)	1512 g

Validesi mezbûre Zeyneb Hatun'a müteveffâ-yı merkûmun cümle emlâkinden isâbet eden hissesei içün kıymetiyle aldığı emlâkidir ki zikr olunur.	
Tütüncü ve mihçî dükkânı Yeni karşı kurbında kılıççı ve papuççu ve cüllah dükkânları	400 g
Gönhâne (1 bâb)	200 g
Çongarоğlu hânesi ve oda ve mai hamravat (1 bâb)	1100 g

..... Mollaoğlu odası (1 bâb)	323 g
Cem'an yekûn	2024 g

Hemşiresi mezbûre Emine Kadın'a müteveffâ-yı merkûmun cümle emlâkinden isâbet eden hissesi içün kıymetiyile aldığı emlâkdir ki zîr olunur.	
..... kazasında değirman (1 bâb)	850 g
Alibali hânesi (1 bâb)	300 g
Çerik'de yüksek firun(1 bâb)	900 g
Sipahi Pazarında oturaklı dükkânı (1bâb)	250 g
Meydanda eskici dükkânı (3 bâb)	250 g
Karabeleoğlu hanesi harem (1 bâb)	377 g
Cem'an yekûn	3045 g

Müteveffâ-yı merkûmun zîmemde mümkünü'l-mahsîl alacaklarından verese-yi mezbûrun herbirleri rızaları ile temessükât polîce kabul eyledikleri zîmemdir ki zîr olunur. 13333 guruş

Zevce-yi mezbûr Hamide Kadın mümkünü'l-mahsûl deyü temessükâtlarını kabul eylediği kimesnelerdir ki zîr olunur.

Der-zimmet Helvacı Eyyob	51 g
Der-zimmet avuç Emini Abdullah ve Saman Kâtibi (Altmış guruş deyn-i mümte'nidir.)	340 g
Der-zimmet Hacı Ebi Ağa	500 g
Der-zimmet Boyahâncı Hüseyin ağa	600g
Der-zimmet Millizâde Abid Beğ	331 g
Der-zimmet Millizâde Esvedi Müderris Ahmed Efendi	130g
Der-zimmet Kılavuz Hasan	15 g
Cem'an yekûn	3083 g

Vâlidesi mezbûre Zeyneb Kadın mümkünü'l-mahsûl deyü temessükâtlarını kabul eylediği kimesnelerdir ki zîr olunur.

Der-zimmet ..... kölesi	261 g
Der-zimmet Yeğen Mehmed Ağa	50 g
Der-zimmet Müftizâde Mustafa Ağa	80.5 g
Der-zimmet Hayrullah (yirmi yedi guruş dai mümte'nidir.)	60 g
Der-zimmet Aboş Ağa	295 g
Der-zimmet ..... Hazine Kâtibi	.....
Der-zimmet Esnaf-ı kelekçiyân (100 guruşu dahi mümte'nidir)	400 g
Der-zimmet Çavuş Emini Mustafa Ağa	95 g
Def'a Der-zimmet Mustafa Ağa	361 g
Der-zimmet Hacı Eminzâde hasan Ağa ve biraderleri	2000 g
Der-zimmet .....zâde Yusuf	100 g

Der-zimmet Sürgücü Beği Mehmed Beg	19.5 g
Der-zimmet Kulocagi	159 g
Cem'an yekûn	4103 g

Hemşiresi mezbûre Emine Kadın mümkünü'l-mahsul deyü temessükâtlarını kabul eylediği kimesnelerdir ki zikr olunur.

Der-zimmet Kırkiselioglu Av âdîs	2400 g
Der-zimmet Dellâlbaşı Osman	13 g
Der-zimmet Zaho ahâlileri	1500 g
Der-zimmet Sarrâf Mehmed	75.5 g
Def'a Der-zimmet Sarrâf Mehmed	80 g
Der-zimmet kolağası Yahya Ağa	880 g
Der-zimmet Hacı Abo Ağa	600 g
Cem'an yekûn	6146.5 g

Müteveffâ-yı merkûmun zimemde mümte'nü'l-husul olan alacaklarıdır ki her kankı vakt husul-u pezîr olur ise her birlerinin hisselerine göre taksîm olunmak üzere mevkûf kalmışdır.

Der-zimmet Kerkük Paşası Ömer Paşa	1000 g
Der-zimmet Hazo Beği Hüseyin Han	300 g
Der-zimmet Çeteci ..... Mehmed Ağa	.....
Der-zimmet Kalalı Mehmed Ağa	750 g
Der-zimmet hüseyin Paşazâde Şakir Beğ	500 g
Der-zimmet Memiş Paşa Kethudası Abdurrahman Beg	84.5 g
Der-zimmet Osman Paşa bin İsmail Beğ	750 g
Cem'an yekûn	15098 g

Minhâ el-ihrâcât zikr-i âtî düyünu müsebbete ve sair mesarifât bi'l-cümle nükûdda ihrâç olınmışdır.

Deyn-i müsebbet Çukadâr Ömer yol mesârifinden bâkî	120 g
Deyn-i müsebbet Nalband Osib ber-mucîb-i defter-i müfredât	140 g
Deyn-i müsebbet Sarraç Ali Serraciye bahâsından	30.5 g
Deyn-i müsebbet Ekkâmbâi Hacı ..... 'an bahâ-yı katıran	53.5 g
Deyn-i müsebbet Semerci ..... 'an bahâ-yı semer ve tamirat	50 g
Deyn-i müsebbet Meytab şeyhi hesâbına	7 g
Deyn-i müsebbet Temürçü şeyhi hesabına	500 g
Deyn-i müsebbet Bahçe çobanı(?) Halil 'an ücret	40 g
Deyn-i müsebbet İsmail Ağazâde Abdullâtîf Ağa 'an bahâ-yı kır at	150 g
Deyn-i müsebbet şehr-i Çukadâr ..... davetlere	23 g

olan hesâbından	
Deyn-i müsebbet Seyis Başkanı Hacı Mehmed mütelâbesinden	30 g
Deyn-i müsebbet helvacı Eygob	37.5 g
Deyn-i müsebbet Hamide Hatun	882 g
Deyn-i müsebbet Bedistan ..... Fetihzâde 'an bahâ-yı	304 g
Deyn-i müsebbet Hacı Bilal	22 g
Deyn-i müsebbet İsmail Çelebi Han Abdal (?) Beğliği için	2400 g
Deyn-i müsebbet müteveffâ-yı mezbûrun karîndaşı İbrahim'in kerimesi Şefike Hatun	1000 g
Deyn-i müsebbet ..... hesâbından bâkî	..19 g
Deyn-i müsebbet Kazzâz Mehmed 'an bahâ-yı kazzâziye	21.5 g
Deyn-i müsebbet Kürkçi Isa	11 g
Deyn-i müsebbet 'an bahâ-yı sim ve yaldız	30 g
Deyn-i müsebbet Derzi hazine ..... 'an bahâ-yı harç ve hayyat	543 g
Deyn-i müsebbet Çilingâr Haço 'an bahâ-yı temûr ve mîh	96.5 g
Deyn-i müsebbet Arilan Çelebi 'an ücret-i şehrîyye	25 g
Deyn-i müsebbet Hacı Fetizâde Ahmed Ağa 'an baha-yı hînta ve sebzevât	458 g
Deyn-i müsebbet meyve 'an mahsul-i bahçe	50 g
Deyn-i müsebbet Çubukçu Abdulfettah 'an baha-yı çubuk	5 g
Deyn-i müsebbet Şafiler mütevellisi Mehmed Bey 'an icâre-yi menzil	6 g
Deyn-i müsebbet Hızır İlyas mütevellisi Mehmed Beğ 'an icâre-yi tarla	35 g
Deyn-i müsebbet Hacı ..... döşeme ve çadır	229 g
Deyn-i müsebbet Boyahaneci Hüseyin Ağa 'an bahâ-yı hellaliye	20 g
Deyn-i müsebbet Fatma Hatun nâm karyede Mahmud Ağa 'an bahâ-yı katır	50 g
Deyn-i müsebbet Arslanoğlu nâm karyede Murat zimmiye	20 g
Deyn-i müsebbet ..... 'an bahâ-yı	4.5 g
Deyn-i müsebbet Sivakçı Osib	8.5 g
Sivas valisi Vezir-i mükerrem Osman Paşa Hazretleri tarafından kahve eminine kahve gümürügü da'vası içün ba'de'l-mürafa	500 g
Husus-u mezbûre içün mübâşire	150 g
Çavuşlar Kethudası	.00 g
Kırkkiseli Av âdîse at ve halı bahâsı içün temesüküne zahriyye	480 g
Kaltapancıoglunun da'vası içün temessükât-ı zahriye	480 g
Balıklı icâresi içün Aziziye zaviyeye	8 g
Diyarbekir valisi Vezirr-i mükerrem	.000 g

hazretlerine	
Mahdumlar Kethuda Beğe	250 g
Maden'e havale olunan akeanın sarfî içün	15 g
Zaralioğlunun ademisine	
Malatyalı Hacı Osman oğlu hacı Ali'ye katır	65 g
müsâlâha tarikiyle ma'a mübâşiriye	
Pazara giden Tatun'un üç aylık mesârifinin ziyâdesi	93 g
Etmekçiye bahâ-yı nan-ı aziz	44 g
Çukadâr-ı şehri Abdi'ye emânet akçeden	60 g
Mühürdâr Hasan Ağa'ya mesârif bakîyesi	17.5 g
Mirahur hâci Ali'ye harçlık	55 g
Tökmeci zimmiye	5.5 g
Saraydârlara	30 g
Fâgfü'r da'vası içün 'ilâma	5 g
Telli Çavuşa bahâ-yı destâr	8 g
Es'ardi müderris Ahmed Efendi'ye bahâ-yı ferâce	13 g
Semanzâde Mustafa'nın emlâk da'vasıyla fâgfü'r da'va iden zimminin mübâşirlerine hizmet	360 g
..... ber mucib-i defter-i müfredât ve sâir mühimmât içün 'ala tarîk	250 g
Kadiasker Efendi Hazretleri tarafından gelen çukadâr-ı kassâma	2500 g
Ber mucib-i defter-i müfredât ba'zı mahallere verilen hediye ve mesârifî sâire	861.5 g
Hüddâmiye ve kâtihiye ve ihzâriye	250 g
Müteveffâ-yı merkûmun emvâl ve eşyâsı mukâbili verese-yi mezbûrundan ba'del-i müsalîha içün bu ferman-i âli el-Hâc Mehmed Emin Ağa etbâından Hâci Hasan Ağa'ya teslîm	105000
..... Hasan Ağa geldikde ..... bahâ-yı yevmiye (?)	344.5 g
Yine merkûm Hasan Ağa ve hizmetkârına hizmet	2100 g
Emin Ağa 'nin Çukadârı Baba Ali mektup gönderdiği hizmet	225 g
..... Hâci Ali'ye	.....
Çermik Beği'nin vâlidesi rukiye Hatun'a döllenmiş ta bahâsı içün 'ale'l-tarîki'l-müsâlâha	300 g
Ber mucib-i defter-i müfredât mübâşirlere ve harca ve hüddâmiye	165 g
İstanbul'a vardıkda verese-yi ..... evâmirler ile harcırah içün polîçede ..... eylediği meblâğ	3000 g
Mukeddemâ Sarrâf Mehmed zimmetinde nükûd olmak üzere tahrîr olunub ba'dehu mümte'ni olmakla balâda zîkr olunan zîmem idhal eylemişlerdir.	680 g
Mevcûd olan 'add olunub taksîm olındıkda kem'ayar ile noksan	138 g
Cem'an yekûn (Bu zîkr olunan yüz yirmi dokuz bin beş yüz guruş balâda nükûd olmak üzere tahrîr olunan iki yüz dört bin sekiz yüz yirmi guruştan ihrâç olunmışdır.)	129105

Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese taksim olunan.

Nükûd yalnız yetmiş beş bin yedi yüz on beş guruştur. Balâda tahrîr olunan eşyâ yalnız yirmi üç bin üç yüz kırk iki guruştur. Balâda tahrîr olunan emlâk yalnız altı bin beş yüz seksan guruştur. Balâda mümte'ni'l-husul olmak üzere tahrîr olunan zimem gayr-ez mümte'ni'l-husul yalnız on üç bin üç yüz guruştur.

Hissetü'l zevce mezbûre Hamide Kadın

'AN NÜKÜD	.....
'AN EŞYÂ	.....
'AN EMLÂK	.....
'AN ZİMEM-İ GAYR-İ EZ MÜMTE'Nİ	.....

Hissetü'l-ümmü'l-mezbûre Zeyneb Kadın

'AN NÜKÜD	23297.5 g
'AN EŞYÂ	7182 g
'AN EMLÂK	2024 g
'AN ZİMEM-İ GAYR-İ EZ MÜMTE'Nİ	4108 g

Hissetü'l-uhtu'l-mezbûre

'AN NÜKÜD	34944 g
'AN EŞYÂ	10773 g
'AN EMLÂK	3045 g
'AN ZİMEM-İ GAYR-İ EZ MÜMTE'Nİ	6146.5 g

Mümte'ni'l-husul olmak üzere ber mucib-i defter-i müfredât tahrîr olunan beş bin doksan sekiz buçuk guruş taksim olunmayub her kangı vakt husul -ı pezîr olur ise her birleri hisselerini ahz etmek üzere verese-yi mezbûr beynlerinde mevkûf kalmışdır.

Sâbika diyarbekir kadısı faziletlü Nafiz Efendi'nin hatmiye mühür müteveffâ-yı merkûmun muhellâfat- defterinde mezkûr mesarifât tahrîr-i ihraç olunub ..... mezbûrun emirleriyle fahrü'l emâsil ve'l-akra Ahmed Ağa ba'de'l- kabz ve harç ve masraf eylediği meblağdır ki ber vech-i âtî zikr olunur. 6500 g

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Mehr-i müsebbet zevce-yi mezbûre Hamide Kadın	1000 g
Mümâ ileyh Nafiz Efendi'ye ..... harc-ı defter	3000 g

Vekâlet-i hacce içûn harç	33 g
..... efendisine ve kapucular kethudasına	500 g
İstanbul'a ihbâr içûn gönderilen çukadâr ücreti	160 g
Seyis ve harbende sakaya dört aylık güzeşte ülûfeleri	40 g
Teno'nun bahçesinin cedid tezkeresi harcı	70 g
Defter-i mezbûr vilayetin emanet akçesi mümâ ileyh Nafiz Efendi'ye verilmişdir.	235 g
Verese-yi mezbûranın vekilleri Ahmed Efendi'ye ücret	230 g
Giden tato'nun üç aylık hesâbı	334 g
Yevmiye mesarifâtı içûn Hasan ağa'ya verilen	500 g
Mümû ileyh Nafiz Efendi'ye verilen bahâ-yı katır	100 g
Cem'an yekûn	2747g-2500g=247 g
Makbuz-u mümâ ileyh Ahmed Ağa	

Bu zikr olunan iki yüz kırk yedi guruş ziyâde mesârif-i Ahmed Ağa Balâ-yı defterde harcîrah içûn ahz eylediği üç bin guruşdan vermişdir.

Merkûmun cümle metrûkât-ı beyne'l-verese tevzi' ve taksîm olundıktan sonra zuhur olan ba'zı mevadıdır ki zikr olunur.

Devletlü Abdi Paşa Hazretlerine	650 g
Abdulvahab Ağazâde ibrahim Ağa'nın mahdumlarına ve kerimelerine 'ala tarîki'l-müsâlâha	3500 g
Köprüyapanzâde Mustafa Çelebi'ye	200 g
Deli Abdullâtîf Beşe'ye geceler içûn 'ala tarîki'l-müsâlâha	100 g
Topal Teno'nun oğluna bahçe da'vası içûn 'ala tarîki'l-müsâlâha	350 g
Def'a Topal Teno'nun oğluna bahçe da'vası içûn 'ala tarîki'l-müsâlâha.	1100 g
Molla İsmail'e hizmet ve mübâşiriye	1180
Mehmed Ağa'ya al at da'vası içûn 'ala tarîki'l-müsâlâha	100 g
..... da'vası içûn 'ala tarîki'l-müsâlâha	350 g
Cem'an yekûn	12250 g

Zikr olunan mevad on iki biniki yüz elli guruş olub balâda mezbûr ve tahrîr olunan hesâblara dahil değildir. Sonradan dahil itmekle meblâğ-ı mezbûru verese-yi mezbûradan her birleri hisselerine göre kendi yanlardan verdiği bu mahale kayd olındı.

SAYFA NO: 79   BELGE NO:141

Medîne-yi Amid mahallâtından Hüsrev Paşa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Sinanzâde Aboş Ağa bin Hasan Çelebi bin Ali'nin verâseti zevce-yi metrûkesi Hafîye bint-i Emin Çelebi ile sulbî sagîr oğlu Abdulkâki ve vâlidesi Emîne bint-i Abdulvhab Ağa nâm hatuna münhasır olduğu şer'an zahir ve mütehakkîk olundan sonra sagîr-i mezbûrun içûn bâ-hüccet-i şer'iyye vasîsi olan mezbûre Emîne hatun ve nazîr olan fî'l-emâcid ve'l-ekârim karîndaşı Ahmed Ağa ve zevce-yi mezbûreye vekil-i müsecceli olan 'ammisi İpekzâde Molla Abbas'ın taleb ve iltimaslarıyla ketb ve takvîmbeyne'l-verese vasîyeti'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm oluna muhellefâtı defteridir ki ber vech-i âtî zîkr olunur. Fî ..... sense hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

Şuhûdü'l-hal

Recaizâde Abdulkâdîr Efendi, Hacı Mustafa bin Abdullah, Yusuf Ağa bin, Hasan Çelebi Bin Abdullah, ...

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Mushaf-ı Şerif	1 cild	
Altun hançer ma'a bıçak	-	250 g
Altun basma sa'at	-	150 g
Yeşim kabzâlı sim bıçak	1	10 g
Sim haydari çit ma'a başlık ve rişme ma'a topuz ve gaddâre	1-1-1-1-1	160 g
Sim kablama rikâb	1 Ç	30 g
Sim piştol	1 Ç	20 g
.....		
Altun kakma topuz	1	12 g
Altun koflu Mısır rikâb	1 Ç	10 g
Şam keçe ma'a gaşıye Bağdad	1	75 g
Dibâ çapkın kesmesi	-	10 g
..... gaşıyeli keçe	1	100 g
Çuka at gömleği	1	10 g
Saru altın kakma tüfenk	1	50 g
Çekmece-yi Hind	1	30 g
Altun kablı Acemkâri	1	150 g
Bakır zincir	1	10 g
Sofa kablı serhâdi samur paça kürk	1	2 g
Beyaz dilki bğazı çukaye kablı	1	80 g
Kırmızı çukaye kablı	1	75 g
Tafte çukaye kablı Azak kürk	1	60 g
Zerdâve çukaye kablı	1	30 g
Şal kablı farsak beden kürk	2	40 g
Kırmızı		

Şalı farsak sırt kürk	1	60 g
Kernmsüd kablı sincab müste'mal kürk	1	10 g
Kermsüd köhne farsak beden	1	7 g
Zerdâve beden kürk	1	20 g
Saye çuka yağmurluk müste'mel	-	20 g
Cevzi kırınlılı ‘aba	1	40 g
Gücü Osman nâm gulâm	1	300 g
Kır at	1 re's	80 g
Araba	5	50 g
Cem'an yekûn		2327 g

Karındaşı Ahmed Ağa ile müşterek olan eşyâ

Sim kemerli kılıç	1	10 g
Sim peçeli raht	1	80 g

Mezbûr Ahmed Ağa ile müşterek eşyâ

Sim nargile şişe	1	20 g
Sim yasdık-ı Burusa	7 Ç	80 g
Şilte yan minder	2	20 g
Çit mak'ad, süzeni minder	2	10 g
Seccâde	1	2 g
K âdîfe köhne yasdık	13	20 g
Şilte	3	15 g
Def'a Burusa yasdık, şilte	4 Ç	20 g
Cem'an yekûn		408 g

Müteveffâ-yı mezbûrun babası Hasan Çelebi'den müteveffâ-yı mezbûrun kardeşi

Ahmed Ağa ve vâlidesi Havva Hatun ve zevcesi Emine Hatun'a isâbet eden

Seyyid Ali menzili 1bâb

Dükkân-ı attâr 1

Barutçı tahtası 1

..... tahtası 1

Mezbûr Ahmed Ağa ile müşterek olan emlâk

Hürmüz zımmiden alınan menzil 1

Debbâğ teyno'dan alınan menzil 1

Demirci Mustafa'dan alınan menzil 1

Sâkin oldukları oda menzil 1 bâb

Müteveffâ-yı mezbûr Aboş Ağa'nın ve karîndaşı ahmed Ağa'nın babaları Hasan Çelebi'den müteveffâ aboş Ağa'ya ve karîndaşı Ahmed Ağa'ya ve zevcesi Emine Hatun'a isâbet edüb şehriye 15 guruş hisse alındıkları zikr olunur.

Dükkan-ı sebzeci

Dükkan-ı berber

Dükkan-ı cüllah

Dükkan-ı neccâr

Dükkan-ı çilingâr

Dükkan-ı ipekçi

Dükkan-ı derzi

Dükkan-ı sarrâf

Dükkan-ı oturakçı

Dükkan-ı oturakçı

Dükkan-ısaaraç

Dükkan-ı cüllah

Dükkan-ı mîhçî

Hâne-yi kahve evi

Dükkan-ı küçük neccâr

Dükkan-ı .....

Dükkan-ı tenurcu

Dükkan-ı tütüncü

Dükkan-ı sabuncu

Dükkan-ı eskici

İki harem

Çardak

Dükkan-ı mîhçî

Dükkan-ı mîhçî

Dükkan-ı çilingâr

Dükkan-ı penbeci

Dükkan-ı penbeci

Yeni harem

Dükkan-ı eskici

Dükkan-ı eskici

Dükkan-ı pastacı

Dükkân-ı pastacı

Dükkân-ı pastacı

Dükkân-ı pastacı

Dükkân-ı pastacı

Mahzen-i balıkçı

Fırın

Dükkân-ı cüllah

Dükkân-ı cüllah

.....

Dükkân-ı bakkal

Dükkân-ı abacı

Dükkân-ı abacı

Dükkân-ı luleci

Hane-yi Şeyh Matar

Seyyid Paşa değirmeni

İki pirinç dinki

.....

Müteveffâ-yı mezbûrun karîndaşı Ahmed ağa ile ber mucib-i temessük zimemde müsterek olan alacaklarını beyan eder.

Der-zimmet Bezzâz hacı Muharrem	560 g
Der-zimmet Hanili Mehmed Ağa	105 g
Der-zimmet Çelooğlu Rüznâmevizâde Abdullah Ağa	300 g
Der-zimmet Sarrâf Mehmed Efendi	390 g
Der-zimmet Şshla Mehmed Efendi	415 g
Der-zimmet Çermik Beği Ahmed Beğ ve Mehmed Beğ	214 g
Der-zimmet Bezzâz Hasan ve Ömer ev Ali	1200 g
Der-zimmet def'a Şehla Mehmed efendi	350 g
Der-zimmet Berbner Hacı Mehmed	50 g
Der-zimmet Hıdır Şeyh ve oğulları	210 g
Der-zimmet ..... zâde'nin hânesi	108 g
Der-zimmet Cüllah esnafında	150 g
Der-zimmet Menzilcizâde Ali Efendi	7540 g
Der-zimmet	800 g
Der-zimmet Şeyh Ahmedzâde Mehmed Çelebi	560 g
Der-zimmet Kiki Beği Yusuf Beğ	5750 g
Der-zimmet def'a Yusuf Beğ ve Hacı Beğ	525 g
Der-zimmet Sefer ve karîndaşı Ömer Efendi	-
Der-zimmet Hazro Beği Hıdır Beğ	155 g

Der-zimmet Sarıcık Ağası Mustafa	120 g
Der-zimmet Zerki Hacı Hasan	183 g
Der-zimmet ..... Yusuf	-
Der-zimmet Ağpınarlı karye ahâlisinden	700 g
Der-zimmet Gazzâz Mustafa	100 g
Der-zimmet ermik melikleri	132 g
Der-zimmet Abdülkerim Efendi	-
Der-zimmet Tahmîszâde Halil Ağa	225 g
Der-zimmet Direkçizâde Hüseyin Efendi	45 g
Cem'an yekûn	2058.5

MİNHÂ EL-İHRÂCÂT

Bâ-vasîyet mu'tak-ı İsmail ber- mucib-i vasîyet	500 g
Mu'tak-ı seyfiye ber- mucib-i vasîyet	500 g
Mehri mü'ecel zevce-yi mezbûre	500 g
Deyn-i müsebbet ber-mucib-i defter-i müfredât	2206.5 g
Resm-i âdî	250 g
Cem'an yekûn	2853 g

Sahhü'l-bâkî	9967.5 g
Hissetü'l-zevce-yi mezbûre	1246 g
Hissetü'l-ümmü'l-mezbûre	1661 g
	10 p
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr	7060g
	17.5 p

SAYFA NO: 81   BELGE NO: 142

Fî'l-asl Bolı ahâlisinden olub Medîne-yi amid'de Seccâde Nişin-i Şerî'at-garrâ olan necâbetlü şerafetlü sâbika Şeyhü'l-islâm el-Hâc abdurrahman Efendi'nin hizmeti ile şerefyâb iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Abdullah'ın varakasına isâl içûn kîbel-i şer'-i enverden vasî nasb olunan kethuda-yı muhteremlerii el-Hâc Ahmed Ağa taleb-i ma'rifiyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrîr ve ba'de'l-ihrâç vasî-yi mezbûre def' ve teslîm olunan eşyâsı defteridir ki ber vech-i âtîzîkr olunur. Harrere fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşere min sehr-i Cemâziyi'l-ahir sene hamse ve hamsîn ve mi'ete ve elf.

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Simli bıçak	1	2040
En'âm-ı şerif	1 Ç	90
Sim zarf	2	240
Piştov ma'a kubur palaska vezne	1 Ç	1491
Kara kinli kılıç	-	720
Köhne eger ma'a kayız raht	1	1080
.....	.....	.....

Köhne çuka biniş ma'a çakşır	1	1440
Köhne çuka dolama	1	660
Sakız kuşak	1	2130
Köhne kavuk	1	30
Köhne şali kuşak	1	150
Köhne kutni entari	1	942
Köhne destar	3	472
Köhne çuka şalvar	1	128
Köhne sade	3	412
Cedîd destar	1	480
Köhne don derlik	2	180
Fağfür fincan	4	54
Fener kantar ma'a	2	105
Yorgan üzeri	1	60
Çuka yameni	1	60
Başlık, telis, çuka	-	135
Köhne heybe	1	165
Köhne kumaş zübün	1	120
Hurdevât	-	46
Tugralı ..... altın	-	1190
Cem'an yekun		25810
Be-hesâb guruş		251 1 Rub'

MİNHÂ EL-ÎHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	17.5 g
Dellâliye ve kâtibiye, hammâliye	3 g
Cem'an yekun	20.5 g

Sahhü'l bâkî vâsiyi mezbûra def' ve teslim olunan 194.5 g

SAYFA NO : 81   BELGE NO : 143

Fi'l-asl İslambol ahâlisinden olub hâliyâ Medîne-yi Amid'de seccâde Nişini şerî'at-ı garrâ olan Necabetlu sâbıkâ ..... kethudâsı el-Hâc Abdullah Efendi'nin boş çukadarlık hizmetiyle şerefyâb iken bundan akdem fevt olan varakasına isâl içün kîbel-i şer'i enverden vasi nasb oluna Efendi Hazretlerinin kethua-yı muhteremleri el-Hâc Ahmed Ağa taleb-i ma'rifetîyle cânib-i şerî'at-ı garrâdan tahrir ve ba'de ihrâc mesârif-i vasî-yi mezbûra def' ve teslim olunan eşyâsı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Harrere fi'l-yevmi'l-hâmîs 'âşere min-şehr-i Cemâziyi'l-âhir sene hamsin ve hamse ve mi'ete ve elf

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KIYMET
Sim saye kemer	1	280
Sagîr sim kemer	1	150
Def'a sagîr taşlı kemer	1	120

Altı ayaklı zümrüt küpe	1 Ç	1800
Sim hançer	1	1100
Kılıçe kabzalı bıçak	1	1080
Simli bıçak	1	1560
Simli palaska, vezne	1	750
Simli gadâre	-	1380
Temur topuz, gadâre	1	732
Kayış, raht ma'a kemer	1	870
Yivili tüfenk	1	1680
Yakut yüzük	1	1200
Altun yüzük	3	1320
Def'a sim yüzük	4	540
Pandol sa'at	1	1800
Sim zarf	10	1800
Müste'mel saye çuka biniş	1	2880
Köhne çuka biniş ma'a çakşır	1	2580
Müste'mel kutni kuşak	1	3000
Cedîd ..... taraklı	-	-
Acem taraklısı	2 Ç	1080
Heleb kutnisi	4	1803
Boğça	1	180
Sim sagîr kahve ibrik	1	640
Köhne sagîr yağmurluk, başlık	-	1260
Köhne çuka libâde	1	420
Mardinkâri zübün, kise	2	200
Cedîc melez daon gömlek	1	540
Köhne kavuk	1	81
Kemer, kuşak	1	135
Hind kermsûd	1	1000
Köhne çuka dolama	-	1230
.....		
İşleme fes	1	288
Köhne fes	2	270
Köhne melez gömlek	2	558
İşleme kir kuşak	1	300
Hind basması kuşak	3	390
Tite peştamal	.....	.....
.....	1	840
Köhne kuşak	2	216
Köhne kutni entari	2	930
Köhne kumaşı kuşak	1	415
Köhne zübün	2	420
Uçkur mîkrâme	7	660
Beyaz kellepus	.....	.....
Beyaz ve boyalı Diyarbekir	5	1556
Ağabanu	-	270
Yemeni yorgan üzeri	5	1530
Boyalı Diyarbekir hellâliyesi	7 t	1770
Ma'a kir çit	1	660

Dülbend	-	600
Sâde	.....	.....
Beyaz hind çarşeb	1	480
Cediîd saruç	-	616
Köhne saruç	2	651
Minder	2	240
Köhne yasdık	2	171
Boyalı Diyarbekir bezi	7	1020
Leğen, ibrik	-	150
Köhne çizme, papuç	1	480
Çerkez bıçak	1	90
Köhne cübbe kürk	-	540
.....	.....	.....
Fağfür fincan	35	60
Köhne hurç	1	210
Hind çesmesi	1	.....
Köhne alaca entari	2	240
Su taşı	1	90
Köhne yorgan	1	240
Haleb bildâr	1 t	780
Musul bezi	1	534
Beyaz perde	-	210
Def'a don gömlek	1	390
Uşak 'abası	1	230
Mangal, tarak hurdevât	-	360
Köhne heğbe	2	420
Köhne alaca sâde	1	120
Hurdevât	-	120
Fınduk altın	111	9060
Yıldız altın	-	17010
Zincirli ve zer-i mahbub altını	22.5	76625
Tuğralı altın	45 miskal	14175
Zincirli İslambol altın	1	2400
Çikan akçe		5120
Cem'an yekûn		220400
Be-hesâb gurus		1835 g

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Techîz-i tekfin ve ıskât-ı salât	34.5 g
Kâtibiye, dellâliye ve hammâliye	11.5 g
Deyn-i müsebbet el-Hâc Mehmed Ağa	16.5 g
Derzi içün döğme akçesi	1.5 g
Deyn-i müsebbet el-Hâc Süleyman	1.5 g
Deyn-i müsebbet	
Deyn-i müsebbet Sabuncu Abaniye	0.5 g
Deyn-i müsebbet Eygob	1 g
Cem'an yekûn	61.5 g

Sahhü'l-bâkî vasî-yi mezbîra def' ve teslîm olunan 1773 g 1rub'

Yalnız bin yedi yüz yetmiş üç guruş bir rub'dur.

SAYFA NO: 82   BELGE NO: 144

Fî'l-asl Bolı ahâlisindenolub Medîne-yi Amid'de Seccâde Nişini şerî'at-ı garrâ olan faziletli 'inâyetli el-Hâc Abdullah Efendi^nin hizmet-i şeriflerinde bi-emrillah-i teâla fevt olan Ali Efendi^nin verâseti gaibi'l-'âni'l-beled karâsında münhasır olduğu şer'an zahir oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbîrun terekesi bi'l-izn-i şer'-i ketb vetahrîr ve suk-ı sultânide misl-imisilleriyle ba'de'l-müzâyedeti's-şer'iyye ve hâsîl olan kethuda el-Hâc Ahmed Efendi'ye teslîm olmışdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. 20 Ramazan fi 1155

TEREKEDE YER ALANLAR	MİKTAR	KİYMET
..... gömlek	-	50
Köhne gömlek	1	-
Pirinç devat	-	0.5 g
Kitab-i Ahtarî	1 Cild	0.5 g
Boğase	1 t	1 g
Şam kermsüd	1	6.5 g
Şalvar	-	2 g
Köhne yorgan	1	1 g
Bahâ-yı tüfenk	-	30 g
Cem'an yekûn	57 g 5 p	

MÎNHÂ EL-İHRÂCÂT

Deyn-i müsebbet Naib Efendi	5.5 g
Deyn-i müsebbet kahveciye	5 g
Deyn-i müsebbet Sefa'ya	2.5 g
Deyn-i müsebbet Molla Osman	1.5 g
Deyn-i müsebbet el-Hâc Ömer	1.5 g
Deyn-i müsebbet el-Hâc Ahmed	5.5 g
Deyn-i müsebbet Osman	1.5 g
Deyn-i müsebbet kılıççıya	38 g
kuyumcu	1.5 g
Tütüncüye	1 g 5 p
Muhzir hizmet	22 p
..... el-Hâc Ali bahâ-yı	1.5 g
Cem'an yekûn	31.5 g

Sahhü'l-bâkî 22.5 guruş

III-BELGELERİN MİLADİ TARİHLERİ

BELGE NO	MİLADİ TARİH
BELGE NO 1	27 Nisan 1741
BELGE NO 2	6 Mayıs 1741
BELGE NO 3	18 Mayıs 1741
BELGE NO 4	27 Mayıs 1741
BELGE NO 5	28 Mayıs 1741
BELGE NO 6	29 Mayıs 1741
BELGE NO 7	17 Mayıs 1741
BELGE NO 8	26 Mayıs 1741
BELGE NO 9	27 Mayıs 1741
BELGE NO 10	31 Mayıs 1741
BELGE NO 11	29 Mayıs 1741
BELGE NO 12	11 Haziran 1741
BELGE NO 13	14 Haziran 1741
BELGE NO 14	16 Haziran 1741
BELGE NO 15	16 Haziran 1741
BELGE NO 16	16 Haziran 1741
BELGE NO 17	16 Haziran 1741
BELGE NO 18	16 Haziran 1741
BELGE NO 19	16 Haziran 1741
BELGE NO 20	16 Haziran 1741
BELGE NO 21	21 Haziran 1741
BELGE NO 22	17 Mayıs 1741
BELGE NO 23	19 Haziran 1741
BELGE NO 24	5 Haziran 1741
BELGE NO 25	28 Haziran 1741
BELGE NO 26	27 Haziran 1741
BELGE NO 27	10 Temmuz 1741
BELGE NO 28	10 Temmuz 1741
BELGE NO 29	10 Temmuz 1741
BELGE NO 30	11 Temmuz 1741
BELGE NO 31	11 Temmuz 1741
BELGE NO 32	13 Temmuz 1741
BELGE NO 33	10 Temmuz 1741
BELGE NO 34	13 Temmuz 1741
BELGE NO 35	5 Temmuz 1741
BELGE NO 36	23 Temmuz 1741
BELGE NO 37	23 Temmuz 1741
BELGE NO 38	28 Temmuz 1741
BELGE NO 39	28 Temmuz 1741
BELGE NO 40	29 Temmuz 1741
BELGE NO 41	24 Temmuz 1741
BELGE NO 42	9 Eylül 1741
BELGE NO 43	7 Ağustos 1741
BELGE NO 44	15 Ağustos 1741
BELGE NO 45	19 Ağustos 1741

BELGE NO 46	17 Ağustos 1741
BELGE NO 47	15 Ağustos 1741
BELGE NO 48	28 Ağustos 1741
BELGE NO 49	7 Ağustos 1741
BELGE NO 50	28 Ağustos 1741
BELGE NO 51	9 Eylül 1741
BELGE NO 52	11 Eylül 1741
BELGE NO 53	26 Eylül 1741
BELGE NO 54	26 Eylül 1741
BELGE NO 55	29 Eylül 1741
BELGE NO 56	1 Ekim 1741
BELGE NO 57	1 Ekim 1741
BELGE NO 58	1 Ekim 1741
BELGE NO 59	1 Ekim 1741
BELGE NO 60	10 Ekim 1741
BELGE NO 61	9 Ekim 1741
BELGE NO 62	12 Ekim 1741
BELGE NO 63	16 Ekim 1741
BELGE NO 64	16 Ekim 1741
BELGE NO 65	20 Ekim 1741
BELGE NO 66	20 Ekim 1741
BELGE NO 67	18 Ekim 1741
BELGE NO 68	8 Ekim 1741
BELGE NO 69	25 Ekim 1741
BELGE NO 70	1 Kasım 1741
BELGE NO 71	2 Kasım 1741
BELGE NO 72	6 Kasım 1741
BELGE NO 73	31 Ekim 1741
BELGE NO 74	12 Aralık 1741
BELGE NO 75	14 Aralık 1741
BELGE NO 76	10 Ocak 1742
BELGE NO 77	24 Aralık 1741
BELGE NO 78	29 Aralık 1741
BELGE NO 79	8 Ocak 1742
BELGE NO 80	8 Ocak 1742
BELGE NO 81	10 Ocak 1742
BELGE NO 82	14 Ocak 1742
BELGE NO 83	20 Ocak 1742
BELGE NO 84	12 Kasım 1741
BELGE NO 85	22 Ocak 1742
BELGE NO 86	7 Şubat 1742
BELGE NO 87	9 Ocak 1742
BELGE NO 88	30 Ocak 1742
BELGE NO 89	4 Şubat 1742
BELGE NO 90	10 Şubat 1742
BELGE NO 91	27 Ocak 1742
BELGE NO 92	22 Ocak 1742
BELGE NO 93	3 Mart 1742

BELGE NO 94	26 Şubat 1742
BELGE NO 95	3 Mart 1742
BELGE NO 96	3 Mart 1742
BELGE NO 97	3 Mart 1742
BELGE NO 98	3 Mart 1742
BELGE NO 99	8 Mart 1742
BELGE NO 100	16 Mart 1742
BELGE NO 101	10 Mart 1742
BELGE NO 102	22 Mart 1742
BELGE NO 103	27 Mart 1742
BELGE NO 104	29 Mart 1742
BELGE NO 105	27 Mart 1742
BELGE NO 106	1 Nisan 1742
BELGE NO 107	12 Nisan 1742
BELGE NO 108	30 Mart 1742
BELGE NO 109	10 Nisan 1742
BELGE NO 110	10 Nisan 1742
BELGE NO 111	13 Nisan 1742
BELGE NO 112	10 Nisan 1742
BELGE NO 113	22 Mart 1742
BELGE NO 114	7 Nisan 1742
BELGE NO 115	7 Nisan 1742
BELGE NO 116	26 Nisan 1742
BELGE NO 117	2 Mayıs 1742
BELGE NO 118	26 Nisan 1742
BELGE NO 119	2 Mayıs 1742
BELGE NO 120	6 Mayıs 1742
BELGE NO 121	6 Mayıs 1742
BELGE NO 122	9 Mayıs 1742
BELGE NO 123	11 Mayıs 1742
BELGE NO 124	6 Mayıs 1742
BELGE NO 125	15 Mayıs 1742
BELGE NO 126	18 Mayıs 1742
BELGE NO 127	17 Mayıs 1742
BELGE NO 128	10 Mayıs 1742
BELGE NO 129	11 Mayıs 1742
BELGE NO 130	25 Mayıs 1742
BELGE NO 131	30 Mayıs 1742
BELGE NO 132	30 Mayıs 1742
BELGE NO 133	31 Mayıs 1742
BELGE NO 134	7 Haziran 1742
BELGE NO 135	6 Temmuz 1742
BELGE NO 136	29 Temmuz 1742
BELGE NO 137	17 Temmuz 1742
BELGE NO 138	8 Temmuz 1742
BELGE NO 139	3 Ağustos 1742
BELGE NO 140	7 Haziran 1741
BELGE NO 141	Tarih Okunmuyor

BELGE NO 142	19 Ağustos 1742
BELGE NO 143	17 Ağustos 1742
BELGE NO 144	18 Kasım 1742

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DEĞERLENDİRME

I-ŞEHİR YERLEŞİMİ VE YÖNETİM MERKEZLERİ

A-İDARI NİTELİKLİ YAPILAR

1-DİYARBAKIR KALESİ

Modern çağ öncesi bir şehrin, göze ilk çarpan ve şehrin önemini ortaya koyan unsuru, o şehrin kalesidir. Bu anlayışla Diyarbakır'a bakıldığından kendi önemine eş bir kale ile çevrili olduğu görülür.

Diyarbakır'ı ziyaret eden bütün seyyahların hakkında geniş bilgiler verdikleri Diyarbakır kalesi, Dicle Nehrinin sağında (veya batısında), Dicle vadisinden 100 metre kadar yükseklikte geniş bir düzlük üzerinde kurulmuştur.

Diyarbakır kalesi dış ve İç Kale olmak üzere iki kısımdan meydana gelmiştir.

a-Dış Kale ve Kapı

Diyarbakır şehrinin etrafını çevreleyen surlar, dış kaleyi oluşturmaktadır. Roma İmparatoru II. Constantius zamanında, şehri Sasani saldırısından korumak için yapılmıştır. Bu imparator zamanında inşa edilen sur, şimdiki surun doğu bölümünü yani Mardin Kapısından Yeni Kapıya, burdan da Dağ Kapısına uzanan kısımdır.¹

367 ve 375 yılları arasında, kale dışında kalan halkı da, kale içine almak için bugünkü Dağ Kapısından, Urfa Kapısına ordan da Mardin Kapısına kadar olan kısım yaptırılmıştır.²

Diyarbakır surları baştan başa yontma taştan yapılmıştır. Bu taşlar sünger gibi delikli ve masif olmak üzere iki cinstir. Her iki taşıda yılların uzun tahrifatına dayanıklıdır. Bu taşlar şehrin kurulu bulunduğu kayalıklardan alınmıştır.³

¹ Ernest Honigman, Bizans Devletinin Doğu Sınırı , İst. 1970, s 2

² Mar -yesau., Vekaayı-name, Cev: Mualla Yanmaz, İst 1958, s 63

³ Osman Yalçın, Diyarbakır, İst. 1959, s 8

1932 yılında Diyarbakır kalesini yıkılmaktan kurtarmış olan⁴ ve kaleyi esası bir şekilde tetkik eden Prof. Albert Gabriel, o dönemde Diyarbakır kalesi ile ilgili şu bilgileri verir: “*Surlar doğudan batıya 1700, kuzeyden güneye 1300 metreyi bulmaktadır. Toplam uzunluk 5000 metre dolayındadır. Surların esas duvarlarının kalınlığı 3.5 metre, sur üzerinde devriye yolunun yerden yüksekliği 8-12 metre olup, bu dışarıya 70 cm kalınlığında bir mazgal duvarı ile korunmuştur. Surların üzerinde 82 burç bulunmaktadır. Bunların dört tanesi İç Kaleyi çevreleyen surlar üzerindedir. Ayrıca, güneybatıda surun direk yerlerine tekabül etmek üzere sonradan yapılmış Ulu Beden, Yedi Kardeş ve Keçi Burcu adında üç takviye burç vardır. Burçlara çıkmak için kapı yanlarında sağlı-sollu merdivenler bulunmaktadır.*⁵

1880 yılında II. Abdulhamid'e Anadolu Teftiş Heyetinde görevli bir şahsin sunduğu layihə, bu bilgiler ile uyum içindedir. Ancak, bu layihəde yükseklik 15-19 metre arasında gösterilmiştir. Bu fark kalenin 1880-1932 tarihleri arasında tahrip olmasından kaynaklanmaktadır.⁶

Bu arda burçlar hakkında belirtilmesi gereken bir husus da aralarındaki mesafedir. Dağ kapısı ve Urfa Kapısı arasında düz alana bakan burçlar daha sık ve daha büyüktür. Bu durum muhtemelen bu kısmın saldırılarda savunulmasının zorluğundan kaynaklanmaktadır. Burada iki burç arasındaki mesafe yerine göre 36-42-44 metre arasında değişmektedir. Mardin kapısına doğru gidildikçe surlar arasındaki mesafe 54-63-66 metreye yükselir. Dicle vadisine bakan bölümde ise burçlar daha seyrektilir.

Diyarbakır kalesinin giriş ve çıkışı sağlayan dört kapısı vardır. Bu kapılar şunlardır:

Batıda, Urfa Kapısı (Anadolu Kapısı, Babu'r-Rum veya Halep Kapısı);

Güneybatıda, Mardin Kapısı (Yamaç kapısı veya Babu't-Tel);

Kuzeyde, Dağ Kapısı (Babu'l-Cebel veya Harput Kapısı);

Doğu, Yeni kapı (Dicle Kapısı veya Babu'l-Ma)⁷

⁴ Şevket Beysanoğlu, Anıtları ve Kitabeleriyle Diyarbakır, Ank. 1987, C I, s 19

⁵ Albert Gabriel, Diyarbakır Surları, Çev: Kaya Özsezgin, Ank. 1993, s 8-9

⁶ İbrahim Yılmazçeli, XIX. Yüzyılın İlk yarısında Diyarbakır, Ank. 1995, s 18

⁷ M. Ali Abakay, Diyarbakır ile İlgili Eser, Kapaksız, Tarihsiz, Dicle Üniversitesi Kütüphanesi, s 6; Evliya Çelebi, Seyahatname, İst. 1966, Üçdal Neşriyat, C III-IV, s 439

b- İç Kale ve Saray

Şehrin kuzeydoğusunda, Yeni kapı ile Dağ Kapısı arasında bulunan İç Kale şehri ilk yerleşim birimi olup, 349 yılında etrafi surlar ile çevrilmiştir.⁸

Bu mahal tamamıyla tek parça bir kayalık üzerindedir. İç Kale, dış kaleden sur içinde tekrar surlarla çevrilmek suretiyle ayrılmıştır. Dış kaleye ait dört burç dışında, İç Kalenin şehrə bakan kısmında 16 burç bulunmaktadır.

İç Kale, Osmanlıların şehrini fethini müteakip, yeni bir duvar inşası ile sahası genişletilmiştir ve bugünkü halini almıştır.⁹

İç Kalenin dört kapısı vardır: Dicle'ye açılan Orgun Kapısı (Aşağı Kale kapısı veya İç Kale Kapısı), Küpeli kapısı (Yeni karşılık kapısı), Saray kapısı (Fettah Kapısı) ve Fetih kapısı.¹⁰ Bu kapılardan Saray ve Küpeli kapıları, Cuma günleri namaz saatı hariç, açık olup devamlı muhafizler beklemekteydi. Diğer iki kapı ise zorunlu haller dışında pek açılmıyordu.¹¹

İç Kaledeki burçlar çeşitli amaçlarla kullanılmaktaydı. İki katlı olan burçların alt katlarını ambar olarak kullanılırken üst katlar askerlerin ikametine ayrılmıştı. Ayrıca burclardan biri hapishane olarak kullanılırken, bunun dışında kalanlar silah, mühimmat, askeri araç ve gereçlerin yanı sıra hububat ve çeşitli yiyeceklerin konulduğu askeri depo olarak kullanılıyordu.¹²

Diyarbakır valilerinin ikamet ettiği Saray da İç Kalede yer almaktaydı. Valilerin kale içinde oturmalarının şart olduğunu söyleyen Evliya Çelebi, saray hakkında biraz da abartılı olarak¹³ şu bilgileri verir: “İçinde yüz elli adet oda ve çeşitli divanhaneler bulunmaktadır. Vezir ve devlet adamları buraya birer oda, hamam ve havuz yaptırdıklarından, kat kat büyük bir saray olmuştur. Bütün pencereleri ve balkonları Şattü'l-Arapla, Şatti sahrasına ve Karatepe vadilerine bakıp manzaralıdır. Sultan I. Selim'in veziri Biyıklı Mehmed Paşa tarafından yaptırılmıştır. Oldukça geniş ve büyük bir saraydır.”¹⁴

Saraydan günümüze bir şey kalmamıştır. Sarayın yeri konusunda Basri Konyar 1936 yılında şu bilgileri verir: “İç Kalede Evliya Çelebi'nin bahsettiği saraydan bir iz

⁸ Gabriel, age, s 41

⁹ Besim Darkot, Diyarbakır, IA, C III, s 602

¹⁰ Çelebi, age, C IV, s 439; Yılmazçelik, age, s 21

¹¹ D. Hrand Andreasyan, Polonyali Simeon'un Seyahatnamesi, İst. 1964, s 211-213

¹² Yılmazçelik, age, s 21-22

¹³ Abakay, age, s 8

¹⁴ Çelebi, age, C IV, s 438; Ayrıca saray hakkında bkz Andreasyan, age

*kalmamıştır. Yalnız çeşme vardır. Hamamın bu çeşme karşısında bulunan Evkaf dairesi bitişliğinde olduğu ve eski sarayında Umumi Müfettişlik garajı önündeki çınar ağacının bulunduğu sahayı yakın zamanlara kadar harap ve yıkık vaziyette işgal ettiği mervîdir.*¹⁵

2- MAHKEME BİNASI

İslâm'ın ilk zamanlarından itibaren, yargı işini yürüten kadılar adaletin icrasında mekan farkı gözetmemişlerdir. Ancak kadı, İslâm Cemaatinin hakimi olduğundan davayı camilerde görmekteydi. Buna rağmen mahkemenin camide kurulması gibi kesin bir kurala rastlanmamaktadır. Teori ve pratikte esas prensip, Müslümanların kolayca ulaşabilecekleri bir yerde mahkeme kurulmasıdır.¹⁶

Osmanlı kentlerinde anitsal bir mahkeme binası yoktu.¹⁷ Genellikle kadı, kendisi için büyükçe bir konak kiralama makta, bu konağın bir bölümünü ailesi için kullanırken, bir bölümünü de mahkeme olarak kullanmaktaydı.¹⁸ Ancak, bu durumlarda bu bina hususi mesken özelliğini kaybederdi.¹⁹ Bazen de kentin en büyük camisinin içinde yahut yanında bir yer mahkeme binası olarak kullanılırdı.²⁰ Ancak, bu uygulamaların XIX. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren yerini resmi mahkeme binalarına bıraktığı görülmektedir.²¹

Ele aldığımız dönemde Diyarbakır'da mahkeme binası olarak nerenin kullanıldığını tespit etmemiz mümkün olmadı. Ancak XIX. Yüzyılın ikinci yarısına ait kaynaklar, mahkeme binasının hükümet konağının yanında olduğunu kaydetmişlerdir.²² Resmi mahkeme binalarının ortaya çıkışının kentsel modernleşmenin sonucu olduğu ve İstanbul, Ankara gibi merkezlerde mahkeme binalarının XIX. Yüzyılın ortalarında resmileştiği göz önüne alınırsa, Diyarbakır'da da mahkeme binasının bu dönemde resmileşmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

¹⁵ Basri Konyar, Diyarbakır Yıllığı III, Ank, 1936, s 185

¹⁶ Halil İnalçık, "Mahkeme", İA, C VIII, s 150

¹⁷ İlber Ortaylı, Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı, Ank. 1994, s 50

¹⁸ Rıfat Özdemir, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, Ank. 1986, s46

¹⁹ Ortaylı,age, s 50

²⁰ Mustafa Akdağ, Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi, İst.1995, C II, s 69

²¹ Ortaylı, age, s 51; Ayrıca bkz, Özdemir, age, s 47

²² Yılmazçelik, age, s 26

Sonuç olarak, XVIII. Yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır'da Mahkemenin yerini tespit etmek mümkün olmadı. Ancak sonraki yüzyıllarda mahkeme binasının, yönetim örgütlerinin toplandığı İç Kalede yer aldığı bilinmektedir.

3-MAHALLELER

Osmanlı şehrinin temel yerleşme birimi, genellikle bir dini yapının veya pazarın etrafında gelişmiş olan “*Mahalle*” idi.²³ Mahalleler umumiyetle aynı boy, aynı meslek ve aynı dine mensup kişiler tarafından tesis ve teşkil olunurdu.²⁴ Bununla birlikte yeni yerleşimler sonucu mahallelerin bu özellikleri zamanla değişikliğe de uğrayabilirdi.

Osmanlı şehrinde, mahallenin iki önemli özelliği vardır:

Bunların ilki mahallenin sosyal özelliğidir. Bu özellik ile mahalle, birbirlerini tanıyan, bir ölçüde birbirlerinin davranışlarından sorumlu, sosyal dayanışma içinde olan kişilerden oluşmuş bir topluluğun yaşadığı yerdir. ¹İslâm ve Osmanlı şehirlerinde toplumsal merkez olan camide, mahalle sakini olan erkeklerin günde en az 2 veya 3 kez namaz vakitlerinde bir araya gelmeleri, ²sosyal ilişkilerin ve toplumsal denetimin temeli olmuştur.

İkinci özellik ise mahallenin temel yönetim birimi olması yani idari özelliğidir. Vergi yükümlüsü reaya tek tek tahrir defterlerine ve diğer vergi kayıtlarına, bulundukları mahallelere göre ad ad yazılmış, oturdukları binaların hangi mahallenin sınırı içinde olduğu kesinlikle belirtilmiştir.³

Diyarbakır şehri, Osmanlı şehir anlayışının tüm özelliklerini mahalleleri vasıtasyyla yansitan klasik bir Osmanlı şehridir. Ancak Diyarbakır'da mahallelerin tamamı olmama da büyük kısmının şehri çevreleyen surlar içinde olması, diğer şehirler gibi surların dışına taşmaması Diyarbakır'ı diğer Osmanlı şehirlerinden ayıran en önemli fiziki özelliktir.

²³ Özer Ergenç, "Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fiziki Yapıya Etkileri", I. Uluslararası Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi Kongresi, Ank. 1980, s 103

²⁴ Ahmet Kankal, XV ve XVII. Yüzyılları Arasında Kastamonu Şehri, Diyarbakır 1999, Basılmamış Doçentlik tezi, s 274

¹ Ergenç, agm, s 104

² Kankal, age, s 276

³ Ergenç, agm, s 73

Diyarbakır, Osmanlı fethini müteakip dört mahalleye ayrılmıştır. Bu mahalleler şehri giriş kapılarının adlarını almıştır: Bâb-ı Mardin, Bâbu'r-Rum, Bâbü'l-Cebel, Bâbü'l-Ma

XVI ve XVII. Yüzyıllarda mahallelerin sayısında gözle görülür bir artış olmuştur. Bundan sonra şehirdeki mahalleler artık kapı adlarına göre değil, cami, mescit, Medrese veya tekke gibi dini ve sosyal yapılara göre isimlendirilmiştir. XVI. Yüzyılda Diyarbakır'da 79 mahalleye rastlanmaktadır.⁴

XVIII. yüzyılın ilk yılında ise Diyarbakır'ın oldukça büyüğü ve sosyal yapısını tamamladığı söylenebilir. Bunun yanı sıra dikkati çeken bir husus da şehirde yaşayan çeşitli dini grupların mahallelerinin belirginleşmesidir. Yine geçmiş dönemlerde sadece tek isimle adlandırılan mahalleler, büyümelerine paralel olarak bu dönemde "Şark-Garb" veya "Sagır-Kebîr" şeklinde adlandırılmışlardır.⁵

Elimizdeki defterde adı geçen mahalleler, bu mahalle adlarının kaç kez geçtiği, bunların yanında Müslüman kaçında gayr-i müslim aileler ile ilgili kullanıldığı aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

TABLO 1: Defterde Adı Geçen Mahalleler

MAHALLE ADI*	MÜSLİM	G. MÜSLİM	TOPLAM
Ablak Mescidi Mah.	1	-	1
Ali bin Reşid Mah.	1	-	1
Ali Can mah.	1	-	1
Ali Paşa	4	-	4
Ali pınarı (karye)	-	5	5
Cami-i Esved Mah.	3	1	4
Cami-i Kebîr Mah.	5	-	5
Cami-i Nebi Mah.	3	2	5
Cami-i safâ Mah.	1	1	2
Çölü Mescidi Mah.	1	-	1
Çöpi Mah.	2	-	2
Cukurlı Mah.	2	1	3
Defterdar Mah.	1	-	1
Derun-ı Kala	3	-	3
Dervîş Hüseyin Mah.	2	-	2
El-hac Büzürg Mah.	2	-	2
El-hac izeddin Mah.	1	-	1
Fatih Mehmed Paşa Mah.	6	1	7

⁴ Salih Erpolat, XVI. Yüzyılda Diyarbekir Beyliğ'in deki Yer İsimleri, Konya 1999, s 19-20

⁵ Yılmacelik, age, s 27-31

* Belge no 91-92-93'te aynı kişiden bahsedildiğinden mahalle bir kez hesaplandı.

Gül Mescidi Mah.	1	-	1
Hasırlı Mah.	1	1	2
Hoca Ahmed Mah.	1	-	1
Hoca Hacedur Mah.	-	3	3
Hoca Maksud Mah.	-	2	2
Hoca Necdi Mah.	-	1	1
Hüsameddin Mah.	2	-	2
Hüseyin Efendi Mescidi Mah.	1	-	1
Hüsrev Paşa Mah.	2	-	2
İbn-i Sin Mah.	3	-	3
İskender Paşa Mah.	1	-	1
Kalenderhane Mah.	2	1	3
Kastallı Mah.	1	1	2
Kaşık Budak Mah.	1	-	1
Kavvası Mah.	-	1	1
Kılbaş Mah.	1	-	1
Kılıç Beğ Mah.	2	-	2
Kubbe-i Siyah Mah.	-	1	1
Lale Beğ Mah.	2	1	3
Mahalle-yi Çerik	-	1	1
Mehmed Paşa Mah.	2	2	4
Molla Bahaeeddin Mah.	6	3	9
Nalçacı Mah.	3	1	4
Parekende Mehmed Paşa mah.	2	-	2
Rubaiye Mah.	2	1	3
Rumiyan Mah.	-	1	1
Sarraf İskender Mah.	1	-	1
Sinan Kethuda Mah.	1	-	1
Sülükiye Mah.	1	-	1
Şeyh Matar Mah.	7	-	7
Şeyh Matar-i Şarkı Mah.	-	1	1
Şeyh Yasin Mah.	1	-	1
Tabakoğlu Mah.	2	-	2
Usta Burcu Mah.	-	1	1
Veli Kethuda Mah.	3	-	3
Yiğit Ahmet Mah.	2	2	4

Sadece bir defter dayanarak bu dönemde Diyarbakır'daki tüm mahallelerin yukarıdakilerden mürekkep olduklarını söylemek mümkün değildir. Yapılan diğer araştırmalardan bunların o dönemdeki mahallelerin ancak yarısı olduğu ortaya çıkmaktadır.⁶

Diyarbakır'daki mahalleleri tasnif ederken Osmanlı toplum yapısını temel alacağız. Osmanlı İmparatorluğu etnik bir temel üzerine oturmadığından, bu

dönemde şehirde yaşayan grupları dini inançlarına göre tasnife tabi tutmuştur. Dolayısıyla mahalle tasniflerini dini gruplara göre yapmak zorundayız.

a- Müslüman Mahalleleri

Elimizdeki deftere dayanarak bu dönemde sadece Müslümanların yaşadığı mahalleleri çıkarmamız mümkün değildir. Ancak defterdeki bilgiler ve diğer araştırma eserlere bakarak bu konuda kuvvetli tahminlerde bulunmak mümkündür. Bu bilgilere göre bu dönemde muhtemel Müslüman mahalleleri şunlardır:

TABLO 2: Müslüman Mahalleri

Ablak Mescidi Mahallesi	Ali bin Reşid Mahallesi
Ali Can Mahallesi	Camî-i Kebîr Mahallesi
Çöli Mescidi Mahallesi	Defterdar Mahallesi
Gül Mescid-i Mahallesi	Dervîş Hüseyin Mahallesi
Ibn-i Sin Mahallesi	Hüseyin Efendi Mahallesi
Kılıç Beğ Mahallesi	Kalenderhane Mahallesi
Veli Kethuda Mahallesi	Şeyh Yasin Mahallesi

b- Gayr-i Muslim Mahalleleri

TABLO 3: Gayr-i Muslim Mahalleleri

Hoca Maksud Mahallesi	Rumiyan Mahallesi
Hoca Necdi Mahallesi	Şeyh Matar-i Şarkî Mahallesi

Elimizdeki defterde sadece gayr-i müslimlerle ilgili belgelerde adı geçen başka mahalleler de vardır: Hoca Haçedor, Kavvası, Kubbe-yi Siyah, Çerik, Usta Burcu mahalleleri gibi. Ancak başka araştırmalarda bu mahallelerde aynı zamanda Müslümanların da yaşadığıının tespit edilmiş olması, bu mahalleri karışık mahalleler arasında saymamızı gerektirdi.⁷

c- Karışık Mahalleler

TABLO 4: Karışık Mahalleler

Ali Paşa Mahallesi	Kavvası Mahallesi
Camî-i Esved Mahallesi	Kılbaşı Mahallesi
Camî-i Nebi Mahallesi	Lale Beğ Mahallesi
Camî-i Safa Mahallesi	Çerik Mahallesi
Çöpi Mescidi Mahallesi	Mehmed Paşa Mahallesi

⁶ Bkz Yılmazçelik,age ; Erpolat, age

⁷ Bkz, aynı çalışmalar

Çukurlı Mahallesi	Molla Bahaeeddin Mahallesi
El-Hâc Büzürg Mahallesi	Perakende Mehmed Paşa Mahallesi
Fatih Mehmed Paşa Mahallesi	Nalçacı Mahallesi
Hasırlı Mahallesi	Rubaiye Mahallesi
Hoca Ahmed Mahallesi	Sinan Kethuda Mahallesi
Hüsrev Paşa Mahallesi	Yığid Ahmed Mahallesi
İskender Paşa Mahallesi	Sülukiye Mahallesi
Kalenderhane Mahallesi	Tabakoğlu Mahallesi
Kastallı Mahallesi	Usta Burcu Mahallesi
Kaşık Budak Mahallesi	Hüsameddin Mahallesi
Sarraf İskender Mahallesi	El-Hâc İzzeddin Mahallesi

Yukarıda sayılanlardan, Perakende Mehmed Paşa, Kılbaş, Kaşık Budak, İskender paşa, Hüsrev Paşa, Hüsameddin, Hoca Ahmed, el-Hâc İzzeddin, el-Hâc Büzürg, Çöpi, Ali Paşa, Sarraf İskender, Sinan Kethuda, Sülukiye, Tabakoğlu mahalleleri elimizdeki defterde sadece Müslümanlar ile ilgili olarak adı geçen mahallelerdir. Karışık mahalleler arasında sayma sebebimiz yine bu alanda yapılan başka araştırmalardır.⁸

B-DİNİ VE SOSYAL NİTELİKLİ YAPILAR

I-CAMİ VE MESCİTLER

Osmanlı şehirleri, İslâm şehridir. Çeşitli maddi ve kültürel sebepler ile diğer İslâm şehirlerinden farklılaşan ancak, İslâmi temelde onlar ile bütünleşen özelliklere sahiptir.⁹ Bu ortak özelliklerden biride camiler ve mescitlerdir.

Diyarbakır şehri cami ve mescitler bakımından oldukça zengin bir Osmanlı şehridir. Camiler karşılık, Pazar ve kalabalık yerleşim alanlarında yapılmış olmalarına karşılık, mescitler genellikle mahalle ve sokaklarda yapılmışlardır. Cami ve mescitler genellikle banisinin adıyla yapılmış ve bu adlar bulundukları mahallenin adı olmuşlardır. Hatta zamanla bu adlar cami ve mescitten çok mahalleye mal olmuştur, örneğin 16.yüzyılda Mescidi-i Bahaeeddin Mahallesi Mescid-i Ali bin Reşid Mahallesi, Mescid-i Dervîş Hüseyin Mahallesi, Mescid-i Sülukiye, Mescid-i izzeddin

⁸ Bkz, aynı çalışmalar

⁹ Turgut Cansever, "Osmanlı Şehir ve Devlet Yönetimini Biçimlendiren İlkelerden Modern Devletin Çıkaracağı Dersler", İslami Araştırmalar, C 12, Sayı 3-4, s 375

Mahallesi, Mescid-i Hoca Ahmed Mahallesi, Mescid-i Büzürg Mahallesi, Mescid-i Kastal Mahallesi, Mescid-i Kalenderhane Mahallesi diye geçen mahalleler¹⁰ XVIII. Yüzyılda sadece mahalle adları olarak, Molla Bahaeeddin Mahallesi, Ali bin Reşid Mahallesi, Sülukiye Mahallesi, İzzeddin Mahallesi, Hoca Ahmed Mahallesi, Hacı Büzürg Mahallesi, Kastallı Mahallesi, Kalenderhane Mahallesi şeklinde kullanılmıştır. Buna rağmen bazı mahallelerin, cami veya mescid adıyla birlikte kullanımlarını devam ettirmiştir. Camî-i Kebîr Mahallesi, Camî-i Esved Mahallesi, Camî-i Nebî Mahallesi, Camî-i Safa Mahallesi, Ablak Mescidi Mahallesi, Çölü Mescidi Mahallesi, Gül Mescidi Mahallesi gibi.

Elimizdeki defterde Diyarbakır'da ki cami ve mescitlerden sadece mahallelerle aynı adı taşıyanların ismi geçmektedir. Bu bakımdan bu deftere dayanarak Diyarbakır'daki cami ve mescitler hakkında geniş bilgi veremeyeceğiz. Ayrıca cami ve mescitler hakkında geniş bilgi vermek bu çalışmanın amacını aşacağından sadece cami adları ile yapım tarihlerini vermekle yetineceğiz. Mescitlerden ise sadece defterde adı geçenleri belirteceğiz.

TABLO 5: Diyarbakır Camileri ve Yapım Tarihleri

CAMI ADI	YAPIM TARİHİ ¹¹
Ulu cami	?
Kale Cami	1155
Murtaza Paşa Cami	1658
Mustafa Paşa Cami	?
İbn-i Sin Cami	?
Safa Cami	XV. yüzyılın IV. Çeyreği
Nasuh Paşa Cami	1606-11
Göl Cami	?
Paşa Cami	1690
Ömer Seddad Cami	1150-51
Fatih Paşa Cami	1516-20
Hoca Ahmed Cami	1498
Nebî Cami	XV.-XVI. Yüzyıl
Hüsrev Paşa Cami	1527
Behram Paşa Cami	1596
İskender Paşa Cami	1565
Şeyh Matar Cami	XV. yüzyıl
Kara Cami (Camî-i Esved)	?
Lale Beğ Cami	1516-23

¹⁰ Erpolat, age, s 6-7

¹¹ Diyarbakır Camileri ile ilgili bkz, Orhan Cezmi Tuncer, Diyarbakır Camileri, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları 1996; Yılmazçelik, age

Arap Şeyh Cami	1644-1650
Kadı Cami	1533-43
Defterdar Cami	1549
Muallak Cami	?
Şeyh Seyyid Sa'sa Cami	?
Şeyh Yusuf Cami	XV. yüzyıl
Aziz Cami	1591-1620
Melek Ahmed Paşa Cami	1587-1591
Ali Paşa Cami	1537-1540
Hüsameddin Cami	?

Elimizdeki defterde adı geçen mescitler ise şunlardır: Ablak Mescidi, Çölü Mescidi, Hüseyin Efendi Mescidi

2- KİLİSELER

Diyarbakır'da Müslümanların yanı sıra, Müslümanlardan daha az nüfusa sahip, çeşitli din ve mezheplere sahip gayr-i müslimler de yaşamaktaydı. Ancak bu grupların ibadethaneleri hakkında pek fazla bilgiye sahip değiliz. Var olan bilgiler, genelde seyyahların bu konuda verdikleri bilgilere dayanmaktadır.

İslâm öncesinde 13 kilisenin varlığını tespit ettiğimiz Diyarbakır'da,¹² İslâmî dönemde de bir çok kilisenin varlığından haberdarız. Polonyalı Simeon 1612 yılında Surp Kiragos ve Surp Sargis adında iki kiliseden bahsetmektedir. 1804 yılında Diyarbakır'a gelen İnciciyan da bu kiliselerin varlığını doğrulamaktadır. 1815 yılında Diyarbakır'a gelen J.S. Buckingam bu tarihte ikisi küçük olmak üzere altı kilisenin olduğunu söylerken, 1853 yılında Diyarbakır'a gelen H. Peterman ise bu tarihte küçülü büyülü dokuz kiliseden bahseder. 1932 yılında Diyarbakır şehir planını çizen A. Gabriel ise Süryani Kilisesi (Meryem Ana), Hızar İlyas Kilisesi, Protestan Kilisesi ve Keldani Kiliselerinin yerini işaretleyebilmiştir.¹³

3- MEDRESELER

Bilindiği üzere Osmanlı devletinde eğitim , Medreseler eliyle yürütülmekteydi.

Diyarbakır, medrese yönünden zengin bir Osmanlı şehridir. Evliya Çelebi'ye göre bu Medreselerde beyan, fıkıh, kelam, tefsir, kıraat, hadis ve tevhid ilimleri

¹² Beysanoğlu, age. C II, s 131-134

¹³ Yılmazçelik, age. s 80-81

okutulurdu.¹⁴ Diyarbakır'daki medreseleri cami ve mescitlere bağlı olan medreseler ve müstakil medreseler olmak üzere ikiye ayıralabiliriz.

Evliya Çelebi'ye göre Diyarbakır'daki her caminin iki medresesi vardır.¹⁵ Çelebi herhalde bu iki medreseyi camilerdeki Hanefi-Şafii bölümlerinin ayrılığına binaen söylemiştir. Camilere bağlı medreselerin başlıcaları şunlardır:

Safa Cami Medresesi; Evliya Çelebi'nin İpariye diye bahsettiği medresedir. Yapım tarihi belli olmamasına rağmen muhtemelen cami ile birlikte yapılmıştır.¹⁶

Nebi Cami Medresesi; diğer adı Seyfeddin Medresesi idi.¹⁷

Aziz Cami Medresesi (Şeyh Rumi Medresesi),

Hoca Aziz Camii Medresesi,

Nasuh Paşa Medresesi,

Melek Ahmed Paşa Medresesi,

İskender Paşa Medresesi,

Hüsreviye Medresesi,

Ali Paşa Medresesi,

İmadiye Medresesi,

Müstakil medreseler ise şunlardır:

Zinciriye medresesi; Sincariye veya Mercaniye de denilen medresenin yapım tarihi kesin bilinmemektedir. Bazı araştırmacılar 1198 yapımlı Artuklu eseri olduğunu söyleyken, bazıları ise 1236 Eyyubi eseri olduğunu iddia ederler.¹⁸ Evliya Çelebi'ye göre yüksek payeli Müderrislerin görev yaptığı bu medrese Ulu Cami'nin güneybatısındadır.

Mesudiye Medresesi; Ulu Cami'nin kuzeyinde yer alan medrese, şehrin en eski medresesidir. Taşıldığı kitabelerin en eskisi 1193-94 tarihli olup Artuklu yapısıdır.

4-HAMAMLAR

Arapça'da “ısitmak ; sıcak olmak” anlamındaki hamm (hamem) kökünden türeyen hamam kelimesinin sözlük anlamı “ıstan yer” demek olup “yıkınma yeri” manasında kullanılmaktadır.

¹⁴ Çelebi, age, C IV, s 442-443

¹⁵ Çelebi, aynı yer

¹⁶ Metin Sözen, Anadolu'da Akköyunlu Mimarisi, İst. 1681,s 114

¹⁷ Yılmazçelik, age, s 73

¹⁸ Beysanoğlu, age, s 333

İnsanlık tarihinin en eski dönemlerinden itibaren çeşitli medeniyetlerde hamam binaları meydana getirilmiştir. Ancak hamam bilhassa Roma devrinde çok yaygınlaşmış ve yıkanmanın dışında eğlence yeri karakterini de almıştır. Vücut temizliği üzerinde özellikle duran İslâm dininin etkisiyle Müslümanlar hamama büyük önem vermiş ve bilhassa Türk'lerde hamam şehirlerin yerleşim yerlerinin vazgeçilmez unsuru olmuştur.¹⁹

Diyarbakır şehrini geçmiş dönemlerdeki en önemli özelliklerinden bir tanesi de, şehirde bulunan hamamların oldukça fazla olmasıydı. Bunu halkın İslâm inancı gereği temizliğe verdiği önem dışında, Diyarbakır'ın su kaynakları yönünden zengin bir yapıya sahip olmasına da bağlayabiliriz. Nitekim hamamların fazlalığı seyyahların gözünden kaçmamış ve hamamlar hakkında bazı bilgiler vermişlerdir.

Diyarbakır hamamlarında 10 tanesinin ismini sayan Evliya Çelebi, hamamlar hakkında şu bilgileri verir: “*Bu hamamların hepsi şehrin çöpleri ile ıstıtlar. Gayet sıcak olurlar, değiğe bir adamın bir saatten fazla bu hamamlarda durmaya gücü yetmez. Rum'da odun ile hamamı bu derece kızdırırmak kabil değildir. Hamamda çöp yakmanın bir faydası daha var ki, şehir içinde zerre çöp kalmaz. Hepsi zenbil zenbil hamama taşınır ve yakılıp yok edilir. Şehir sokaklarında ve dışında çöplerden eser kalmaz. Gerek şehir içi gerek şehir dışı her zaman temiz olur.*”²⁰

Elimizdeki defterde hemen her evde bulunduğunu tespit ettiğimiz hamam eşyası (hamam rahtı, hamam taşı, hamam kâsesi, kise, hamam leğeni) da bu dönemde Diyarbakır'da hamam kültürünün ne derece geliştiğini göstermesi bakımından önemlidir.

Diyarbakır'da bulunan hamam hakkında geniş bilgi vermek bu çalışmanın amacını aşağında sadece isimlerini vermekle yetineceğiz:

Kadı Hamamı(Eşbek Hamamı), Yeni Hamam(İskender Paşa hamamı veya Çarşı Hamamı), Küçük HamamHamam-ı Atik), Deve Hamamı, Melek Ahmet Paşa Hamamı(Hamam-ı Kebîr) , Behram Paşa Hamamı, Çardaklı Hamamı, Su Akar Hamamı (İbrahim Beğ Hamamı, Sadak veya Suvaykiye Hamamı), Rüstem Paşa Hamamı (Yeni Kapı Hamamı), Büyüklü Mehmed Paşa Hamamı, Cadde Hamamı, İç Kale Hamamı, Mirza Beğ Hamamı, İpekoğlu Hamamı (İbnü Ziyal Hamamı), Ali

¹⁹ "Hamam" İA, s 402

²⁰ Çelebi, age. s 447

Paşa Hamamı, Vahab Ağa Hamamı, Bekir Paşa Hamamı, Çemşid Beğ Hamamı, Damat Hamamı, Alaeddin Hamamı.²¹

C- İKTİSADİ NİTELİKLİ ALANLAR

1-ÇARŞI VE PAZARLAR

Çarşı ve pazarlar, Osmanlı kentinin gün boyu hareketli alışveriş merkezleridir. Alışveriş yapanların rahatı ve iş sahipleri için iş yerlerinin korunmasındaki kolaylık göz önüne alınarak, olanaklar el verdikçe üstü kapalı yapılmaktadır. Osmanlı şehir planının egemen öğeleri olan cami, bedesten ve imaret siteleri arasında düzenli bir bağlantı vardır ve bu odak noktaları arasındaki çatı, ekonomik etkinliklerin sahnesi olan çarşı ve Pazar yerleri ile doldurulmuştur.²²

Çarşıda bulunan dükkanlar genellikle vakıflara aittir. Eskiden özel mülk olanlar dahi sonradan vakıflara bırakılmıştır. Vakıf mülki olan bu dükkanların kirasi genellikle düşüktü, buna rağmen ilk giriş parası fevkalade yüksektir.²³

Genellikle ana yola açılan yan sokaklarda bulunan esnaf, her kentte geçerli olan işlerle uğraştığı gibi bazen sadece o kentte has işlerle de uğraşıyordu. Örneğin Diyarbakır'da kuyumcular, demirciler, çilingirler, cevahirciler, kaffaflar, palancılar, gazzazlar, dokumacılar,

Kendi çarşı ve pazarlarında faaliyet gösteriyorlardı.²⁴

Diyarbakır çarşaları konusunda ilk önemli bilgileri veren, Evliya Çelebi 1654-55 yıllarında Diyarbakır'da 66 adet esnaf çarşısı olduğunu kaydetmiştir.²⁵ 1815'te Diyarbakır'da pazarların durumu ile ilgili J. S. Buckingam şu bilgileri verir: “*Pazarlar öylesine düzgün bir plan üzerinde değildir. Fakat üzerleri iyi örtülmüştür. Dükkanlar ağaç raflarla döşeli olup mallar bütün özellikleri ile orada sergilendir. Kasabanın imalatlarının başlıca hammaddesi ipek ve pamuktur. Şehirde olan esnaflar şal, el beceri aletleri, her renkten pipolar, altın ve gümüş tabakalar*

²¹ Bkz, Çelebi, age; Yılmazçelik, age, s 83

²² Ergenç, agm, s 106; ayrıca bkz, Suraiya Faroqhi, Osmanlı'da Kent ve Kentliler, İstanbul 1993

²³ Halime Doğru, XVIII. Yüzyıla Kadar Osmanlı Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Görüntüsü, Eskişehir 1995, s 119

²⁴ Çelebi, age, C IV, s 445

²⁵ Çelebi, aynı yer

*yaparlar. 1500 tezgah şal üretimi, 500 tezgah pamuk basicisi, 300 deri imalatçısı, 100 demirci ve 50 pipo (ağızlık) yapımıçısı vardır.*²⁶

Diyarbakır'daki başlıca çarşı ve pazarlar şunlardır:

Hasan Paşa Çarşısı: Hasan Paşa Hanının hemen yanında, üstü örtülü bir çarşıdır. Kuyumcular ve haffaflar başta olmak üzere cüllah ve dikici esnaflarını da barındırırdı. Günümüzde de kuyumcular çarşısı olarak kullanılmaktadır.²⁷

Sipahi Pazarı:

Evliya Çelebi'nin dokumacılarının gayet gelişmiş olduğunu söylediği bu pazarı, en önemli pazarı gibi gösterir. Bu muhtemelen Diyarbakır bedesteninin de Sipahi Pazarı içinde olmasından kaynaklanmaktadır. Elimizdeki defterde de bu pazarda bulunan bir çok dükkanı rastlamaktayız. Ancak bunlardan sadece ikisinde yapılan işin mahiyeti "oturakçı" olarak belirtilmiştir.²⁸

Sinek Pazarı:

Safa Camiinin doğusundaki alanı kapsamaktadır.²⁹

Kaledibi Çarşısı (Tahte'l-kal'a):

Bir kale veya çevresinde kurulmuş olan Osmanlı şehirlerinin özelliklerinden biri de, bu kalelerin hemen altında çeşitli çarşıların bulunmasıydı.³⁰

Diyarbakır şehrinde de böyle bir çarşı olup, İç Kalenin güneybatısında olan bu çarşında daha ziyade sebze ve meyve satan dükkanlar vardır. Bundan başka sayıları fazla olmamakla birlikte terzi ve kavukçu dükkanları da yer alıyordu.³¹

Meydan:

Elimizdeki defterde adı geçen iktisadi alanlardan biri de "Meydan" dır.³² Ulu Camiin doğusunda yer alan meydanda bir çok esnaf dükkanı bulunmaktadır³³

Yukarıda saydığımız dışında Diyarbakır'da şu çarşı ve pazarlar bulunmaktadır: Semerciler Çarşısı, Palancılar çarşısı, Yoğurt Pazarı, Melek Ahmed Çarşısı, Yeni

²⁶ Yılmazçelik, age. s 94 , Buckingam'dan naklen

²⁷ Yılmazçelik, age. s 95

²⁸ Bkz, belge no 140

²⁹ Yılmazçelik, age. s 95 Çelebi'den naklen

³⁰ Bkz, Özdemir, age. s 67

³¹ Yılmazçelik, age. s 96

³² Bkz, belge no 135-140

³³ Yılmazçelik,age. s 97

Çarşı, Uzun Çarşı, Meyveciler ve Yahudiler Çarşısı, İplik Çarşısı, Haşimzâde Çarşısı, Luleciler Çarşısı.³⁴

2- BEDESTEN VE HANLAR

a-Bedesten

Osmanlı'da kentin kapalı alışveriş merkezini, bedesten oluşturur. Burası büyük tüccarın bulunduğu ve transit ticarete konu olan malların alınıp satıldığı kapalı pazar yeridir.³⁵

Diyarbakır bedesteni hakkında bilgilerimiz Evliya Çelebi'ye dayanmaktadır. Buna göre, kargir binalardan oluşan ve iki tarafı demir kapılı olan bedesten Sipahi Pazarındadır.³⁶ Elimizdeki defterde bedesten ile ilgili bir bilgiye rastlamamıza rağmen, XIX. Yüzyılda varlığından haberdarız.³⁷

b-Hanlar

Hasan Paşa Hanı :

Diyarbakır valilerinden Hasan Paşa tarafından 1572-1575 yılları arasında inşa ettirilen han Diyarbakır'ın en büyük hanlarından biridir.

Elimizdeki defterden hem yabancılar için kalacak bir yer, hem de bazı ticari mallar için depo görevi gördüğü anlaşılan hanın³⁸ gayet sağlam, bakımlı ve temiz olduğunu Evliya Çelebi'den öğrenmekteyiz.³⁹ Polonyalı Simeon ise yer altında bulunan 500 atlık ahırından, rengarenk demir parmaklıklarla çevrilmiş havuzundan bahsederek, bir çok odası olduğunu belirtir.⁴⁰

Deliller Hanı:

1527 yılında Diyarbakır valiliği yapan Hüsrev Paşa tarafından yapılan han, Mardin Kapısının hemen karşısındadır. Buraya deliller hanı denmesinin sebebi İslâm ülkelerinden Hicaz'a gitmek üzere toplanan hacı adaylarını götürecek olan delillerin bu handa kalmalarından kaynaklanmaktadır.

³⁴ Yılmazçelik, age, s 94-98

³⁵ Ergenç, agm, s 106

³⁶ Çelebi, age, C IV, s 445

³⁷ Yılmazçelik, age, s 89

³⁸ Bkz, belge no 1-

³⁹ Çelebi, age, C IV, s 445

⁴⁰ Andreasyan, age. s 216

Evliya Çelebi Bezirgan hanı dediği bu han hakkında şu bilgileri verir: “*Mardin kapısı yanındaki Bezirgan hanı bakımlı olup, hanlar içinde bir güldür. Bekar odaları da gereğinden fazladır.*”⁴¹

Günümüze ulaşan bu han, otel olarak kullanılmaktadır.

Rüstem Paşa Hanı:

1539-42 tarihleri arasında Diyarbakır valiliği yapan Rüstem Paşa tarafından yaptırılmış olmalıdır. Söz konusu han, Rüstem Paşa adından, başka Yeni Kapı adıyla da bilinmekteydi. Yeni Kapının dışında girişte sağ tarafında bulunan handan günümüze bir şey kalmamıştır.

Melek Ahmed Paşa Hanı:

Rum Kapısı yakınılarında idi. Melek Ahmed Paşa 1591 yılında Diyarbakır'da cami ve medreseden başka bir de ev inşa ettirmiştir. Bu evi Dilaver Paşa tarafından daha sonra hana çevrilmiştir. Ne zaman harap olduğu bilinmemektedir

Kayseriye Hanı :

İskender Paşa vakfinin kaynakları arasındadır. 21 hücre, 1 ev, 4 dükkan, 1 mahzenden oluşan küçük handan günümüze bir şey ulaşmamıştır.

İpekoğlu Hanı:

İskender Paşa Camiinin batısında ve Penbeciler Çarşısında idi. 54 oda, 1 dükkan, 1 ahır ve su kuyusunu ihtiya etmekteydi. I. Dünya Savaşı sırasında harap olduğu sanılmaktadır.

Han-ı Cedid:

Behram Paşa tarafında caminin arka tarafında inşa ettirilmiştir. Ne zaman harap olduğu bilinmiyor.⁴²

---

⁴¹ Çelebi.age. C IV, s 445

II- ŞEHİR YÖNETİMİ

Diyarbakır, Osmanlı hakimiyetine girdikten sonra Amid merkez olmak üzere Diyarbekir Beylerbeyliği kurularak 4 Kasım 1515'te Büyükköy Mehmed Paşa'ya verildi.⁴³

İlk devirde Safevi etkisiyle bütün Doğu Anadolu Diyarbekir Beylerbeyliği altında bir arada toplanmış, bir süre sonra Erzurum Beylerbeyliği teşkil edilerek kuzeyinden, daha sonra Van Beylerbeyliği teşkil edilerek doğusundan bir kısım yerler oraya katılmıştır.⁴⁴

Diyarbakır Beylerbeyliğinin sınırlarındaki değişiklikler XVII ve XVIII. Yüzyıllarda da devam etmiştir.⁴⁵ Bu değişikliklerle, bazı sancaklar Diyarbakır Eyaletinden ayrılmış, bazıları ise ilave edilmiştir.

Bilindiği gibi klasik Osmanlı idari yapısı içinde beylerbeyi kendisine verilen eyaletin hem mülki hem de askeri şefi olup “*Paşa Sancağı*” adı verilen ve eyalet merkezi olan sancaklardaki şehirlerde oturmuşlardır. İlk dönemlerde beylerbeyinin sancak üzerinde özellikle askeri denetimi söz konusu olup, yönetim bakımından paşa sancağında “*Bey*” olmaktan öte bir yetkisi yoktu. XVI. Yüzyılın ortalarından itibaren bu durum değişmeye başlamış ve kapu halklarının artmalarına paralel olarak sancakların iç yönetimine de karışmaya başlamışlardır.⁴⁶ Ancak XIX. Yüzyıla kadar askeri yönleri hep ön planda kalmıştır.⁴⁷

Ele aldığımız dönemde Diyarbakır Eyaletinin, Paşa sancağındaki (Amid) yöneticilerinin onde gelenleri ayrıntılı bir şekilde incelenenecek, böylece şehir yönetimi aydınlanmış olacaktır.

⁴² Yılmazçelik, age, s 92-93

⁴³ Nejat Göyünç, “Diyarbakır”, DIA, C IX, s 469

⁴⁴ Tuncer Baykara, *Andolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş*, Ank 1988, s 88

⁴⁵ Yılmazçelik, age, s 123-173

⁴⁶ Musa Çadırçı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, Ank. 1991, s 10

⁴⁷ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, İsparta 1997, s 218

A- ÜMERA

1-VALİ

Diyarbakır XVIII. Yüzyılda da “*Eyalet Merkezi*” yani “*Paşa Sancağı*” olma özelliğini korumuş, dolayısıyla şehir yönetiminden birinci derecede “*Eyalet Valileri (Beylerbeyi)*” sorumlu tutulmuştur.

Vezir rütbeli Diyarbakır valileri,⁴⁸ padişah tarafından fermanla atanmakta idiler. Bu fermanlarda valilerden, halka zulmetmemeleri, fakirin hakkının korunması ve memleket idaresini zaptederek üzerine düşen görevleri yapmaları istenmektedir. Ayrıca padişah tarafından kadı, naib ve diğer görevlilere gönderilen fermanda, tayin edilen paşanın ismi ve tayin hatırlatıldıktan sonra, bütün görevlilerden yeni valiye itaat etmeleri istenmektedir.

Valiler de Diyarbakır şehrine geldiklerinde ilk iş olarak Diyarbakır kadısı ve eyalete dahil olan diğer kaza kadılıklarına ve diğer görevlilere hitaben gönderdikler, buyrultularla, padişahın fermanı ile atandıklarını bildirdikten sonra işlerinin adil olarak görüleceğini ilgililere duyururlardı.

Valiler, eyalet genelindeki askeri ve idari görev ve yetkileriyle birlikte paşa sancağında bulunan din ve sosyal yapıları ve su yollarının tamiri, tabii afet durumunda temel ihtiyaç maddelerinin temin ve ihtiyaç duyula görevliler için merkeze arz yazılması gibi görevleri de ifa etmektedirler.⁴⁹ Ayrıca valilerin eyalet meselelerini görüşükleri divan-ı hümayunun küçük bir modeli durumunda bir “*Beylerbeylik Divanı*” vardı.⁵⁰

Diyarbakır valilerine İç Kale’de bulunan saray tahsis edilmiş olup, valiler kapu halkı ile birlikte burada ikamet etmekteydiler.⁵¹ Diyarbakır valiliğine atanan vezirler, daha göreve başlamadan önce gönderdikleri buyrultularda ikametlerine ayrılmış olan dairelerin tanzimini istemekte ve bu sebeple sarayın sık sık tamir edildiği görülmektedir.⁵²

⁴⁸ Çelebi, age. C IV, s 436

⁴⁹ Yılmazçalık, age, s 187

⁵⁰ Bkz. Özdemir, age, s 146; Ünal, age, s 218

⁵¹ Bkz. İç Kale ve Saray

⁵² Yılmazçalık, age, s188

Ele aldığımız dönemde 1741-1742 (H. 1154-1155) tarihlerinde Diyarbakır'da görev yapmış valiler şunlardır: Çeteci Mehmet Paşa, Kethuda Hasan Paşa, Koliç Ali Paşa, Abdipaşazade Ali Paşa.

Bu valilerin görev süreleri ise şöyledir: Çeteci Mehmet Paşa H.1153 yılında tayin edilmiş, bir yıl görevde kalmıştır. Kethuda Hasan Paşa, 1154 yılında tayin edilmiş bir yıl görevde kalmıştır. Koliç Ali Paşa 1155 yılında tayin edilmiş altı ay görevde kalmıştır. 1150 yılında üç ay Diyarbakır valiliği yapan Abdipaşazade Ali Paşa, 1155'te tekrar tayin edilmiş ve bir yıl görevde kalmıştır.⁵³

2-MÜTESELLİM

XVI. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan mütesellimlik⁵⁴ XVII: yüzyılda çok az görülmesine rağmen, XVIII. Yüzyılda çok yaygınlaşmıştır. Hatta muhasıllık, voyvodalıkla yönetilen sancakların dışında bütün sancaklar mütesellimlerce yönetilmekteydi

XVIII. yüzyılda beylerbeyi ve sancakbeyleri görev yerlerine gitmeyip, bir vekil tayin etmeye ve onun vasıtasyyla hukum sürmeye başlamışlardı. Seferde olduklarıdan veya başka bir yerde görevde bulunduklarından eyalet idaresini bizzat yönetemeyen valiler, eyaletin bütün mali ve idari işlerini kendi adına mütesellimlere devretmekte onlar da vali adına idaresini üstlenmekteydiler.⁵⁵

Mütesellim tayinini, vali buyrultu ile kadılar, kethuda erlerine, yeniçeri serdarına, ayan-ı vilayete ve iş erlerine duyururdu. Genellikle yerli ailelerden atanınan⁵⁶ mütesellimlerin görev süreleri kesin olmamasına rağmen, bu görevi yapan kişiler bazen bir sene bazen, üç yada beş ay bu görevde kalmaktaydılar.⁵⁷

Diyarbakır valileri de, eyaletin İmparatorluğun doğusunda uzak bir yerde olduğundan dolayı göreve başlamaları bir hayli zaman alacağından veya başka bir yerde görevde bulunduklarından, yerlerine kendi adlarına mali ve idari işleri yürütmek üzere güvendikleri birini mütesellim olarak tayin etmişlerdir.⁵⁸

⁵³ Hicri 1312 (Miladi 1894-1895) yılına ait Diyarbakır Salnamesi

⁵⁴ Özdemir, age, s 147

⁵⁵ Yücel Özkaya, XVIII. Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Osmanlı Toplum Yaşantısı, Ank. 1985

⁵⁶ Yılmazçelik, age, s 194

⁵⁷ Özkaya, age, s 196-197

⁵⁸ Yılmazçelik, age, s 193 vd

3-VOYVODA

Osmanlı Devletinin XVII. Yüzyıldan itibaren merkez hazinelerinde para sıkıntısı çekmeye başladığı ve bazı kaza ve sancakların has haline getirilerek buralara sancakbeyi yetkisine sahip voyvodaların tayin edildiği görülmektedir. Vergilerin toplanarak ait olduğu yere gönderilmesi, asayışın sağlanması, gerektiğinde asker toplanarak sefer katılması gibi görevleri birlikte yürüten voyvodalar atanmaları bakımından ikiye ayrılmaktaydılar.

1-Vali ve Mutasarrıfların kendi adlarına görevlendirdikleri

2- Doğrudan doğruya merkezde bulunan hazinelere bağlı yerlere hazine idarelerince atanan voyvodalar. Bu şekilde tayin edilen voyvodalar, şehir idaresini aldıkları yerin idari ve mali tek sorumlusu olup, bu yerlere vali ve mütesellimler ayrıca müdahale edemezler, vergi alamazlardı. Oysa Diyarbakır voyvodası, bazı yönlerle bu voyodalardan ayrılmakta olup, bir yerde kendisine verilen mali görevi yürüten bir memur hüviyetinde idi.⁵⁹

Elimizdeki deftere göre, Diyarbakır voyvodaları aynı zamanda “*Beytü'l-mâl Emini*” görevini de yürütmektedirler. Bu görevleri gereği halktan vasisi olmayanların mallarına hazine adına el koymaktadırlar. Hatta bir tek varisi bulunan kişilerin dahi mirasları “*aher varisi bulunmamağ*” gerekçesiyle iki pay edilmekte ve yarısı “*Emin-i Beytü'l-mâla def' ve teslîm*” olunmaktadır.⁶⁰

Voyvodalar, hiç varisi bulunmayanların tereke tutarlarından “*resm-i voyvoda*” adıyla bir vergi de almaktadırlar. Örneği; 17 Mayıs 1741 tarihli belgede “*Bedo veledi Hacı nâm zimminin*” 2400 akçe tutarındaki terekesinden 210 akçe “*resmi-i voyvoda*” alınmıştır.⁶¹ Yine 8 Ekim 1741 tarihli belgede “fevt olan Mehmed b. Abdullah’ın” 1410 akçelik tereke tutarından 120 akçe “*resm-i voyvoda*” alınmıştır.⁶²

Yine elimizdeki defterden anlaşıldığına göre voyvodalar Beytülmal eminliği görevinde yardımcılar tayin etmişler ve bu görevlerini, kendileri tarafından “*cem'-i beytü'l-mâl içün ta'yin olunan*” bu görevliler yerine getirmişlerdir. Nitekim elimizdeki defterde adı geçen iki voyvadanın da böyle yardımcıları vardır. Voyvoda Halil Ağa İbn-i Mustafa Ağa’nın “*vekil-i müsecceli*” veya “*cem'-i beytü'l-mâl içün*”

⁵⁹ Yılmacelik, age, s 197; Ayrıca Voyvoda hakkında bkz, Özkaya, age

⁶⁰ Bkz. belge no 58-59-93-99

⁶¹ Belge no 11

tayin ettiği kişi Mehmed Salih adında bir kişidir. Halil Ağa ibn-i Müstafa Ağa'dan sonra voyvoda olan Ahmet Ağa bin Hasan Ağa'nın “*cem'-i beytü'l-mâl içün*” tayin ettiği kişi Ali Paşa İmamı İshak Efendi'dir. Yine belgelerden anlaşıldığına göre, bazen bu görevliler, için de vergi alınmaktadır. Örneğin; 1 Kasım 1741 tarihli belgede geçen “*resm-i voyvoda adına hizmet*”⁶³ ve 29 Temmuz 1742 tarihli belgede geçen “*voyvoda emini hizmet*” adlı vergilerin, bu kişiler için alınmış olması kuvvetle muhtemeldir.⁶⁴

B-ULEMA

Bilindiği gibi İslâm dininde Allah ile kul arasında aracı görevi yapan, kulu yargılayan veya bağışlayan bir “*Ruhban*” sınıfı mevcut değildir. Sadece akli ve nakli bilimlerde Müslümanları aydınlatan, amelî ve itikadî konularda yol gösteren medrese kökenli, devlet yönetimine, sosyal ve siyasal açıdan etki eden bir ulema sınıfı mevcuttur.⁶⁵

Osmanlı İmparatorluğunda ulema üç kategoride değerlendirilmektedir. Bu kategoriler giren her sınıf belirli bir fonksiyonu üstlenmiştir. Müderrisler öğretimle, müftiler ifta yani fetva göreviyle, kadılar ise kaza (yargı) göreviyle yükümlüydüler.⁶⁶

1-KADI

Diğer Müslüman devletlerde olduğu gibi Osmanlı devletinde de yürütme ve yargının başı padişahlardır. Yürütme ve yargının başı olma padişahlara sınırsız tasarruf hakkını vermemektedir. Ülke genelinde padişahın bile uyması gereken iki ölçü vardır. Birincisi “*şer'i hukuk*”, ikincisi ise “*örfü hukuk*” dur.⁶⁷ Ancak bu iki hukuk çatışan değil, uyumlu iki hukuk olup, ikisi de tek bir yargı organına bağlı olmuştur.⁶⁸

⁶² Belge no 68; ayrıca bkz, belge no 70-136

⁶³ Belge no 70

⁶⁴ Belge no 136

⁶⁵ Özdemir, age, s 177

⁶⁶ Ortaylı, age, s 12

⁶⁷ H. Tahsin Fendoğlu, İslâm ve Osmanlı Hukukunda Yargı Bağımsızlığı, İst. 1996, s 106

⁶⁸ Fendoğlu, age, s 108

Padişahlar İslâm hukukunun kendilerine verdiği yetkiye dayanarak, yargı görevlerini kendileri ifa edebildiği gibi tayin ettikleri bazı yargı organlarına da icra ettileridir.

Kuruluşundan itibaren şer'i kaza usulünü benimseyen Osmanlı'da,⁶⁹ padişahların yargı yetkilerini devrettikleri en önemli yargı oranı, şer'iyye mahkemeleri ve mahkemelerin idarecisi kadılardır.

“Hakim” veya “Hakim-i şer”⁷⁰ de denen⁷¹ kadının Mecelle’de tanımı şöyle yapılmaktadır. “*Hakim (Kadi), bey-nen-nas vuku' bulan da'va ve fasl ve hasm için taraf-i sultaniden nasb ve ta'yin buyurulan zattır.*”⁷² Mecelle’de sadece yargı görevi ile tanımlanan kadı, aynı zamanda son Osmanlı çağına kadar en önemli mülkü amirlerde biridir.⁷³

Osmanlı'da kadıları başı ilmiye sınıfının reisi durumundaki “Şeyhüislâm” ve Divan-ı Hümâyûn'da sadrazamdan sonra ikinci yetkili sayabileceğimiz “Kazaskerler”dir. Şeyhüislâmlar 1574'e kadar kadılar üzerinde resmi bir yetkiye sahip değildi. Bu tarihe kadar yüksek dereceli kadıların (Mevali) atamasını sadrazamlar yaparken, diğer kadıların ataması kazaskerlere bırakılmıştı. 1574 yılından itibaren Şeyhüislâmlar, kaza kadıları ve bazı küçük dereceli müderrisler dışında kalan, yüksek dereceli kadılar hatta kazaskerleri de tayin yetkisine sahip olmuşlardır.⁷⁴

Medrese tâhsili görüp, icazet alanlar ve mülâzemet görenler arasından tayin edilen kadılar,⁷⁵ padişah beratı ile tayin edilirlerdi. Kadıların tayin, azl ve nakil işlemlerini Anadolu ve Rumeli Kazaskerlikleri dairesi yapardı. Yani kadının mesleğe intisabında bu dairelerden birine dahil olması gerekiyordu. Bu dairelerde “Ruznâme” denen deftere kayıt edilir ve meslekî terfi ve özlük işleri bu dairelerde yürütüldürdü.⁷⁶

İlmiye sınıfından gelen kadılar, ilmiye sınıfının dereceleriyle iç içe olan⁷⁷ bazı derecelere ayrılmışlardı. Bu derecelendirmeyi çok genel olarak ikiye ayıralım:

⁶⁹ Halil Cin-Akgündüz Ahmet, Türk-İslâm Hukuk Tarihi, İst. 1995, C I, s 269

⁷⁰ Cin-Akgündüz, age, C I, s 274

⁷¹ Mecelle, madde 1785

⁷² Ortaylı, age, s 7

⁷³ Cin-Akgündüz, age, s 270 vd

⁷⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı, Ank. 1984, s 87

⁷⁵ Ortaylı, age, s 13

⁷⁶ Cin- Akgündüz, age, C I, s 277

Eyalet ve sancak kadılıkları (Mevleviyet)⁷⁷ ile büyük ve küçük kaza kadılıkları.⁷⁸ Bunlar da kendi aralarında bazı derecelere ayrılmaktaydılar.

Hiyerarşide meydana gelmesi muhtemel tıkanıklıkları önlemek ve mahalli halk ile yakınlaşmamaları için kadıların tayin süreleri kısa tutulmuştur. Bu süre mevleviyet kadılıkları için bir yıl, kaza kadılıkları için ise 20 aydır. Ancak bu durum, kanunnâmeler kadar uygulamada da kesinlik kazanmış bir durum değildir.⁷⁹

Kadının ahali arasında her türlü hukukî ve cezaî ihtilafları halletmek⁸⁰ dışında idari ve mali görevleri de bulunmaktaydı. Kadının mali görevlerinin başında “*Avarız Haneleri*” nin kayıd ve muhafazası ve bu verginin toplanması gelmektedir. Para rayicine dikkat etmek, rayicde fazla sikke mübadelesini önlemek; tedavülde kalp veya kırkık sikke bulundurulmasına mani olarak müsebbiblerini cezalandırmak; mukataaya verilecek yerler için mukataa sahibine iltizam tezkiresi vermek ve mukataaa beraatının sicile kaydı da kadının mali görevleri arasındaydı.

Kadının bir görevi de ordunun ihtiyaçlarını temin, yol ve konaklama tesislerini önceden kontrol ve bilhassa toplanan vergilerin orduya yetiştirmesiydi. Vakif yetkililerini kontrol ve azl yetkisi, yine vakif kurumlarından sayılan medreseleri kontrol etmek; müderrislerin tayin ve azli için arz yetkisi de kadının görevleri arasındadır.⁸¹

Bunların dışında şehirdeki beledi hizmetler,⁸² şer'iyye sicillerinin yazımı, veli ve vasisi olamayan küçükleri evlendirme, yetimlerin ve gaiblerin mallarını muhafaza, vasi ve vekilleri tayin yahut azl, evlenme akdini icra, vasiyetleri tenfiz de kadının başlıca görevleri arasında sayılabilir.⁸³

Klasik işleyisi yukarıda anlatıldığı gibi olan kadılık kurumu zamanla bozulmaya başlamış ve kadılığa atanan kişiler özellikle XVIII. Yüzyıldan itibaren görev yerlerine gitmeyerek, yerlerine naibler göndermeye başlamışlardır.⁸⁴

⁷⁷ Akdağ, age, C I, s 321

⁷⁸ Uzunçarşılı, age, s 91

⁷⁹ Ortaylı, age, s 16; ayrıca bkz , Uzunçarşılı,age.; Akdağ, age

⁸⁰ Akdağ, age, C I, s 321

⁸¹ Ortaylı, age, s 41-42

⁸² Akdağ, age, C I, s 326

⁸³ Cin-Akgündüz, age, C I, s270 vd

⁸⁴ Özkaya, age, s 211

Sözlük anlamı “vekil birinin yerine geçen” demek olan naibin terim anlamı ise, “Kadının, belli bir süre veya belli bir iş için görevlendirdiği yardımcısıdır.”⁸⁵

Osmanlı devletinde kadını görevleri ile ilgili olarak verdığımız genel bilgilerden sonra, Diyarbakır'da kadının durumu hakkında şu bilgileri verebiliriz:

XVI. asırdan itibaren Diyarbakır kadılığının da “*mevleviyet*” payeli kadılıklar arasına girmiştir.⁸⁶ XVI. yüzyıl ortalarından, XVII. Yüzyı sonlarına kadar Eyüp ve Üsküdar kadılığından azl olunmuş kadılara Diyarbakır kadılığı verilirdi. Diyarbakır'dan azl olunan Filibe ve Bağdat kadısı olurlardı.⁸⁷

Elimizdeki defterde, incelediğimiz dönemde Diyarbakır kadısının bizzat kendisinin mi görevde olduğu yoksa, yerine naib mi tayin ettiğini tespit etmememiz mümkün olmadı. Ancak XIX. Yüzyılda Diyarbakır kadılarının, bizzat Diyarbakır'da oturmadıklarını ve görevlerini naibleri vasıtasyyla yürütüklerini biliyoruz.⁸⁸ Kadılık kurumunu zamanla bozulmasına paralel olarak kadılığa tayin olunan kişilerin XVII. Yüzyıldan itibaren görev yerlerine gitmeyerek yerlerine naibleri göndermiş olmaları, XIX. Yüzyılda Diyarbakır'da kadılar hakkında bildiklerimizle birleşince, XVIII. Yüzyılda da Diyarbakır kadılarının yerlerine naib tayin etmiş olmalarının kuvvetle muhtemel olduğunu söyleyebiliriz.

Bu arada Diyarbakır'da kadın ve naiblerin yetkileri ile ilgili olarak belirtilmesi gereken önemli bir husus da şudur: Diyarbakır eyalet merkezi olması sebebiyle şehir yönetiminden Eyalet Valileri ve mütesellimler sorumlu tutulmuştur. Bu bakımda şehirlerin adli teşkilatlarının başında kadınlar adına vazife gören naiblerin görevleri, şehir yönetimine olan tesirleri bakımından Osmanlı devletindeki diğer kazalar nispetle Diyarbakır şehrinde oldukça sınırlı kalmıştır. Başta eyalet valisi olmak üzere, eyalet idaresindeki diğer kişilerin Diyarbakır'da ikamet etmeleri hatırlanacak olursa bu durumun oldukça normal karşılanması gereklidir. Aynı zamanda kaza ve şeriatı temsil eden naiblerin idari ve askeri şahsiyetlerinin olmadığı göz önünde tutulacak olursa eyalet merkezi olan Diyarbakır şehrinde bun görevlilerin idari işler pek fazla karışmamaları normal karşılaşmalıdır. Mali ve idari alanda kendini hissettiren bu yetki kısıtlılığına beledi işlerde rastlanmamaktadır.⁸⁹

⁸⁵ Fendoğlu, age, s 133

⁸⁶ Uzunçarsılı, age, s 96

⁸⁷ Uzunçarsılı, age, s 98, dipnot 2

⁸⁸ Yılmazçelik, age, s 224

⁸⁹ Yılmazçelik, age, s 224-227

2- MÜFTÜ

Yönetici sınıfından olmamakla birlikte şehir şehir yaşıntısında sözü geçen saygı kişilerden birisi de müftüdür. Müftüler, Şeyhülislâmin devlet ve hükümet merkezinde gördüğü işleri, eyalet ve sancak merkezi olan büyük kentlerde gören kimselerdi.⁹⁰

Müftülerin görevi, sosyal hayatı zaman zaman ortaya çıkan çok değişik meseleleri, ayet, hadis, kıyas ve içtihad hükümlerine göre çözümlemek, bu konularda günün şartlarına göre İslâmi çözümler bulmak, toplumun önündeki engelleri İslâm kurallarına göre kaldırırmak yani ifta (fetva) ydi.⁹¹ Ayrıca müftiler, kadiya hükümlerinin şer'e uygun olması bakımından yol göstere bir müşavir durumunda idi.⁹² Kadı bir sorunu çözmekte güçlük çekerse müftünün görüşüne başvurur, ondan fetva isteyebilirdi.⁹³ Bunun yanında davalı ve davacılarda müftüye başvurabilirdi. Müftü, tarafından şer'-i şerife göre davasında haklı bulduğu kimseye bir fetva verir, o da bunu mahkemeye ibraz ederek hükmün kendi lehine olmasının talep edebilirdi.⁹⁴ Ayrıca müftülerin “Şuhûdü'l-hal” arasında adları sık sık geçer, vasi ve mütevelli atamalarında onlara öncelik verilirdi.⁹⁵

Müftülerin toplum içindeki tüm saygınlıklarına rağmen memleket işlerine karışmaları yasaktı. Memleket işlerine karışan müftüler derhal görevlerinden alınarak sürgüne gönderilir⁹⁶ hatta hapis dahi edilebilirlerdi. Normal şartlarda memleket işlerine karışması yasak olan müftüler, bazı zamanlarda oluşturulan divanlara katıldıkları gibi şehrîn asayı ile ilgili emir ve buyrultularda bunlarında adı zikredilirdi.⁹⁷

Müftülerin atanması veya azilleri Şeyhülislamların “*mektub*”u ile olurdu.⁹⁸ Atanma mektuplarından anlaşıldığına göre halk tarafından istenmeyen veya görevi

⁹⁰ Çadırcı, age, s 91

⁹¹ Özdemir, age, s 205

⁹² Akdağ, age, C I, s 324

⁹³ Çadırcı, age, s 92

⁹⁴ Akdağ, age, C I, s 324

⁹⁵ Çadırcı, age, s 92

⁹⁶ Müftülerin sürgünü hakkında bkz, Ahmet Kankal, Kalecik'in 1 Numaralı Şer'iyye Sicil Transkripsiyon ve Değerlendirmesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ank. 1987, s 53

⁹⁷ Yılmazçelik, age, s 238-239

⁹⁸ Özdemir, age, s 205

yürütemeyeceği anlaşılan kişiler derhal görevden alınmaktaydılar. Müftülerin görev süreleri belirli bir kurala bağlı olmayıp, bazen görevleri ölümle sona ermekteydi.⁹⁹

Diyarbakır'da Hanefi Mezhebine mensup Müslümanların yanında, Şafii Mezhebine mensup olanların da oldukça fazla olması sebebiyle genel uygulamanın aksine iki müftü bulunmaktaydı: Hanefi müftüsü ve Şafii müftüsü. Bu sebeple müftü ünvanları da “Diyarbakır Hanefi Müftüsü” ve “Diyarbakır Şafii Müftüsü” şeklindeydi. Burada değinilmesi gereken önemli bir husus bazı cami, mescit ve medreselerde de görülen Hanefi-Şafii ayrimının halk arasında herhangi bir anlaşmazlığa sebep olmamasıdır.¹⁰⁰

3-MAHALLE İMAMLARI

Osmanlı'da şehirleri meydana getiren en küçük yapıtaşı mahallelerdir. Osmanlı şehirlerinde, genellikle her mahallede bir cami veya mescit ile bir mektep bulunması yerleşmiş bir gelenekti. Cami ve mescitlerde imamlar görev yapmaktadır.¹⁰¹

Osmanlı'da imamlık, sorumluluk alanı geniş ve önemli bir vazife idi. Bunun için, bu görevde atanacakların belli bir seviyede bilgiye sahip olmaları gerekiyordu. 28 Mayıs 1741 tarihli terekeden Kaşik Budak Mahallesi İmamı Hüseyin Efendi bin İbrahim'in evinde tefsir, fıkıh ve Arapça gramer kitaplarından oluşan bir kitaplığın bulunması, mahalle imamlarının halka göre daha üst bilgi seviyesine sahip olduklarının göstergesidir.¹⁰² Ayrıca, mamlar gerekli bilgiye sahip olup olmadıkları ölçülmeden görevde atanmazlardı. Bunun için, imamlık müracaatında bulunanlar arasında, bir imtihan tertip edilir, bu imtihanda başarılı olanlar vazifelendirdi.¹⁰³

Sağınlıklarından dolayı “Efendi” diye hitap edilen¹⁰⁴ imamlar, mahalledeki dini görevlerinin dışında, mahallenin asayış ve rahatının sağlanmasında da önemli bir rol oynamaktaydı. Mahallelerde uygunsuz kadınların bulunmaması, evlerde sazlı-sözlü alemler yapılmaması ve içki içilmemesi gibi hususlara dikkat ettikleri gibi, sokakların ve mahallenin temizliğinin sağlanması için halkın uyarmak da imamın

⁹⁹ Yılmazçelik, age, s 238

¹⁰⁰ Yılmazçelik, age, s 237

¹⁰¹ Özdemir, age, s 173

¹⁰² Belge no 5

¹⁰³ Ziya Kazıcı, “Osmanlılar’da Mahalle İmamları ve Yerel Yönetim İlişkisi”, *Şehir ve Yerel Yönetimler Sempozyumu*, İstanbul, 1996, s 432

¹⁰⁴ Belge no 5-136

görevleri arasında daydı.¹⁰⁵ Bu meyanda onları mahallelerinin düzenleninden, halk arasındaki ahenk ve barıştan sorumlu idiler.¹⁰⁶ Mahallelerde doğum, ölüm, evlenme, boşanma ve ev değiştirme gibi işlerle de mahalle imamları ilgilenirdi.¹⁰⁷ Gazete, radyo ve televizyon gibi neşir organlarının bulunmadığı bir dönemde, devletin her türlü emir ve yasakları imamlar vasıtasiyla halka bildirilirdi. Kısaca imamlar mahallenin gözü işten kulağı idiler.¹⁰⁸

Yukarıda sayılan asıl görevleri yanında mahalle imamları, şehrın yöneticileri tarafından başka işlerle de görevlendirilebilirdi. Örneğin; 29 Temmuz 1742 tarihli terekeden anlaşıldığına göre, Ali Paşa İmamı İshak Efendi, voyvoda ve emin-i beytü'l-mal olan Ahmed Ağa bin Hasan Ağa tarafından “*cem'-i beytü'l-mâl içün*” tayin olunmuş ve yaptığı hizmet karşılığı bu terekeden “4 kuruş” almıştır.¹⁰⁹

Padişah beraati ile atanan imamlar, görecekleri hizmet karşılığında “*vazife-yi mu'ayene*” denen bir ücret alırlar ve gündelik olarak hesaplanan bu ücret genellikle vakıf tarafından sağlanır.¹¹⁰ 28 Mayıs 1741 tarihli Kaşik Budak mahallesi İmamı Hüseyin Efendi'nin tereke defterini göz önüne alırsak, imamların ekonomik yönden orta seviyede olduklarını söyleyebiliriz.¹¹¹

4-ULEMAYA YARDIMCI OLANLAR

a-Şuhûdü'l-hal

İslâm hukukuna göre yalnız yazı veya mühür ispat için yeterli değildir. Yazı ya da mührün kesin beyyine (delil) olarak kabul edilebilmesi için şüpheden vareste olması gereklidir. Bunun içindir ki hukuki muameleler yapıılırken, düzenlenen vesikalar, için adil olduklarından şüphe edilmeyen kimseler bulundurulurdu.¹¹²

¹⁰⁵ Çadırcı, age, s 40

¹⁰⁶ Kazıcı, agm, s 433

¹⁰⁷ Yılmazçelik, age, s 218

¹⁰⁸ Kazıcı, age, s 435

¹⁰⁹ Belge no 136

¹¹⁰ Yılmazçelik, age, s 218

¹¹¹ Belge no 5

¹¹² İsmet Kayaoğlu, İslâm Kurumları Tarihi, Ank. 1980, s 43

Osmanlı devletinde kadılar ne kadar büyük bir itina ile seçilip atansalar da kadıların mahkemedede tek başına oturmaları töhmete sebep olabileceği gibi kadının verdiği hükümler ilerde ispata muhtaç olabilirdi.¹¹³

“Şuhûdü'l-hâl” adı verilen kişiler muhakeme sırasında mahkemelerde hazır bulunurlar, yargılamayı müşahid olarak izlerlerdi.¹¹⁴ Bunlar davanın katyeni görgü şahitleri olmayıp, tamamıyla muhakeme tarzının müşahidleridir.¹¹⁵

Şuhûdü'l-hâl, şehrin ileri gelenlerinden, meşhur müderrislerden, ayan ve esraftan,¹¹⁶ eski kadılardan, ileri gelen hukukçulardan seçilmekte idi.¹¹⁷ Aranan temel özellik ise, bu kişilerin, toplum tarafından itibar edilen, güvenilir kişiler olmalarıydı.

Ele aldığımız defterde, Diyarbakır mahkemesinde devamlı statüde bir şuhûdü'l-hâl varlığına rastlanmamaktadır. Elimizdeki 144 belgeden sadece 10'unda şuhûdü'l-hâl bulunmaktadır. Bunların her belgede değişik kişiler olması bu fikrimizi kuvvetlendirmektedir.¹¹⁸ Bu denli az sayıdaki belgede şuhûdü'l-hâl'in varlığı, terekelerin aile içi bir olay olması dolayısıyla, ilerde şahidi gerektirecek sorunlara sebep olmamasıyla açıklanabilir. Bununla ilişkili olarak dikkatimizi çeken bir husus da ilerde sorun oluşturabilecek davalarda şuhûdü'l-hâl'in mutlaka bulunmasıdır. Örneğin; 27 oack 1742 tarihli belgede vefat eden Züleyha bint-i Abdullah'ın vasiyeti gereği yerine Hacca gitmeye tayin ettiği el-Hâc Kasım bin el-hâc Mehmed'e gerekli hac masrafının vasi tayin ettiği Molla Ahmed tarafından verilmesi hadisesinde 9 kişi şuhûdü'l-hâl olarak bulunmaktadır.¹¹⁹

Bulgelerde şuhûdü'l-hâl'in sayısı ise değişiklik göstermektedir. Bu sayı 3 ile 9 arasındadır, bu sayı, muhtemelen mahkeme anında orada bulunanların sayısıyla orantılıdır.

¹¹³ Abdulaziz Bayındır, İslâm Muhakeme Hukuku, İst. 1986, s 119

¹¹⁴ Fendoğlu, age, s264

¹¹⁵ Akdağ, age, C I, s 323

¹¹⁶ Akdağ, aynı yer

¹¹⁷ Fendoğlu, aynı yer

¹¹⁸ Bkz, belge no 26-59-63-89-91-92-112-135-141

¹¹⁹ Belge no 91; Ayrıca bkz, belge no 63-92

b-Vasi ve Nazırlar

Tereke üzerinde kendisine tasarruf hakkı tefviz olunan kimseye “*vası*”, vasinin yapacağı tasarruflara nezarette bulunmak üzere tayin olunan kimseye ise “*nazır*” denilmektedir.¹²⁰

Elimizdeki defter, tereke kayıtlarından oluşturduğu için vasi ve nazır tayinine sıkça rastlanmaktadır. buna göre vasi tayininde üç önemli sebep vardır:

Birincisi, mirasçıların yaşlarının küçüklüğü; ikincisi, “*hamle*” yani doğmamış çocuğa vasi tayini; üçüncüsü ise, ölen kişinin vasiyeti üzerine mallarından hayrat yapılması için vasi tayin edilmesi.¹²¹

Vasi tayini iki şekilde yapılmaktadır. Bunların ilki, ölenin, hayatı iken tayin ettiği kişinin vasi olması ki belgelerde böyle vasiler için “*vası-yi muhtâr*” tabiri kullanılmaktadır.¹²² İkinci tayin şekli ise, belgelerde “*kibel-i şer’-i enverden vası nasb ve ta’yin olunan*” diye geçen mahkeme tarafından vasinin tayin edilmesidir.

Vasi tayinlerinde genellikle akrabadan olanlar tercih edilmektedir. Bunların başında ebeveynler (Anne-Baba), ceddeler (Nine-Dede) gelmektedir. Bunların dışında, kız ve erkek lardeşler, amcalar, amca oğulları, kız ve erkek çocuklar, enişteлер ve halaların da vasi olarak tayinine rastlanmaktadır. Çok fazla rastlanmamakla birlikte akraba olmayanların da vasi olarak tayin edildikleri görülmektedir. Hata bazen ölen kişi, eşi olmasına rağmen akrabalık ilişkisi olmayan (en azından böyle bir ilişki belgede belirtmemiştir) bir kişiyi de *vası-yi muhtâr* tayin edebilmekteydi.¹²³ Bu durumlarda, ölen kişinin eşinin, çocukların öz annesi olmama ihtimali de düşünülebilir.

Vasi atayın edilen kişileri kontrol etmek amacıyla olsa gerek, baz durumlarda vasi tayini yeterli görülmemiş, nazır da tayin edilmiştir. Mesela; 10 Nisan 1742 tarihli belge de “*sagîr Ebubekir’ e kibeli-i şer’-i enverden vası nasb ve ta’yin olunan halası Züleyha Hatun*” üzerine “*ceddesi Adalet nazır nasb*” olunmuştur.

Burada deşinilmesi gereken önemli bir konu da bazı vasilerin, özellikle akrabalık ilişkisi bulunmayanların, küçüklerin bakımı için maddi bir talepte bulunmuş olmalarıdır. 7 Nisan 1742 tarihli belgede Molla Mustafa, vasisi olduğu “*sagîr Ömer’ in nafaka ve kisve ve saire levâzımı zaruriyesi içün*” naibden bir miktar

¹²⁰ Zeki Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, İst. 1993

¹²¹ Hayrat için vasi tayini bkz, belge no 99

¹²² Belge no 69-86-88-99-112

tayin edilmesini istemekte ve bu isteği haklı bulunarak her gün içi 30 akçe miktar tayin edilmektedir.¹²⁴

Mirasçılar içinde “*gâibu ’l-’ani ’l-beled*” yani tereke yazımı sırasında şehirde bulunmayanlar için “*kâyyim naib-menâb*” diye nitelendirilen kişiler tayin edilmektedir. Bunlar da vasi tayininde olduğu gibi akraba arasından seçilmektedir.¹²⁵

---

¹²³ Belge no 88

¹²⁴ Belge no 114

¹²⁵ Bkz. belge no 15-19-38-47-49-53-64-65-66-83

III-SOSYAL DURUM

A-AİLELER VE SOSYO-EKONOMİK DURUMLARI

1-Müslüman aileler

a-Müslüman Ailelerde Nikah Akdi ve Evlilik

Yeni bir aile kurmak maksadıyla bir kadın ve erkeğin meşru surette bazı sosyal mesuliyetler çerçevesinde bir araya gelmelerine “*Evlilik*” denilmektedir.

İslâm Dini, neslin devamını sağlayabilmek için evliliği teşvik ettiği gibi, sıhhati için de

bazı kurallar koymuştur. Gayr-i meşru ilişkileri kesin olarak yasaklayan İslâm dini, kendileriyle evlenilebilecek veya evlenilmeyecek olan kadın ve erkekleri de tespit etmiştir.¹²⁶

Önceki İslâm toplumları gibi evliliğe çok önem veren Osmanlı toplumu, evliliksiz hayatı düşünmemiş hatta, evliliği hayatın amaçlarından biri kabul etmiştir. Aşıkpaşazâde tarihinde bunu şöyle belirtir: “*Bu alemdə maksat üç şeydir: Oğul evlendirmek, kız çıkarmak ve dünyadan imanla gitmek*”¹²⁷

İslâm hukukunda nikahın esas itibarıyle tarafların ve şahitlerin iştirakiyle akdedilen medeni bir akit olduğu, muteber olması için resmi memurun veya din adamının huzurunda yapılmasının şart olmadığı söylenilerek, İslâm hukukunda aranan şartların gerçekleştiği her akdin, sahih ve muteber olduğu kabul edilmiştir. Nikahın, bir hukuk veya din adamı tarafından kıyalması şartının bulunmadığı, fakat nikah akdinin önemi ve cemiyet hayatında oynadığı rol dolayısıyla, oldukça erken devirlerden itibaren bu akdin, gelişî güzel değil de, onun hukuki yönünü bilen ve önüne gelen evlilikte bu şartların gerçekleşip gerçekleşmediğini kontrol eden bir meslek adamının huzurunda yapılmasına önem verildiği bilinmektedir.¹²⁸

Evlenme hadiselerinde, Osmanlı hukuku, kontrol vazifesini kadılara vermiş ve evliliğin meşru zeminlere oturtulması hususunda gereken titizliği göstermiştir.

¹²⁶ Kankal, age, s 264

¹²⁷ Aşıkpaşazâde , s 116

¹²⁸ M. Akif Aydin, “Osmanlı Hukukunda Nikah Akitleri”, OA III (1982), s 1

Evlenmek isteyen kişiler kadıdan bir “*izinnâme*” alarak imam huzurunda evlenmekteydiler.¹²⁹ Kadılar ile ortaklaşa çalışarak nikah kıyan imamlar, adeta devletin resmi nikah memuru gibi hareket etmişlerdir.¹³⁰ Evlenme için nikahın mahkeme sicilne kaydedilmesi gerekiyordu. Hatta mahkeme sicilne kaydedilmemiş evliliklerin nikahsız yaşama olarak değerlendirildiği olaylara da rastlanmaktadır.¹³¹ İster imam, sterse mahkemelerde kıyalan nikahlar, ilerde çıkabilecek olumsuzluğu bertaraf etmek için şahitler huzurunda gerçekleşmekteydi.¹³²

Diyarbakır'da evlilik ve aile kurumu, bölgenin Osmanlı ve İslâm coğrafyasının bir parçası olması sebebiyle Anadolu'nun diğer yerlerinden bariz ayrılıklar göstermez. Buna rağmen, bazı küçük farklılıklar olması sosyolojik bir vakiadır.

Anadolu'nun bazı şehirlerinde görülen “*namzet*” yani ebeveynlerin küçük yaşta kızlarını birisine vererek, belirli bir para almaları, kızın büyümesi ile parayı veren kişi ile evlendirilmesi uygulamasına Diyarbakır'da rastlanmamaktadır. Buna karşılık sicillerden Diyarbakır'da başlık usulünün var olduğu, ödemenin aynı veya nakdi olarak yapılabildiği anlaşılmaktadır. Başlık gelin adayının ailesine verilirdi.¹³³

Tarafların rızası, ebeveyn veya velilerin izni ile nikahın kıyalması esnasında İslâm hukukundaki “*mehr*” müessesesi devreye girmektedir.¹³⁴ Erkek tarafından kadının kendisine verilen ve tüm tasarruf hakkı kadına ait olan “*mehr*” üzerinde ilerde ayrı bir başlık altında durulacağından, bu bölümde bu kadarla yetiniyoruz.

Evlilikte, üzerinde durulması gereken önemli bir husus da “*çeyiz*” dir. Evlenecek kız, dilerse kocasının evine “*çeyiz*” adı altında bazı eşyalar getirebiliyordu. Ancak böyle bir hazırlık yapma mecburiyeti de yoktu.¹³⁵ Çeyiz adı altında gelen bu eşyalar genelde giyim, ev ve mutfak eşyasından oluşuyordu.¹³⁶ Kadının getirdiği çeyiz de tipki mehir gibi kadının mülküdür, izni olmadan ne kocası

¹²⁹ Halil Cin, İslâm Hukukunda Evlenme, Ank. 1974, s 283

¹³⁰ Kankal, age, s 266

¹³¹ İlber Ortaylı, “Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik ilişkileri Üzerine Bazı Gözlemler”, OA I (1988), s 37

¹³² Kankal, age, s 266

¹³³ Yılmazçelik, age, s 267; Ayrca Kastamonu'da namzet uygulaması için bkz, Kankal, age

¹³⁴ Kankal, age, s 267

¹³⁵ Abdurrahman Kurt, “Osmanlı'da Kadının Sosyo-Ekonominik Durumu”, Osmanlı-Toplum C V, s 436

ne de babası ondan faydalananabilirdi.¹³⁷ Elimizdeki belgelerde Diyarbakır'da “çeyiz geleneği” ile ilgili bir bilgiye rastlanmadık. Bununla birlikte günümüzdeki yerleşmiş çeyiz geleneği, bunun çok eski tarihi temelleri olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca kadınların terekelerinde geçen eşyanın bir kısmının evlilik sırasında getirilen çeyizler olduğu düşünülebilir.

b-Müslüman Ailelerde Eş Durumu ve Çok Eşlilik

İslâm, hemen her toplumda çok eşliliğin sınırsız şekilde uygulandığı bir zamanda zuhur etti. Bununla birlikte İslâm, erkeklerden bu imtiyazları kaldırmadığı için, onu uygulamayan modern toplumların eleştirisine maruz kaldı.

Ancak soruna dörüstçe bakıldığında, İslâm'ın çok eşliliği normalin dışında bir uygulama olarak değerlendirildiği ortaya çıkar. Kur'an'ın hem lafzından hem de ruhundan anlaşılan budur. Konuya ilgili ayetler bir bütün içinde ele alındığında, insan fitratına en uygun evlilik şekli olarak tek eşli evliliklerin teşvik edildiği görülecektir.¹³⁸

Yukarıda da bahsettiğimiz eleştirilerden önceki İslâm toplumları gibi, Osmanlı toplumu da nasibini almıştır. Ancak son zamanlarda, Osmanlılarda evlilik konusunda yapılmış araştırmaların ortaya çıkardığı en önemli sonuç, bugüne kadar (en azından kentsel çevrede) çok kadınla evliliğin rolünün iyice abartılmış olduğunu.¹³⁹ Kaldı ki, İslâm öncesi Türk toplumlarında da çok eşliliğe iltifat edilmediğini bilmekteyiz.

Tereke kayıtlarında, çok ender iki kadının adı geçmektedir. Gerek yer gerek zaman bakımından bu durumun saptandığı örnek o kadar çoktur ki, bir Anadolu kentinde yaşayan normal bir ailedе tek eşliliğin geçerli olduğunu kabul etmemiz kaçınılmazdır.¹⁴⁰

Bu konuya ilgili, XVI. Yüzyıl sonunda Türkiye'den geçen Alman papazı Salomon Schweigger'in “*Türkler dünyaya, karıları da Türk'lere hükmeder. Türk*

¹³⁶ İsmail Doğan, “Osmanlı ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri”, *Osmanlı-Toplum C V*, s 376

¹³⁷ Kurt, agm, s 444

¹³⁸ Abdurrahman Kurt, “Osmanlı Toplumunda Poligami”, *Osmanlı- Toplum C V*, s 398

¹³⁹ Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam*, İst. 1998, s 117

¹⁴⁰ Faruqhi, aynı yer

kadını kadar gezeni, eğleneni yoktur. Çok karılık yoktur. Herhalde bu işi denemiş, dert ve masrafa neden olduğunu anlayıp vazgeçmişler” dediği nakledilir.¹⁴¹

Osmanlı toplumu içinde çok az görülen, çok eşliliğe iten sebepler, kadını istismar üzerine kurulu ahlaki gerekçelere dayanmamaktadır.¹⁴² Bu sebepler daha çok sosyolojik ve biyolojik gerekçelerle açıklanmıştır.¹⁴³

Ele aldığımız defterde, Diyarbakır'da nadiren de olsa çok eşliliğe rastlamaktayız. Bu deftere göre Diyarbakır'da çok eşliliğin sayısal durumu aşağıda tablo halinde verilmiştir.

TABLO 6: Müslüman Ailelerde Eş Durumu

Belge * Sayısı	Tek Eşlilik	% Oran	İki Eşlilik	% Oran	Üç Eşlilik	% Oran	Dört Eşlilik	% Oran
53	46	86.79	7	13.2	2	3.7	-	-

Defterdeki bilgilere göre Diyarbakır'da ekonomik durumun eş durumunu etkilemediğini veya sanılanın aksine o dönemde ekonomik durumu iyi olanlardan daha çok, ekonomik durumu kötü olanların çok eşliliği tercih ettilerini söyleyebiliriz. Örneğin; üç eşli birinin tereke tutarı 50 kuruş, bir diğerinin ise 238 kuruştur. İki eşli birinin tereke tutarı borçlarını bile ödemeye yetmez iken, birinin 38 kuruş, bir diğerinin ise 90 kuruştur.¹⁴⁴

Ayrıca defterdeki bilgiler ışığında çok eşliliği, çocuk sahibi olma veya erkek çocuğu sahip olma isteği ile ilişkilendirebiliriz. Bilindiği üzere tip ilminin bugünkü seviyesine ulaşmamış olması ve toplumun düşünce yapısı sebebiyle çocuk sahibi olamamanın sebebi hep kadınarda aranmış, sorunun erkeklerden kaynaklanabileceği düşünülmemiştir. Bundan dolayı, ilk eşlerinden hiç çocuğun olmayan veya erkek çocuğu olmayan erkekler başka bir kadınla da evlenme gereği duymuşlardır. Örneğin; elimizdeki defterde üç ve iki eşli erkeklerden ikisinin hiç çocuğu olmadığı,¹⁴⁵ iki eşli birinin ise bir kızı olmasına rağmen erkek çocukları

¹⁴¹ Ortaylı, agm, s 37

¹⁴² Said Öztürk, “Osmanlı Toplumunda Çok Evliliğin Yeri”, Osmanlı-Toplum, C V, s 409

¹⁴³ Bu gerekçelerle ilgili bkz, A. Kurt, agm

* Bu tablo hazırlanırken sadece evli Müslüman erkekler ile ilgili belgeler değerlendirildi. Kadınlarla ilgili belgeler, kocalarının kaç eşli olduğunu tespit edemediğimizden değerlendirmeye katılmadı.

¹⁴⁴ Belge no 11- 18-41-60-121

¹⁴⁵ Belge no 41-96

olmadığı,¹⁴⁶ hatta diğer ailelerde de çocuk sayısının düşük olduğu hemen göze çarpmaktadır.

c-Müslüman Ailelerde Çocuk Sayısı

Evlenmenin din, töre ve insanlara göre çeşitli sebepleri olmakla birlikte, temel maksatlardan birisi de neslin meşru yoldan devamını sağlamaktır. Türk toplumunda çocuksuz aile gülsüz bahçeye benzetilmiş, çocuğun evin neşe kaynağı olduğu belirtilerek, çocuk olmadığı durumlarda birde fazla evlenilmesine imkan tanındığı, erkeğin iktidarsız veya çocuğun erkekten olmaması durumunda kadına da kocasından boşanma hakkı verilmiş ve bu da uygulanmıştır.¹⁴⁷

Çocuklara ve neslin devamına önem veren İslâm Dini, bazı hükümlerinde müminlerin çoğalması için doğum olayını teşvik etmiş, bazı hükümlerinde ise planlı gelişen bir aile yapısına cevaz vermiş ve çocukların arasında kız erkek ayırımını kesinlikle yasaklamıştır.¹⁴⁸

Bir Osmanlı şehrinde ailelerin çocuk sayısını tespit etmek için başvurulabilecek ilk ve en önemli kaynaklar terekelerdir. Elimizdeki defter de tereke defteri olduğundan, bu dönemde Diyarbakır'da ailelerin sahip olduğu çocuk sayısı hakkında doyurucu bilgiye sahip olabilmekteyiz.

Diyarbakır'da Müslüman ailelerin sahip oldukları çocuk sayısı aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

TABLO 7. Müslüman Ailelerde Çocuk Sayısı

	Aile Sayısı	Kız	Erkek	Toplam
Çocuğu olmayan	16	-	-	-
Bir Çocuklu	18	7	11	18
İki Çocuklu	22	29	15	44
Üç Çocuklu	6	9	9	18
Dört Çocuklu	7	14	14	28
Beş Çocuklu	3	8	7	15
Altı Çocuklu	2	5	7	12
Yedi Çocuklu	1	2	5	7
TOPLAM	75	74	68	142

¹⁴⁶ Belge no 73

¹⁴⁷ Kankal, age, s 271

¹⁴⁸ Yılmazçelik, age, s 274, Özdemir'den naklen

Tabloda da görüldüğü üzere, bu dönemde ele aldığımız 75 aileden 162'si çocuksuzdur. Aileler içerisinde 2 çocuğu sahip olanlar çoğunluktadır. Şayet çocuksuz aileler çıkarılacak olursa, çocuklu ailelerde, aile başına düşen çocuk sayısı 2.4'tür. Osmanlı toplumularındaki yaygın kanaate ters düşen bu durum, bilimsel araştırmalara uygundur.¹⁴⁹ Çocuk sayısının azlığı sadece doğum azlığına bağlanamaz. Belki de doğum oranı yüksek olmakla birlikte, tabii seleksiyon olarak nitelenen ölümler, salgın hastalıklar, afetler, kıtlıklar, savaşlar ailelerin çocuk sayısının artıp yükselmesinde etkili olmuştur.¹⁵⁰ Tabloda göze çarpan bir husus da kız çocukların, erkek çocuklarından sayıca fazla olmasıdır.

d-Müslüman Ailelerde Kullanılan İsimler

Bilindiği üzere, bir toplumda kullanılan isimler, o toplumun inancı, kültürü ve yaşayışıyla yakından ilgilidir.

İslâm inancında isim koyma (Ad verme) geleneğinin ayrı bir önemi vardır. Hz. Peygamber doğan çocuğa iyi bir isim vermenin, ebeveynin çocuğa karşı önemli görevlerinden biri olduğunu belirtmiş ve ebeveynlerden bu husus da hassas davranışlarını istemiştir.

Osmanlı toplumunda da gerek İslâm inancı, gerek eski Türk gelenekleriyle bağlantılı olarak çocuğa isim koyma üzerinde dikkatle durulmuştur.

İsim verme geleneğinde inanç ve kültürle beraber, her bölgenin kendine has özellikleri de etkili olmuştur örneğin; Doğu Anadolu'da Azeri Türk kültürü ağı basmaktadır içerisinde "gül" bulunan Gül, Güllü, Güler, Gülen, Gülsen, Gülbay, Gülsüm, Gülendam, Gülbeyaz, Gülbahar, Birgül, Nurgül, Ayşegül gibi isimler kızlara ad olarak verilmiştir. Veysel, Danyal, Ökkeş, Şeyhmuş, İbrahim veya Halil İbrahim, Eyyub, Zulkif gibi bölgede bulunduğu ve yaşadığı bilinen İslâm büyüklerinin isminin o bölgede kullanılışında da gözle görülür fazlalık bulunmaktadır. Yine bunların yanı sıra çocuğun doğduğu ay, gün ve gecelerin isim olarak verildiği de bilinmektedir. Recep, Şaban, Ramazan, Muharrem, Safer, Kadir, Cuma, Mevlüt, Bayram gibi isimlerde toplumun genelinde kullanılan isimler arasındadır. Doğan çocukların ölmesi ile yaşamalarının beklenmesi (Örneğin; Yaşar,

¹⁴⁹ Başka Osmanlı şehirlerinde çocuk sayısı hakkında bkz, Kankal, age; Hüseyin Özdeğer, 1463-1640 Yılları Bursa Şehri Tercibe Defterleri, İst. 1988; Ömer Demirel, "1700-1730 Tarihlerinde Ankara'da Aile'nin Niceliksel Yapısı" Belleten LIV/211 (Aralık 1990)

Satılmış), erkek çocuk beklenisi, şansın kız çocuktan erkek çocuğa dönmesi isteği (Yeter, Hatime), kaçınıcı çocuk olduğunu göstermesi bakımından Arapça isimler (Elif, Saniye) de gerek erkek gerek kız çocuklarına isim olarak bırakılmıştır.¹⁵¹ Elimizdeki tereke defteri, bize Diyarbakır'da kullanılan isimler hakkında doyurucu bilgiler vermektedir. Tabloda da görüleceği üzere Hz. Peygamber'in isimleri Muhammed, Mustafa ve Ahmet'in ezici üstünlüğü vardır. Bunları Allah'ın kulu anlamındaki Abdullah ve sahaba isimleri olan Ali, Ömer, Ebubekir ile Hz. Peygamber'in torunlarının isimleri olan Hasan, Hüseyin takip etmektedir. Kadın isimlerinde ise yine Hz. Peygamber'in aile efradının isimleri ön plana çıkmaktadır: Aişe, Fatma, Hatice

Elimizdeki bilgiler ışığında bu dönemde Diyarbakır'da isimlendirmede en önemli faktör İslâm inancıdır, diyebiliriz.

TABLO 8: Müslüman Erkek İsimleri

İSİM	Kullanılma Sayısı	İSİM	Kullanılma Sayısı
ABBAS	1	İSMAIL	11
ABDULBEDİ	1	KALENDER	1
ABDULKADİR	1	KAPLAN	1
ABDULKERİM	2	KASIM	4
ABDULLAH	29	MAHMUD	6
ABDULLATİF	1	MAKSUD	2
ABDULMENAF	2	MEHMED	50
ABDULMENAN	1	MEHMED EMİN	1
ABDULVAHAP	1	MEHMED SALİH	2
ABDURRAHMAN	3	MİKAİL	2
ABDURREZAK	2	MİRZA	1
ABOŞ	1	MUHARREM	2
AHMED	28	MURTAZA	2
ALİ	20	MUSA	3
ASIM	1	MUSTAFA	29
ASLAN	2	NEBE	1
BEKİR	1	RECEB	2
BAYRAM	2	RESUL	2
BERAZ	1	RIDVAN	2
CAFER	1	OSMAN	6
CUMA	1	ÖMER	16
DAVUD	1	SADETTEİN	1

¹⁵⁰ Kankal, age, s 272

¹⁵¹ Kankal, age, s 284-285

ABUBEKİR	12	SADIK	1
EYÜB	4	SADULLAH	1
FEYZULLAH	2	SAFA	1
HALİD	1	SEFER	3
HALİFE	1	SAİD	2
HALİL	14	SARUHAN	1
HAMİ	2	SEYDİ	1
HAMİD	1	SEYFULLAH	1
HASAN	13	SİNAN	1
HAYREDDİN	1	SÜLEYMAN	9
HAYRULLAH	1	ŞABAN	1
HİDIR	1	ŞAHİN	2
HÜSEYİN	18	VAHAP	1
İBRAHİM	14	VELİ	3
İLYAS	1	YUSUF	4
İSA	1	ZÜLFÜKAR	1

TABLO 9: Müslüman Kadın İsimleri

İSİM	Kullanılma Sayısı	İSİM	Kullanılma Sayısı
ABİDE	2	HANİFE	1
AİŞE	22	HANIM	1
ASIYE	1	KAFİYE	3
ALİME	1	MEDİNE	4
BAHAR	1	MEVLE	2
ELİFE	1	MERYEM	3
ESMA	1	MÜNTEHA	2
EMİNE	8	NİMETULLAH	4
FATIMA	22	RAHİME	1
FADİLE	2	RAZİYE	1
GÜLÇÜN	1	RABI'A	3
GÜLİSTAN	1	RUKİYE	8
HADİCE	16	SAFİYE	1
HAMİDE	2	ŞERİFE	1
HAVVA	4	ÜMMÜHANI	3
HAMİRE	5	URVE	1
HALİME	3	ZÜLEYHA	9
HACER	2	ZEYNEB	2

2-GAYR-İ MÜSLİM AİLELER

a-Gayr-i Muslim Ailelerde Nikah Akdi ve Evlilik

Osmanlı devleti idaresinde yaşayan gayr-i muslimler dil, din ve gelenekleri yönünden tamamen serbest olup aile hukuku ile ilgili pek çok meselelerini kendi cemaatleri arasında hallediyorlardı.¹⁵² Buna rağmen gayr-i muslimler bir yandan kendi geleneklerini sürdürürken, bir yandan da İslâm hukukunun kendilerine sağladığı imkanlardan istifade etmişlerdir. Aile hukuku ile ilgili konularda gayr-i muslimlerin şer'i mahkemeye başvurma gibi bir mecburiyetleri olmamasına rağmen, muhtemelen sağladığı bazı kolaylıklardan dolayı başvurduklarına şahit olmaktayız.¹⁵³ Hatta kendi inançlarının bir gereği olmayan “*mehir*” gibi konularda Müslümanlara uyduklarını gözlemekteyiz. Yine Şeri'yye Sicillerinde gayr-i muslimlerin, evlilik öncesi “Nişanlılık” dönemi gibi bir adetlerinin varlığından da haberdarız.¹⁵⁴ Tüm bu bilgilere rağmen, gayr-i muslimler özellikle aile hukuku gibi meselelerde kısmen içe kapanık bir yapı sergilediklerinden, onların nikah akdi ve evlilik gelenekleri konusunda doyurucu bilgiye sahip değiliz.

Gayr-i muslim ailelerle ilgili belirtilmesi gereken bir husus da, Müslüman ailelerde rastlanan çok eşliliğe bunlarda rastlanmamıştır.

b-Gayr-i Muslimlerde Çocuk Sayısı

TABLO 10: Gayr-i Muslim Ailelerde Çocuk Sayısı

Çocuk sayısı	Aile sayısı	Kız	Erkek	Toplam
Hiç çocuğu olmayanlar	3	-	-	-
1 çocuklu	3	3	-	-
2 çocuklu	12	13	11	24
3 çocuklu	8	12	12	24
4 çocuklu	10	19	21	40
5 çocuklu	-	-	-	-
6 çocuklu	3	11	7	18
7 çocuklu	-	-	-	-
Toplam	39	58	51	109

¹⁵² Rıfat Özdemir, “Tokat’ta Ailenin Sosyo Ekonomik Yapısı”, Türk tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu Bildirileri, Ank. 1987, s 107

¹⁵³ Faroqhi, Gündelik Yaşam, s 116

¹⁵⁴ Yılmazçelik, age, s 272

Tablodan da anlaşılabileceği üzere gayr-i müslim aileler Müslüman ailelere nazaran daha fazla çocuğu sahiptirler. Hatırlanacağı üzere Müslüman aile başına düşen çocuk sayısı 2,4 iken gayr-i müslimlerde oran 3'tür. Bu durum gayr-i müslim erkeklerin savaşa gitmemesi ve azınlık psikolojisi ile açıklanabilir. Göze çarpan bir husus da çocuksuz ailelerin oranının, Müslüman ailelere oranla az olmasıdır. Bu farklılıklara rağmen iki çocuklu ailelerin ve kız çocuklarının, Müslüman ve gayr-i müslim ailelerin ortak özelliğiidir.

c-Gayr-i Müslüman İsimleri

Elimizdeki defterde Diyarbakır'da yaşayan gayr-i müslimlere ait tereke kaydı hiç de azımsanmayacak kadar fazladır. Dolayısıyla, gerek gayr-i müslimlere ait bu kayıtlardan, gerek Müslümanların tereke kayıtlarından (borçlar vs. sebebiyle) sık sık gayr-i müslim ismine rastlamaktayız. Ancak açıkça belirtmek gereklidir ki, bu isimlerin okunmasında bir hayli zorluk çektiğimiz. Bu zorluğu, gayr-i müslim isimlerine olan yabancılığımız yanında şu iki sebebe de dayandırabiliriz: birincisi Müslüman katıpler gayr-i müslim isimlerini yazarken, bu isimlere olan yabancılıklarından dolayı olsa gerek, pek fazla titiz davranışnamamışlardır. Bu sebeple aynı isim için değişik belgelerde, değişik yazılış şekilleri kullanılmıştır. İkincisi ise, o dönemde halk arasında genellikle isimlerin bozulmuş hali kullanıldığından, Müslüman isimlerinin aslini bilen katıpler bunları belgelere asıl şekilleriyle yazmışlardır fakat gayr-i müslim isimleri için aynı şeyi yapamamışlardır. Bu eksikliklerden dolayı gayr-i müslim isimlerini yanlış okumuş olma ihtimalini hesaba katarak, Müslüman isimleri gibi tablo halinde ve defterde geçenlerin tamamı şeklinde değil, en çok kullanılan erkek ve kadın isimleri şeklinde vereceğiz.

En çok kullanılan erkek isimleri; Begos, Serkis, Bedros, Haçedor, Eygob, Yagob, Marderos, Ovanis

En çok kullanılan kadın isimleri; Kadisiye, Amasiye, Horsima, Sogmon, Elmaset, Maria,

B- KADININ SOSYO-EKONOMİK DURUMU

1-KADINLARIN SOSYAL DURUMU

Osmanlı toplumunda kadınların, aşırı derecede baskı altında bulunduğuna dair ciddi belgeler olmasa da yaygın kanaat vardır.¹⁵⁵ Bugüne kadar Osmanlı'da kadının toplumsal yaşama girişi, yayın ve değerlendirmelerde Tanzimat ve sonrasında gelişmelerle açıklanır. Ancak son dönemlerde kent kültürü ile ilgili araştırmalar Osmanlı kent kadınının Tanzimat öncesi de toplumsal ve ekonomik hayatı rol ve sorumluluk aldığı göstermektedir.¹⁵⁶ Hatta Osmanlı öncesi Anadolu'da kadınların “*Bacıyan-ı Rum*”adında örgütlenerek sosyal,dini, ekonomik ve askeri faaliyetlerde bulunduklarını biliyoruz.¹⁵⁷

Bu bilgilerden habersiz bazı kimselerce, halen Osmanlı kadından, baskıcı olarak toplum tarafından eve hapsedilmiş ikinci sınıf insan diye bahsedilmektedir. Bu insafsız eleştirilerde, Osmanlı kadınının “*Çocuk bakımı ve terbiyesinde, çok bireyli Osmanlı ailesinin en etkin kişisiolma*”¹⁵⁸ özelliği gözardı edilmektedir. Osmanlı kadını bu özelliği sebebiyle vaktinin büyük çoğunluğunu evde geçirmesine rağmen, ev dışına çıkma ve bazı faaliyetlere katılma yönü sanıldan çok daha fazladır. Bu konuda Alman Protestan Papazı Salomon Schweigger'in gözlemlerini daha önce aktarmıştık.¹⁵⁹ Başka bir yabancı yazar Racynski'nin tanıklığı da bu düşüncemizi destekler mahiyettidir. Yazar şöyle diyor : “*Müslüman kadınlar istedikleri zaman dışarı çıkıp dolaşabilirler. Yalnız evden çıkışken yanlarına bir akrabaları yada kendi cinslerinden birini alırlar. Bir kadın tek başına sokağa çıkamaz.*”¹⁶⁰

Osmanlı kadını, büluğa erip reşit olunca hukuksal bir kimlik kazanıyor,¹⁶¹ ihtiyaç duyduğunda kendi iradesiyle mahkemeye müracaat edebiliyor, bizzat mahkemedede bulunuyor, dava açıyor, aleyhine açılan davalara karşı kendini

¹⁵⁵ Kurt, agm, s 434

¹⁵⁶ Doğan, agm, s 386

¹⁵⁷ Bkz, Ethem Cebecioğlu, “*Bacıyan-ı Rum*”, Osmanlı-Toplum, C V, s 415-417

¹⁵⁸ Doğan, agm, s 386

¹⁵⁹ Bkz, Eş Durumu ve Çok Eşlilik

¹⁶⁰ Doğan, agm, s 374, E.Racynski'den naklen

¹⁶¹ Faroqhi, Günlük Yaşam, s 115

savunabiliyordu. Hatta kocalarını mahkemeye getirebiliyorlar ve kocaları yaptıkları suçlamalara karşı kendilerini savunmak zorunda kalıyorlardı.¹⁶²

Osmanlı kadınları, sosyal olayları da takip etmiş, bunları değerlendirmiş, bazen ferdi bazen de topluca tepki göstermişlerdir. Faroghi ferdi tepkilerle şu iki örneği nakleder: Birincisi: kızı, damadı tarafından öldürülüp, bazı malları gasp edilen bir kadının, hakkını savunmak için Kayseri yakınlarından kalkıp başkente İstanbul'a gelmesi ile ilgiliidir. İkincisi ise, kocasının haksız yere hapsedildiğini iddia eden bir kadının hak arayışında gösterdiği enerjisidir.¹⁶³ Toplumsal sorunlara karşı topluca hatta bazen aşırıya kaçan tepkilerde gösterebiliyorlardı. Örneğin; Bursa'da bazı kadınlar rüşvet alındığı iddiasıyla talan ve yağmalarda bulunup, mahkemeyi basmışlardır.¹⁶⁴

2-KADININ EKONOMİK DURUMU

İslâm hukuku, modern çağ öncesi herhangi bir toplumla karşılaşıldığında, görelî olarak oldukça geniş mülkiyet haklarını Osmanlı kadına tanımişti.¹⁶⁵ Osmanlı kadını ekonomik haklarını 19-20. Yüzyıla kadar –en azından hukuki düzlemden evlendikten sonra elinde tutabiliyor,¹⁶⁶ bu hakları, kocası tarafından gasp edilemiyordu. Bu konuda Osmanlı'nın her yerindeki mahkemelerde kaydedilen binlerce vakıf kayıtları ve tereke defterlerinden yeterince bilgi elde edilmektedir.

Osmanlı'da kadın, benzeri bir akrabalık derecesindeki bir erkeğin yarısı kadar miras alma, mehir ve ceyiz üzerinde tam ve kesin mülkiyet kurma ve kocası gibi kendi malından bağısta bulunma hakkına sahiptir.¹⁶⁷

Elimizdeki defterde kadınların bu haklarıyla ilgili geniş bilgi bulunmaktadır. Kadınlar kendilerine ait mala, mülke sahiptirler ve bunları istedikleri şekilde tasarruf etmekteyler. Özellikle ev içerisinde kullanılan eşya arasında kadına ait olan ve erkeğe ait olan şeklinde kesin ayrim vardır. Kadınlara ait olan eşyanın kaynağı muhtemelen ceyizleri ve ailelerinden kalan mirastır. Bunlarla beraber bazı uğraşlar

¹⁶² Kurt, agm, 435-436; Ayrıca kadınların sahip oldukları haklar konusunda bkz, M.W. Montagu Lady, Türkiye Mektupları; M. A Ubucunu, Türkiye 1850, C II, Tercüman 1001 Temel Eserler Dizisi

¹⁶³ Faroghi, Günlük Yaşam, s 116-117

¹⁶⁴ Kurt, agm, s 440

¹⁶⁵ M.Ruth Roded, "Osmanlı Tarihine Cinsiyet Açısından Bakılması", Osmanlı-Toplum, C V, s 419

¹⁶⁶ Faroghi, Günlük Yaşam, s 115

¹⁶⁷ Roded, agm, s 420

sonucu elde ettikleri kazanç da kaynak olarak gösterilebilir. Ancak Anadolu'nun diğer kentlerinde kadınların bazı ekonomik uğraşları (özellikle el işi ve dokuma) olduğunu bilmemize rağmen elimizdeki defterde Diyarbakır ile ilgili böyle bir bilgiye rastlanmamaktadır.

Elimizdeki deftere göre kadınların tereke tutarı ortalama 303 kuruştur. (Bu oran gayr-i muslim kadınarda 306 kuruştur.) Erkeklerde ise 607 kuruştur. Ancak, erkekler ile kadınlar arasındaki fark, erkeklerin tereke tutarı içinde ekonomik uğraşları gereği, ticaret malları, dükkanları ve işyerlerindeki araç-gereçlerin de hesaplandığı göz önüne alınırsa normal karşılanabilir. Kadınların terekelerinden, giyecek, süsziynet ve ev eşyası dışında, bazı gayri menkullere, bağ-bahçeye, köle ve cariyelere sahip olduklarını görmekteyiz.¹⁶⁸

Kadınlar yukarıda da belirttiğimiz gibi bu mülkiyetleri üzerinde tam tasarruf hakkına Osahiptirler. Bu mülkiyetlerinden istedikleri kişiye borç verebilirler. (Elimizdeki defterde kadınların başta kocaları olmak üzere bir çok kişiye borç vermeleri olayına çok rastlamamıza rağmen, borç aldıklarına dair çok ender belge vardır. Yine erkeklerde sık rastlanmasına rağmen "düyun-u terekesinden ezyed" olan yani tereke tutarı borcunu karşılamayan hiçbir kadın yoktur.) bu tasarruf hakkı içinde, kölelerini azat¹⁶⁹ edebilmekte, ölüktен sonra mallarını hayrat olarak kullanılmasını isteyebilmekte, kocasına rağmen kendisi yerine Hacc'a gidecek birilerini tayin edebilmektedir.

Tüm bunlara rağmen, kadın evi geçindirmekle yükümlü değildir. Kadının mülkiyet sahibi olması onu kocasının ve babasının mali desteginden yoksun bırakmıyordu.

Sonuç olarak, Osmanlı kadını kendi dönemiyle, hatta modern çağın bazı toplumlariyla dahi kıyaslandığında "ekonomik bağımsızlığını elde etmiştir" diyebiliriz.

---

¹⁶⁸ Bkz, belge no 135

3-MEHİR

İslâm hukukuna göre, herhangi bir Müslüman ile evlenen kadın mehir namile bir mala müstahak olur, mal ile mübadelesi kabil olan bir menfaat de mehr olabilir. Nikah esnasında mehr zikredilsin edilmesin veya nefy edilsin yani mehr olmamak üzere nikah akd olunsun herhalde mehr lazımdır.¹⁷⁰

Mehir, cahiliye çağında Araplarında evlenecek erkeğin evlenecek kızın babasına, erkek kardeşlerin veya akrabasından birisine mutlaka verilmesi gereken para veya para değeri olan maldı. İslâm hukuku zehir ettiği zaman bu geleneği devam ettirmiştir. Ancak, kadının lehine fevkalade güzel düzenleme ve yenilikler getirerek mehrin mutlak suretle kadının hakkı olduğunu, bu para da babasının, kardeşlerin ve diğer akrabanın hiç hakkı olmadığı gibi kocasının da hakkı olmadığını kesin kurallara bağlamıştır.¹⁷¹

Mehrin ileride bir münazaayı mucib olmaması için akd zamanında tesmiye ve tayin olmasının sünnet olduğunu belirtmekte ve mehrin miktarı hususunda da azami haddi için muayyen bir miktarın olmadığı, ancak Hanefî Mezhebi'ne göre asgari haddin on dirhem gümüş olduğu vurgulanmaktadır.¹⁷² Şafîî Mezhebin de ise mehrin en azı için bir sınır yoktur. Mehrin çok veya az olması sahihtır, ölçü şudur; satılabilen yani değeri olan her şey mehr olabilir.¹⁷³ Ayrıca mehrin çok fazla istenmesinin de mahzurlu olduğu üzerinde durulmakta, bu durumda erkeklerin birer ağır yük altında kalacakları bir çok erkeğin de münasip vakitte evlenemeyerek aile teşkilinden mahrum kalmalarına sebebiyet verebileceği belirtilmektedir.¹⁷⁴

Mehir iki tarafın bir-rıza tayin ve tesmiye edip etmemeleri itibarıyle “*mehr-i müsemma*” ve “*mehr-i misl*” kısımlarına ayrılır. Tesmiye edilen mehirler de “*Mehr-i muaccel*” ve “*mehr-i müecel*” kısımlarına ayrılır. Mehr-i muaccel, daha nikah esnasında kadına verilen mehr iken mehr-i müecel ise ödemesi sonrada bırakılmış mehr idi. Mehr-i müecel şayet bir müddet tayin olunmamış ise mehr, boşanma veya taraflardan vefatı zamanına kadar, müecel sayılırdı.¹⁷⁵

¹⁶⁹ Bkz, belge no 113

¹⁷⁰ Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuk-ı İslâmiye ve İstilahat-ı Fıkhiyye Kamusu, C II, s 115

¹⁷¹ Bkz, Kur'an-ı Kerim, Nisa Süresi, 19-20-25. ayetler

¹⁷² Bilmen, age, s 116

¹⁷³ Vehbe Zuhayli, İslâm Fıkhi Ansiklopedisi, İst. 1994, C IX, s 203

¹⁷⁴ Bilmen, age, C II, s 116

¹⁷⁵ Bilmen, age, C II, s 268

Elimizdeki defterde, mehr-i müeccelin geçmediği çok az belge vardır. Öyle anlaşılıyor ki mehr-i müeccel tereke önceliği olan alacaklar arasındadır. Borcu olan erkeklerin terekelerinden önce mehr-i müeccel çıkarılmakta, borçlar sonraya bırakılmaktadır. Kadınlara ait terekelerde ise tereke tutarı içinde mehr-i müeccel de hesaplanmakta ve bu durum kocaları tarafından saklanmamaktadır.

Elimizdeki deftere göre Diyarbakır'da mehr-i müeccel miktarı arasında fark fazadır. Bu miktar 5 kuruş ile 200 kuruş arasındadır. Ancak büyük çoğunluğu 50 kuruş ile 150 kuruş arasında yoğunlaşmış durumdadır. 50 kuruştan az 150 kuruştan fazla miktara ender rastlanmaktadır. Ortalama mehr-i müeccel miktarı 65 kuruştur.¹⁷⁶

C-KÖLELER

Köleler, modern çağ'a kadar, hemen tüm zaman ve mekanların ortak sosyal sınıfıdır. Bu sınıf tarih boyunca en basit işlerden en ağır ve iğrenç işlere kadar yaparak dünyanın yükünü taşımışlardır.

İslâm, ekonomik olarak köleliğin önem arz ettiği buna rağmen kölelerin hemen tüm insanı haklardan mahrum olduğu bir çağda zehir etti. Buna rağmen İslâm, dönemin konjüktürüne göz önüne alarak köleliği ilga etmemiş ancak sebeplerini azaltmış ve kölenin azat edilme yollarını çoğaltarak tedricen ortadan kaldırılmasına zemin hazırlamıştır.¹⁷⁷ Bununla birlikte kölelerin kişilik hakları olduğunu belirtmiş, bu haklara saldırımı kesinlikle yasaklamıştır.

Osmânlı Devleti, kölelik hususunda da İslâm hukukunun dışına prensip olarak çıkmamıştır. Kaldı ki, kölelerin İslâm hukukunda acınacak halleri yoktur, teorik hükümlerle fiili durumları genellikle aynıdır.

Osmânlı devletinde köleler genel olarak ikiye ayrılırlar: Devlete ait köleler ve şahıslara ait köleler.¹⁷⁸ Konumuz gereği sadece şahıslara ait köleler üzerinde duracağız. Şahıslara ait köleler genellikle işyerlerinde veya evlerde bir çeşit işçilik ve hizmetkarlık yapan kimselerdir. Şahıslara ait kölelerin büyük çoğunluğu ev ile ilgili

¹⁷⁶ Başka şehirlerdeki mehir miktarları için bkz, Kankal, age; Rifat Özdemir, "Harput ve Çemişkezecık'te askeri Ailelerin Sosyo-ekonomik Yapısı (1890-1919)", TİD V, İzmir 1990, s 41-124

¹⁷⁷ Bu konuda bkz, H. Tahsin Fendoğlu, İslâm ve Osmânlı Hukukunda Kölelilik ve Cariyelik, İst. 1996,

¹⁷⁸ Fendoğlu, age, s 258-280

kölelerdir.¹⁷⁹ Bunlar evlerde yemek yapımından çocuk bakımına kadar birçok işe uğraşırlardı. Büyük bir çoğunluğu zamanla sahipleri tarafından azat edilir, özgürlüklerini kazanırlardı. Kölelikle ilgili Osmanlı belgelerinin çok büyük bir kısmını köle azat etme senetleri “*itaknameler*” oluşturmaktadır. Özgürlüğe kavuşan birçok köle, kap-kaçak, battaniye, yorgan, çarşaf, örtü, elbise ve para gibi çeyizlerle donatılan evlere çıkartılırlardı. Hatta bazı cömert köle sahipleri, azat ettikleri kölelerine miras dahi bırakırlardı.¹⁸⁰

Elimizdeki defterde kölelere ait veya içinde kölelerle ilgili bilgi bulunan sekiz belgeye rastlanmaktadır.¹⁸¹ Bu belgelerden ikisi azat edilmiş kölelere aittir.

29 Mayıs 1741 tarihli belgede vefat eden Fatima binti Abdullah adlı azatlı kölenin tereke tutarı, 571 kuruş olarak geçmektedir. Bu miktar o dönemde kadınların ortalama tereke tutarı olan 303 kuruş ile karşılaştırılınca ne kadar iyi bir miktar olduğu ortaya çıkar.¹⁸²

8 Ocak 1742 tarihli belge ise azatlı bir erkeğe aittir. Burada da dikkati çeken nokta, ekonomik durumun ortalamanın üzerinde olmasıdır.¹⁸³

Bu iki belgede de dikkati çeken husus azat eden kişi ile azatlı arasındaki ilişkidir. İslâm hukuku azat edene, azatlısı üzerinde “*Velâ hakki*”denen bir takım haklar tanımıştır. Azat eden, azat ettiği kölenin bir manevi akrabası olur ve mirasından pay alır. Azatlığının da kısası gerektirmeyen suçları işlediğinde ödemesi gereken diyeti eski efendisi tarafından ödenir.¹⁸⁴ Elimizdeki defterde bu ilişki çok net bir şekilde göze çarpmaktadır. Azatlı kölelerin mirasından, eski sahipleri hatta oğulları da pay alabilmektedir. Bununla ilgili olarak, 22 Mart 1742 tarihli belgede ise, vefat eden Hamire Hatun'un tereke tutarı içinde iki kölesinin mirasları da geçmektedir.¹⁸⁵

Belgelerde bazı kölelerin asılları da belirtilmiştir. Buna göre aslı belirtilen beş köleden, dördü “*Gürcü*”, biri “*Macar*” asıllıdır.¹⁸⁶

¹⁷⁹ C. Madeline Zilfi, “Osmanlılarda Kölelik ve Erken Modern Zamanda Kadın Köleler” Osmanlı-Toplum, C V, s 475

¹⁸⁰ Zilfi, agm, s 474-475

¹⁸¹ Bkz, belge no 6-13-43-80-112-113-135

¹⁸² Belge no 6

¹⁸³ Belge no 80

¹⁸⁴ Fendoğlu, age, s 244

¹⁸⁵ Belge no 113

¹⁸⁶ Belge no 135-141

10 Nisan 1742 tarihli belgede ise, terekesinden tüccar olduğunu anladığımız el-Hâc Hüseyin bin Maksud'un kölesi Ali'nin Bağdat'ta olduğunu öğrenmekteyiz. Bundan el-Hâc Hüseyin'in kölesi Ali'yi bir nevi yardımcı gibi kullandığını, ticari işler sebebiyle Bağdat'a gönderdiği sonucunu çıkartabiliriz.¹⁸⁷

D- EVLER VE EV EŞYASI

1-EVLERİN FİZİKİ YAPISI

Osmanlı evleri, inşa eden şahısların iktisadi imkanları bir tarafa bırakılırsa, mahallenin coğrafi şartları altında şekillenir ve gelişirler. Tarih içerisinde şekillenerek meydana gelmiş olan bu evler (Osmanlı evleri) fonksiyonel özelliklerini bakımından bugün dahi zor ulaşılabilcek mükemmelliğe eserlerdir.¹⁸⁸

En az beş bin yıllık bir geçmiş sahip olan Diyarbakır'ın evleri de yüzyılların verdiği tecrübe neticesinde gelişerek şehrin tarihi hüviyetine ve iklim şartlarına en uygun bir duruma gelmiş ve böylece kendine özgü karakteristik özellikler taşıyan bir mimari doğmuştur.¹⁸⁹

Diyarbakır evleri, birbirine çok yakın inşa edilmiş adeta iç içe geçmiş durumdadırlar. Bunu Diyarbakır sokaklarının darlığı iklim ve sur içine sıkışmak gibi Diyarbakır'a has sebeplere bağlayabileceğimiz gibi, güvenlik ve asayiş gibi genel sebeplerle de ilişkilendirebiliriz.

Diyarbakır evleri, İslâm inancı gereği güzelliklerini dışa yansıtmayan, tüm güzellikleri evin içine taşıyan bir yapıya sahiptir Coğrafi şartların etkisiyle siyah bazalt kesme taşlardan yapılmış Diyarbakır evlerine, “*İnsanın dışa yansıyan alçak gönüllülüğüyle özdeşleşir, o denli sade, ufkak ve dilsiz kapular*”dan¹⁹⁰ girilir. Bu dış kapı genellikle küçük bir hole açılır, holde avluya (Havş) geçilir. Osmanlı evinin bariz özelliklerinden olan avlunun, kadınlar için ayrı bir önemi vardır. Kadınların sosyal durumunda da bahsettiğimiz gibi kendine “*cocuk bakım ve terbiyesini*” en önemli vazife olarak gören Osmanlı kadını, vaktinin büyük çoğunluğunu evinde

¹⁸⁷ Belge no 112

¹⁸⁸ Mehmet Karagöz, “Osmanlı’da Şehir ve Şehirli Mekan-İnsan-Beseri Münasebetler” Osmanlı-Toplum, C V, 107-108

¹⁸⁹ Beysanoğlu, age, C II, s 731

¹⁹⁰ O. Cezmi Tuncer, Diyarbakır Evleri, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları 1999, s 21

geçirirdi. Bu yönyle bakıldığından avlu, Osmanlı kadınına geniş hareket imkanı tanıyan en önemli alandır. Yine bu özelliği ile avlu evin harimi durumunda olduğundan, ne avludan başka bir yer ne de başka bir yerden avlu görünürdü.¹⁹¹ Avlu içerisinde siyah bazalt taşının kasveti, beyaz renkli nakışlarla tamamen ortadan kaldırılarak,¹⁹² avlunun göze hitap etmesi de sağlanmıştır.

Diyarbakır avlularının ayrılmaz bir parçası da havuzdur. Genellikle avlunun ortasına yapılan havuzun amacı “*Sıcak iklimin serinliğe duyduğu klimal ve görsel özlemidir*”¹⁹³ Havuzla birlikte avlunun suyu tutan delikli (dişi) taşlarla döşenmiş olası, yaz ayları için serinletici bir faktördür.

Evlerin odaları avlu tarafına dizilmiştir, odalar genel olarak yüksek tavanlı ve ferahtır. Büyük evler harem ve selamlık kısımlarından oluşur. Bu iki kısım arasında irtibat ve geçidi temin eden küçük bir kapı vardır. Bu kapı örüldüğünde, her kısım ayrı bir ev olarak kullanılabilenek durumdadır. Evler çoğunlukla, kiler ve odunluk olarak kullanılan bir bodrum katı üzerine kurulmuş tek katlı binalardır. İki veya üç katlı binalar azdır. Yaz ve kış odaları ayridır. Yaz odaları genellikle kuzeye bakar, güneş almaz ve kapıları ekseriya eyvana açılır.¹⁹⁴

Diyarbakır evlerinin karakteristik özelliklerinden birisi de eyvandır. Üç yönü kapalı bir yönü avluya kemer veya kemerlerle açılan eyvan işlev yönünden, oda ile avlu arasında bir görev görür.

Diyarbakır evlerinde genellikle, bazı kentlerde gördüğümüz oda içi banyo düzeni yoktur.¹⁹⁵ Banyo için mutfağın bir köşesi kullanılırdı. Bunda Diyarbakır'da çok sayıda hamamın bulunması da etkili olmuştur.

Mutfak, harem kısmında ve tek kemerli eyvan şeklindekdir. Mutfak bacaları toprak dam üzerinde ahşap çataklı, çamur sıvalıdır. Helalar ise ev girildiği zaman bulunan küçük holde, o civarda müstakil olarak yapılmıştır.¹⁹⁶

¹⁹¹ Beysanoğlu, age. C II, s 732

¹⁹² Doğan Erginbaş, Diyarbakır Evleri, İst. 1954, s 18

¹⁹³ Tuncer, aynı yer

¹⁹⁴ Beysanoğlu, age. C II, s 734

¹⁹⁵ Tuncer, age, s 3

¹⁹⁶ Beysanoğlu, age. C II, s 735

2-EV EŞYASI

a-Döşeme

Günümüz evlerinin şatafat ve debdebesinden uzak olan Osmanlı evi, sadelik ve tabilikler bütünü olmasına rağmen, göze hitap eden bir yapıya da sahiptir. Göze hitap etme özelliğiyile birlikte, Osmanlı evindeki eşyanın fonksiyonel özellikleri her zaman için ön plandadır.

Diyarbakır'daki ev eşyası içinde ilk sayabileceklerimiz, ev halkını zeminin sertliğinden ve soğukundan koruyan, döşemelerdir. Elimizdeki defter göre Diyarbakır'da kullanılan döşeme eşyası ve bunların ev içindeki yerleri hakkında şunları söyleyebiliriz:

Her odanın ortasında büyükçe diyeboleceğimiz ve belgelerde “*orta hali*” denen halılar vardır. Bu halıların kapatamadığı yerler, “*yan hali*” veya “*haliçे*” denen küçük halılarla kapatılırdı. Kış aylarında soğukun etkisini azaltmak için halıların altına hasırlar (Mısır hasırı da olabilir) döşenirdi. Yaz aylarında ise halılar kaldırılarak, daha serin bir ortam sağlayacak kilimler döşenirdi. Halı ve kilimlerle beraber, keçeden yapılmış döşeme malzemesi de kullanılabilirdi(keçe, yan keçe, orta keçe). Halı ve kilimleri sık sık temizlemek kolay olmadığından, üzerlerini temizlenmesi daha kolay cacımlar ile örtülürdü (cacım, keçeli cacım).

Bu döşeme üzerine, oturma rahatlığı bakımından içi yün ve pamuk gibi yumuşak şeylerle doldurulmuş şilte (kebîr şilte, sagîr şilte) veya mak'adlar (Kırmızı mak'ad, yemeni mak'ad, dimi mak'ad) bırakılırdı. Şilte ve mak'adlar her zaman yere bırakılmayabilirdi, bazen oda içinde kurulan sedirlerin üzerine de bırakılabilirdi. Duvar veya pencere kenarlarına dizilen sedir, şilte ve mak'adların üzerine sırtı dayamak için minderler(Kıyı minder) konulurdu,

Bunlarla birlikte genellikle oda içinde daimi surette serili bulunan seccadeler vardı. Seccade ince kumaştan olabildiği gibi, halı şeklinde dokunmuş da (Halı seccade) olabiliyordu.

b-Yorgan, Döşek ve Yastıklar

Genellikle evin yatak odasında, yatak odası yoksa veya ev tek odalı ise odanın bir köşesinde, yüklükte muhafaza edilen yorgan, döşek ve yastıklar, ev halkın mutad olarak kullandıkları ve muhtemel misafirler için kullanılacak olanlar

şeklinde ikiye ayrılrıdı. Ev halkının kullandığı yorgan, döşek ve yastıklar yükükte üzeri bir örtüyle örtülü şekilde dururken, misafirler için veya çeyiz olarak hazırlananlar ise hurçlara sarılı olarak saklanırıdı. Ayrıca hurçlar, yaz aylarında, kışlık yatacakları muhafaza için de kullanılırıdı.

Yorganlar içinde dikkati çeken bir çeşit “*Temur yorgan*” lardır. Bu yorgan, uyku amaçlı olmayıp, içinde köz bulunan mangalın üzerine örtülen ve ev halkının ayaklarının yorganın altına sokarak ısnındıkları yorgandı.

Elimizdeki defterde rastladığımız yastık çeşitleri şunlardır: Tüy yastık, kumaşı yastık, kadife yastık, yemeni yastık, bube yastık, yastık-ı Burusa, yastık-ı Beşiktaşı

c-Mutfak Eşyası

Diyarbakır'da kullanılan mutfak eşyasını, yemeğin yapımında kullanılanlar, yemeğin yenilmesinde kullanılırlar ve muhafaza için kullanılanlar şeklinde tasnife tabi tutabiliriz

Yemeği yapımında kullanılanlar:

Bunların başında, ekmek için hamurun yoğrulması içinde kullanılan “*teşit*” gelmektedir. Teşit ile birlikte, sahanlar (Bakır sahan, kapaklı sahan), tencereler (kebîr tencere, vasat tencere, sagır tencere, lokma tenceresi), kepçe, kefgir, süzgi, havan, bıçak, sayılabilir. Ayrıca ocağın üzerine bırakılan ve üzerine tencere konulan sac ayağı ve ateşi karıştırmak için kullanılan maşa yemeğin yapımı esnasında kullanılan eşya arasındadır.

Yemeğin yenilmesi esnasında kullanılanlar:

Taslar (cam tas, saplı tas, su taşı ve çorba taşı), kâseler (Kütahya kâse, sim kâse, fağfur kâse), tabaklar (cam tabak, serpuş tabak, Acem tabak), siniler (Kebîr sini, vasat sini, sagır sini), kaşıklar (Hoşab kaşığı), lengeriler (Kalay lengeri), üskureler ve sofra bezleri.

Muhafaza için kullanılanlar:

Satıllar (Kollu satıl, Acem satıl), kumkumalar, çanaklar (Acem Çanağı), zahire küpleri, maşrabalar, çuvallar, kavanozlar (bakır kavanoz, fağfur kavanoz).

Bunların dışında ısinma ile birlikte yemek yapımında kullanılan, mangallar (Tunç mangal, bakır mangal), zahireleri öğütmek için kullanılan el dejirmenleri ve

kahve yapımı ile içiminde kullanılan kahve ibrikleri, fincanlar da mutfakta bulunan eşya arasındadır.

Evin fiziki bölümünde de bahsettiğimiz gibi, çoğu kez mutfağın bir köşesi banyo olarak kullanıldığından, banyo eşyası da mutfakta bulunurdu. Gügüm, leğen, abdest leğeni, ibrik, kazgan, çamaşır kazganı gibi.

d-Diğer Ev Eşyası

Evin içinde yukarıda saydıklarımızın dışında başka eşya da bulunmaktadır. Bunların başında, genellikle yatak odasında bulunan, sanduklar gelmektedir. Sandukaların içindeki boğçalara (Yemeni boğça, Tokat boğça) sarılı halde yastık yüzleri, nakışlar, iç çamaşırları, havlular, peşkirler bulunur, bunlarla birlikte günlük kullanılan elbiseler daha çok dolaplara asılmakta şayet dolap yoksa bunlar da boğçalar da muhafaza edilmektedir. Kılometli mücevherler ise sanduklarda daha küçük kutularda (zarf, ceviz zarf, nehasi zarf, sim zarf) muhafaza edilirdi.

Yine hemen her evde, evin güzel kokması için buhurdanlar ve gül suyunun konulduğu gülabdanlar bulunurdu.

Aydınlatma için ise şem'danlar, mumlar, fenerler ve fanuslar kullanılırdı. Avluda oturmak için iskemleler ve rahat dolaşmak için nalinler bulunurdu.

Evde örtülmlesi gereken yerler için değişik amaçlı perdeler bulunmaktadır (kapu perdesi, baca perdesi, yemeni perde, çadır perdesi). Hemen her evde duvara asılı halde ayna ve saatler (Çalar saat, akrep saat, pandol saat, bakır saat) bulunurdu.

3-GİYİM, SÜS VE ZİYNET EŞYASI

a-Kadın Giyim Eşyası

Diyarbakır'da kadının ev içinde ve ev dışında giyimi birbirinden farklıdır. Ev içindeki giyimde, İslâm'ın örtünme kurallarının yanında, ev işlerindeki rahatlık esas faktör olmasına rağmen, ev dışındaki giyimde İslâm'ın kadınlar için öngördüğü örtünme ön plana çıkmaktadır.

Ev içinde genellikle entari ve geniş şalvar (Don) giyerlerdi. Bunların yerini bazen aziye alırlı. Şalvarın üzerine ise gömlek giyilir ve bele kuşak sarılırdı. Şalvar için erkeklerde olduğu gibi uçkur kullanılırdı.

Başlarını örtmek için dülbend, mîkrâme, çit, yaşmak kullanılır, bazen de fes veya takiye üzerine mîkrâme atılırdı.

Dışarı çıktıklarında ise çoğunlukla vücudu örten ve iki parçadan oluşan alaca çarşaf giyerlerdi.¹⁹⁷ Bu parçalardan biri etek olarak kullanılırken, ikincisi ise vücudun geri kalan kısmını örterdi. Çarşaf kullanmayanlar, başına fes veya takiye takar bunun üzerini mîkrâme veya puşi ile örterler, şalvar ve gömleğin üzerine ise ferace giyerlerdi.

Ayaklara ise papuç ve nalin giyilirdi. Tahtadan yapılan nalin, genellikle yüksek topuklu olurdu. Elimizdeki deftere göre, Diyarbakır'da kadınlara ait giyim eşyasını şöyle tasnif edebiliriz:

Başa giyilenler; dülbend, peçe, mîkrâme, işleme mîkrâme, yaşmak, Tire yaşmak, fes, serpuş, takiye, dolamam ve çuka dolama.

Şalvarlar (Donlar) ve gömlekler; hatayı don, maldeye don, menekşe don, Halep kutnisi don, ketan gömlek, melez gömlek

Kaftanlar; bez kaftan, Hatayi kaftan, bildar kaftan, taraklı kaftan, yün kaftan, burç kaftan, Şam alacısı kaftan, maldeye kaftan

Kürkler; telli Hatayı kablı kakum kürk, atla kablı simli kürk, bildar kablı sincab kürk, telli Hatayı kablı sansar paçası kürk, şikem kürk, Hatayı kablı kakum kürk, dibaye kablı kakum kürk, tavşan kürk çukiye kablı.

b-Erkek Giyim Eşyası

Diyarbakır'da erkekler başına genellikle kavuk sarar, bunu üzerine sarık sararlardı. Kavuğun yerini bazen fes veya takke de alabilirdi. Sarık ise yerini mîkrâmeye veya puşeye bırakabilirdi. Mîkrâme sarık gibi sarılmaz, bir örtü şeklinde genellikle takke üzerine atılırdı. Gayr-i müslim erkekler ise başına genellikle dolama sararlardı.

Üzerine genellikle aba (entari) giyen erkekler, bazen aba yerine altta şalvar üstte gömlekte giyebilirlerdi. Aba giyildiği zaman yaz ise bele ağabanu, kış ise kuşak sarılırdı. Şalvar giyildiğinde ise kuşakla birlikte, şalvarı tutan uçkur kullanılırdı.

---

¹⁹⁷ Bkz. Çelebi, age. C IV, s 446

Her erkeğin en azından birkaç kürkü ve kaftanı bulunurdu. Yaz aylarında kürk ve kaftanın yerini ferace alırıldı. Ayaklarına ise mevsimine göre papuç veya çizme giyerlerdi.

Elimizdeki defterde adı geçen erkek giyim eşyasını şu şekilde tasnif edebiliriz:

Başa giyilenler; kavuk, yeşil destar kavuk, fes, Hatayı Acem fes, mîkrâme, mitilli mîkrâme, Musul mîkrâmesi, sarık, alaca sarık, dolama, çuka dolama, şali dolama, puşı

Şalvar (Şali) ve kuşaklar; şalvar, çuka şalvar, ebruar ve yeşil şalvar, Kirmani şalvar, buhur ve çamur şalvar; dağ kuşağı, kemerbend kuşak, Keşmir kuşak, sakız kuşak

Kürkler; serhadi kürk, tırnak kürk, çuka kablı sansar kürk, sansar paçası kürk, kedi dolama kürk, bogasiye, kablı sincab kürk, yeşil çuka kablı nafe kürk, çuka kablı sincab serhadi kürk, kermesüd kablı sanasar paçası kürk, cukaye kablı nafe kürk, tilki tırağı cübbe kürk, samur paçası kürk, sincab boyun kürk, farsak cübbe kürk, zerdave paçası boyun kürk, yeşil çuka nafe kürk.

c-Kadın Süs-Ziynet Eşyası

Evliya Çelebi'nin "Temiz, namuslu altın ve ziynete sahip kadınlar"¹⁹⁸ diye tanımladığı Diyarbakır kadınlarının, elimizdeki deftere göre kullandıkları süs ve ziynet eşyası şunlardır.

Küpeler; zümrüt küpe, cevahir küpe, inci küpe, bir taşlı zümrüt küpe, çingan işi küpe.

Yüzük ve hatimler; altın yüzük, kem ayar yüzük, altın hatim, sim hatim, mai yakut hatim, sarı Batum hatim.

Bilezikler; burma bilezik, altın Ahmer bilezik, altın habbe bilezik, altın entebiş bilezik, incili bilezik.

Düzenleri; altın zülüflük taşlı, altın kaşlı üstüfan, zincirli altın, sim düğme, incili teşrife, sim kemer, elmas fırış kemer.

¹⁹⁸ Çelebi, age, C IV, s 446

d-Erkek Süs-Ziynet Eşyası ve Silahlar

Tesbihler ve saatler; mercan tesbih, akik tesbih, lule tesbih, çubuk tesbih, sim basma zincirli saat, altın mine saat, altın zincirli saat.

Hançer, bıçak ve kılıçlar; simli hamçer, yeşim kabzalı hançer, sandal kabzalı hançer, mücevher hançer, Çerkez bıçak, sim bıçak, balık dişi kabzalı bıçak, kara kablı kılıç, yeşim kabzalı altın çemberli kılıç.

Topuz ve kalkanlar; altın kakma topuz, simli topuz, kalkan, ispençe kalkan.

Silahlar ve diğerleri; piştol, tabanca, tüfenk, nargile, cüzdan, sakal tarağı, sim tarak.

IV- İKTİSADİ DURUM

A-ESNAF GRUPLARI

Osmanlı devleti kuruluşundan itibaren, sanayi ve ticaret hayatının kadrolarını vermekte olan esnafın teşekkülünmasına, korunmasına ve aynı zamanda kontrolüne büyük önem vermiştir. Osmanlı'da esnaf birbirleriyle ilişkilerinde serbest rekabet prensibi yerine, karşılıklı kontrol ve yardım esasına ve imtiyaz ve inhisar usullerine dayanmışlardır.¹⁹⁹ Bu anlayıştan hareketle, dini ve iktisadi bir kurum olan ahilik teşekkülü, ilk dönemlerden itibaren büyük bir önem kazanmıştır. Meslek sahibinin yetişmesi, iş güç sahibi olması, mesleğe geçmesi belli kurallara bağlanmış ve Ahilik teşekkülünde yürütülmüştür. Ancak bu politika zamanla sultanların izledikleri merkeziyetçi politika ve başka sebeplerle tutunamayarak, zayıflayıp etkinliğini yitirmiştir. Varlık gösteremeyerek ortadan kalkan bu teşekkülün yerini, merkezi yönetim otoritesine ayak uydurabilen lonca esnaf teşekkülü almıştır.²⁰⁰

Kendi aralarında belli kurallara ve bilinen bir düzene uymak zorunda olan esnaf teşekkülünün her loncasının başında, meslek grubu ustalarının oyuya seçilen, bir "Şeyh", bir "Kethuda" ve bir "Yiğitbaşı" bulunmakta idi. Esnafın kendi aralarında seçtiği "Şeyh" naibin ilamı ile İstanbul'a bildirilir ve beraat gönderilmesi ile atama işlemi tamamlanmış olurdu.²⁰¹

Aynı meslekten olan esnaf ekseriya aynı yanında, bir arada ve yekdiğerini kontrol ederek çalışmakta idi.²⁰² Esnaf gruplarının şehirdeki dağılımları genellikle şöyledi:

“Entellektüel bir merkez fonksiyonunu yüklenmiş cami yakınında, kitapçılar, ciltçiler, deri eşya satıcıları ve terlikçiler bulunmurdur. Dericileri, ilkel toplumların egemen imalat sanayi türü olan dokumacılar izler. Daha sonra da marangozlar, çilingirler ve bakırcılar yer alır. Merkezden en uzaktaki zanaatçılar, demircilerdir.

¹⁹⁹ Ö. Lütfi Barkan, "Osmanlı İmparatorluğunda Esnaf Cemiyetleri" Marmara Üniversitesi İktisat fakültesi Mecmuası, C 41, s 1-4, s 39

²⁰⁰ Özdemir, age, s 226

²⁰¹ Yılmazçelik, age, s 306

²⁰² Barkan, agm, s 39

Sehrin kapılarına yakın olan yerlerde de, alicıları daha çok köylüler olan sarraçlar ve eğerciler yer alır. Tabakhane ve boyahaneler en dıştadır. Çevrede çömlekçiler yer alır²⁰³.

Mesleki kaliteyi düşürmemek, aynı meslekte çalışanların adedini sıkı bir şekilde tahdid etmek ve meslek mensup herkese her zaman kafi derecede iş temin etmek için, meleğe giriş şartları belirlenmişti. Bu şartlarla, “Ecnebi” ve “hamdest” adını taktikleri, yetiştirmiş olmayan ve dışarıdan gelip aralarına karışmak isteyenlerle amansız bir mücadeleye girişmişlerdir.²⁰⁴

Elimizdeki defterde bir çok meslek adı geçmesine rağmen, bu mesleklerin nasıl bir teşkilat yapılanması içinde olduklarına dair bir bilgiye rastlayamadık. Ancak, Diyarbakır'da esnaf teşkilatlanması, Osmanlı'nın diğer bölgelerinden farklı değildir, diyebiliriz.

Elimizdeki defterde adı geçen meslek grupları şunlardır: Abacı, Bağban, Bakkal, Berber, Beşikçi, Bezzâz, Balıkçı, Boğacı, Canbaz, Çekirdekçi, Cüllah, Çukacı, Çulci, Çilingir, Demirci, Debbâg, Dellâl, Eskici, Hamamcı, Haffaf, İpekçi, Kassâr, Katırcı, Kavukçı, Kazgancı, Kelekçi, Kileci, Körükçü, Kürkçi, Mihçi, Mizancı, Mumcı, Nalband, Neccâr, Pastacı, Sabuncu, Sarrâf, Satıcı, Sellâh, Oturakçı, Tütüncü

B-ÜRETİM

Diyarbakır'ın önemli bir pamuk üretim merkezi olması,²⁰⁵ dokumacılığının gelişmesinde önemli bir faktör olmuştur. Evliya Çelebi, Diyarbakır'daki dokumacılarından övgüyle bahseder.²⁰⁶ Pamuk dışında, Diyarbakır'ın ipekçilik konusunda da (Bursa ve Halep kadar olmasa bile) önemli bir yerinin olması²⁰⁷ dokumacılığının gelişmesinde bir başka faktör olmuştur.(Diyarbakır'a ipeğin kaynağı Dicle Irmağı boyunca sıralanan dut ağaçlarıdır. Ancak Suriye'den gelen ipek diye sattıkları “Avrupa otlarının” ucuzluğu karşısında halk bunlara yönelikce

²⁰³ Ergenç, agm, s 104

²⁰⁴ Barkan, age, s 40

²⁰⁵ Yılmaz Kurt, “XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Diyarbekir Eyaletinde Sanayi ve Ticaret”, TİD V, İzmir-1990, s 196

²⁰⁶ Çelebi, age, C IV, s 445

²⁰⁷ Y. Kurt, agm, s 196

Diyarbakır ipekçiliği bir daha belini doğrultamamış ve bahçe sahipleri dutları keserek sebzecilik yapmaya başlamışlardır.)²⁰⁸

1815 yılında Diyarbakır'ı ziyaret eden J.S. Buckingam da, sanayi ve üretimin başlıca hammaddesi olarak ipek ve pamuğu gösterir. Aynı seyyah, Diyarbakır'da şal üretimi için 1500 tezgah, pamuk basıcı 500 tezgahın bulunduğu söyler. Elimizdeki defterde de “*Cüllah, çukacı, çulci, ipekçi*” gibi dokumaya ilgili meslek adlarının sık sık geçmesi²⁰⁹ XVIII. Yüzyılda da dokumacılığın önemli bir sanayi kolu olduğunu göstermektedir.

XVI. yüzyılda Diyarbakır'da mukataası padişah hassı olabilecek büyülükte bir boyahane de bulunmaktaydı.²¹⁰ Bu tesis sonraki yüzyıllarda da varlığını sürdürmüştür. Diyarbakır'da yapılan boyalar içinde kırmızı kök boyası ile boyanmış Diyarbakır ipliği sadece Osmanlı'da değil Avrupa'da da meşhurdu.²¹¹

Diyarbakır'da önemli bir sanayi kolu da hayvancılığa paralel olarak gelişen deri imalatıydı. Diyarbakır kuyumcu ve demircileri de ülke çapında bir üne sahipti.²¹² Kuyumcu ve demirciler üretiklerini ihraç etmekteydiler.²¹³

Diyarbakır, XVIII. Yüzyılda zirai üretim yönünden de büyük bir öneme sahiptir. Zira Diyarbakır mütesellimi ve kadısına gönderilen fermanlarda ordu için, o dönemin şartlarında, olağanüstü miktarlarda buğday ve arpa istenmiştir. Ayrıca Diyarbakır'ın, Bağdat'ın hububat ihtiyacını da karşıladığı bilinmektedir.²¹⁴

²⁰⁸ Konyar, Diyarbakır Yıllığı III, s 109

²⁰⁹ Belge no2-30-34-57-112-141

²¹⁰ Y. Kurt, agm. S195

²¹¹ Nejat Gökmen, “XVI: Asırın İlk Yarısında Diyarbekir”, Belgelerle Türk Tarihi Dergisi VII, s 79-80; ayrıca bkz, Halil İnalçık, “Osmanlı Pamuklu Pazarı, Hindistan ve İngiltere: Pazar Rekabetinde Emek Maliyetinin Rolü”, ODTÜ Gelişme 1979-1980 Özel Sayı, s 27

²¹² Çelebi, age, C IV, s 446

²¹³ Şemseddin Sami, Kâmusu'l-‘Alâm, C III, İst. 1308, s 2205

²¹⁴ Yılmazçelik, age, s 14

C-TİCARET

Diyarbakır, Anadolu'daki yollar üzerinde bir geçiş noktası teşkil ettiğinden, eskiçaqlardan beri ticari yönden büyük bir öneme sahipti. Akkoyunlular zamanında Diyarbakır'ın merkez olarak kullanılması bu şehrin doğu ile batı arasında büyük bir transit yeri olmasını gerektiriyordu.²¹⁵ Şehir bu özelliğini Osmanlı devleti zamanında da korumuştur.

Osmanlı devleti zamanında, İran, Irak ve Azerbaycan'dan gelen ve giden yolların kesiştiği görülür. XVII. yüzyılda Diyarbakır özellikle Van, Halep, ve Bağdat yolları üzerinde önemli bir merkezdir.²¹⁶ Ticaret yollarının kesiştiği noktada olması sebebi ile Osmanlı devleti zamanında Diyarbakır'da da gümrük kurulmuştur.²¹⁷

Diyarbakır bedesteni ve hanlarının durumları da Diyarbakır'da ticaret hayatının ne derece canlı olduğunu gözler önüne sermektedir. Diyarbakır'a diğer Osmanlı şehirlerinden gelen tüccarlar olduğu gibi, Diyarbakır'dan da diğer Osmanlı şehirlerine tüccarlar gitmekteydi. 10 Nisan 1742 tarihli terekeden, eşyasından tüccar olduğu anlaşılan el-Hâc Hüseyin bin Maksud'un kölesi Ali'yi Bağdat'a muhtemelen ticari işlerini halletmek için gönderdiği anlaşılmaktadır.²¹⁸

Bir önceki bölümde de anlaşılmıştı üzere Diyarbakır'da ticari malların önemli bir kısmını dokumaya dayalı ürünler, özellikle meşhur kırmızı boyalı Diyarbakır ipliği oluşturmaktaydı. Hatta Diyarbakır alacısı başata olmak üzere diğer dokuma ürünleri Samsun ve Sinop limanlarından Avrupa'ya da ihraç edilmektedir. Dışarıya ihraç edilen önemli bir madde de, deri boyanmasında büyük öneme haiz "Mazu" idi. Bunları çevre şehirler ihraç edilen hububat ve hayvanlar takip etmekteydi.²¹⁹

D- KULLANILAN PARA VE FİYATLAR

1-KULLANILAN PARALAR

Bir toplumun iktisadi yapısı açıklanırken dephinilmesi gereken önemli bir konu da, o toplumun "*para sistemi*" dir. Hele, mevcut madeni paraların ihtiyacı altın

²¹⁵ Fahri Dalser, Bursa'da İpekçilik, s 128

²¹⁶ Yılmazçelik, age, s 13

²¹⁷ Yılmazçelik, age, s 314

²¹⁸ Belge no 112

²¹⁹ Yılmazçelik, age, s 315

ve gümüşün hakiki kıymetleri ile sikke halinde damgalandıkları zaman kendilerine takdir olunan kıymetlerinin hemen hemen birbirine eşit olduğu,²²⁰ modern çağ öncesi dönemlerde iktisadi durumun anlaşılması hususu daha fazla önem taşımaktadır.

İlk kuruluşlarında Selçuklu para birimi “*nisfiye*” yi kullanmış olan Osmanlı²²¹ daha sonra Tanzimat'a kadar geçen sürede ister küçük, ister büyük işlerde olsun, altın ve gümüş gibi değerli madenlerden yapılmış, halis veya az karışık bir para sistemi kullanmıştır.²²²

Kuruluşundan itibaren “*Akçe*” esasına dayanan Osmanlı parası, XVIII. Yüzyıla gelinceye kadar devletin siyasi ve ekonomik gidişine paralel bir süreç göstermiştir. Orhan Gazi zamanında 100 dirhem gümüşten 269 akçe kesilirken, 1566 tarihinde 100 dirhem gümüşten 450 akçe kesilmeye başlanılmış ve bunu takiben gerek dünya maden hareketlerinin ve gerekse iç piyasadaki para darlığının bir sonucu olarak 1585'de 100 dirhem gümüşten 800 akçe kesilmesine karar verilmiştir. Böylece zaman içinde akçenin vezninde oldukça büyük bir düşüş görülmüş ve 1585 tarihinde bu oran 0.323 grama düşmüştür. Bunu takiben yapılan sikke ayarlamaları da parada bir istikrar sağlayamamış ve XVIII. Yüzyılın ilk yarısında akçenin ağırlığı 0.169 grama inmiştir.²²³

Akçenin büyük oranda değer kaybetmesi üzerine 1688'de ilk defa “*kuruş*” basılmış ve kuruş XVIII. Yüzyıl para sistemi içinde yerini almaya başlamıştır.²²⁴

Ele aldığımız defter göre XVIII. Yüzyılda Akçenin kullanımı yaygın olsa da kuruş artık ağırlığını hissettirmeye başlamıştır. Eşya fiyatlarının tamamı olmasa da, tereke tutarlarının toplamı önce akçe olarak hesaplanmış ve bunun kuruş olarak karşılığı mutlaka yazılmıştır. 120 akçeye eşit olan kuruş ile birlikte kuruşun 1/40'ı olan (3 akçeye eşit) “para” da bu dönemde sık kullanılmıştır. Ayrıca akçe olarak hesaplanan tutarlar, kuruşa çevrilirken “*sulus*” (1/3), “*rub*”(1/4) ve “*meblağ*” gibi ölçüler kullanılmıştır. Örneğin; 640 akçe 5 kuruş 1 sulusa, 630 akçe 5 kuruş 1 rub'a, 610 akçe 5 guruş 10 meblağa (akçeye), 600 akçe ise 5 kuruşa tekabül etmektedir.

Burada belirtilemesi gereken bir husus da hemen her dönemde Osmanlı devletinde, kendi para sistemi dışında yabancı gümüş sikkeler de kullanılmıştır.²²⁵

²²⁰ Akdağ, age. C I, s 399

²²¹ Akdağ, age. C II, s 260-261

²²² Çadırıcı, age, s 107

²²³ Yılmazçelik, age. s 316

²²⁴ Yılmazçelik age. s 317

2-FİYATLAR

İnsanoğlunun ürettiği veya tükettiği malların ucuz veya pahalı olması veya hatalı da sabit fiyatta kalması gibi konular, ekonomi ile sosyal hayatın kanunlarına bağlı olan hususlardır. Devlet ekonomisinin içinde bulunduğu duruma, toplumun geçirmekte olduğu çalkantılara göre insanın ürettiği veya tükettiği malların fiyatı artar artar veya eksilebilir. Devlet, ekonominin kuralları ölçüsünde bu artış ve çıkışları idari yönden kontrol eder, her türlü ekonomik tehlikeye karşı yasal ve idari tedbirler alır. Bu uygulamayı, ne kadar mükemmel olarak yapabilirse, ekonomi ile sosyal hayatı başarı ve istikrar o oranda yükselir.²²⁶

Kuruluşundan itibaren Osmanlı devleti, devletin kendisini, üretici ile tüketiciyi korumak için sürekli ekonomik tedbirler almış ve bu konuda “*narrh*” sistemini devreye sokmuştur. Narh, bir mal veya hizmet için, ilgili resmi makamların tespit ettiği fiyattır. Günümüzde ancak ekmek, et, şeker, tekel ürünleri, petrol gibi muayyen bazı tüketim mallarına narh konulduğu halde, Osmanlı idaresinde her türlü mal ve hizmet narha tabi idi.²²⁷

Bir kazada kadının başkanlığında esnaf temsilcileri, ayan ve vücuhi memlekeden oluşan bir meclis tarafından genellikle yılda iki kez hazırlanan narh, Osmanlı devletinde fiyatlarla ilgili başvurulacak ilk ve en önemli kaynaklardır.

Fiyatlar konusunda ikinci önemli kaynaklar ise “*mübbaya*”lardır. Devlet normal zamanlarda İstanbul halkın et ve zahire ihtiyacını karşılamak sefer zamanlarında ordunun yiyecek ve nakliye ihtiyaçlarını karşılamak üzere tespit etmiş olduğu fiyatlar üzerinden canlı hayvan ve hububat almaktadır. Bu fiyatlar herkesin uyması gereken fiyatlardır.²²⁸

Osmanlı’da fiyat konusunda başvurulacak üçüncü kaynak yukarıdaki iki kaynak kadar kesin bilgiler vermese de tereke defterleridir. Bilindiği üzere mahkeme tarafından hazırlanan terekelerde ölen kişinin her eşyasına belli bir fiyat takdir edilirdi. Bazı araştırmalarda narh ve tereke kayıtları karşılaştırılmış ve bunların birbirini tutması üzerine, terekelerinde fiyatlar konusunda güvenilir kaynaklar olduğu sonucuna varılmıştır.²²⁹ Bizim, elimizdeki defteri o döneme ait narh defterleri ile

²²⁵ Çadırcı, age s 107

²²⁶ Özdemir, age, s 251

²²⁷ Mübâhat S. Kütkoçlu, osmanlılarda Narh Müessesesi ve 1640 tarihli narh defteri, İst. 1983, s 3

²²⁸ Özdemir, age , s252

²²⁹ Bkz, Yılmazçelik, age, Özdemir, age

kıyaslama imkanımız olmadığından. Ancak defterde geçen eşya fiyatları arasındaki fark bizi bu noktada şüpheye düşürmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken bir husus, belgelerde “*köhne*” (kullanılmış) olarak nitelendirilen eşyaya kullanılmışlık oranına göre fiyat biçilmiş olabileceğidir. Buna rağmen, XVIII. Yüzyılda Diyarbakır'da terekelerde geçen fiyatların resmi fiyatlar ile uyuşup uyuşmadığının kesinleşmesi için dönemin narh defterlerinin de incelenmesi gerekmektedir.

Elimizdeki deftere göre bazı önemli maddelerin fiyatları şöyledir:

a-Hububat Fiyatları

Elimizdeki defterde hububatları genelde birlikte ve fiyat belirtilmeden yazılmış olması, fiyatlarının tespitini zorlaştırmaktadır. Örneğin; belgelerin çoğunda hububatlar “*hintा, şair*” şeklinde birlikte yazılmış ve miktar belirtilmeden fiyat verilmiştir. Bazen de “*hintа ma'a çuval*” şeklinde yine miktar belirtilmeden sadece fiyat verilmiştir.

Bu eksikliliklere rağmen bazı belgelerden bazı belgelerden hububat fiyatlarıyla ilgili şu bilgileri çıkartabilmekteyiz. Buğdayın keyli 240 akçe ile 440 akçe arasında değişmektedir.(Bu fiyatları çıkardığımız belgeler arasında çok uzun bir zamanın olmamasına rağmen, farkın bu kadar fazla olması bizi, yukarıda da bahsettiğimiz gibi terekelerin fiyatlarlarındaki güvenirlilikleri noktasında şüpheye düşürmektedir.) bir çuval buğdayın fiyatı ise, bir belgede 360 akçe, iki belgede ise 630 akçe olarak belirtilmiştir. Arpanın keyli ise 305 akçedir.

b-Gıda Maddeleri

Hububat maddeleri için bahsettiğimiz hususlar, gıda maddeleri için de geçerli olduğundan fiyatlarını tespit edebildiklerimizin sayısı çok azdır. Sımağın keyli 89 akçe, kırmızı üzümün 51 akçe, eriğin ise 8.5 akçedir.

c-Canlı Hayvanlar

Canlı hayvanların da çoğunlukla “*inek, koyun, ma'az*” şeklinde ayrı ayrı adet ve fiyat belirtilmeden yazılmış olması, bunları da fiyatını tespit etmemizi zorlaştırmıştır. Fiyatını tespit edebildiğimiz canlı hayvanlar ve fiyatları şöyledir: Eğer bir at 5440

akçe, eğer takımıyla bir kır aygır tay 9570 akçe, bir al beygir 3600 akçe, bir doru beygir 2580 akçe ve bir boz merkep 720 akçedir. Bir baş öküz ise 1440 akçedir.

d-Taşınmaz Mallar

Taşınmaz malları evler, dükkanlar, tarla ve bahçeler şeklinde tasnife tabi tutabiliriz.

Elimizdeki defterde evlerin, bir çok tereke kaydında olduğu kaç odalı olduğu veya başka özellikleri belirtilmemiştir. Sadece muhtemelen normal bir evin boyutları altındaki evler için “*sagîr menzîl*” tabiri kullanılmıştır. Bu sebeple evlerin fiyatlarını büyüklüklerine veya başka özelliklerine göre değerlendirme imkanımız olmadığından, mahallelere göre evlerin en düşük ve en yüksek fiyatlarını tablo halinde vermekle yetineceğiz.

TABLO 11: Mahallelere Göre Ev Fiyatları

MAHALLE ADI	FİYATLAR(Akçe)
Ali Paşa Mah.	12000-48000
Babuittin Mah.	12000
Cami-i Esved Mah.	30000
Cami-i Nebi Mah.	30000-144000
Çukurlı Mah.	24000-31300
Defterdar Mah.	18000
Dervîş Hüseyin Mah.	24000
El-Hâc Büzürg Mah.	24000-36000
El-hâc İzzeddin Mah.	36000
Fatih Mehmet Paşa Mah.	24000
Gül Mescidi Mah.	18000
Hasırlı Mah.	48010
Hoca Haçedor Mah.	9600-20000
Hüsameddin Mah.	15120
Kastallı Mah.	60000
Kaşık Budak Mah.	48000
Kubbe-yi Siyah Mah.	25440
Molla Bahaeeddin Mah.	46800
Perakende Mehmet Paşa Mah.	12000-27960
Sarraf İskender Mah.	30000
Sinan Kethuda Mah.	36000
Sülukiye Mah.	34620
Şemsîyan Mah.	7200
Seyh Matar Mah.	15600-122400
Veli Kethuda Mah.	19200-44400

Ev kiraları hakkında ise defterde bulunan bilgiler şunlardır: Kalenderhane Mahallesinde bir aylık kira 120 akçe Lale Beğ Mahallesinde 510 akçe, Fatih Mehmed Paşa Mahallesinde ise 360 akçedir.

Dükkanlar; Dağ Kapısında bir kahve dükkanı 36000 akçe, Sipahi Pazarında niteliği belirtilmeyen bir dükkan 60000 akçe, aynı yerde bir bâb oturakçı dükkanlarında biri 30000 akçe, bir diğeri ise 24000 akçedir. Meydan'da bulunan dükkanlardan haffaf dükkanı 5000 akçe, luleci dükkanı 12000 akçe, dikici dükkanları 3000 ile 6000 arasında, basmacı dükkanı ise 6000 akçedir. Aynı yerde bir bâb eskici dükkanı 24000 akçe iken, 3 bâb eskici dükkanı 30000 akçedir. Yerleri belirtilmeyen dükkanlardan, bir basmacı dükkanı 19200 akçe, bir bakırcı dükkanı 15600 akçedir.

Tarla ve bağlar; yeri belirtilmeyen bir tarlanın bir kıta'sı 3600 akçe iken, Karye-yi Mir'de ise bir kıta' tarla 21600 akçedir.

Cermik'te 500 tiyek bağ 1200 akçe, Ergani'de 250 tiyek bağ 1500 akçe, Salih nâm karyede ise 500 tiyek bağ 7200 akçedir.

Bunların dışında taşınmaz mallar içinde iki mahzen ve bir ahırın fiyatı elimizdeki defterde belirtilmiştir. Buna göre Alican Mahallesinde bir mahzen 3600 akçe, Lale Beğ Mahallesinde 3 bâb mahzen 3000 akçe, Kastallı Mahallesinde ise bir ahırın fiyatı 29600 akçedir.

SONUÇ:

Bir tek deftere bağlı kalarak, belli bir zaman diliminde de olsa bir şehri idari ve sosyo-ekonomik yapısı hakkında yeterli bilgi vermek mümkün değildir. Bu sebeple çalışmanın içeriğinde de fark edileceği gibi, elimizdeki defteri temel almış olmamıza rağmen, Diyarbakır'ın özellikle idari ve fiziki yapısı hakkında daha çok başka kaynak ve araştırmalara başvurmak zorunda kaldık. Bir bölgeyi veya şehri bağlı bulunduğu ülkenin idari ve sosyo-ekonomik yapısından bağımsız incelemenin imkansızlığı, bu zaruretin başka bir sebebidir.

İncelediğimiz dönemde Diyarbakır, tarih içerisindeki önemini Osmanlı idari yapısı içinde "*Diyarbekir Eyaletinin*" paşa sancağı olarak "*Amid*" ismiyle devam ettirmektedir.

Bu dönemde Diyarbakır, fiziki açıdan kurulduğu alana has özelliklerin oluşturduğu coğrafi farklılara rağmen klasik bir Osmanlı şehri görünümündedir. Diyarbakır'ı diğer Osmanlı şehirlerinden ayıran en önemli fark ise şehrin kalesinin tüm şehri içine alacak kadar büyük olmasıdır, bu kale şehri çevreleyen "*Diş Kale*" ve içinde yönetim örgütlerinin de bulunduğu "*İç Kale*" olarak ikiye ayrılmaktadır. Diğer Osmanlı şehirleri gibi Diyarbakır'da şehrın sosyal ve idari yönden temel birimi olan mahallelere ayrılmıştır. Bu mahalleler sakinlerinin dinleri gözönüne alınarak Müslüman mahalleleri, Gayr-i Müslüm mahalleleri ve karışık mahalleler şeklinde tasnife tabi tutulabilir. Ayrıca Diyarbakır, kendi önemine eş, gerek Osmanlı öncesi dönemde gerek Osmanlı döneminde inşa edilmiş bir dini ve sosyal yapıya (cami, kilise, medrese, hamam) sahiptir. Bulunduğu coğrafi konum gereği, bir ticaret merkezi olan Diyarbakır'da iktisadi nitelikli alanlar da (Çarşı, pazar, bedesten ve hanlar) canlılıklarıyla göze çarpmaktadırlar.

Diyarbakır'ın, paşa sancağı olması sebebiyle birinci dereceden sorumluları eyalet valileridir. Bu dönemde mütesellimliğin yaygın olması sebebiyle eyalet valileri adına mütesellimlerce yönetilmiş olması kuvvetle muhtemeldir. Voyvodalar ise bazı bölgelerdeki gibi idari alanda değil sadece mali alanda görev yapmaktadır.

Diyarbakır'ın eyalet valilerinin oturduğu merkez olması ulema sınıfının (başta kadılar olmak üzere) idari etkinliğini azaltmış ancak diğer alanlardaki etkinlikleri devam etmiştir.

Sosyal hayat bakımında Diyarbakır bulunduğu İslâm coğrafyasının (bölgesel bazı farklar dışında) genel özelliklerini yansıtmaktadır. Evlilik ve aile hayatına büyük önem verilmiştir. Evlilikte Osmanlı'nın bazı bölgelerinde görülen "*namzet*" uygulamasına rastlanmamasına rağmen "*başlık, mehir, ceyiz*" uygulamalarına rastlanmaktadır. Çok eşlilik var olmasına rağmen ender rastlanan olaylardandır. Ailelerde Osmanlı toplum yapısılarındaki yaygın ve yanlış kanaatlerin çok altındadır. Bu sayı Müslüman ailelerde 2.4 iken, gayr-i müslim ailelerde 3'tür. Sosyal hayatı kadın, sanıldığından tam aksine etkin bir şekilde rol almaktadır. Ekonomik yöneden ise kadın, tamamen bağımsızdır, diyebiliriz.

Diyarbakır'ın coğrafi özelliklerinin etkisiyle, tarih içinde şekillenerek oluşan Diyarbakır evleri, dış yapıya önem vermeyen, tüm güzelliklerini içe taşımiş bir özelliktedir. Avlu, havuz ve eyvan Diyarbakır evlerinin değişmeyen ortak özellikleridir. Ev eşyası şatafat ve debdebeden uzaktır, fonksiyonellikleri ön plana çıkmaktadır.

Giyim hususunda İslâm'ın örtünme kuralları ön plana çıkmakla birlikte, şehrin iklim şartlarının, gelenek ve göreneklerin etkisiyle şekillenmiş giyim eşyası kullanılmaktadır.

Çarşı ve pazarlarda bir çok meslek grubu olmasına rağmen, pamuk ve ipekçiliğe paralel olarak dokuma ile ilgili işler daha çok gelişmiştir. Diyarbakır'da en önemli sanayi hammaddesi pamuk ve ipektir. Kırmızı kök boyası ile boyanmış, Diyarbakır ipliği sadece Osmanlı'da değil Avrupa'da da meşhurdur. Bu dönemde Diyarbakır, zirai üretimi yönünden de, özellikle hububat bakımından büyük bir öneme sahiptir.

Diyarbakır, Anadolu'daki ticari yollar üzerinde, bir geçiş noktası teşkil ettiğinden eski dönemlerden beri ticari yönden büyük öneme sahipti. Osmanlı devleti zamanında İran, Irak ve Azerbaycan'dan gelen ve giden yolların kesiştiği Diyarbakır, özellikle Van, Halep ve Bağdat yolları üzerinde önemli bir merkezdir.

Ticaret yollarının kesiştiği bir merkez olması sebebiyle Osmanlı devleti zamanında, Diyarbakır'da bir gümrük kurulmuştur. Bedesten ve hanlarının durumu da Diyarbakır'da ticari hayatın ne derece canlı olduğunu gözler önüne sermektedir.

Sonuç olarak; iki yıllık bir tereke defterini temel alarak XVIII. Yüzyılda Diyarbakır'ın idari, sosyal ve ekonomik yapısını ortaya koymağa çalıştık. Bunu yaparken, dönemin genel yapısı ve konuya ilişkin başka kaynak ve araştırmalardan da faydalandık.

BİBLİYOGRAFYA

ABAKAY, M. Ali; Diyarbakır ile İlgili Eser, Kapaksız, Tarihsiz, Dicle Üniversitesi Kütüphanesi

AKDAĞ ,Mustafa; Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi, İst.1995, C I-II
-----; Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası, Ank. 1975

AKGÜNDÜZ, Ahmet ;Şer'iyye Sicilleri, İst. 1988

AKGÜNDÜZ, Ahmet; İslâm Hukukunda Kölelik-Cariyelik Müessesesi ve Osmanlı'da Harem, İst. 1995

ALPMAN, Adil; Eski Ön Asya Hukukunda Adaption, Ank. 1988,

ANDREASYAN D. Hrand, Polonyalı Simeon'un Seyahatnamesi, İst. 1964

AYDIN M. Akif; "Osmanlı Hukukunda Nikah Akitleri", OA III (1982),

BALİN , Remzi ;Diyarbakır, İst. 1966

BALTACI ·Cahid; "Şer'iyye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel Önemi", Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu, İst.1985

BARKAN Ö. Lütfi; "Osmanlı İmparatorluğunda Esnaf Cemiyetleri" Marmara Üniversitesi İktisat fakültesi Mecmuası, C 41, sayı 1-4

-----; "Edirne Askeri Kassamına Ait Tereke Defterleri (1545-1659)", T.T.K. Belgeler Serisi III/5-6

BAYINDIR, Abdulaziz; İslâm Muhakeme Hukuku, İst. 1986

BAYKARA Tuncer; Andolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş, Ank 1988,

BEYSANOĞLU Şevket; Anıtları ve Kitabeleriyle Diyarbakır, Ank. 1987

----- ;Bütün Cepheleriyle Diyarbakır, İst. 1963

BİLMEN, Ömer Nasuhi ;Hukuk-ı İslâmiye ve İstîlahat-ı Fıkhiyye Kamusu, Bilmen Yayınevi, Tarihsiz

CANSEVER Turgut; "Osmanlı Şehir ve Devlet Yönetimini Biçimlendiren İlkelerden Modern Devletin Çıkaracağı Dersler", İslami Araştırmalar, C 12, Sayı 3-4,

CEBECİOĞLU, Ethem ;"Bacıyan-ı Rum", Osmanlı-Toplum, C V, s 415-417

- CİN, Halil; AKGÜNDÜZ Ahmet; Türk-İslâm Hukuk Tarih, İst 1995
- CİN, Halil; İslâm Hukukunda Evlenme, Ank. 1974
- ÇADIRCI, Musa; Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları, Ank. 1991
- ÇELEBİ, Evliya; Seyahatname, İst. 1966, Üçdal Neşriyat, C III-IV
- DARKOT, Besim; "Diyarbakır", İA, C III, s 601-605
- DEMİREL, Ömer; "1700-1730 Tarihlerinde Ankara'da Ailenin Niceliksel Yapısı" Belleten LIV/211 (Aralık 1990)
- DOĞAN, İsmail; "Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri", Osmanlı-Toplum C V
- DOĞRU, Halime; XVIII. Yüzyıla Kadar Osmanlı Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Görüntüsü, Eskişehir 1995
- ERGENÇ, Özer; "16. Yüzyıl Ankarası Ekonomik ve Sosyal Yapısı ve Kentsel Özellikler", Tarih İçinde Ankara Seminer Bildirileri, Ank. 1984, s 49-59
-----; "Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fiziki Yapıya Etkileri"
- ERGİNBAŞ, Doğan; Diyarbakır Evleri, İst. 1954
- ERPOLAT, Salih; XVI. Yüzyılda Diyarbekir Beylerbeyliğindeki Yer İsimleri, Basılmamış Doktora Tezi, Konya 1999
- ERZEN, Afif; Doğu Anadolu ve Urartular, Ank. 1984
- FAROQHI, Suraiya; Osmanlı'da Kent ve Kentliler, İst. 1993
-----, Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam, İst. 1988
- FENDOĞLU, H. Tahsin; İslâm ve Osmanlı Hukukunda Yargı Bağımsızlığı, İst. 1996
-----; İslâm ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik, İst. 1996
- GABRIEL, Albert; Diyarbakır Surları, Çev: Kaya Özsezgin, Ank. 1993
- GÖYÜNÇ, Nejat; "Diyarbakır", DIA, C IX
-----; "Diyarbakır'ın İlk İdari Taksimatı", TD 23, 1969, s 23-24
-----; "XVI. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır", Belgelerle Türk Tarihi Dergisi, VII, s 76-80
- HONIGMAN, Ernest; Bizans Devletinin Doğu Sınırı, İst. 1970

- İNALCIK, Halil; "Osmanlı Pamuklu Pazarı, Hindistan ve İngiltere: Pazar Rekabetinde Emek Maliyetinin Rolü", ODTÜ Gelişme 1979-1980 Özel Sayısı
-----; "Mahkeme", İA, C VIII
- KANKAL, Ahmet; XV ve XVII. Yüzyılları Arasında Kastamonu Şehri, Basılmamış Doçentlik Tezi, Diyarbakır 1999
-----; Kalecik'in 1 Numaralı Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (H.1250-1270, M. 1834-1854), Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ank. 1987
- KARAGÖZ, Mehmet; "Osmanlı'da Şehir ve Şehirli: Mekan-İnsan- Beşeri Münasebetler", Osmanlı-Toplum, C V , s 103-109
- KAYAOĞLU, İsmet; İslâm Kurumları Tarihi, Ank. 1980
- KAZICI, Ziya; "Osmanlılarda Mahalle İmamları ve Yerel Yönetim İlişkisi", Şehir ve Yerel Yönetimler Sempozyumu, İst. 1996
- KONYAR, Basri; Diyarbakır Yıllığı III, Ank. 1936
- KORKUSUZ, M. Şefik; Bir Zamanlar Diyarbekir; İst. 1999
- KURT, Abdurrahman; " Osmanlı'da Kadının Sosyo-Ekonominik Durumu", Osmanlı-Toplum, C V ,s 434-447
-----; "Osmanlı Toplumunda Poligami", Osmanlı- Toplum, C V, s 397-411
- KURT, Yılmaz; "XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Diyarbekir Eyaletinde Sanayi ve Ticaret", TİD V, İzmir 1990, s 191-200
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S.; "1009 (1600) Tarihli Narh Defterine Göre İstanbul'da Çeşitli Eşya ve Hizmet Fiyatları" İ.Ü. Tarih Enstitüsü Dergisi IX, 1978, s 1-85
-----; Osmanlılarda Narh Müessesesi ve 1640 Tarihli Narh Defteri, İst. 1983
- LADY, M. W. Montagu; Türkiye Mektupları, Tercüman 1001 Temel Eserler Dizisi
- MANSEL, Arif Müfit; Ege ve Yunan Tarihi, Ank. 1973
- MAR-Yeşau; Vekayı-nâme, Çev: Mualla Yanmaz, İst. 1958
- ORTAYLI, İlber; Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı, Ank. 1994
-----.; "Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik ilişkileri Üzerine Bazı Gözlemler" , OA I, s 33-40
- ÖZDEĞER, Hüseyin; 1463-1640 Yılları Bursa Şehri Tereke Defteri, İst.1988

- ÖZDEMİR, Rıfat; Harput ve Çemişkezek'te Askeri Ailelerin Sosyo- Ekonomik Yapısı (1890-1919)" TİD V, İzmir 1990, s 41-124
- ; XIX. Yüzyılın ilk Yarısında Ankara, Ank. 1986
- ÖZKAYA, Yücel; XVIII. Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Osmanlı Toplum Yaşantısı, Ank. 1985
- PAKALIN, M.Zeki; Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, İst. 1993
- RODED, M. Ruth; "Osmanlı Tarihine Cinsiyet Açısından Bakılması", Osmanlı Toplum, C V, s 418-427
- SAMİ, Şemseddin; Kâmu'l-'Alâm, C III, İst. 1308
- SEVİN, Veli; Üçtepe Kazıları, İst. 1989
- SÖZEN, Metin, Anadolu'da Akkoyunlu Mimarisi, İst. 1981
- SÜMER, Faruk; Karakoyunlular, Ank. 1984
- TAŞ, Kenan Ziya; "Arşiv Malzemesi Olarak Şer'iyye Sicilleri ve Taşra Üniversitelerinde Tarih Araştırmaları", I: Milli Arşiv Şurası, Ank. 1998, s175-186
- ; "Osmanlı hakimiyetinde Güneydoğu", Dünü-Bugünyle Harput I, Elazığ 1999, s 169-184
- TUNCER, O.Cezmi; Diyarbakır Evleri, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları 1999
- ; Diyarbakır Camileri, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları 1996
- TURAN, Osman; Doğu Anadolu Türk Devletleri, İst. 1980
- UBİCINI, M. A.; Türkiye 1850, Tercüman 1001 Temel eserler Dizisi
- UNAT, Faik Reşit; Hicri Tarihleri Miladi Tarihlere Çevirme Kılavuzu, Ank. 1988
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı, Ank. 1984
- ; Osmanlı Tarihi, C II, Ank. 1983
- ÜNAL, M. Ali; Osmanlı Müesseseleri Tarihi, İsparta 1997
- YALÇIN, Osman; Diyarbakır, İst. 1959
- YILMAZÇELİK, İbrahim; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır, Ank. 1995
- ; "XVII. Yüzyıl ile XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır Eyaletinin İdari Yapısı ve İdari Teşkilatlanması" TAD, Sayı 29, Ank. 1997, s 217-232
- YINANÇ, Mükrimin H.; "Diyarbakır'daki Vukuatın Tarihi" İA C III, s 605-626

-----; Türkiye Tarihi Selçukluları Devri, İst. 1944

ZILFI, C. Madeline; "Osmanlılarda Kölelik ve Erken Modern Zamanda Kadın Köleler", Osmanlı -Toplum, C V, s 474-479

ZUHAYLİ, Vehbe; İslâm Fıkı Ansiklopedisi, İst. 1994

